

DONDERDAG 11 FEBRUARI 2010

VOORZITTER: EDWARD McMILLAN-SCOTT

Ondervoorzitter

1. Opening van de vergadering

(De vergadering wordt om 09.00 uur geopend)

2. Ingekomen stukken: zie notulen

3. Voorstel voor een richtlijn van de Raad tot uitvoering van de door HOSPEEM en EPSU gesloten raamovereenkomst inzake de preventie van scherpe letsels in de ziekenhuis- en gezondheidszorgbranche (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het debat over de ontwerpresolutie, ingediend door Elizabeth Lynne en Pervenche Berès, namens de Commissie EMPL, over het voorstel voor een richtlijn van de Raad tot uitvoering van de door HOSPEEM en EPSU gesloten raamovereenkomst inzake de preventie van scherpe letsels in de ziekenhuis- en gezondheidszorgbranche (COM(2009)0577) (B7-0063/2010).

Elizabeth Lynne, auteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, jaarlijks vinden er in de hele EU meer dan een miljoen verwondingen door injectienaalden plaats bij werknemers in de gezondheidszorg. Een groot deel van de verwonde personen en hun gezinnen zitten lang in spanning voordat ze weten of ze een door bloed overgedragen infectie als hiv of hepatitis C hebben opgelopen.

De risico's op een infectie na een prikaccident zijn aanzienlijk. Volgens deskundigen is de kans op een infectie één op drie bij hepatitis B, 1 op 30 bij hepatitis C en 1 op 300 bij hiv. Neem bijvoorbeeld Juliet Young. Juliet was een verpleegster die overleed in 2008, zeven jaar nadat ze hiv had opgelopen toen ze bloed afnam bij een geïnfecteerde patiënt in een ziekenhuis in Londen. Juliet prikte per ongeluk met de injectienaald in haar duim toen deze uit haar handen gleed bij het nemen van een monster. Of het geval van een tandheelkundige verpleegkundige die in een gevangenis werkte en werd geprikt door een naald van een gevangene die hepatitis A, B, en C had en hiv-positief was. U kunt zich voorstellen hoe vreselijk het voor haar moet zijn geweest te moeten wachten op de uitslag. Ze heeft nu ontdekt dat ze hepatitis C heeft opgelopen. Deze verpleegkundige, en vele anderen, zetten hun campagne omtrent dit thema voort.

Ik werd hier voor het eerst bij betrokken in 2004, toen ik op initiatief van Health First Europe in mijn kiesdistrict een ziekenhuis bezocht. Daarna heb ik op Wereld aidsdag op 1 december van dat jaar een tentoonstelling georganiseerd met Stephen Hughes, hier in het Parlement. Medewerkers uit de gezondheidsbranche uit de hele Europese Unie hebben ons bezocht en het Parlement bezocht, smekend om onze hulp. Degenen onder u die de kans hebben gehad die verpleegkundigen en andere gezondheidswerkers te ontmoeten, waren ongetwijfeld geraakt door hun hopeloze toestand. In 2006 hebben wij een resolutie van het Parlement aangenomen over de bescherming van werknemers in de gezondheidszorg tegen door bloed overgedragen infecties als gevolg van prikaccidenten. In deze resolutie werd de Commissie verzocht binnen drie maanden een wetgevingsvoorstel voor te leggen voor een richtlijn tot wijziging van Richtlijn 2000/54/EG over biologische agentia. Dit voorstel is er nooit gekomen, maar Stephen Hughes en ik hebben de strijd niet opgegeven.

Persoonlijk heb ik vele verslagen en resoluties geamendeerd die oproepen tot actie, een tiental keren over dit onderwerp gesproken in de plenaire vergadering en er talloze parlementaire vragen over gesteld. Na verschillende bijeenkomsten met commissaris Špidla werd ons in 2008 verteld dat de Commissie bezig was een voorstel op te stellen. We stonden dus op het punt ons doel te bereiken. Tot onze grote frustratie werd het voorstel echter op het laatste moment geblokkeerd, omdat de sociale partners uiteindelijk beloofden dat zij zouden proberen een overeenkomst te bereiken.

Uiteindelijk sloten de sociale partners in de zomer van 2009 een uitgebreide overeenkomst over de benodigde vereisten. Met mijn ontwerpresolutie wordt deze overeenkomst hartgrondig gesteund. De Raad moet de voorgestelde richtlijn zo snel mogelijk goedkeuren, zodat de Commissie ervoor kan zorgen dat zij daadwerkelijk en zo spoedig mogelijk ten uitvoer wordt gelegd. Werknemers in de gezondheidszorg in heel

Europa zijn van ons afhankelijk. Deze mensen kunnen niet wachten en mogen niet nog langer in gevaar worden gebracht. Het is nu echt tijd om daadkrachtig op te treden.

Stephen Hughes, auteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, dit is een belangrijk stuk gezondheids- en veiligheidswetgeving. Mevrouw Lynne heeft de achtergrond ervan geschetst. Het document is al lange tijd in de maak, namelijk zes jaar sinds onze eerste besprekingen, zoals zij al aangaf. Het is goed om commissaris Andor hier vanochtend te zien, maar het is in zekere zin wel jammer dat commissaris Špidla er niet is. We hebben hem vaak in dit Huis bekritiseerd, maar we zouden hem vanochtend hebben gefeliciteerd met het feit dat hij eindelijk het initiatief heeft genomen om dit voorstel over verwondingen als gevolg van prikincidenten en scherpe letsels in te dienen.

Het heeft ons enige tijd gekost om hem over te halen maatregelen te nemen. Zijn diensten bestonden namelijk uit mensen die hem maar bleven adviseren geen stappen te nemen en stelden dat de in 2000 aangenomen richtlijn over de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan biologische agentia, in combinatie met de risicobeoordelingselementen uit de kaderrichtlijn van 1989, voldoende waren om dergelijke verwondingen te voorkomen. Uiteindelijk hebben we die diensten echter kunnen overtuigen dat er, met een miljoen verwondingen per jaar, wel degelijk iets mis was. Er was specifieke wetgeving nodig om dit probleem op te lossen, zoals in de Verenigde Staten en in delen van Spanje, waar deze wetgeving zeer efficiënt is.

Uiteindelijk ging de commissaris akkoord met maatregelen en stelde inderdaad, zoals mevrouw Lynne al zei, in 2008 een voorstel tot wijziging van de richtlijn van 2000 op. Maar toen gaven HOSPEEM en EPSU, de werkgevers- en werknemersorganisaties, aan dat zij een overeenkomst wilden sluiten en hebben die ook daadwerkelijk opgesteld. Ik ben blij dat ze dat gedaan hebben. Het is een goede overeenkomst. Ze is alleen op bepaalde vlakken enigszins ambigu. Daarom heb ik een amendement ingediend waarover overeenstemming is bereikt in de Commissie werkgelegenheid, om de Commissie te verzoeken richtsnoeren te publiceren als aanvulling op de richtlijn, teneinde in alle lidstaten te zorgen voor een soepele en uniforme omzetting van deze richtlijn in de nationale wetgeving.

Wij staan volledig achter het voorstel voor een richtlijn van de Commissie en we begrijpen dat we niet aan de overeenkomst van de sociale partners mogen tornen. We kunnen daar geen wijzigingen in aanbrengen. Ook de Raad kan deze niet wijzigen. Het is hun overeenkomst. Het belangrijkste deel van de overeenkomst, bepaling 6, die betrekking heeft op eliminatie, preventie en bescherming, bevat helaas echter onduidelijkheden inzake risicobeoordeling en geeft niet precies aan welke preventieve elementen door werkgevers ten uitvoer moeten worden gelegd en wanneer.

Indien deze onduidelijkheden niet worden opgehelderd, bestaat het risico dat er enorme verschillen zullen zijn in de tenuitvoerlegging van de richtlijn. Daarom verzoeken wij de Commissie uitvoeringsvoorschriften op te stellen om werkgevers meer inzicht te geven in de risico's en de noodzakelijke preventiemaatregelen, teneinde een consistente toepassing van de richtlijn te waarborgen.

Verwondingen als gevolg van prikaccidenten zijn de meest voorkomende en tevens de gevaarlijkste vorm van medische scherpe letsels. Iedere keer dat een injectienaald wordt gebruikt op een patiënt bestaat het risico op een prikverwonding die tot een ernstige infectie bij de gezondheidsmedewerker zou kunnen leiden, aangezien de injectienaald als reservoir fungeert voor het bloed of andere lichaamsvloeistoffen van de patiënt.

Er is een groot scala aan onafhankelijk bewijs dat heeft aangetoond dat met de invoering van betere opleidingen, veiliger werkmethodes en het gebruik van medische hulpmiddelen met ingebouwde veiligheids- en beschermingsmechanismen de meeste verwondingen als gevolg van prikaccidenten kunnen worden voorkomen. Al deze zaken zijn nodig, niet slechts één of twee, maar allemaal.

Onderzoeken hebben tevens aangetoond dat het niet invoeren van een van deze drie elementen leidt tot een aanzienlijk kleinere impact. Evenzo zou het invoeren van medische hulpmiddelen met ingebouwde veiligheids- en beschermingsmechanismen op slechts bepaalde afdelingen of voor bepaalde patiënten praktisch noch efficiënt zijn.

In landen waar al wel efficiënte wetgeving is, zoals in de Verenigde Staten, Canada en delen van Spanje, is de tenuitvoerlegging van alle drie de elementen verplicht, teneinde verwondingen als gevolg van prikaccidenten te voorkomen. Het is niet toevallig dat de wetgeving in deze drie landen in dit opzicht gelijk is. Dat is dus de onduidelijkheid in bepaling 6 die we via de publicatie van richtsnoeren willen voorkomen.

Mevrouw Lynne heeft gesproken over het trauma van mensen die een verwonding als gevolg van een prikaccident hebben gehad. In de zes jaar dat wij aan dit onderwerp werken, heb ik mensen ontmoet die

dergelijke verwondingen hadden opgelopen en ik wil dat trauma echt benadrukken. Ik heb een dokter ontmoet die de geneeskunde vaarwel heeft gezegd vanwege een verwonding als gevolg van een prikaccident. Ik heb ook iemand ontmoet die besmet is met hiv als gevolg van een dergelijke verwonding. Ik heb mensen ontmoet die niet geïnfecteerd bleken te zijn, maar dat pas na maanden onzekerheid te horen kregen. Ik heb ook vuilophalers en gevangenisbewaarders gesproken die verwondingen hadden opgelopen als gevolg van prikaccidenten. Zij vallen niet onder deze overeenkomst. Dat is een andere kwestie waar we over moeten nadenken voor de toekomst.

Niettemin is het een goede overeenkomst en ik denk dat we, als er goede richtsnoeren zijn om een uniforme tenuitvoerlegging te waarborgen in de hele Europese Unie, goed werk hebben verricht en dat getal van één miljoen injectienaaldverwondingen hopelijk drastisch naar beneden kunnen brengen.

László Andor, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil het Parlement bedanken voor zijn werk aan dit thema. Ik wil met name de rapporteur, mevrouw Lynne, bedanken voor haar uitstekende werk bij het opstellen van een ontwerpresolutie over het voorstel van de Commissie en voor haar inspanningen gedurende meerdere jaren om de gezondheid en de veiligheid op het werk voor medewerkers van ziekenhuizen en in de gezondheidszorg te verbeteren.

Ik ben me ervan bewust dat dit al heel lang een zorg is van dit Huis. In de resolutie van het Parlement van 24 februari 2005 over de bevordering van gezondheid en veiligheid op het werk werd verzocht om een herziening van Richtlijn 2000/54/EG over biologische agentia op het werk. In juli 2006 nam het Parlement opnieuw een resolutie aan waarin het de Commissie verzocht een voorstel voor een richtlijn tot wijziging van die richtlijn in te dienen.

In reactie op het Europees Parlement is de Commissie overeenkomstig de bepalingen van het EG-Verdrag begonnen met een raadpleging van de Europese sociale partners in twee fasen. In reactie op deze raadpleging hebben twee Europese sociale partnerorganisaties uit de ziekenhuis- en gezondheidszorgsector, de European Hospital and Healthcare Employers' Association (HOSPEEM) en de European Federation of Public Service Unions (EPSU), in juli 2009 overeenstemming bereikt over een raamovereenkomst. Zoals u weet heeft het voorstel van de Commissie tot doel deze overeenkomst ten uitvoer te leggen.

We weten allemaal dat verwondingen als gevolg van injectienaalden en andere scherpe instrumenten een van de meest voorkomende en ernstige risico's voor medewerkers in de gezondheidszorg in Europa zijn, met name in bepaalde afdelingen en bij bepaalde activiteiten, zoals bij noodgevallen, op de intensive care en in de operatiekamer. Ik ben zeer verheugd dat u in uw resolutie erkent dat in het voorstel van de Commissie de belangrijkste punten van de resolutie van het Parlement van 6 juli 2006 zijn overgenomen. Het was inderdaad de wens van de Commissie om deze punten in de overeenkomst op te nemen.

Ik ben het ook met u eens dat de inwerkingtreding van deze overeenkomst een belangrijke bijdrage zal leveren aan de bescherming van werknemers in ziekenhuizen en in de gezondheidszorgbranche. Met deze overeenkomst, en hopelijk met de komende goedkeuring van de voorgestelde richtlijn door de Raad, kunnen werknemers in ziekenhuizen en in de gezondheidszorg profiteren van een geïntegreerde aanpak, waarbij beleid wordt opgesteld op het gebied van risicobeoordeling, risicopreventie, opleiding, informatie, bewustmaking, enz. Dergelijke maatregelen, die ook de minimale vereisten zijn, zijn niet alleen prettig, maar vooral absoluut noodzakelijk.

Afsluitend wil ik u nogmaals bedanken voor uw steun aan het voorstel van de Commissie, waaraan de Raad hopelijk spoedig zijn goedkeuring zal geven.

Raffaele Baldassarre, namens de PPE-Fractie. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, zoals reeds gezegd, vormt het letsel dat wordt veroorzaakt door naalden en andere scherpe instrumenten een van de meest voorkomende risico's voor personeel in de gezondheidszorg in Europa, en is het dus een ernstig probleem voor zowel de gezondheidszorgsector als de maatschappij in het algemeen.

Het doel van het huidige voorstel van de Commissie is het mogelijk te maken dat de Raad de raamovereenkomst uitvoert die is gesloten door de Europese werkgeversorganisatie voor de ziekenhuis- en gezondheidszorgbranche en de Europese vakbondsfederatie voor publieke diensten.

De overeenkomst heeft als belangrijkste doel het garanderen van een betere bescherming aan werknemers die het risico lopen op verwondingen door scherpe of puntige medische instrumenten. Deze overeenkomst is dus een belangrijke stap in de richting van een verbetering van de veiligheid in de ziekenhuisbranche. Zoals

wij allemaal beamen, kunnen snijwonden ernstige gevolgen hebben en de verspreiding van ziekten zoals virale hepatitis en aids veroorzaken.

Dat gezegd hebbende, wil ik graag de noodzaak onderstrepen van een geïntegreerde en tegelijkertijd realistische aanpak van dit probleem. In die zin ben ik van mening dat de administratieve, financiële en juridische verplichtingen die uit deze overeenkomst voortkomen niet te groot mogen zijn en dat deze geen belemmering mogen vormen voor de ontwikkeling van kleine en middelgrote ondernemingen die actief zijn in de gezondheidszorg. Deze zouden anders ernstige problemen kunnen krijgen met het zich aanpassen aan de bepalingen van de overeenkomst.

Ik kan mij daarnaast ook vinden in de mogelijkheid die voorzien is voor de lidstaten – laat ik daaraan toevoegen dat deze mogelijkheid niet alleen is voorzien, maar ook wenselijk wordt geacht – om regelingen en maatregelen aan te nemen die doeltreffender zijn dan die in de overeenkomst, met als doel de werknemers te beschermen.

Ten slotte vraag ik de Commissie om te waken over de uitvoering van deze overeenkomst en regelmatig informatie erover te verstrekken aan het Parlement – dat vaak interesse heeft getoond in dit onderwerp – zodat er gegarandeerd adequaat toezicht wordt gehouden op de overeenkomst en de noodzaak van eventuele toekomstige amendementen uitgebreid in overweging wordt genomen.

Alejandro Cercas, namens de S&D-Fractie. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, om te beginnen wil ik ook mijn collega mevrouw Lynne complimenteren met het uitstekende werk dat zij verricht heeft in onze commissie. Zij heeft alle verschillende gezichtspunten bij elkaar weten te brengen en heeft gedurende lange tijd veel werk verzet.

Mijn felicitaties gaan ook naar commissaris Andor. Het is nog maar uw tweede dag, mijnheer de commissaris, maar u hebt een goede start gemaakt met de verantwoordelijkheden die u draagt. Er is nu bovendien nog een tweede richtlijn waarover dit Parlement zich lange tijd zorgen heeft gemaakt, en die betreft de microfinanciering. Ook valt aan u de eer toe om in twee dagen twee problemen op te lossen waar heel veel Europeanen grote verwachtingen van hebben. Ik wil ook commissaris Špidla bedanken voor zijn bijdrage aan dit dossier.

Het is u al bekend – en ik ga dan ook niet veel tijd besteden om u daar nog eens aan te herinneren – dat deze raamovereenkomst voor de werknemers in de gezondheidszorg een belangrijk juridisch instrument is. Er doen zich elk jaar tijdens het werk meer dan een miljoen ongelukken voor, die bovendien ernstige gezondheidsrisico's met zich meebrengen, zoals virale infecties, hepatitis C, aids, enzovoorts. Bovendien is deze overeenkomst niet alleen belangrijk voor werknemers in de gezondheidszorg, maar ook voor ziekenhuispatiënten en hun familie. Al met al zullen miljoenen Europeanen dankzij dit instrument beter beschermd zijn.

Daarmee komen we dus aan het eind van de lange weg die dit Parlement is ingeslagen toen het bij de Commissie en de Raad aanklopte. Ik wil ook het voortreffelijke werk in herinnering brengen dat tijdens dit lange proces door de heer Hughes tot stand is gebracht.

Wellicht kan ik kort uitleggen waarom de socialistische afgevaardigden vandaag zo gelukkig zijn. Het lijkt mij vandaag een goed moment om een paar zaken speciaal te noemen.

Ten eerste wil ik wijzen op het belang van gezondheid en veiligheid op het werk. Het is voor werknemers, voor hun familieleden, eigenlijk voor alle burgers, van levensbelang om een zo gezond en veilig mogelijke arbeidsomgeving te creëren. We hebben al gesproken over de implicaties van een onveilige werksituatie voor de werknemers zelf en voor de burgers. Maar ook de economische consequenties zijn aanzienlijk. Enkele dagen geleden heeft het Europees agentschap in Bilbao in dit Parlement verslag gedaan van enkele van de campagnes die het voert voor preventie op het gebied van gezondheid en veiligheid. Daarbij heeft het agentschap ons economische studies laten zien waarin aangetoond wordt dat bijvoorbeeld in Australië de kosten van ongevallen en ziekte meer dan 6 procent van het bbp bedragen. Wat zijn de kosten van het ontbreken van sociale veiligheid? Wat zijn de kosten van het ontbreken van hygiëne en veiligheid op het werk? De raamovereenkomst is daarom niet alleen een investering in menselijk kapitaal, maar ook in de beschaving en in de economie.

Ten tweede noem ik het belang van preventie, want voorkomen is beter dan genezen. We moeten dus tijdig handelen om te voorkomen dat bepaalde gebeurtenissen zich voordoen. Preventie is een complex thema dat oplettendheid, voorlichting en scholing vereist, alsook een goed toezicht op elk van deze taken.

Ten derde is het van belang om hier vandaag ook te spreken over het belang van de sociale partners, het belang van de vakbonden. Zonder deze partners zou deze raamovereenkomst er nu niet zijn, maar zonder hen zou er ook geen preventie zijn. Soms praten mensen in negatieve zin over de vakbonden en zeggen ze dat zij een onkostenpost zijn voor de maatschappij. Ze vergeten dan de grote voordelen die deze organisaties bieden, want het zijn immers de vakbonden die zorg dragen voor de tenuitvoerlegging van belangrijke beleidsmaatregelen op de werkvloer, zoals die in deze raamovereenkomst.

Ten slotte wil ik wijzen op het belang van dit Parlement, dat steeds opnieuw haar positie moet verdedigen tegenover de publieke opinie en tegenover de andere communautaire instellingen. Zonder het Parlement was deze raamovereenkomst er niet geweest. Van net zo groot belang was de samenwerking van dit Parlement met de Commissie en de Raad, en deze samenwerking was voorbeeldig. Ook waardeer ik de steun van het Spaanse voorzitterschap en ik hoop dat dit alles een nieuw tijdperk van samenwerking inluidt tussen onze instellingen.

Elizabeth Lynne, *namens de ALDE-Fractie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik was niet van plan mijn spreektijd te gebruiken namens mijn fractie, omdat ik dacht dat ik die tijd wel kon splitsen en later opnieuw het woord zou kunnen krijgen, maar blijkbaar is dat bij een resolutie niet het geval. Ik werd dus vanochtend geïnformeerd dat ik nu zou mogen spreken. Het geeft me in elk geval de mogelijkheid alle schaduwrapporteurs die ik eerder niet heb bedankt te bedanken en ook om Stephen Hughes opnieuw te bedanken, aangezien Stephen en ik het waren die in 2004 de ziekenhuizen hebben bezocht, samen met John Bowis, een conservatief lid van het Parlement. Wij als vertegenwoordigers van de politieke partijen zijn naar de ziekenhuizen gegaan om zelf te zien wat er aan de hand was en ik denk dat dit juist zo belangrijk is geweest.

In dit Huis moeten wij gedreven worden door wat de mensen op de werkvloer werkelijk nodig hebben en door wat verpleegkundigen, doktoren en andere medewerkers in de gezondheidszorg ons te vertellen hebben. Het is belangrijk om met hun visies rekening te houden. Stephen had het over uitvoeringsvoorschriften en ik zou graag willen weten of u weet of de Commissie daadwerkelijk overweegt om hiervoor uitvoeringsvoorschriften op te stellen. Ik denk namelijk dat die heel belangrijk zijn. Bovendien vraag ik me af of u weet aan welk tijdsplan de Raad denkt. Het is zeer belangrijk dat we dit zo gauw mogelijk ontvangen, want het zijn tenslotte die gezondheidszorgmedewerkers die al zoveel jaren hebben moeten wachten.

We willen gedurende die wachtperiode niet nog meer onnodige verwondingen als gevolg van prikaccidenten. We hebben er in de afgelopen paar jaar al te veel van gehad. Ook benadruk ik een punt dat al eerder is gemaakt, namelijk dat de regeling op dit moment alleen voor de gezondheidszorgsector geldt. Ik zou graag zien dat die wordt uitgebreid tot andere sectoren, waaronder met name de gevangenis. Ik denk dat het zeer belangrijk is dat ook gevangenismedewerkers worden beschermd. Er zijn veel zaken die belangrijk zijn voor medewerkers van gevangenis, maar een van de belangrijkste is hersluitbare naalden. Ik denk dat het, samen met de andere zaken die in de resolutie worden genoemd, erg belangrijk is dat medewerkers in de gezondheidszorg niet worden blootgesteld aan onnodige verwondingen als gevolg van prikincidenten.

Jean Lambert, *namens de Verts/ALE-Fractie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ook ik wil Stephen Hughes en Elizabeth Lynne graag bedanken voor hun werk aan deze resolutie en aangeven dat ik verheugd ben over de maatregelen, ook al hadden wij die liever eerder gezien. Zoals al gezegd hebben de Verenigde Staten al sinds 2001 wetgeving op dit gebied. Er bestaat nu ook dergelijke wetgeving in bepaalde delen van de Europese Unie en nu zijn wij eindelijk ook zover, maar natuurlijk niet voordat een groot aantal mensen door dit probleem is getroffen.

Wat het risico betreft schat de Wereldgezondheidsorganisatie dat 90 procent van de blootstelling aan dit risico in ontwikkelingslanden plaatsvindt, maar dat 90 procent van de werkgerelateerde infecties in de Verenigde Staten en Europa plaatsvindt. We weten dat het niet rapporteren van verwondingen als gevolg van scherpe naalden een groot probleem is: schattingen lopen uiteen van 40-75 procent en dat is enorm. Daarom denk ik dat we verheugd zouden moeten zijn over het feit dat bepaling 11 in de overeenkomst van de sociale partners over de meldingsplicht in een 'no blame'-cultuur gaat.

Ik denk dat we ons echter ook moeten afvragen waarom mensen geen melding maken van zulke verwondingen. Waarschijnlijk ligt het deels aan het feit dat ze de risico's niet kennen of bang zijn voor de gevolgen, waaronder, niet in de laatste plaats, hun baan zekerheid in de toekomst. Het is een feit dat we van sommige plekken hebben gehoord dat de follow-ups niet efficiënt zijn, met andere woorden, zelfs als mensen een verwonding melden, gebeurt er weinig.

Ze krijgen niet eens de medische steun die ze nodig hebben, laat staan de emotionele steun of, in sommige gevallen, ander werk, indien men van mening is dat er, bijvoorbeeld bij het oplopen van hiv, een risico voor

de patiënten bestaat. We beschikken over onderzoek dat aantoonst dat gezondheidswerkers die buiten ziekenhuizen werken eerder ontevreden zijn met de reactie van hun werkgevers dan mensen die in ziekenhuizen werken.

Er is ook gesproken over de reikwijdte van deze maatregelen. Natuurlijk hebben ze betrekking op de gezondheidszorgsector en zijn we erg blij dat de overeenkomst ook geldt voor stagiairs en subcontractanten. Ik weet niet precies of hier ook schoonmaakpersoneel onder valt, dus dat zou ik graag verduidelijkt zien. De overeenkomst geldt echter nog niet voor andere risicoberoepen, dus we hopen dat de lidstaten daarnaar willen kijken.

Opleidingsverplichtingen zijn zeer belangrijk en ik hoop dat de lidstaten dit serieus zullen nemen. Zowel het geven als het volgen van een opleiding dient verplicht te zijn, evenals introductiecurssussen voor alle nieuwe en tijdelijk personeelsleden, omdat ik denk dat het gevoel heerst dat als men personeel opleidt, men daarna nooit meer naar de kwestie hoeft te kijken. Op dit moment is er een gebrek aan scholing, zelfs bij werkgevers die een cursusbeleid hebben.

Er is ook gesproken over de kosten. Men schat dat scholing en preventiemaatregelen, met inbegrip van veiliger instrumenten, ongeveer een derde van de kosten vormen om het probleem van scherpe letsels op te lossen. Dat is een belangrijke besparing in tijden waarin financiële middelen ontbreken en bovendien een belangrijke zaak voor zowel de betrokkenen als de werkgevers, die het risico lopen op rechtszaken als zij geen maatregelen nemen om verwondingen te voorkomen.

Oldřich Vlasák, *namens de ECR-Fractie*. – (CS) Geachte dames en heren, de overeenkomst inzake de preventie van scherpe letsels is de eerste overeenkomst tussen sectoriële sociale partners ooit. Aangezien er in Europa naar schatting jaarlijks ongeveer één miljoen voorvallen zijn waarbij mensen in ziekenhuizen scherpe letsels oplopen, hoef ik u hier niet uit te leggen dat die overeenkomst een goede zaak is. Want als deze overeenkomst goed nageleefd wordt, moet het mogelijk zijn deze letsels te voorkomen. In de dagelijkse ziekenhuispraktijk zal de overeenkomst een veilige werkomgeving tot stand helpen te brengen en bijdragen aan de bescherming van het verplegend personeel tegen via bloed overdraagbare infecties als gevolg van scherpe letsels.

Ondanks het feit dat er een aantal onduidelijkheden zit in de voorbeelden en de definities, denk ik dat alles in het werk gesteld zal worden om ervoor te zorgen dat er zoveel mogelijk informatie wordt ingewonnen bij de sociale partners, alle bepalingen van de overeenkomst worden verduidelijkt en de Raad de overeenkomst vervolgens integraal zal kunnen goedkeuren.

Ik zou graag op deze plaats willen benadrukken dat de overeenkomst tussen werkgevers en werknemers in zijn soort een uniek Europees juridisch instrument is waarvan er in het leeuwendeel van de lidstaten geen equivalent bestaat op nationaal niveau. Deze vorm van zelfregulering waarbij de bij de desbetreffende kwestie betrokken partijen onderling tot overeenstemming komen over bindende regelgeving, is naar mijn oordeel een schoolvoorbeeld van Europese regulering. Want in tegenstelling tot de regulering van de uitstoot van CO₂, de harmonisering van de belastingen of de standaardisering van de overheidsdiensten, is dit niet iets wat wij en de lidstaten het bedrijfsleven en de werknemers opleggen en zij dan maar lijdzaam en tegen hoge kosten moeten slikken.

Jiří Maštálka, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (CS) Dames en heren, ik zou graag om te beginnen beide rapporteurs hartelijk willen bedanken voor het vele werk dat zij verzet hebben bij de totstandkoming van dit puike verslag. Als arts doet het mij bovendien deugd dat wij hier in het Europees Parlement inzien hoe belangrijk het is dat werknemers in de gezondheidszorg beschermd worden tegen letsels veroorzaakt door scherpe instrumenten en ook dat de norm ter zake deze urgentie goed weerspiegelt.

Ik maak mij echter grote zorgen over de traagheid bij de Europese Commissie. Het is al vijf jaar geleden dat de Europese Commissie voor het eerst op deze belangrijke kwestie gewezen werd en bijna vier jaar geleden dat het Europees Parlement een resolutie aannam met het verzoek een wettelijk kader tot stand te brengen voor een behoorlijke bescherming van werknemers in de gezondheidszorg in de Europese Unie tegen via bloed overdraagbare infecties.

Ik was in de vorige zittingsperiode als lid van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken samen met mijn collega's Stephen Hughes en Elizabeth Lynne en nog anderen een van de auteurs van deze resolutie en ik betreurt het zeer dat het allemaal zo lang duurt. Het lijkt mij dan ook zeer verstandig om de voorgestelde richtlijn zo snel mogelijk goed te keuren. Ik wil u met klem vragen te zorgen voor een zo groot mogelijke bescherming van medisch personeel en alle daarvoor nodige preventiemaatregelen, en wel zo snel mogelijk.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, Commissaris, mevrouw Lynne, dames en heren, ik wilde u zeggen hoeveel deugd het me doet dat we ons vanochtend over dit voorstel voor een richtlijn inzake de preventie van scherpe letsels buigen. Dit is een echt gezondheidsprobleem waarvoor we zo snel mogelijk regelgeving moeten opstellen. Wij kennen allemaal de ernst en de dramatische gevolgen van deze letsels. Commissaris, ik heb er alle vertrouwen in dat u snel een oplossing zult aandragen om deze overeenkomst, dat een wezenlijke stap vooruit is om dit probleem het hoofd te bieden, snel ten uitvoer te leggen.

Ik bedank mevrouw Lynne voor al haar werk. Ik bedank ook de heer Hughes, want als Europese afgevaardigden is het onze verantwoordelijkheid ervoor te zorgen dat onze medeburgers worden beschermd. Het gaat daarbij uiteraard om gezondheidswerkers, waar we het uitgebreid over hebben gehad. Het gaat om schoonmaakpersoneel. U heeft het gehad over gevangenispersoneel. Daarnaast wilde ik het ook hebben over personeel op scholen, in de hele schoolgeneeskunde. Maar ik denk dat het bovenal een kwestie is van voorlichting aan al onze medeburgers, die gezondheidswerkers of andere werknemers die scherpe instrumenten gebruiken geen onnodige risico's mogen laten nemen.

Wij als Europees Parlement zullen, samen met de rapporteurs die zich op dit punt hebben ingespannen, alles in het werk stellen om ervoor te zorgen dat deze teksten in alle lidstaten ten uitvoer worden gelegd, en wij hebben regelmatig informatie nodig over de stand van zaken omtrent deze tenuitvoerlegging. Dat is ons streven en onze verantwoordelijkheid, en het is iets waarvoor echt draagvlak moet bestaan, bij iedereen.

Sylvana Rapti (S&D). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, ik wil de collega's bedanken die al langer in het Parlement zijn – dit is namelijk mijn eerste mandaat – en met name de heer Hughes, mevrouw Lynne, de rapporteur, en de schaduwrapporteurs. Ik heb namelijk kant-en-klaar werk aangetroffen bij een vraagstuk dat mij in zekere zin ook persoonlijk aangaat.

Mijn man is arts en enkele jaren geleden werd hij besmet door een injectienaald. Ik weet dus heel goed hoe bezorgd het gezin van een ziekenhuiswerknemer is als hij of zij gewond raakt door een scherp voorwerp. Wij hebben toen heel moeilijke dagen doorgemaakt in afwachting van de resultaten van het onderzoek.

Daarom wil ik nogmaals mijn dank uitspreken voor het gedane werk, maar ook zeggen dat ik zeer voldaan ben over het feit dat voor het eerst organisaties van werkgevers en werknemers hun krachten hebben gebundeld en het met elkaar eens zijn geworden, waardoor wij tot deze resolutie konden komen.

Ik heb echt het gevoel dat de Europese Unie haar doelstellingen bereikt en besluiten neemt met de burgers voor de burgers. Ik wil herinneren aan iets wat weliswaar ook door andere collega's al is gezegd, maar het is belangrijk nogmaals te zeggen en niet uit het oog te verliezen dat er jaarlijks een miljoen verwondingen optreden door scherpe voorwerpen.

Ik kan niet genoeg de rol beklemtonen die het Europees Parlement hierin heeft gespeeld. Het Europees Parlement heeft sinds 2005 serieus aan deze zaak gewerkt. Als men dan anderzijds ook nog rekening houdt met het gebrek aan personeel, een gebrek dat zich bijzonder sterk doet gevoelen in mijn land, Griekenland, dan beseft men dat deze resolutie, deze richtlijn, zeer snel ten uitvoer moet worden gelegd.

Dit is een besluit dat in de praktijk zal bijdragen aan de doelstellingen van de Europese Unie. Een van die doelstellingen is de verhoging van de werkgelegenheid. Ik herinner eraan dat de Europese Commissie onlangs hier in het Parlement bij monde van haar herkozen voorzitter heeft verklaard dat een van de sectoren waarin de Commissie van plan is te investeren de sector van de witteboordenbanen.

Laten wij levens redden, letterlijk en figuurlijk, door in deze moeilijke economische en sociale tijd kostbare arbeidsplaatsen te creëren.

Tot slot wil ik de nieuwe commissaris veel succes wensen bij zijn werk en als u het goed vindt het volgende zeggen: de heer Cercas, een eminente en ervaren collega, heeft u zojuist gezegd dat hij hoopt dat u met het rechterbeen vóór begint en daarmee verder gaat. Ik hoop dat u met het linkerbeen vóór begint. Ik zeg dit omdat de benadering van waaruit het sociaal gezicht van Europa wordt gecreëerd erg belangrijk is.

Let u dus op de werknemers. Het Europese volk heeft dat nodig.

Licia Ronzulli (PPE). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ook ik wil een persoonlijke ervaring met u delen. Ik werk al vijftien jaar in een ziekenhuis en ik heb een tijdje als gezondheidswerker gewerkt in een kritieke omgeving: de operatiekamer.

Het is mij persoonlijk overkomen dat ik me prikte aan naalden en instrumenten die besmet konden zijn. Dus, zoals mevrouw Rapti zei, herinner ik me nog steeds de angst die ik voelde toen ik wachtte op de uitkomst van de onderzoeken, maar bovenal herinner ik me hoe ik de zogenoemde window-fase heb beleefd, de fase tussen de mogelijke besmetting en de eventuele manifestatie van de ziekte.

Juist omdat ik dit heb meegemaakt, ben ik van mening dat we voor deze resolutie moeten stemmen, een resolutie die eindelijk juridische waarde toekent aan de overeenkomst in termen van veiligheid en bescherming, door minimumnormen vast te stellen voor alle medewerkers in de gezondheidszorg.

De gezondheidszorgsector vertegenwoordigt 10 procent van de arbeidsmarkt in de Europese Unie en, om precies te zijn, vinden er elk jaar naar schatting 1 200 000 prikincidenten plaats, die als gevolg hebben dat medewerkers in de gezondheidszorg geleidelijk gedemotiveerd raken en vaak hun beroep de rug toekeren. De Wereldgezondheidsorganisatie schat daarnaast dat 2,5 procent van de gevallen kunnen resulteren in hiv-seroconversie en 40 procent van de gevallen in verschillende vormen van hepatitis B en C.

Juist vanwege de talloze ernstige risico's die men er maar al te vaak dagelijks loopt, is een baan in de gezondheidszorg niet erg in trek en wel dusdanig dat er in de laatste jaren een personeelstekort is ontstaan. Zoals hier al is aangehaald, zijn de kosten enorm hoog voor de afzonderlijke gezondheidszorginstellingen die het hoofd moeten bieden aan de gespannen situaties waarmee de gezondheidswerkers te maken krijgen tijdens de verschillende controleperiodes en de diagnostische onderzoeken die volgens protocol na het incident nog minstens zes maanden lang worden uitgevoerd. En dan zijn er nog de kosten die verband houden met werknemers die helaas besmet zijn met een ziekte.

Tot slot, om het probleem niet te bagatelliseren, is het nodig en noodzakelijk om, als het risico van een prikincident kan worden vermeden of verminderd, alle beschikbare preventieve maatregelen te nemen. Het is in het bijzonder de plicht van de werkgever om deze maatregelen in te voeren en het is de plicht van de werknemer om ze in acht te nemen.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, we hebben het over een probleem dat inderdaad tot een van de grootste problemen op het gebied van gezondheidszorg is uitgegroeid. Ik noem enkele statistische gegevens. In de Europese Unie vinden jaarlijks ongeveer een miljoen van deze onfortuinlijke scherpe letsels plaats. In de Verenigde Staten wordt het aantal geschat op ongeveer 380 000, maar volgens de Amerikanen zelf is dit aan de lage kant. Natuurlijk moeten we benadrukken dat dit met name medewerkers in de gezondheidszorg overkomt, maar er is nog een ander aspect. We hebben het namelijk ook over patiënten voor wie dit ook een risico is. In deze gevallen – dat moeten we eerlijk toegeven – staan we voor het probleem dat ziekenhuizen enorme schadevergoedingen moeten betalen. Zoals andere sprekers al hebben aangegeven, is het duidelijk dat preventie hier van essentieel belang is, aangezien preventie altijd aanzienlijk goedkoper is dan behandeling.

Naar mijn mening verdient de resolutie alle steun. Ze biedt een antwoord op de verwachtingen van de gezondheidszorgbranche en het belang ervan is extra groot omdat het om een groeiend probleem gaat. Het probleem van de schadevergoedingen is ook een groeiend probleem en er worden claims ingediend door zowel patiënten als gezondheidswerkers. Het financiële aspect is ook niet onaanzienlijk. Mijn fractie, namens welke ik het woord voer, steunt de ontwerp-resolutie. Wij denken dat dit de manier is waarop wij kunnen reageren op wat in zekere zin een uitdaging van deze tijd is, en tevens aan de behoeften van consumenten en medewerkers in de gezondheidszorgbranche in de landen van de Europese Unie kunnen voldoen.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, ik neem vandaag het woord om ten eerste mijn gelukwensen over te brengen aan alle rapporteurs en al degenen die aan dit debat hebben bijgedragen.

Soms zeggen wij dat Europa dichterbij de burgers moet komen. Met dit debat zorgen wij daarvoor. Ik heb met een vriend van mij, een leeftijdgenoot, gesproken die pas gespecialiseerd is als arts. Ik heb hem verteld over dit debat en hij zei met veel vreugde dat dit van doorslaggevend belang is. Hij spoorde ook ons allen ertoe aan om alle Europese burgers precies te zeggen wat wij hier doen. Erg belangrijk is dat preventie wordt bedreven en de mensen die in ziekenhuizen werken worden voorgelicht over de risico's die zij lopen. Wij moeten iedereen uitleggen dat als deze mensen zulke lange werktijden hebben en in soms erg kleine ruimten moeten werken, met vaak ook nog heel veel patiënten, het van doorslaggevend belang is dat zij zoveel mogelijk – en in ieder geval de allerbelangrijkste – maatregelen nemen.

Wij hebben in de ziekenhuizen gezond personeel nodig, personeel dat ook voor ons werkt als wij op een gegeven ogenblik, als patiënt, hun zorg en een goede behandeling nodig hebben.

Karin Kadenbach (S&D). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, doel van ons beleid moet zijn om randvoorwaarden te scheppen die de hoogste levenskwaliteit voor de mensen in de Europese Unie mogelijk maken. Een grote uitdaging in tijden als deze is dan ook het behoud en het scheppen van arbeidsplaatsen. Daarbij mag echter niet buiten beschouwing worden gelaten dat dit werk de mensen niet ziek mag maken en hun gezondheid niet in gevaar mag brengen. Dat maakt preventieve gezondheidszorg en veiligheid op de werkvloer tot zeer wezenlijke aandachtspunten.

Ik ben ervan overtuigd dat door de omzetting van dit voorstel voor een richtlijn, dat er eigenlijk al veel eerder had moeten zijn, de juiste voorwaarden worden gecreëerd om het werk in alle sectoren van de gezondheidszorg, waar dit gevaar zich dagelijks voordoet, veiliger te maken. Het lijkt mij in het belang van alle Europeanen om dit zo snel mogelijk te realiseren.

László Andor, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, allereerst wil ik graag zeggen dat ik blij ben dat dit voorstel zo breed wordt gesteund in het Parlement. Ik betreur het feit dat het proces langer heeft geduurd dan velen van u hadden verwacht, maar ik wil toch zeggen dat ik er volstrekt van overtuigd ben dat de sociale dialoog een rol moet spelen. We moeten de mening van de sociale partners respecteren. Niet alleen omdat we het besluit daardoor meer legitimiteit geven, maar ook omdat de tenuitvoerlegging zo wordt bevorderd, aangezien degenen die deelnemen aan het opstellen van een nieuw voorschrift meer belang hebben bij het succes ervan. Dit is heel belangrijk.

We weten al dat er een werkdocument is tussen de sociale partners inzake de verduidelijking van de raamovereenkomst en de tenuitvoerlegging ervan, dus wij hopen – en ik denk dat we ervan uit mogen gaan – dat dit een belangrijke rol zal spelen bij de afronding in de Raad. Dit als antwoord op uw zorgen over de tenuitvoerlegging. Afgezien daarvan is er ook behoefte aan een follow-up op de langere termijn. Dit is ook erg belangrijk om te bepalen hoe succesvol deze nieuwe richtlijn zal zijn.

Ik wil graag uw aandacht vestigen op de tekst die stelt dat de ondertekenende partijen de tenuitvoerlegging van deze overeenkomst vijf jaar na de beschikking van de Raad zullen herzien, indien een van de partijen van de overeenkomst daarom verzoekt. Met andere woorden, het is heel belangrijk dat de monitoring van de tenuitvoerlegging en van de frequentie van dergelijke verwondingen als uitgangspunt dient, ingeval een van de partijen van deze gelegenheid gebruik wil maken.

Ten slotte wil ik graag zeggen, op deze pas tweede dag van de nieuwe Commissie, zoals enkele sprekers in hun betogen al hebben aangegeven, dat het inderdaad zeer belangrijk is dat de Commissie meer aandacht besteedt aan de vergeten mensen in Europa: die leeftijdsgroepen of beroepen die niet gemakkelijk voor zichzelf kunnen opkomen. Zij zijn in het verleden wel eens genegeerd of buitenspel gezet.

De gezondheidszorgsector is natuurlijk een belangrijke sector, waar we veel toewijding en aandacht aan moeten besteden. Werknemers van ziekenhuizen en andere gezondheidszorginstellingen worden niet alleen blootgesteld aan scherpe letsels en infecties. We weten allemaal dat ze ook nog eens lange dagen maken. Voor dergelijke groepen moeten we dan ook een soort alomvattende aanpak hanteren. Deze groepen werknemers zijn namelijk erg belangrijk, met name in tijden van crisis, wanneer de verwachte fiscale consolidatie gevolgen zal hebben voor de werkomstandigheden van deze mensen. Daarom moeten we dit hoog op de agenda zetten, net als ik persoonlijk heb gedaan.

De Voorzitter. – Dank u, mijnheer de commissaris. Ik weet zeker dat wij allen degenen die het initiatief tot dit debat hebben genomen, dankbaar zijn. Laten we hopen dat er vooruitgang wordt geboekt.

Het debat is gesloten.

De stemming vindt vandaag om 12.00 uur plaats.

4. Online-kansspelen in verband met de jongste uitspraken van het HvJ (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de mondelinge vraag (O-0141/2009) van Malcolm Harbour, Andreas Schwab, Evelyn Gebhardt, Cristian Silviu Buşoi en Heide Rühle, namens de Commissie IMCO, aan de Commissie: Online-kansspelen in verband met de jongste uitspraken van het HvJ (B7-0235/2009).

Malcolm Harbour, auteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, in de eerste plaats ben ik vereerd om namens de Commissie interne markt en consumentenbescherming onze nieuwe commissaris Michel Barnier welkom te heten bij de eerste van een waarschijnlijk zeer lange reeks gedachtewisselingen in dit Huis, in het bijzonder

omdat hij moeiteloos in twee dagen van zijn stoel dáár naar deze stoel vooraan is verhuisd. Commissaris, we zijn blij dat u hier zit.

In de tweede plaats wil ik namens de Commissie interne markt en consumentenbescherming graag van de gelegenheid gebruikmaken om met deze vraag formeel onze zorgen te uiten over de ontwikkelingen van online gokken, over de sector van de kansspelen in zijn geheel en over de vele onduidelijkheden die er bestaan over de wetgeving inzake gokken binnen de interne markt.

Ik weet dat u al een groot aantal zaken op uw bord heeft liggen, mijnheer de commissaris, maar we hopen van harte dat deze kwestie bovenop uw bakje met af te handelen kwesties komt te liggen, omdat het een zaak is waarover mijn commissie de afgelopen vijf jaar erg bezorgd is geweest. We hebben een aantal onderzoeken op eigen initiatief uitgevoerd en er vragen over gesteld en ook zal de rapporteur van ons laatste verslag, mevrouw Schaldemose, er later dieper op ingaan, dus we hebben een doorlopende interesse in dit onderwerp.

Zoals u allen weet, zijn de lidstaten regelmatig op Raadsniveau in verschillende werkgroepen bijeengekomen om te bekijken hoe het probleem van de groei van online-gokken kan worden aangepakt ten opzichte van de gokactiviteiten in onze eigen landen. Ik denk dat ik in de eerste plaats duidelijk moet maken dat er in deze kwestie op geen enkele wijze wordt uitgegaan van een nieuwe liberalisering van de gokmarkten en dat er ook geen nieuw initiatief in die richting is. Het feit blijft echter, zoals u allen weet, dat de enorme en groeiende populariteit van online-gokken enorme druk legt op een groot aantal nationale monopolies en bestaande gokregelingen die in handen zijn van de staat of door de staat worden gereguleerd en die weliswaar grote inkomsten genereren maar de lidstaten ook zorgen baren.

Wat we u willen zeggen is dat, naast het werk dat de werkgroepen hebben verricht, ook een aantal keer is verwezen naar het Europees Hof van Justitie. U kent waarschijnlijk de details en mijn collega's zullen daar straks wellicht nader op ingaan. Ik zal dat zelf niet doen, maar wij hebben het idee dat de inconsistenties in enkele van de verzoeken aan het Hof van Justitie niet bepaald helpen, en de zaak eerder complexer en ondoorzichtiger maken. We weten ook dat uw diensten een aantal inbreukprocedures in gokzaken zijn gestart. Die betroffen niet allemaal online-gokpraktijken, maar een groot aantal van die zaken had wel betrekking op de kwestie van de vrijheid van leveranciers van gokdiensten om zich in andere landen te vestigen.

Dit alles betekent dat dit absoluut hét moment is voor de Commissie om deze informatie goed te bestuderen, te kijken naar de inbreukprocedures, te kijken naar de vraagstukken die uit de arresten van het Hof van Justitie voortvloeien en vervolgens, in de eerste plaats, een duidelijke strategie of verduidelijking te presenteren over welke richting we op gaan en te beginnen enkele van die onduidelijkheden aan te pakken.

Vanuit het gezichtspunt van consumentenbescherming dienen regelgevers ook te weten hoe zij met online gokpraktijken moeten omgaan. Natuurlijk kunnen ze gereguleerd worden en moeten ze ook gereguleerd worden. Ook is er een groot aantal prima instellingen waar aanbieders van online-gokdiensten zich inzetten om instrumenten en controles te bieden om de problemen van gokverslaving en dergelijke aan te pakken. Natuurlijk zijn er ook problemen met fraude en de gevolgen daarvan. Daar hebben wij het in onze commissie uitgebreid over gehad. Dit is zowel een kwestie van consumentenbescherming als een kwestie van consistentie op de interne markt.

Ten slotte vind ik dat wij ook onze burgers moeten respecteren en het feit dat velen van hen online willen kunnen gokken. Ik denk dat niemand dat wil proberen te verbieden – dat zou praktisch ook onmogelijk zijn – maar er zijn nog wel enorme inconsistenties. In sommige landen is het blijkbaar illegaal om deel te nemen aan een online-gokwedstrijd met een bedrijf van buiten je eigen land. Dat kan rechtvaardig zijn.

Een ander probleem waar een van de inwoners van mijn kiesdistrict mij op wees is het volgende: als een Britse burger online vanuit Spanje meedoet aan de Britse nationale loterij en een prijs wint, is het illegaal als de loterij hem betaalt in Spanje. Dit zijn de problemen die we moeten oplossen, ten behoeve van onze burgers en ten behoeve van consumenten.

Commissaris, dit is de context van deze vraag. U zult van mijn collega's vele waardevolle onderwerpen en interessante standpunten te horen krijgen, maar ik hoop dat u dit in uw nieuwe rol als commissaris extra prioriteit geeft.

Michel Barnier, lid van de Commissie. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, u zult begrijpen hoeveel deugd het me doet om hier te staan, amper 48 uur na de investituur van het college – waarvoor ik u wil bedanken. Het doet me evenveel deugd, mijnheer Harbour, om mijn werk met u – ik zeg dit met name tegen

de leden van de Commissie interne markt en consumentenbescherming – op een andere wijze en waarschijnlijk op een andere plek, maar in dezelfde geest voort te zetten.

Ik wil bij wijze van antwoord graag drie punten aanstippen alvorens aandachtig naar u te luisteren. Allereerst wat uw eerste vraag betreft. Zoals u hebt gezegd, heeft de Commissie inbreukprocedures gestart tegen een aantal lidstaten ter zake van grensoverschrijdende diensten inzake sportwedenschappen. De Commissie merkt op dat in vier van deze negen gevallen van inbreuk – in Denemarken, Frankrijk, Italië en Hongarije – wijzigingen van de nationale wetgeving zijn voorgesteld naar aanleiding van de inbreukprocedures. De Commissie zal met alle betreffende lidstaten blijven samenwerken om de bij deze inbreukprocedures vastgestelde problemen te verhelpen. In algemene zin blijven deze procedures van kracht, maar het is aan de nieuwe Commissie om te bepalen hoe deze dossiers zich verder ontwikkelen.

Tweede punt, mijnheer Harbour, de recente uitspraak van het Europees Hof van Justitie in de zaak Portugal, waar een oud staatsmonopolie streng toeziet op kansspelen. Deze uitspraak, zo blijkt uit de analyse die ervan is gemaakt door de juridische diensten van de Commissie, zal de ontwikkeling en beoordeling van de inbreukprocedures op dit terrein niet wezenlijk veranderen. Alle gevallen zijn beoordeeld in het licht van de door elke lidstaat aangevoerde bewijzen.

Naar aanleiding van recente uitspraken van het Hof merkt de Commissie op dat het Hof, overeenkomstig de vaste rechtspraak overigens, nog altijd eist dat eventuele beperkingen ten eerste gerechtvaardigd worden door steekhoudende argumenten van algemeen belang en ten tweede noodzakelijk en evenredig zijn, hetgeen ook betekent dat de beperkingen aangepast, coherent en systematisch moeten zijn.

Uit het arrest Santa Case volgt dan ook niet dat het Hof de lidstaten meer vrijheid geeft om beperkingen op te leggen. Het bevat uiterst nauwkeurige verwijzingen naar de *modus operandi* van het Portugese monopolie, de eeuwenlange historie ervan en de zeer specifieke omstandigheden in dit land.

Als derde punt van mijn eerste interventie wilde ik benadrukken dat de Commissie alternatieve oplossingen voor de inbreukprocedures niet uitsluit. Voorzitter, dames en heren, ik wil een constructieve discussie op gang brengen, met het Europees Parlement, maar ook met de lidstaten en de bij deze kwestie betrokken partijen.

Ik wijs erop dat de lidstaten niet zijn geraadpleegd over deze kwestie sinds ze in 2006 hebben besloten de kansspelen te onttrekken aan de werkingssfeer van de 'dienstenrichtlijn'. Ik zal dan ook mijn oor te luisteren leggen bij de lidstaten en ik heb besloten de werkzaamheden van de werkgroep van de Raad op de voet te volgen. Ik weet dat het Parlement, op initiatief van mevrouw Schaldemose, op 10 maart een verslag heeft aangenomen, zij het dat een aantal afgevaardigden zich achter een tegenvoorstel heeft geschaard.

Voor mij is het werk van het Parlement een goed uitgangspunt om gezamenlijk een echt debat over een mogelijke Europese oplossing van dit complexe vraagstuk op gang te brengen. Wij moeten nader onderzoeken waarom lidstaten online-kansspelen beperken. Daarbij moeten we uiteraard aandacht besteden – en ik heb besloten dit te doen – aan maatschappelijke aspecten, met name de met kansspelen samenhangende verslavingsproblematiek.

Het college bestaat nauwelijks twee dagen, dames en heren, en wij hebben ons werkprogramma nog niet goedgekeurd. Ik wil van deze raadpleging, die vandaag begint met het zeer aandachtig luisteren naar alles wat u te berde gaat brengen en waarvoor uiteraard – ik heb het over de raadpleging – meerdere hypothesen zijn. Een van de hypothesen die ik bereid ben te overwegen is het opstellen van een groenboek over dit vraagstuk.

Ik wilde u nogmaals bedanken voor uw belangstelling voor dit belangrijke vraagstuk en voor de bijdrage die u levert aan de Commissiewerkzaamheden die ik in gang ga zetten.

Andreas Schwab, namens de PPE-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, geachte commissaris, laat ik allereerst namens de Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten) uiting geven aan mijn blijdschap over het feit dat u, mijnheer de commissaris, er zojuist geen misverstand over hebt laten bestaan dat u tot een doelgerichte analyse wilt overgaan, niet alleen van de rechtspraak in de zaak Liga Portuguesa, maar ook bij de vraag wat een gepast antwoord van de werkgroep van de Raad zou kunnen zijn op de groeiende markt voor online-kansspelen. Het gaat in dit mondelinge vragen uur alleen om de online-kansspelen. Wat ik uit het arrest in de zaak Santa Casa opmaak, is dat het Europees Hof van Justitie de lidstaten te kennen geeft dat de markt voor online-kansspelen weliswaar geen markt is als elke andere, maar dat zij toch moeten instemmen met regels die uniform zijn in de hele EU. Tot nu toe is binnen de Raad daartoe geen constructieve poging

ondernomen, hoewel de Raad het probleem koste wat het kost zelf wilde aanpakken. Daarom moeten de Commissie en het Parlement op dit punt samen optrekken en met kritische vragen komen.

Ik zou daaraan toe willen voegen dat de argumentatie van de lidstaten over het waarborgen van de consumentenbescherming op de markt voor kansspelen mij niet heeft kunnen overtuigen. Zij beweren voor wat betreft online-kansspelen (ook in het geval van Liga Portuguesa en Santa Casa) zonder Europese inmenging in staat te zijn consumentenbeschermingsmaatregelen te nemen en gerelateerde criminaliteit effectief te bestrijden. Omgekeerd volgt daaruit dat Europa bij nog zwaardere criminele handelingen en andere zaken die op internet plaatsvinden kennelijk nog veel minder in staat is voor oplossingen te zorgen. Ik vind dat een nogal vreemde conclusie en geloof niet dat deze juist is. Ik denk juist dat een oplossing voor de online-kansspelenmarkt er alleen inziet als we tot grensoverschrijdende, uniforme regelingen weten te komen die recht doen aan het belang dat lidstaten hebben bij structuren die deels historisch gegroeid zijn, maar die – zoals de commissievoorzitter terecht opmerkte – tegelijk het belang van de consument centraal stellen.

Evelyne Gebhardt, *namens de S&D-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, geachte commissaris, hartelijk dank voor de informatie die u ons gegeven hebt, al stelt die mij eerlijk gezegd niet echt tevreden. De vorige Commissie had zichzelf een heel duidelijk doel gesteld, namelijk het liberaliseren van de markt voor kansspelen. Het Europees Parlement heeft keer op keer onomwonden gezegd dat dat niet de juiste benadering kan zijn en het was dan ook het Europees Parlement en niet de lidstaten dat de kansspelen buiten het toepassingsgebied van de dienstenrichtlijn heeft gehouden. Wij waren van mening dat het hier geen normale dienstverlening betreft en dat we voor de burgers barrières tegen de georganiseerde misdaad op moeten werpen, waarvoor duidelijke regels nodig zijn.

Desondanks blijft de Europese Commissie de ene lidstaat na de andere voor het Europese Hof van Justitie slepen. Het wordt tijd dat zij daar eens mee ophoudt, want de Commissie werd steeds door het Hof in het ongelijk gesteld. Daar kunt u niet omheen. Het zou mij dan ook verheugen als u, mijnheer Barnier, uitvoerde wat u zojuist gezegd hebt en op dit terrein inderdaad voor een andere benadering zou kiezen, want op deze manier komen we niet verder.

Tegen u, mijnheer Harbour, moet ik zeggen dat de arresten van het Europees Hof van Justitie heel consequent zijn, verre van tegenstrijdig. Ze maakten telkens duidelijk dat de lidstaten het recht hebben duidelijke regels op te stellen om te controleren of burgers daadwerkelijk tegen criminaliteit beschermd worden en dat ze juist niet gedwongen zijn om deze markt open te stellen en ook niet om marktpartijen uit andere lidstaten toe te laten, als ze er tegelijk voor zorgen dat hun controles effectief zijn.

Wat we van de Europese Commissie vragen, is dat zij dat eindelijk eens inziet en daar vervolgens ook naar handelt. Dat betekent echter ook dat we vooral over kansspelen op internet eens goed moeten nadenken, want die trekken zich niets aan van beschermingsmuren, van grenzen, terwijl onze burgers er zonder enige drempel toegang toe hebben. We moeten er goed over nadenken hoe we de controle, de regelgeving op dit gebied zo in kunnen richten dat bescherming van de burger gewaarborgd is.

Jürgen Creutzmann, *namens de ALDE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, geachte commissaris, wie verlangt dat de interne markt uitgebreid en geünificeerd wordt, moet ook uniforme regels opleggen. Het thema online-kansspelen heeft drie facetten die we in de discussie moeten betrekken. Hoe kunnen de belangen van de burger en de consument het best behartigd worden? Hoe kan het best tegen fraude en crimineel gedrag opgetreden worden? Hoe kunnen consumenten het best voor schade behoed worden? In zijn resolutie van 10 maart 2009 over de integriteit van online-gokken heeft het Europees Parlement op alle drie de punten duidelijke perspectieven geschetst en benaderingswijzen voorgesteld. De ALDE-Fractie staat nog altijd achter de in deze resolutie opgenomen grondgedachten over de integriteit van online-gokken.

Volgens de uitspraak van het Europees Hof van Justitie staat het elke lidstaat vrij om online-kansspelen onder bepaalde voorwaarden zelfstandig te reglementeren en de resolutie van 10 maart bevestigt dat uitdrukkelijk. Nationale regeringen zijn beter toegerust voor de bestrijding van oneerlijke spelpraktijken, ook al vallen die niet geheel en al uit te sluiten, zoals recente voorvallen in Duitsland aantonen. Toch zijn de kansspelenmarkten, gezien hun traditionele en culturele aspecten, beter op nationaal niveau te reguleren. Dit beschermt de spelers beter tegen gokverslaving, fraude, witwassen van geld en oneerlijke spelpraktijken dan een grote aanbieder van online-kansspelen zou kunnen doen, die uit de aard der zaak grensoverschrijdend te werk gaat. Je kunt niet alles volgens een interne-marktstramien regelen, zeker niet als het om preventie ten behoeve van jongeren en gokverslaafden gaat.

Online-kansspelen bieden meer gelegenheid voor corruptie zoals fraude, oneerlijke spelpraktijken en illegale gokkartels, doordat ze heel snel opgezet en al even snel weer ontmanteld kunnen worden. Vooral illegale

aanbieders van buiten Europa vormen een probleem, aangezien zij nauwelijks vallen te reglementeren of controleren. Opbrengsten uit kansspelen dienen vooral de maatschappij ten goede te komen, bijvoorbeeld om breedtesport te bevorderen. Nationale overheden zijn daar de meest aangewezen instanties voor. Sterker nog: aan de continue financiering van doelen als cultuur, beroeps- en amateursport ontnemen de afzonderlijke lidstaten een zekere rechtvaardiging om kansspelen toe te laten. Voorwaarde daarvoor is wel dat er ook op de gevaren van gokverslaving gewezen wordt en dat daar proactief tegen opgetreden wordt.

Helaas zijn nog niet alle effecten van specifieke vormen van online-gokken op de gebruiker bekend. Dit gebrek aan kennis dient dringend weggenomen te worden. Belangrijk is in dit verband ook dat de lidstaten hun taken daadwerkelijk uitvoeren. Markttoezicht vormt ook in de discussie over de online-kansspelen het sleutelwoord. Als we het er in het Europees Parlement over eens zijn dat de lidstaten aan het subsidiariteitsbeginsel het recht kunnen ontnemen om hun kansspelenmarkten conform de eigen tradities en cultuur in te richten, moeten we er ook voor zorgen dat dit langs de weg van een effectieve controle en dus markttoezicht gebeurt.

Heide Rühle, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, na de twee voorgaande sprekers hoef ik eigenlijk helemaal niet zoveel meer te zeggen. Ik wil alleen nog eens benadrukken dat ook onze fractie volledig achter de resolutie van het Parlement staat, dat ook wij betwijfelen of de uitspraken van het Europees Hof van Justitie in dezen tegenstrijdigheden bevatten – in tegendeel, de uitspraken van het Hof lijken mij zonneklaar – en dat we ingenomen zijn met uw toezegging om met het consulteren van de lidstaten te beginnen. Ik zou daar nog aan toe willen voegen dat een consultatie beter is dan een inbreukprocedure. Dat is de juiste manier om het probleem op te lossen, nationale verschillen recht te doen en een gemeenschappelijke oplossing voor de consument te vinden.

Timothy Kirkhope, *namens de ECR-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik spreek als voormalig minister in het Verenigd Koninkrijk voor het toezicht op gokken, dus als wij het hebben over een Europa van vrije handel en een Europa dat tegen protectionisme is, een Europa dat markten openstelt en handelsbelemmeringen wegneemt, ben ik daar natuurlijk helemaal vóór. Sommige van de collega's die hier het woord nemen en oproepen tot een opener Europa, zijn dezelfde mensen die het behoud van monopoliestructuren voor de gokindustrie steunen.

Ik zou kunnen zeggen, sterker nog, ik moet zeggen, dat monopolies beter zijn voor het controleren en het oplossen van het gokprobleem dat we vanochtend hebben besproken. Dat is zeer interessant, omdat uit een hoop gegevens blijkt dat dit argument niet klopt. De argumenten voor protectionisme en monopolies in de gokindustrie zijn in het eigen belang van de goksector: meer toezicht en vervolgens meer geld voor de nationale overheden. Dit is niet het open Europa of het transparante Europa waar wij naar streven. Het is het Europa dat zegt, “ik doe wat ik zeg, niet wat ik doe”. Er is geen reden waarom private leveranciers van gokdiensten die onder een hoge mate van beschermingsregelgeving opereren in de ene EU-lidstaat niet zouden mogen opereren in andere EU-lidstaten. Er is geen reden waarom een streng gereguleerde, maar open markt niet een soortgelijke of zelfs hogere bescherming zou bieden aan de burgers dan enig welke streng gecontroleerde staatsmonopolie.

Als we daarop wachten, zullen de arresten van het Europees Hof van Justitie blijven komen. Ze zullen inmiddels wel een beetje moe worden van deze kwestie in Luxemburg. Of misschien niet moe, zeg ik als advocaat, maar gezien de oorverdovende stilte van de kant van de Commissie tot op heden, denk ik echt dat het nu tijd is voor maatregelen. We moeten een einde maken aan de juridische onzekerheid.

Verder wil ik graag nog even zeggen dat ik denk dat het belangrijk is voor het Parlement om zijn hernieuwde bereidheid om het probleem aan te pakken duidelijk te maken en een sterk signaal naar de Raad en de Commissie te sturen dat we niet van deze kwestie mogen weglopen. Met een nieuwe Commissie hopen wij op nieuw initiatief. Ik heb veel vertrouwen in u, commissaris Barnier. Ik hoop dat u nota zult nemen van het advies dat u krijgt en zult beginnen aan het uitwerken van een strategie om ervoor te zorgen dat online gokken een legitiem onderdeel van de interne markt kan worden. Uiteraard met de benodigde regelgeving.

Cornelis de Jong, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – “Gokken is dokken” is een bekend spreekwoord in Nederland. Het betekent dat je als gokker meestal verliest. Gokken is bovendien verslavend. Het is vooral voor jongeren een reële bedreiging.

Als sommigen een romantisch beeld hebben van gokken, dan moet ik hen teleurstellen. In wezen is het een miljardenbusiness die te vaak gelieerd is met criminele activiteiten. In Nederland is er dan ook wetgeving van toepassing waarbij gokken wordt tegengegaan in laagdrempelige voorzieningen waarin veel jongeren

komen. Gokken op internet - vaak grensoverschrijdend - maakt het gokken echter opnieuw gemakkelijker toegankelijk.

In dit specifieke geval moeten wij dan ook niet uitgaan van een vrije markt, doch lidstaten niet alleen toestaan, maar juist aanmoedigen om beperkende maatregelen te nemen. In mijn ogen gaat de mondelinge vraag die tot ons debat geleid heeft nog iets te veel uit van marktwerking. Met name ben ik er niet van overtuigd dat het een mogelijkheid is via internet te spreken van "verantwoord gokgedrag". Wat mij betreft wordt gokken via internet zoveel mogelijk aan banden gelegd.

Het Hof van Justitie heeft erkend dat lidstaten moeten kunnen ingrijpen en ik roep de Commissie dan ook op om geen pogingen te doen om via voorstellen voor Europese regelgeving het beschermingsniveau te verlagen, lidstaten juist aan te moedigen om een goed beschermingsniveau te regelen en lidstaten ook niet meer, zoals mevrouw Gebhardt zei, voor het Hof te dagen, maar juist een dialoog aan te gaan over de best mogelijke bescherming.

Jaroslav Paška, namens de EFD-Fractie. – (SK) Wat online gokken betreft wil ik twee terreinen noemen waarop ik onopgeloste problemen zie. Wij streven naar een zo onbelemmerd mogelijke communicatie tussen mensen. Dat houdt ook in dat kinderen en jongeren vrij toegang tot internet moeten hebben.

In paragraaf 16 van de resolutie van het Europees Parlement van 10 maart 2009 wordt gezegd dat het de verantwoordelijkheid van de ouders is hun minderjarige kinderen te beschermen tegen gokken op internet. Ik vraag u, dames en heren, wat is dat voor onzin? Wie schept het wetgevend kader en wie maakt de regels voor dit soort bedrijven? Zijn het de ouders of zijn het anderen? Wij zijn degenen die voor dit soort bedrijven verantwoordelijk zijn, wij maken het wettelijk kader en wij maken de wetten. Het zijn dus de regeringen en de parlementen die ervoor moeten zorgen dat kinderen niet gokken.

In een tijd waarin pornografie en kansspelen onze huizen in 3D-formaat binnenkomen, koesteren ouders niet de illusie dat ze hun kinderen tegen deze invloeden kunnen beschermen, of kunnen voorkomen dat de kinderen erin meegesleurd worden. Daarom vind ik dat het een fundamentele plicht is van de Commissie en het Europees Parlement een wettelijk raamwerk op te zetten. Het mag niet zo zijn dat er door gebrek aan daadkracht steun verleend wordt aan diegenen die zulke ondernemingen leiden. De Commissie en het Parlement moeten juist de mensen door wie ze gekozen zijn, en aan wie ze verantwoording schuldig zijn, steunen.

Een ander probleem dat ik wil aanstippen is het toezicht op de geldstromen. In verschillende landen wordt geld uit activiteiten als gokken gebruikt ter ondersteuning van sport, cultuur en onderwijs. Als het zo is dat geld uit sommige landen naar de Bahama's en naar belastingparadijzen stroomt, kan dan niet een gedeelte van dat geld teruggesluisd worden om de sport in de verschillende landen te steunen? Als we namelijk via internet kansspelen exploiteren en spelen, wordt er elders winst gemaakt en niet in de landen waar de spelers vandaan komen. Dit probleem is nog steeds niet opgelost en er wordt onvoldoende toezicht op gehouden. Naar mijn mening is het absoluut nodig dat de Europese Commissie wakker wordt en kadervoorwaarden voor dit soort activiteiten opstelt. We moeten de noodzakelijke voorwaarden scheppen, opdat we enerzijds de gezondheid en de opvoeding van kinderen niet in de waagschaal stellen en we anderzijds de financiële middelen die met gokken gepaard gaan, niet mislopen.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Dankzij de opkomst van online-kansspelen is het nu mogelijk om de wetten van de lidstaten zo goed als ongecontroleerd te omzeilen en geld wit te wassen. Voor de interne markt betekent dit dat de monopoliepositie van gokkantoren op losse schroeven komt te staan en tevens dat er de nodige vraagtekens rijzen ten aanzien van de ondoorzichtige financiering van de professionele sport, juist gezien de band met kansspelen. Ook bestaat er nu een hoger risico op verslaving, met name onder jongeren.

Het Europees Hof van Justitie heeft met het oog op het algemeen belang het recht van nationale overheden erkend om kansspelen op het internet te verbieden of aan bepaalde voorwaarden te onderwerpen. Hoewel het online gokken geen grenzen kent, loopt de regelgeving in de verschillende lidstaten ver uiteen, zowel voor wat betreft de belastingtarieven, de toegankelijkheid, het toezicht, als de mate van wettelijke aansprakelijkheid van de aanbieders. Bovendien volstaat het niet om slechts de kwaliteit van de officiële gok- en loterijondernemingen te controleren, maar zal toch ook naar de geldstromen gekeken moeten worden.

Doeltreffend toezicht is vandaag de dag een utopie als er geen overeenstemming bestaat over gemeenschappelijke regels voor alle 27 lidstaten. Om die reden hebben we de Commissie reeds vorig jaar verzocht met een voorstel te komen voor een kader voor Europese regelgeving voor online-kansspelen. Een verbod op reclame voor online-kansspelen gericht op jongeren vormt een onmisbaar onderdeel hiervan.

Kinderen blootstellen aan reclame voor virtueel gokken is net zo schadelijk als ongelimiteerde blootstelling aan alcohol, sigaretten, drugs of andere verslavende middelen.

In de EU loopt de Tsjechische Republiek helaas qua regelgeving het verst achter. Niet alleen bestaat er geen enkele beperking op dergelijke reclame, maar ook bestaan er geen enkele regels om te voorkomen dat er zich combinaties van speelhallen en pandjeshuizen vestigen in de buurt van scholen. Ik hoop dan ook van harte dat dit verslag een nieuwe impuls is voor de Commissie om de broodnodige normen voor de harmonisering van de regulering inzake online-kansspelen tot stand te brengen, dit met het oog op het algemeen belang in de lidstaten van de Europese Unie.

Christel Schaldemose (S&D). - (DA) Mijnheer de Voorzitter, hartelijk welkom in het Parlement, mijnheer Barnier, en succes met uw werk.

Ik heb mij er eigenlijk op verheugd om hier vandaag te zijn en met u te discussiëren over online-kansspelen, omdat u tijdens onze hoorzitting in het Parlement veel waarde hechtte aan de opvatting dat de interne markt er voor de burgers is en niet andersom. Hier hebben we een goede kans om dit in de praktijk te laten zien.

Ik zou ten eerste willen zeggen dat ik de initiatieven steun die u noemde. Ze waren een beetje vaag, maar ik ben van mening dat het verstandig klinkt om een groenboek op te stellen, het initiatief te nemen tot een groot aantal onderzoeken, gegevens te verzamelen, kennis te verkrijgen op dit gebied op zo'n manier dat we een overzicht krijgen over de situatie op Europees niveau.

Ik zou u echter ook willen herinneren aan de politieke realiteiten. Hoewel er inderdaad ook een minderheidsstandpunt was in verband met de goedkeuring van mijn verslag in maart, steunde een markante meerderheid in het Parlement mijn verslag. Ook vanuit de Raad is er zeer veel steun voor verduidelijking, waarbij we er echter tegelijkertijd voor moeten zorgen dat het aan de lidstaten is om vast te stellen hoe zij het hele gebied van gokken willen reguleren. Wat we op het gebied van online-kansspelen nodig hebben, is natuurlijk om erachter te komen hoe we de burgers kunnen beschermen, onderzoeken wat de maatschappelijke kosten van gokken zijn en dergelijke.

Ik zou echter graag een wat duidelijker antwoord hebben gehad. U bent zojuist aangetreden, u bent nieuw, maar ik zou graag een wat duidelijker antwoord willen hebben op de vraag of uw lijn zal zijn om de zaken betreffende inbreuken op verdragen in te trekken en op een meer constructieve wijze de dialoog aan te gaan met het Parlement en de Raad, zodat we kunnen nagaan hoe we hiermee om moeten gaan. Ik stel dus voor dat u niet langer het Hof van Justitie over zaken laat beslissen, maar dat we politieke besluiten over deze zaken nemen. Is dat de lijn die u gaat volgen of niet? Daar zou ik nu graag een echt duidelijk antwoord op willen hebben.

Liam Aylward (ALDE). – (GA) Mijnheer de Voorzitter, ik ben blij met dit tijdige debat over online-gokken, met name over de problemen van het gokken door minderjarigen en kwetsbare consumenten. Zowel voor het publiek als voor de consumenten zijn leiderschap en richting aangeven bij de aanpak van dit onderwerp van belang.

Begin november vorig jaar heb ik het onderwerp gokken bij de Commissie aangekaart, en in het antwoord dat ik kreeg, stond dat de Commissie het programma Veiliger internet, de informatiecentra en de hulplijnen in de lidstaten steunt. Op die manier kunnen ouders informatie krijgen over de gevaren die kinderen op het internet kunnen tegenkomen, onder andere het gevaar van online-gokken.

Op dit moment is online gokken echter nog een verborgen probleem, dat nog steeds groeit.

(EN) Bij online-gokken bestaat duidelijk het probleem van een gebrek aan fysiek toezicht, dat bij traditioneel gokken wel bestaat. Er is geen verantwoordelijk management aanwezig in de buurt om ervoor te zorgen dat de gokker meerderjarig is en legaal handelt. De veiligheidscontroles en -procedures op goksites kunnen worden omzeild; geleende of gestolen creditcards kunnen worden gebruikt door minderjarigen en identiteiten kunnen worden vervalst. Kwetsbare consumenten doen meestal aan online-gokken op geïsoleerde plekken en deskundigen op dit gebied wijzen op het groeiende probleem van impulsief handelen en het potentieel voor ongecontroleerd en roekeloos gokken, ook omdat de traditionele beschermingsmechanismen van traditionele gokpraktijken bij minderjarige gokkers ontbreken.

Bij online-gokken is het lastiger vast te stellen of iemand een probleemgokker is, aangezien het tijd, verantwoordelijkheid en middelen kost om vast te stellen wie er speelt, wie betaalt en wie een probleem heeft. Duidelijke richtsnoeren zijn nodig, op alle niveaus, om dit probleem aan te pakken, zodat definitieve

stappen kunnen worden genomen om het probleem van minderjarige gokkers op te lossen en ervoor te zorgen dat de belangen van de kwetsbaarste consumenten worden beschermd.

Peter van Dalen (ECR). - Voorzitter, Nederland kent ongeveer 120.000 gokverslaafden. Dat is bijna 1 procent van onze bevolking. Gokverslaving leidt tot ernstige sociale problemen, zoals ontwrichte gezinnen, geldproblemen en criminaliteit. Lidstaten zouden daarom alles in het werk moeten stellen om gokken en de bijbehorende problematiek maximaal te bestrijden.

Opvallend is, Voorzitter, dat sommige lidstaten een compleet legale gokmarkt kennen. Daarnaast wil de gokindustrie ons doen geloven dat de gokmarkt een normaal onderdeel is van de interne markt en dat er daarom geen beperkingen aan hoeven te worden opgelegd. Dat vind ik te gek voor woorden. Lidstaten moeten geen markten faciliteren die sociale ellende bevorderen.

Helaas kunnen velen de verleiding van het gokken niet weerstaan. Daarom heeft de Nederlandse overheid besloten de gokmarkt naar zich toe te trekken en enkel een staatsmonopolie op gokken toe te staan. Hoewel ik liever nergens in de Europese Unie gokpaleizen zie ontstaan, beschouw ik dit, Voorzitter, nog als de minst slechte oplossing.

Voorzitter, wij moeten als Europees Parlement, de lidstaten die gokken toestaan zeer krachtig oproepen die markt, waar ook maar mogelijk is, krachtig te ontmoedigen.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, in de vraag wordt indirect aangedrongen op de invoering van communautaire wetgeving. Aangezien echter het Europees Hof van Justitie de grenzen en voorwaarden heeft vastgesteld aan de hand waarvan de lidstaten zelf, via hun nationale wetgeving, kunnen bepalen hoe zij controle willen uitoefenen op online-gokken, is er geen reden om aan te dringen op Europese wetgeving.

Afgezien daarvan heeft het Hof in het arrest-Schindler geoordeeld dat gokspelen bepaalde morele, godsdienstige en culturele aspecten hebben en daardoor grote risico's ontstaan voor illegale daden en fraude en schadelijke gevolgen kunnen ontstaan voor de mensen en de samenleving. En dat is het allerbelangrijkste, waarde collega's.

Juist om die redenen van openbaar belang moet deze sector onder de controle blijven van de lidstaten. De lidstaten kennen de bijzonderheden van deze sector beter en kunnen deze ook beter beheren. Dit werd trouwens ook bevestigd in de studie die het *Swiss Institute of Comparative Law* voor rekening van de Commissie heeft verricht en in het verslag van 2009 waar mevrouw Schaldemose rapporteur van was, en dat ook in de plenaire vergadering is aangenomen.

In dat verslag wordt de conclusie getrokken dat een oplossing die zich uitsluitend binnen de interne markt beweegt, niet geschikt is voor deze gevoelige sector. De Commissie wordt dan ook verzocht om bijzondere aandacht te schenken aan de mening van het Europees Hof van Justitie ten aanzien van dit vraagstuk.

Lara Comi (PPE). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik wil beginnen met de uitspraak van het Europees Hof van Justitie, omdat de mogelijkheid van een lidstaat om particuliere ondernemers te verbieden online-kansspelen aan te bieden de aandacht vestigt op de noodzaak om een buitengewoon winstgevende, maar voor de consument buitengewoon risicovolle markt te harmoniseren.

Dus, bij het ontbreken van een gemeenschappelijke harmonisering op het gebied van kansspelen, is elk land vrij om zijn eigen niveau van bescherming te kiezen. De grenzen van de toepassing van deze restrictie zijn vaak niet duidelijk. Het is namelijk zo dat, terwijl de Commissie een aantal inbreukprocedures heeft ingeleid tegen bepaalde landen – waaronder ik graag ook Italië wil noemen – omdat zij het beginsel van vrijheid van dienstverlening hadden geschonden, het Europees Hof van Justitie daarentegen de beperkende beslissing van Portugal heeft verdedigd.

In dat opzicht is het een fundamentele taak van de Europese instellingen om de kanspelsector te onderwerpen aan een regelgevingsproces dat volledig is geharmoniseerd tussen de Europese lidstaten. We moeten dus verder kijken dan de afzonderlijke economische belangen en de consumenten aanzienlijke bescherming garanderen, in het bijzonder de minderjarigen, die in dit geval de belangrijkste slachtoffers zijn van misdaad en fraude.

António Fernando Correia De Campos (S&D). - (PT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, we hebben hier te maken met een conflict tussen twee beleidsterreinen die voor de Europese Unie van groot belang zijn:

de bescherming van consumenten en de openbare orde aan de ene kant, en het vrije verkeer en de vrijheid van dienstverlening aan de andere kant.

Volgens jurisprudentie van het Hof van Justitie op dit gebied moeten alle lidstaten de autonomie en de bevoegdheid behouden om de activiteiten van aanbieders van kansspelen op internet te reguleren. Het gaat hier om een gevoelig terrein, dat raakt aan maatschappelijke waarden ten aanzien van aan gokken gerelateerd afwijkend gedrag, en aan het feit dat in bepaalde landen de winst van deze markt wordt gebruikt voor doelstellingen van algemeen nut.

De jurisprudentie die in Luxemburg is opgebouwd, heeft in de loop van de afgelopen jaren geleid tot een samenhangend en systematisch juridisch gedachtegoed, wat de Europese instellingen en met name de Commissie ertoe noopt een meer uitgesproken standpunt in te nemen. Daarbij gaat het om het vormgeven van een regelgevingskader, waarin de zorgen tot uitdrukking komen die in alle lidstaten leven ten aanzien van de bestrijding van de grensoverschrijdende georganiseerde misdaad, die dit soort online-kansspelen gebruikt om zijn werkterrein uit te breiden, en ten aanzien van de daadwerkelijke bescherming van kwetsbare consumenten tegen dit soort online-kansspelen.

Mijnheer de commissaris, we hopen dat de nieuwe Commissie, die nu aantreedt, dit onderwerp hoog op haar agenda zet.

Oldřich Vlasák (ECR). - (CS) Dames en heren, zoals we allemaal weten worden in de meeste lidstaten van de Europese Unie kansspelen traditioneel gezien streng gereguleerd. Sinds internet echter de grootste gokhal geworden is, zijn de kaarten volledig anders geschud. De technische ontwikkelingen op het gebied van kansspelen wereldwijd gaan razendsnel en het wettelijk kader blijft daar tot op heden ver op achter.

En zo krijgt het Europees Hof van Justitie steeds vaker zaken in behandeling in verband met online-kansspelen. Dat is een duidelijk teken dat de interpretatie en de tenuitvoerlegging van de communautaire regelgeving op het gebied van online-kansspelen aan duidelijkheid te wensen overlaat. Bovendien wordt online-gokken vaak gezien als een juridisch "grijs gebied".

Het feit dat elke lidstaat over een soevereine bevoegdheid beschikt tot verstrekking van vergunningen voor de exploitatie van kansspelen dient naar mijn mening te worden gerespecteerd. Tegelijkertijd echter zijn we het er in algemene termen wel over eens dat nationale wetgeving niet in strijd mag zijn met de communautaire beginselen met betrekking tot ondernemen en dienstverlening binnen de Europese Unie. Dat alles bij elkaar leidt tot de paradoxale situatie waarin bijvoorbeeld de Tsjechische wet Tsjechische bedrijven niet de mogelijkheid hoeft te bieden om een vergunning te verwerven voor de exploitatie van online-kansspelen, maar dat het voor de Tsjechische Republiek tegelijkertijd onmogelijk is om buitenlandse kansspelexploitanten te verbieden actief te zijn op haar grondgebied. Dat is uiteraard een onaanvaardbare situatie. En dan heb ik het nog niet eens over de aan online-kansspelen verbonden sociale, gezondheids- en veiligheidsrisico's, en al helemaal niet over de fiscale aspecten van het geheel.

Sari Essayah (PPE). - (FI) Mijnheer de Voorzitter, zoals u, commissaris Barnier, zich goed herinnert, was het Europees Parlement consequent in zijn beleid toen het zich verzette tegen de opname van kansspelen in de dienstenrichtlijn, omdat kansspelen niet zomaar diensten zijn: zij brengen het risico van verslaving met zich mee en daardoor ook sociale kosten.

De integriteit van sport is ook voor het Europees Parlement iets wat moet worden beschermd, vooral nu wij met het Verdrag van Lissabon de bevoegdheid hebben dat te doen. Hoe minder gereguleerd kansspelen zijn, hoe meer sport slechts een middel wordt om winsten te genereren en hoe meer sport wordt blootgesteld aan bijvoorbeeld het witwassen van geld uit criminele activiteiten.

De Commissie moet met een oplossing komen die rekening houdt met het consequente beleid van het Parlement om kansspelen onder de bevoegdheid van de lidstaten te houden vanwege de specifieke aard ervan. Ook moet de Commissie de inbreukprocedures staken. Ten minste een dozijn zaken liggen ter behandeling bij het Europees Hof van Justitie, waarvan de meest recente de zaak Liga Portuguesa is. Toch is het niet goed dat deze zaken alleen vooruitgang boeken als uitspraken van het Hof of als resultaat van inbreukprocedures. Wij hebben voor deze zaken een beleidsbesluit nodig dat niet tot harmonisatie mag leiden, omdat de lidstaten verantwoordelijk zijn voor de sociale kosten en andere negatieve gevolgen van gokken.

Er moet een logisch en alomvattend beleid voor gokken zijn, omdat gokken op internet slechts een middel is dat op zich het beleid inzake kansspelen niet grensoverschrijdend maakt. De toename van gokken op internet is geen natuurkracht die onverbidde voortgaat. Er zijn ook veel producten die internetwinkels

niet over de grenzen heen mogen verkopen en daarom moeten ook de kansspelondernemingen op internet de wetgeving in de verschillende lidstaten respecteren.

Mijnheer de commissaris, ik wil u aansporen een groenboek over gokken op te stellen. Dat kan ons instrumenten bieden om te strijden tegen online-gokdiensten van buiten Europa en de problemen die door gokken ontstaan.

Catherine Stihler (S&D). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil de vorige sprekers bedanken voor hun bijdragen en mijn collega, Christel Schaldemose, voor haar werk aan dit onderwerp.

Zoals de vorige sprekers al hebben gezegd is gokken niet gelijk aan andere normale diensten. De negatieve gevolgen van gokken kunnen niet genoeg worden benadrukt, zoals vele collega's vanochtend al hebben aangegeven. Er bestaan twee internationaal erkende schalen om problematisch gokken te meten. Een daarvan is de Diagnostic Statistical Severity Index en de andere is de Canadese Problem Gambling Severity Index. Deze is in het Verenigd Koninkrijk gebruikt en men schat dat in het Verenigd Koninkrijk zo'n 236 000 tot 284 000 volwassenen een gokprobleem hebben. Een Nederlandse collega vertelde dat het daar om 1 procent van de bevolking gaat.

Wat zou dit aantal zijn in de Europese Unie? Indien dit groenboek inderdaad tot stand komt, zou ik graag van de Commissie een aantal goede statistieken willen zien, of eigenlijk een onderzoek naar de gevolgen van gokken en online gokken voor EU-burgers. Ik denk dat het zeer nuttige informatie zou kunnen zijn om richting te geven aan ons debat en om bij de hand te hebben.

Dan iets over de arresten van het Europees Hof van Justitie. Als we kijken naar de woorden 'om kansspelen via het internet voor frauduleuze of criminele doeleinden te voorkomen' en de overheersing van kartels op de interne markt, zoals benadrukt in het concurrentievervalsrapport, moeten we ervoor zorgen dat online gokbedrijven registraties in een ander land dan het land waarin ze opereren niet als dekmantel gebruiken voor illegale praktijken.

Ik kijk ernaar uit meer van commissaris Barnier te horen. Ik wens u veel succes in uw nieuwe rol, mijnheer de commissaris.

Mairead McGuinness (PPE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ook ik wil commissaris Barnier graag feliciteren. Mijnheer de commissaris, dit is niet het gemakkelijkste onderwerp om uw carrière in de Commissie mee te beginnen, maar ik denk dat ik van uw voorganger, mijnheer McCreevy, wel mag zeggen dat hij wel hield van een beetje opwindende. Hij ging graag naar races en wedde dan natuurlijk ook.

Het is duidelijk dat er twee verschillende meningen bestaan over dit vraagstuk. De visie van het Parlement is echter duidelijk uitgelegd in zijn resolutie van 10 maart 2009 en ik denk dat het goed is om drie regels uit die resolutie te citeren, namelijk dat "de lidstaten [...] er belang bij hebben en het recht hebben om hun gokmarkten [...] te reguleren en te controleren". De resolutie stelt ook duidelijk dat "aanbieders van online gokspelen de wetgeving van de lidstaten waar zij hun diensten leveren [...] moeten naleven" en dat "een aanpak die alleen op de interne markt gebaseerd is niet gepast is op dit zeer gevoelige gebied".

Het probleem voor ons als wetgevers, en tevens voor de lidstaten, is dat de markt ver op ons vooruitloopt: ontwikkelingen op dit gebied hebben de bestaande wetgeving ingehaald en zullen dat blijven doen. Of wij het nu leuk vinden of niet, mensen gokken nu eenmaal graag. Persoonlijk koop ik liever een nieuw paar schoenen, maar andere mensen doen andere dingen voor hun plezier.

Ik ben het volledig eens met degenen die duidelijk de problemen van gokken hebben benoemd, of het nu gaat om online gokken of andere vormen van gokken. Er gaan enorme maatschappelijke problemen mee gepaard als verslaafde mensen te ver gaan. Maar vergeet niet dat de lidstaten ook loterijen bevorderen, en dat is misschien wel een gelegaliseerde vorm van het bevorderen van een mogelijke verslaving.

Er is dus geen duidelijkheid over dit vraagstuk, maar het probleem voor het Europees Parlement, en voor de EU in het algemeen, is nogmaals dat er geen consistentie binnen de lidstaten is en onze burgers wel gebruik maken van diensten buiten hun eigen land en dat ook willen doen.

Een groenboek zou zeer nuttig zijn: het is een enorme uitdaging voor u om alle informatie over dit onderwerp samen te brengen. Het probleem hierbij is volgens mij de enorme kloof tussen informatie en kennis. Het is nu aan de Commissie om met iets te komen om dat probleem op te lossen.

Mitro Repo (S&D). – (FI) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, men zegt dat politiek een spel is, soms zelfs een gokspel. Kansspelen zijn echter niet zomaar diensten of zakelijke activiteiten. Ze gaan gepaard met een groot aantal sociale problemen die criminele activiteiten aantrekken.

Gokverslaving brengt individuen te vaak en te gemakkelijk in financiële problemen, wat kan leiden tot zeer ernstige psychische problemen. Naar aanleiding van de toespraak van mijn collega, mevrouw Stihler, wil ik erop wijzen dat Finland in 2008 naar schatting 40 000 mensen met een gokverslaving telde. Als wij deze verhouding toepassen op de Europese Unie, dan zou dat betekenen dat er nu al meer dan 35 miljoen gokverslaafden in Europa zouden zijn en dat is een enorm aantal. Daarom moeten de lidstaten naar mijn mening ook in de toekomst het recht hebben zelf te bepalen hoe zij kansspelen organiseren om mogelijke psychische en financiële schade te minimaliseren. Wij hebben strenge spelregels, marktregulering en overheidstoezicht nodig.

Ik wil tot slot benadrukken dat wij aandacht moeten besteden aan de bescherming van zeer kwetsbare consumenten en aan de gevaren van gokverslaving en dwangmatig gedrag en dat wij moeten strijden tegen de georganiseerde misdaad die hiervan wil profiteren.

VOORZITTER: ISABELLE DURANT

Ondervoorzitter

Salvatore Iacolino (PPE). – (IT) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, gefeliciteerd, mijnheer de commissaris, en welkom.

Iedereen heeft gezien dat de markt voor online-kansspelen de afgelopen jaren een enorme groei heeft doorgemaakt. Deze groei heeft de aandacht op zich gevestigd vanuit economische hoek en de media. Het gaat om een verschijnsel waarbij nieuwe sociale klassen betrokken zijn en dat zich kenmerkt door polygebruik. Technologie maakt de toegang tot deze kansspelen eenvoudiger en maakt het mogelijk dat er steeds meer consumenten aan meedoen, veelal jongeren, die over het algemeen meer vertrouwd zijn met technische communicatiemiddelen en het internet.

De droom om door middel van gokken je leven een andere wending te geven, kan vaak desastreuze gevolgen hebben en veel gezinnen komen terecht in een negatieve situatie waaruit ze vaak niet kunnen ontsnappen. Bovendien mag de ernstige schade die ontstaat als gevolg van het gebrek aan sociale contacten en interactie van online-gokkers, niet worden onderschat. De eenzaamheid en het feitelijk onzichtbaar zijn van een speler zijn de kenmerken van een over het algemeen onacceptabele verslaving. Gokken is een slechte gewoonte die vandaag de dag blijkbaar nog steeds grotendeels buiten het zicht plaatsvindt.

In mijn vorige functie als algemeen directeur van een openbare gezondheidsinstelling heb ik een specialistische polikliniek voor pathologisch gokken opgezet. Het aangeboden behandelmodel bleek goed aan te slaan, omdat bij de behandeling therapie werd gecombineerd met preventie, onderzoek en rehabilitatie.

We moeten ingrijpen vanuit een gezamenlijk standpunt en zorgen dat er voor alle verslavingen een solide *governance* is. Dit was niet het geval: ik verwijs naar het misbruik van verdovende middelen, alcohol en tabak en eetverslaving en internetverslaving.

Ik betreur het dat de vraag die ik samen met 42 andere parlementsleden heb ingediend nog niet is behandeld door het Parlement tijdens de plenaire vergadering, vanwege een weigering van links. Ik vraag me daarom af of de Commissie daadwerkelijk is geïnteresseerd in mensen bij wie een drugsverslaving of een andere verslaving is vastgesteld en hoe belangrijk de rol van het bestrijden van drugshandel is in het programma van de Commissie.

Sylvana Rapti (S&D). – (EL) Mevrouw de Voorzitter, de reden waarom wij ons in Europa veilig voelen en de reden waarom Europa zo oud heeft kunnen worden is dat Europa altijd de nationale gevoeligheden heeft gerespecteerd. Hetzelfde dilemma doet zich steeds weer voor: wie heeft het voor het zeggen, Europa of de lidstaten? Dit dilemma is echter erg belangrijk en een kenmerkend voorbeeld daarvan is gokken, en met name internetgokken. Internet is een boeiend instrument maar tegelijkertijd een uitermate moeilijk te beheren risico. Daarnaast is het beginsel van mededinging weliswaar een pijler van de interne markt, maar daarbij mogen overwegingen van primair belang, zoals de eerbiediging van het nationaal openbaar belang, niet worden genegeerd. Daarom moet een evenwicht worden gevonden en dat komt ook duidelijk tot uiting in beide uitspraken van het Hof van Justitie. Het Hof heeft enerzijds begrip voor het concept "openbaar belang", zoals dit wordt gewaarborgd door de nationale tradities, en het Hof verdedigt dat concept ook, maar anderzijds heeft het bezwaren tegen onevenredige maatregelen, die uiteindelijk de burgers benadelen.

Wij weten dat momenteel besprekingen gaande zijn in de Raad, en wij wachten nu af wat de Commissie zal zeggen over de manier waarop zij zal ijveren voor zelfstandig nationaal optreden. Ook wachten wij af wat de Commissie zal doen om een efficiënte samenwerkingsgrondslag te creëren, waarmee zowel het verslavings- als het fraudevraagstuk kan worden aangepakt. Tot slot wil ik u, mijnheer de commissaris, veel geluk wensen en u zeggen dat ik geloof in al hetgeen hier in deze zaal is gezegd. Ik heb u horen zeggen dat u momenteel een ander standpunt hebt, dat evenwel in het teken van dezelfde geest staat. Ik wil dat graag hard gemaakt zien in de praktijk. Veel succes met uw werk!

Othmar Karas (PPE). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, geachte commissaris, dames en heren, allereerst een woord van welkom voor u, mijnheer de commissaris. Fijn dat u er bent en dat u op deze stoel hebt plaats genomen, want het gaat op dit beleidsterrein eigenlijk ook om de omzetting van het maatschappelijk model van een sociale markteconomie.

We bevinden ons in een spanningsveld. Aan de ene kant is er behoefte aan meer markt en dienen we aan de grondbeginselen van de interne markt gestalte te geven, aan de andere kant mogen we onze verantwoordelijkheid niet ontlopen. Juist ook op het terrein van het gokken dienen we paal en perk aan de markt te stellen. We moeten onze verantwoordelijkheid nemen. Net als op de financiële markt willen we op de kansspelenmarkt niet dat iedereen kan doen en laten wat hij wil, om de maatschappij voor de gevolgen op te laten draaien. Het gaat om zaken als opvoeding, witwassen van geld, criminaliteit, de vrijheid om aan kansspelen deel te nemen. Dat zijn de zaken die we in overeenstemming moeten zien te brengen.

Verder ontbreekt het ons aan duidelijke omschrijvingen. We hebben het allemaal over het kansspel, maar daar zijn verschillende varianten van en dus zijn er begripsverschillen. Daarom ben ik blij met het aangekondigde groenboek, dat maakt dat we de begripsbepaling, de probleemstelling en de culturele verschillen vanuit een gemeenschappelijke invalshoek kunnen benaderen.

Door de interne markt boven alles te stellen bereiken we op dit terrein niet ons doel. Maar het een mag ook niet tegen het ander uitgespeeld worden. Integendeel, we moeten een economische beheersstructuur op EU-niveau inrichten, zodat we hier niet elk jaar over hoeven te discussiëren. De lidstaten en de verschillende aanbieders dienen daarin ingepast te worden. Waar wij hier voor moeten zorgen, is dat we niet het recht van de lidstaten ondergraven, maar rechtszekerheid op de Europese markt scheppen.

Pier Antonio Panzeri (S&D). – (IT) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de commissaris, dames en heren, wij kennen de verschillen die bestaan tussen de diverse regelgevingskaders van de afzonderlijke landen en wij weten ook dat uiteenlopende interpretaties van de Europese en nationale jurisprudentie momenteel leiden tot veel inbreukprocedures en controverse binnen de lidstaten.

Het ontbreken van een Europees beleid is niet langer houdbaar in het licht van de uitdagingen die ontstaan door het grensoverschrijvende karakter van online-kansspelen. Daarnaast hebben de snelle opkomst van internet en de elektronische handel in de afgelopen jaren geleid tot een toename van het aanbod aan online-spelen en tot het ontstaan van hieruit voortvloeiende grensoverschrijdende kwesties die onopgelost blijven.

Daarom ben ik ervan overtuigd dat de Europese instellingen moeten reageren op de gemeenschappelijke uitdagingen, zoals het beschermen van consumenten, met name minderjarigen, en het voorkomen van strafbare feiten en fraude, maar ook op de uitdagingen die te maken hebben met de strijd tegen het illegaal en zonder vergunning verlenen van diensten, waaraan nationale overheden niet alleen het hoofd kunnen bieden.

De Commissie moet daarom gehoor geven aan het verzoek van het Parlement en zich inzetten voor een wetgevingskader op Europees niveau. Dat moet zij doen met de nodige vastberadenheid. Mijnheer de commissaris, uw goede bedoelingen staan niet ter discussie en daarom zeg ik u dat overleg een goed idee is en dat ook het groenboek een goed idee is, maar op voorwaarde dat het dient om het juiste wettelijke kader te bepalen en geen doel op zich is. De oude Commissie heeft herhaaldelijk een te groot aantal groenboeken en witboeken uitgewerkt zonder beslissingen te nemen. Ik denk echter dat u, mijnheer de commissaris, zich ervan bewust bent dat er beslissingen nodig zijn en niet alleen woorden.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, als we kijken naar de standpunten die het Europees Hof van Justitie, de Raad, de Commissie en het Parlement tot op heden hebben ingenomen inzake gokken en wedden, trek ik de volgende conclusies. Bijna alle lidstaten en het Parlement staan afwijzend tegenover de toepassing van de beginselen van 'land van oorsprong' en 'wederzijdse erkenning' op dit bijzondere en gevoelige gebied. Het Hof accepteert dat, zoals het nogmaals expliciet heeft aangegeven in zijn uitspraak van

afgelopen september. Voor de Commissie betekent deze uitspraak dat zij een van de belangrijkste argumenten kwijtraakt die zij in alle inbreukprocedures heeft gebruikt.

De lidstaten zijn vrij om hun eigen beleidsdoelstellingen op het gebied van wedden en gokken vast te stellen en precies vast te leggen welk beschermingsniveau zij nodig vinden voor hun burgers. De Raad en het Parlement hebben jarenlang zij aan zij gestaan. In 2006 en 2007 waren zij het eens over het uitsluiten van gokken en wedden van de dienstenrichtlijn en de richtlijn audiovisuele mediadiensten.

Het verslag van mevrouw Schaldemose van vorig jaar was gebaseerd op het werk van de Raad onder het Franse voorzitterschap en het Zweedse en Spaanse voorzitterschap hebben dezelfde lijn voortgezet. In het verslag van mevrouw Schaldemose was ik verantwoordelijk voor de PPE-lijn en ik deel haar visie.

Mijnheer de commissaris, ik wil u graag het volgende vragen: bent u het ermee eens dat de Commissie eindelijk moet beginnen de lidstaten te helpen in hun strijd tegen alle illegale, met andere woorden niet toegestane, gokaanbiedingen, in plaats van tijd te besteden aan vragen die al zijn beantwoord. Zo ja, hoe gaat u dat doen?

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Mevrouw de Voorzitter, het lijkt geen twijfel dat de markt voor online gokken in Europa zich enorm sterk ontwikkelt. Sterker nog, meer dan 40 procent van de mondiale gokwereld richt zich op Europa en boekt grote winsten. In de afgelopen vier jaar zijn die inkomsten bijna verdubbeld: van 6,5 miljard euro naar 11 miljard euro. Op basis van deze gegevens mogen we wel zeggen dat dit fenomeen zal blijven groeien, zowel op supranationaal als op grensoverschrijdend niveau. De ontwikkeling van de diensten- en internetmarkt en veranderingen in de houding van consumenten vereisen een reactie van de Europese Unie. Het gebrek aan communautaire regelgeving inzake online gokken is slechts één voorbeeld van waar de instellingen niet alleen achterlopen op maatschappelijke veranderingen, maar ook niet tegemoetkomen aan de behoeftes van de veranderende gemeenschappelijke Europese markt. De dynamisch groeiende gokmarkt, die gebaseerd is op grensoverschrijdende contacten en transacties, heeft gemeenschappelijke en duidelijke regels nodig, teneinde de risico's op het gebied van fraude, witwassen van geld, wedstrijdmanipulatie en verslaving zoveel mogelijk te beperken. De interne markt dient gestoeld te zijn op duidelijke en transparante beginselen en bovenal moeten Europese consumenten tegen dergelijke gevaren worden beschermd.

We moeten consumenten informeren over de mogelijk negatieve gevolgen van online gokken. Jongeren, zoals we hebben aangegeven in de resolutie van maart, zijn niet volwassen genoeg om concepten als geluk, toeval en de winkans van elkaar te onderscheiden. We moeten bepalen wat het risico op de ontwikkeling van een gokverslaving bij jongeren is. Steeds vaker lukt het de Commissie niet om bij te blijven. En niet alleen op dit vlak, gezien de buitengewoon snelle ontwikkeling van het internet en diverse soorten online activiteiten. Zou een van de redenen hiervoor niet kunnen zijn dat de Commissie geheel bestaat uit mensen die zijn opgegroeid in een tijdperk waarin deze elektronische wereld van online ondernemerschap slechts het onderwerp van futuristische romans was?

De Commissie dient een grondig rapport op te stellen waarin zij een analyse maakt van alle zaken die betrekking hebben op het probleem met eerlijkheid bij het gokken en alle legale en maatschappelijke consequenties hiervan. Wat we nodig hebben is een duidelijke Europese gedragscode die de hoogste normen oplegt en een onderscheid kan maken tussen eerlijke, sportieve concurrentie in het spel en oneerlijke gokpraktijken.

Elena Oana Antonescu (PPE). – (RO) Het reguleren van de kansspelmarkt in de Europese Unie is een delicate kwestie, ongeacht of het gaat om conventionele of online-kansspelen. De sector van de online-kansspelen is de afgelopen jaren uitgebreid, en is nu een markt waar hoge winsten worden behaald. Sommigen zijn voor het verbieden van kansspelen, terwijl anderen geloven dat een verbod zou leiden tot een vergroting van de activiteiten zonder vorm van geldende regelgeving.

De Europese Unie en de lidstaten streven dezelfde doelen na met hun pogingen om de regulering van kansspelactiviteiten te verbeteren. Zij willen minderjarigen beschermen, het probleem van verslaving oplossen, passend toezicht introduceren met betrekking tot transparantie en reclameregels, en – niet het minst belangrijk – verslaving van minderjarigen een excessief online gokken voorkomen.

Aangezien er op dit terrein een gebrek aan geharmoniseerde wetgeving is, zijn de lidstaten vrij om hun eigen beleidsdoelstellingen en het gewenste beschermingsniveau te bepalen. Hoewel de doelstellingen hetzelfde lijken, is het oplossen van de reguleringskwestie op dit terrein verre van eenvoudig. Wij kunnen de realiteit echter niet ontkennen. Kansspelen vormen een omvangrijke economische activiteit die niet geheel voldoet

aan de regels van de interne markt. Zonder beperkingen via technische middelen kunnen deze activiteiten worden uitgevoerd over grenzen heen, en miljarden euro's winst genereren.

De uitspraken van het Europees Hof van Justitie hebben de posities van degenen met verschillende meningen over de juiste handhaving van regulering niet dichterbij elkaar gebracht. De Commissie heeft nog steeds te maken met de paradoxale situatie waarin lidstaten bevoegd zijn om dit gebied te reguleren en aanbieders van kansspelen klagen tegen de op nationaal niveau opgelegde beperkingen.

Ik ben niet voor online-kansspelen, eerder nog ben ik er op tegen. Ik vind echter dat we moeten beginnen met de realiteit dat deze kansspelen bestaan. Daarom moeten we geharmoniseerde regelgeving opstellen, die niet alleen de activiteiten van de bedrijven op deze markt reguleren maar – en dit is zeer belangrijk – ook de mogelijkheid bieden tot maatregelen voor de bescherming van consumenten. We moeten zorgen dat er op verantwoordelijke wijze wordt omgegaan met online-kansspelen. We moeten minderjarigen en kwetsbaren beschermen. We moeten ook verslaving voorkomen en georganiseerde criminaliteit vermijden.

Tamás Deutsch (PPE). – (HU) Ten eerste heet ik commissaris Barnier van harte welkom en wil ik hem langs deze weg succes wensen bij zijn werk. Dames en heren, ik zal in drie punten samenvatten wat ik wil zeggen.

Ten eerste kan er in deze tijd waarin onze wereld volgens deskundigen wordt bepaald door de massamedia en internet, niet worden gesproken over kansspelen, en dan met name online-kansspelen, zonder stil te staan bij de sociale, culturele, gezondheids- en mentale effecten. Tevens is het duidelijk, zoals ook blijkt uit de beslissing die het Parlement een jaar geleden heeft aangenomen, dat online-kansspelen duidelijk schadelijke gevolgen voor de samenleving hebben. Het volstaat al om de effecten van de ontwikkeling van verslavingen, georganiseerde misdaad en het witwassen van geld te noemen. Laten we ook het effect van sportwedenschappen, die de sport verpesten, niet vergeten, want op dit moment wordt Europa getroffen door een verschrikkelijk omkoopschandaal, dat helaas met deze kwestie samenhangt.

Ten tweede hebben we het in mijn optiek bij het verkeerde eind als we de regulering van online-kansspelen beschouwen als een kwestie van de vrije markt. Dit is in de eerste plaats een geval van consumentenbescherming. Ik vind dat consumentenbescherming in de wetgeving centraal moet staan.

Tot slot wil ik graag twee belangrijke voorstellen formuleren. We hebben gemeenschappelijke Europese regelgeving nodig die uitgaat van consumentenbescherming en preventie centraal stelt: het voorkomen van het ontstaan van verslavingen, het voorkomen dat online-kansspelen en georganiseerde misdaad met elkaar in verband staan, en het voorkomen van omkoopschandalen die *fair play* in gevaar brengen. Ten slotte is het nodig dat de Europese Unie regelgeving initieert die over de grenzen van de Europese Unie heen reikt, want online-kansspelen zijn een mondiaal probleem, dus moeten we ons daar mijns inziens ook mee bezighouden.

Jim Higgins (PPE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, zoals zo vele activiteiten heeft ook de gokindustrie geprofiteerd van geavanceerde technologie. Daar zitten voor- en nadelen aan. Het voordeel is dat het de zaken voor de gokker gemakkelijker maakt, ook het wedden. Het is een enorme bron van inkomsten voor de lidstaten en het heeft zich enorm uitgebreid. Voorheen ging het alleen om racen en sporten, maar nu is er een groot aantal andere gebieden waarop gegokt wordt, zoals politieke voorspellingen. In Ierland zeggen wij dat je nog op twee vliegen op de muur zou kunnen wedden. Wij hebben dus een enorme voorsprong voor wat betreft de verschillende zaken waarop gegokt wordt.

Het nadeel is dat er sprake is van fraude, wedstrijdmanipulatie, maatschappelijke en nationale chaos, gokverslaving, etc. Volgens Gamblers Anonymous zijn er alleen al in het Verenigd Koninkrijk zo'n 600 000 mensen verslaafd aan gokken en lid van Gamblers Anonymous. In Ierland hebben wij hetzelfde probleem en hetzelfde geldt voor de rest van de EU.

Ik denk dat we naar het arrest van het Europees Hof van Justitie hebben gekeken in de zin van “het is de verantwoordelijkheid van elke lidstaat om zijn eigen regels en voorschriften vast te stellen”. We hebben een gemeenschappelijk beleid nodig, omdat gokken grensoverschrijdend is. Het is een fenomeen dat dwars door de hele Europese Unie loopt. Ik denk dat we moeten terugvallen op de uitstekende aanbevelingen van 10 maart 2009, omdat die het waard zijn om nogmaals gelezen te worden. Lidstaten roepen bijvoorbeeld andere lidstaten op tot nauwe samenwerking, teneinde problemen met de maatschappelijke en openbare orde als gevolg van grensoverschrijdend gokken op te lossen. In de tweede plaats moeten we consumenten beschermen tegen fraude en dat vereist een gemeenschappelijk standpunt. In de derde plaats dient er een communautaire verordening te komen met betrekking tot advertenties en de bepalingen van online gokken. Ten slotte, maar niet minder belangrijk, moet er een kredietmaximum komen en bovendien, vanuit leeftijdsoptiek, een duidelijke leeftijdsgrens.

De heer Panzeri heeft eerder terecht gezegd dat wij hier veel praten over resoluties en aanbevelingen en dat ze allemaal zeer prijzenswaardig zijn, maar uiteindelijk wel allemaal vertaald moeten worden in concrete maatregelen. Anders zijn het slechts ambities. Dus we hebben het over maatregelen en over het tijdschap. Daarom kijk ik uit naar het antwoord van de Commissie.

Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė (PPE). – (LT) Niemand zal waarschijnlijk willen bestrijden dat gokken, net als andere vormen van verslaving, ernstige maatschappelijke problemen veroorzaakt, waar niet alleen de gokker zelf onder lijdt, maar de hele maatschappij. Het is een ingewikkeld probleem.

Nu het internet zich in onze geglobaliseerde wereld zo snel verspreid heeft, is er een sterke stijging te zien van een nieuwe verslaving, namelijk de verslaving aan internetgokken. In de veertien jaar die sinds 1996 verstreken zijn, heeft de gokmarkt zich dramatisch uitgebreid. Met de groei van die markt groeien ook de inkomsten uit gokken in het algemeen in de wereld. Tot we een gemeenschappelijk EU-systeem opgezet hebben om internetgokken te reguleren, zullen alleen de vertegenwoordigers van de kansspelenindustrie op internet blij zijn met die cijfers.

Het Europese Hof van Justitie heeft gezegd dat gokdiensten hun voordeel kunnen doen met de vrijheid van verkeer en dat de lidstaten zelf voor de regulering moeten zorgen, afhankelijk van hun eigen waarden en tradities. Litouwen is bijvoorbeeld een van de landen in de Europese Unie waar internetgokken is verboden. Door het vrije verkeer van diensten worden de mogelijkheid tot gokken en de vrije toegang tot kansspelen op internet echter gegarandeerd, en zelfs als we in de hele Europese Unie gokken zouden verbieden, zouden we nog niet veilig zijn voor goksites die elders in de wereld geregistreerd zijn. Daarom is het noodzakelijk dat we een gemeenschappelijk EU-systeem opzetten voor de regulering van kansspelen op internet. Daarbij moeten we rekening houden met de bescherming van risicogroepen, met speciale aandacht voor de bescherming van minderjarigen en het toezicht op transacties.

Wat minderjarigen betreft: het is niet alleen het gokken met geld waar ze aan verslaafd raken, maar vaak ook aan videospelletjes met een agressief karakter en een agressieve inhoud. Dat is ook een groot probleem.

Deze situatie is te vergelijken met het probleem van de CO₂-uitstoot waar we zo vaak over gedebatteerd hebben. Internet heeft geen grenzen, dus als we verschillende regels en voorschriften hebben over gokken, is het net als bij het probleem van de klimaatverandering: veel gepraat, maar helaas weinig resultaten.

Piotr Borys (PPE). – (PL) Mevrouw de Voorzitter, ik wil de Commissie graag een vraag stellen in het kader van de vragen die mijn collega de heer Nitras heeft gesteld, die vandaag helaas niet aanwezig kan zijn vanwege problemen om naar Straatsburg te komen. In de eerste plaats wil ik de Commissie vragen of zij iets zou kunnen zeggen over recente wetgevingsveranderingen in de lidstaten in het kader van enkele met elkaar samenhangende uitspraken van het Europees Hof van Justitie. In de tweede plaats: is de Commissie nog steeds van plan juridische maatregelen te nemen om gemeenschappelijke kaders in te voeren die transacties voor online gokspellen zouden kunnen reguleren, met name met het oog op consumentenbescherming en de strijd tegen gokverslaving, maar ook vanwege de toenemende georganiseerde misdaad in een stelsel dat niet fatsoenlijk in de gaten wordt gehouden en gecontroleerd?

Is de Commissie het er in dit kader mee eens dat de lidstaten, ondanks de van kracht zijnde gemeenschappelijke EU-regels en ondanks bepaalde verboden, nog steeds niet in staat zijn het gokgedrag van hun burgers te matigen? Wat dit betreft, lijkt het erop dat de juridische voorschriften niet zijn aangepast aan de huidige situatie en de zich ontwikkelende internetmarkt. In verband hiermee is mijn vraag als volgt: welke maatregelen is de Europese Commissie van plan op dit vlak te nemen, teneinde bijvoorbeeld gemeenschappelijke juridische kaders vast te leggen die voor alle lidstaten gelijk zijn?

Toine Manders (ALDE). – Ik wil commissaris Barnier feliciteren met zijn benoeming tot lid van de Commissie en ik wil hem ook van harte welkom heten, want er staat veel op de agenda.

In de dienstenrichtlijn ofwel de Bolkestein-richtlijn die wij hier hebben besproken, werd gokken uitdrukkelijk uitgesloten. Ik betreur dat, want dat betekent dat wij niet hebben durven inzien dat het een probleem is voor de consumenten, en ik denk dat het is ingeleid door overheden die het maar al te graag als monopolie bleven zien per lidstaat, waardoor wij een lappendeken aan wetgeving hebben die op dit moment tot erg veel rechtsonzekerheid leidt. Dat is betreurenswaardig en dat heeft te maken met gebrek aan lef, ook bij ons, om te kijken naar een probleem. Want als je een probleem hebt en je kijkt er niet naar, dan ben je als een struisvogel die zijn kop in het zand steekt. Het gaat hier echter over reële problemen, want de organisaties die gokken aanbieden zoeken constant naar nieuwe mogelijkheden.

Wij hebben onze wetgeving nu gebaseerd op de fysieke grenzen, maar wij zijn allang in het tijdperk van de virtuele grenzen. Dus ik ben van mening dat wij moeten zorgen voor een Europese aanpak van *online gambling*, dat wij een duidelijker wetgeving moeten hebben, dat wij daar de *providers* in moeten betrekken, dat wij ervoor moeten zorgen dat de consument beschermd wordt, dat de criminele organisaties worden uitgesloten. Maar dat betekent ook dat wij moeten durven loslaten dat de overheden monopolies in stand blijven houden op grond van de uitspraak van het Europese Hof "restrictief beleid, dan mag je monopolie hebben", maar het loopt totaal uit de hand.

En dat is ook wat het Europese Hof regelmatig aangeeft en ik denk dat wij het lef moeten hebben om ten behoeve van onze burgers, maar ook ter uitsluiting van de criminele organisaties harde wetgeving te maken die de uitlopers en het misbruik van gokken uit de wereld helpen. Ik hoop dat dat lukt, mijnheer Barnier, u heeft een geweldige taak hieraan en ik wens u heel veel sterkte.

Wellicht, en dan sluit ik af, Voorzitter, is het al een aardig iets voor u om de implementatie van de dienstenrichtlijn eens nader te onderzoeken en daar het Parlement mee te verblijden; ik hoor namelijk veel positieve berichten.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, het Europese Hof van Justitie heeft in de zaak C-42/07 onderzocht of Portugal door uitvaardiging van een verbod op online-kansspelen EU-recht heeft geschonden. Portugal had ondernemingen verboden om kansspelen op internet aan te bieden. De door het verbod getroffen ondernemingen, zoals Bwin en Liga Portuguesa de Futebol Profissional, stapten daarop naar de rechter en vochten de zaak tot bij het Europees Hof van Justitie aan. Hun voornaamste argument was dat Portugal daarmee de vrijheid van dienstverlening aantastte en dat het uiteindelijk elke ondernemer vrijstond grensoverschrijdend diensten aan te bieden. Bovendien zou elke EU-burger de vrijheid hebben zich diensten te laten verlenen – een passieve vrijheid van dienstverlening, kortom.

De vrijheid van dienstverlening behelst echter ook een discriminatieverbod en dat betekent dat de staat buitenlandse dienstverleners niet bij binnenlandse mag achterstellen. Daarnaast behelst de vrijheid van dienstverlening een belemmeringsverbod, wat betekent dat maatregelen die weliswaar niet discriminatoir zijn, maar buitenlandse ondernemers de toegang tot de markt bemoeilijken, uit de aard der zaak verboden zijn. Dit laatste wees het Hof van Justitie opmerkelijk genoeg van de hand. Het stelde dat de vrijheid van dienstverlening ingeperkt kan worden, voor zover die het algemeen belang in gevaar brengt, net zoals fraudebestrijding, consumentenbescherming en de preventie van gokverslaving dat nodig kunnen maken.

Vooral de gokverslaving vormt tegenwoordig een serieus probleem. Alleen al in Duitsland staan 200 000 mensen te boek als verslaafd, terwijl steeds meer jongeren erdoor getroffen worden. Volgens onderzoek ligt de beginleeftijd al bij dertien jaar. Nu kennen wij de problematiek en daarom mag het anderzijds niet zo zijn dat particuliere aanbieders die aan strenge normen voldoen om de consument op de juiste manier te beschermen stelselmatig van de markt buitengesloten worden, ten faveure van monopolisten in staatseigendom, die zich aan de communautaire concurrentie kunnen onttrekken en over betere marktkansen beschikken.

Ik hoop dat men deze buitengewoon lastige, gepolariseerde situatie niet uit het oog verliest bij het creëren van een juridisch kader en dat de Commissie de kernthema's die ik zojuist aanstipte ook meeneemt en in de wetgeving verankert.

Giovanni Collino (PPE). – (IT) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, allereerst wil ik commissaris Barnier veel succes wensen bij zijn werk, aangezien er behoefte is aan iemand die goed werk verricht.

Vanwege hun aard hebben kansspelen psychische gevolgen voor iedere speler en zijn ze van invloed op de culturele aspecten en gedragsaspecten van elke maatschappij. Met het oog op de risico's die gokken met zich meebrengt, is het recente arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie zeer verstandig. Dit arrest laat elke lidstaat vrij om zelf regels vast te stellen op het gebied van online wedden en online gokken.

Het arrest dat betrekking heeft op de *Liga Portuguesa*, bevestigt dat de reglementering binnen de Europese Unie bestaat uit 27 verschillende regelgevingen, op basis waarvan elke lidstaat heeft besloten wetgeving te creëren. Deze situatie is volledig in strijd met de toepassing van de regels van de interne markt, met de kanspelsector en met een harmonisering op Europees niveau.

Een aanbod dat niet streng is gereguleerd zou de behoeften en het gedrag van alle Europese burgers negatief beïnvloeden, en daarbij verwijst ik met name naar de zwakste bevolkingsgroepen en jongeren.

Wij vragen u, commissaris Barnier, om u in te zetten voor een regelgevingskader dat de bevoegdheden van aanbieders duidelijk maakt en dat gemeenschappelijke beginselen en een gedragscode voor aanbieders vaststelt, teneinde alle Europese burgers te beschermen die graag aan online-kansspelen meedoen.

Milan Zver (PPE). - (SL) Commissaris, ik wens u veel succes met uw nieuwe bevoegdheden.

Gokken is een hedendaagse vorm van verslaving. We kennen het allemaal, het is een soort escapisme voor de moderne mens. Online gokken is echter een fenomeen dat wij als politici onder ogen moeten zien en waarvoor we de beste oplossing moeten zoeken, zodat we enerzijds de fundamentele beginselen van de Europese Unie, zoals een vrij verkeer van diensten, beschermen, en anderzijds tegelijk ook consumenten beschermen.

Maar welke richting moeten we uitgaan? Als we te veel bevoegdheden aan de lidstaten overlaten, zullen we volgens mij nooit alle nadelen van online gokken kunnen uitroeien – noch het witwassen van geld, noch andere misdaadactiviteiten.

We zullen echter vooral de monopolies niet kunnen afschaffen, want toegewijde operatoren van diensten krijgen binnen de nationale grenzen natuurlijk die rol. Ik ben een tegenstander van het protectionisme op het vlak van kansspelen. Ik hoop dat uw groenboek dat probleem zal oplossen in het voordeel van iedereen, zowel van de consumenten en lidstaten, als van de fundamentele beginselen van de Europese Unie.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). - (PT) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, dit is een uiterst belangrijk thema met het oog op de bescherming van de belangen van burgers en met het oog op de bestrijding van fraude die veelvuldig samengaat met kansspelen, en dus ook met online-kansspelen.

De lidstaten moeten de autonomie en de volledige bevoegdheid behouden om beleidsdoelstellingen op het gebied van kansspelen te bepalen, overeenkomstig de tradities van dat land, en ten behoeve van een betere bescherming van consumenten en van de belangen van burgers, waaronder investeringen in doelstellingen van algemeen nut, zoals in Portugal het geval is.

Daarom kunnen de regels op het gebied van concurrentie en de vrijheid van dienstverlening hier niet worden toegepast. We hebben hier niet te maken met een normale dienstverlening, maar met een spel dat grote gevolgen heeft voor het leven van burgers. We hopen dat ook, commissaris, dat u dit standpunt zult meenemen bij het bepalen van uw maatregelen, en dat u ondertussen de bevoegdheid van de lidstaten om hun eigen beleid te bepalen volledig zult erkennen.

Seán Kelly (PPE). - (GA) Mevrouw de Voorzitter, dank u voor de gelegenheid die u me geeft iets over dit belangrijke internationale probleem te zeggen.

(EN) Gokken – en met name het online gokken – is een verborgen verslaving, en in tegenstelling tot de andere grote verslavingen, drugs- en alcoholmisbruik, zijn er geen duidelijke fysieke verschijnselen van deze ziekte merkbaar. In de tweede plaats is online gokken een verslaving van de nieuwe generatie en die komt vooral veel voor bij jonge mensen, die op digitaal gebied veel bedreven zijn dan hun ouders, waardoor hun gokgedrag niet wordt ontdekt en zij daardoor niet kunnen worden beschermd.

Daarom ben ik ingenomen met de op handen zijnde publicatie van het groenboek, waarin drie dingen aan de orde moeten komen: ten eerste het vaststellen van de feiten omtrent de omvang van het gokken – bijvoorbeeld in mijn eigen stad met 10 000 inwoners, waren er een paar jaar geleden nog maar twee gokkantoren, maar nu zijn er achttien. In de tweede plaats is er, na het vaststellen van deze feiten, een voorlichtingsprogramma nodig voor jonge mensen, ouders en opvoeders, en in de derde plaats moet er wetgeving komen die voor alle landen geldt.

(GA) Ik wens u met dit belangrijke werk veel succes, mijnheer de commissaris.

Andreas Mølzer (NI). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, als we het hebben over de vraag of online-kansspelen al dan niet aan monopolisten voorbehouden moeten blijven, van een licentie afhankelijk gemaakt moeten worden of helemaal verboden moeten worden, mogen we mijns inziens niet vergeten hoe sterk het aantal gokverslaafden toegenomen is. U weet dat croupiers in casino's psychologisch geschoold zijn om spelers met verslavingsgedrag te kunnen herkennen. In het uiterste geval kan een spelverbod opgelegd worden. Nu het aanbod aan online-spellen zo enorm is, verplaatst het verslavingsprobleem zich steeds meer naar het internet. Daarbij worden relatie, werk en gezondheid op het spel gezet en binnen de kortste keren kun je met een schuldenberg van duizenden euro's opgescheept zitten.

Een bijkomend probleem is dat van de jeugdzorg. Het heeft geen enkele zin jongeren te verbieden om te gokken. Zoals uit onderzoek blijkt, speelt in een stad als Hamburg een op de tien scholieren tussen de veertien en achttien jaar illegaal om geld op internet, hetzij met online-poker, hetzij met sportwedenschappen. Ten slotte mogen, naast het droeve lot van de verslaafden en hun gezinnen, de maatschappelijke kosten niet buiten beschouwing blijven.

De Voorzitter. – Mijnheer de commissaris, aangezien ik het debat niet geopend heb, wil ik u graag allereerst welkom heten, alvorens ik u het woord geef om al deze vragen te beantwoorden.

Michel Barnier, *lid van de Commissie.* – (FR) Voorzitter, hartelijk dank voor uw welkomstwoorden, en hartelijk dank aan ieder van u voor uw wensen en uw aanmoedigingen. Zoals u heeft begrepen – ik zei het al tegenover het Parlement – begin ik uiterst vastberaden en vol goede wil aan deze nieuwe missie die voorzitter Barroso me heeft toevertrouwd. Ik zal zelfs enig utopisme behouden. Ik denk dat sommige utopieën scheppend zijn, vooral als het gaat om het Europees project.

De vraag die de heer Harbour zojuist heel duidelijk heeft gesteld, evenals de interpellaties van de heer Schwab, mevrouw Gebhardt, mevrouw Rühle en de heer de Jong, komen neer op de volgende vraag: gaat de Europese Commissie blijf geven van goede wil, van initiatief, en anders dan enkel via de inbreukprocedure?

Dames en heren, vergis u niet! Ik ben er sinds 48 uur, laat mij en mijn medewerkers dus de tijd om te werken en u een goed beeld te schetsen van de stand van zaken. Ik kom met u praten over een nieuwe aanpak, en wel om een voor mij hele belangrijke reden. Meerderen van u hebben het gezegd – mevrouw Gebhardt zojuist nog, de heer Karas of daarnet mevrouw Figueiredo –, het zijn niet zomaar diensten. Daarom mag u deze nieuwe aanpak van de Commissie verwachten en, om te beginnen, deze raadpleging die ik u kom voorstellen.

Momenteel staat het de lidstaten vrij om hun aanpak van dit vraagstuk te kiezen, zolang deze maar overeenstemt met het verdrag. Alle lidstaten zijn van mening dat kansspelen zorgvuldig moeten worden gereguleerd, gezien de risico's die ze met zich meebrengen voor de samenleving en die in het verslag van mevrouw Schaldemose, dat ik zeer aandachtig en belangstellend heb gelezen, overigens op uiterst expliciete wijze worden beschreven.

De werkzaamheden van de Raad hebben tevens aan het licht gebracht hoezeer de standpunten, tradities en praktijken uiteenlopen. Ik heb opgemerkt dat de lidstaten, sinds ze in 2006 hebben besloten kansspelen te onttrekken aan de werkingssfeer van de dienstenrichtlijn, door de Commissie niet zijn geraadpleegd over een Europees initiatief. Dat gaat dus veranderen. En zelf ga ik met mijn teams de werkzaamheden van de werkgroep van de Raad zeer aandachtig volgen. Ik weet ook dat veel lidstaten ervoor pleiten het voorstel voor een richtlijn inzake consumentenrechten in te trekken. Ik bevestig dat de Commissie open staat voor oplossingen die een alternatief bieden voor de inbreukprocedures.

Om de juiste weg te vinden zal ik een beleidsdocument indienen. Ik heb zelf het woord 'groenboek' in de mond genomen, maar eerst moet ik me een beeld vormen van de inhoud en programmering van het werkprogramma van de Commissie en erover van gedachten wisselen met mijn collega's. Wij zullen echter een beleidsdocument voorleggen om de toekomstige discussies over dit vraagstuk te structureren, een vraagstuk dat gepaard gaat met een nieuwe proactieve en Europese coördinatie.

Er is natuurlijk de economische dimensie, maar ik herhaal dat deze voor mij niet de enige is. Er zijn andere ernstige onderwerpen, die stuk voor stuk uitdagingen van algemeen belang vormen. Mijnheer Creutzmann, mijnheer Kirkhope, mijnheer Paška – ik kan niet iedereen noemen die aan het woord is geweest –, maar ik heb nota genomen van wat de diverse coördinatoren van uw fractie namens u hebben gezegd.

Een van deze vragen, een van deze uitdagingen, is grensoverschrijdende criminaliteit. Kunnen we een vuist maken tegen deze criminaliteit zonder een Europese aanpak? Ik denk dat dat onmogelijk is. En bovendien, als we geen Europese aanpak voor online-kansspelen goedkeuren, zullen we geen vooruitgang boeken bij het streven naar een interne markt voor elektronische handel.

Wat de online-kansspelen betreft, moeten de nationale autoriteiten die in Europa toezien op kansspelen op zijn minst nauwer gaan samenwerken. Dat is overigens een van de zaken waarover de werkgroep van de Raad zich momenteel buigt, en daarom gaat de Commissie op dit punt en op andere de handen ineenslaan met de lidstaten.

Behalve naar de mening van de lidstaten zal ik luisteren naar wat er gezegd wordt in het Europees Parlement, zoals ik vanochtend heb gedaan – ook al besef ik heel goed dat uw meningen niet altijd coherent zijn, want ik weet wat het meerderheidsstandpunt van het Parlement is. In het kader van deze raadpleging zal ik ten

behoefte van een betere Europese coördinatie mijn oor te luisteren leggen bij het Parlement en alle betrokken partijen, maar ook bij de verenigingen. Dat is in ieder geval hetgeen ik de komende dagen zal voorstellen aan mijn collega-commissarissen.

Voorzitter, ik heb het gehad over de uitdagingen en ik sluit daarmee af. Bij vraagstukken die de samenleving betreffen, dringt zich uiteraard het verslavingsprobleem op – dat bijzonder belangrijk is en door uw verslag aan de orde is gesteld; en dan is er nog de kwestie van minderjarigen. We moeten strikte beperkingen opleggen, zodat minderjarigen niet kunnen spelen; alle lidstaten zijn hiermee bezig, maar ieder op eigen houtje. Daarom denk ik dat op dit punt Europese coördinatie vereist is.

Om goed te handelen is het zaak eerst goed te begrijpen, en daarom ook ga ik in op het verzoek van een aantal van u om, afgezien van de cijfers die zojuist zijn genoemd, betrouwbare cijfers en statistieken op te nemen in het beleidsdocument van de Commissie. Ik zal er dan ook op toezien – zoals mevrouw Stihler en mevrouw McGuinness zojuist hebben gevraagd – dat het document van de Commissie, afgezien van duidelijke politieke richtsnoeren – niet alleen woorden maar voorstellen voor besluiten – in de eerste plaats een zo zuiver mogelijke analyse van al deze kwesties bevat.

Nog een laatste opmerking, Voorzitter, over een onderwerp dat ook gekoppeld is aan kansspelen, namelijk sportfinanciering. Ik zeg dit overigens als iemand die tien jaar van zijn leven heeft gewijd aan de organisatie ervan. Over een paar dagen gaan de Olympische Spelen van Vancouver van start en ik heb het voorrecht genoten medevoorzitter te zijn van een Olympisch organisatiecomité. Ik weet dus dat de organisatie van grote sportevenementen geld kost en dat de financieringscircuits, linksom of rechtsom, gekoppeld zijn aan kansspelen.

Daarom willen veel lidstaten die sportevenementen financieren met behulp van deze kansspelen ook nationale praktijken en wetten handhaven. De Commissie is bezig met een studie over sportfinanciering om beter zicht te krijgen op al deze aspecten – volgende week zal overigens in Brussel een conferentie worden gehouden – en in het beleidsdocument dat ik u zal voorleggen zullen wij ook ingaan op de financiering van sportevenementen via kansspelen.

Dames en heren, ik heb zeer zorgvuldig naar u geluisterd en ik bedank u hartelijk voor de diversiteit en de kwaliteit van uw bijdragen. Ik zal naar u blijven luisteren. Ik zal daarnaast met het Parlement alle betrokken partijen raadplegen. Ik hoop u dus uiterlijk komend najaar weer te treffen om op basis van dit beleidsdocument, waarschijnlijk een groenboek, onder voorbehoud van de goedkeuring van het college, deze betere samenhang en deze prachtige coördinatie op Europees niveau te verwezenlijken.

De Voorzitter. – Hartelijk dank, mijnheer de commissaris, voor dit uitvoerige en bemoedigende antwoord.

Het debat is gesloten.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Ślawomir Witold Nitras (PPE), schriftelijk. – (PL) Allereerst wil ik graag uw aandacht vestigen op de betekenis van online gokken in de wereld van vandaag. In het debat dat we nu aan het voeren zijn, hebben we het over verschillende kwesties die, naar mijn mening, zo snel mogelijk moeten worden opgelost, het liefst op communautair niveau. In zijn arrest stelde het Europees Hof van Justitie dat regulering van de gokwetgeving een zaak voor de lidstaten is en dat ze de regelgeving op dit gebied steeds strenger maken. Niet alleen in Polen, maar ook in andere landen gaan stemmen op die zeggen dat de mogelijkheden om te gokken op het internet aanzienlijk moeten worden beperkt. Naar mijn mening is dit een stap in de juiste richting en is het de bedoeling een duidelijke en uniforme wetgeving in te voeren, met inbegrip van beginselen om het internet veilig te houden. Anderzijds worden online gokspellen vaak buiten het grondgebied van één enkel land gespeeld. Dit leidt tot ernstige gevolgen, niet alleen juridische, maar ook financiële. De vraag over welke jurisdictie van toepassing moet zijn en tot op welke hoogte, blijft onbeantwoord. Ik ben van mening dat de Europese Unie, aangezien een van haar fundamentele rollen het waarborgen van de veiligheid van haar burgers is, regelgeving op EU-niveau moet invoeren en tevens moet zorgen voor de daadwerkelijke tenuitvoerlegging daarvan.

(De vergadering wordt om 11.25 uur onderbroken en om 12.00 uur hervat)

VOORZITTER: LIBOR ROUČEK*Ondervoorzitter***5. Verklaring van de Voorzitter**

***

Elizabeth Lynne (ALDE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil alleen medelen dat de schriftelijke verklaring 0054/2009 over het vervoer van slachtpaarden in de Europese Unie het vereiste aantal handtekeningen heeft gekregen. Mag ik iedereen die getekend heeft bedanken? Dit is geweldig nieuws voor ons.

De Voorzitter. – Geachte collega's, het is vandaag twintig jaar geleden dat Nelson Mandela werd vrijgelaten uit zijn gevangenis in Zuid-Afrika, na 27 jaar van de levenslange gevangenisstraf die het regime hem in 1984 had opgelegd, te hebben uitgediend.

(Applaus)

Zoals u misschien weet, was de heer Mandela de eerste winnaar van de Sacharov-prijs toen het Parlement deze prijs in 1988 instelde.

Ter gelegenheid van deze twintigste verjaardag van de vrijlating van Nelson Mandela, zei Jerzy Buzek, de Voorzitter van het Europees Parlement: 'Nelson Mandela is een bron van inspiratie en heeft een plek in het hart en in de gedachten van vele mensen in heel Europa, Afrika en de hele wereld. De naam van Nelson Mandela zal voor altijd verbonden blijven aan de strijd voor vrijheid, rechtvaardigheid en democratie. De vastberaden wijze waarop hij zich sterk heeft gemaakt voor integriteit in het democratische proces, voor de mensenrechten en voor verzoening ten aanzien van tegenstanders uit het verleden is voor ons de hoogste norm om te volgen en na te streven.'

(Applaus)

Doordat Nelson Mandela nog altijd betrokken is in de strijd en het liefdadigheidswerk om hiv/aids te overwinnen, blijft hij voor miljoenen mensen in de hele wereld een bron van hoop.

Twintig jaar na dato steunen wij de boodschap van Nelson Mandela: *"It's in our hands"*.

Michael Cashman (S&D), voorzitter van de delegatie voor de betrekkingen met Zuid-Afrika. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik zal het inderdaad heel kort houden omdat het Parlement niet wil worden opgehouden.

Zoals u correct heeft opgemerkt, werd Nelson Mandela twintig jaar geleden vrijgelaten na 27 jaar als politiek gevangene te hebben vastgezet. De wereld keek toe toen hij de laatste meters op zijn weg naar de vrijheid aflegde. Het was een dag die Zuid-Afrika heeft veranderd en misschien ook wel de hele wereld heeft veranderd. Hij heeft een modern, nieuw Zuid-Afrika in het leven geroepen. Dat hij dat deed zonder woede, wrok of bitterheid laat zien dat hij een staatsman is die met kop en schouders boven zo vele anderen uitsteekt. Hij is, denk ik, een levend voorbeeld, in de zin dat we of gevangenen zijn van onze geschiedenis of er juist door worden bevrijd. Met zijn vrijlating bevrijdde hij een land, verwees hij apartheid naar de vuilnisbelt van de geschiedenis en leidde hij Zuid-Afrika naar een multiraciale democratie. Hulde aan deze man!

*(Applaus)***6. Stemmingen**

De Voorzitter. – We gaan nu over tot de stemming.

(Uitslagen en nadere bijzonderheden betreffende de stemmingen: zie notulen)

6.1. Wijziging van Verordening (EG) nr. 1085/2006 van de Raad van 17 juli 2006 tot invoering van een instrument voor pretoetredingssteun (IPA) (A7-0003/2010, Gabriele Albertini) (stemming)

6.2. Internationale inning van levensonderhoud voor kinderen en andere familieleden (A7-0005/2010, Jiří Maštálka) (stemming)

6.3. Communautair programma voor werkgelegenheid en maatschappelijke solidariteit — Progress (A7-0049/2009, Kinga Göncz) (stemming)

Vóór de stemming

Kinga Göncz, *rapporteur*. – (HU) Ik wil slechts een paar dingen zeggen. Enerzijds wil ik de schaduwrapporteur bedanken voor zijn hulp bij deze zeer zware onderhandelingen; verder wil ik de commissie, en, heel belangrijk, het Spaanse voorzitterschap bedanken voor hun hulp. Het Spaanse voorzitterschap heeft de vastgelopen onderhandelingen aan het begin van het jaar weer vooruitgeholpen.

De essentie van het compromis is dat de Raad de tekst van de microfinancieringsfaciliteit die het Parlement heeft goedgekeurd, in eerste lezing heeft aangenomen, wat belangrijk was voor een snelle start. Een ander belangrijk element van het compromis is dat er 60 miljoen euro wordt herschikt vanuit Progress en 40 miljoen euro uit de marge wordt gehaald, terwijl op voorstel van de Commissie een maximum van 20 miljoen euro aan financieringsinstrumenten kan worden teruggepompt in Progress. Ik wil de Raad vragen de tekst van de verklaring die zij heeft afgelegd, voor te lezen, en daarnaast is het van belang dat deze verklaring wordt uitgegeven als de tekst van het akkoord officieel in het Publicatieblad verschijnt.

We krijgen een zeer belangrijk instrument in handen om de crisis te bezweren. Ik wil iedereen vragen eraan bij te dragen dat de informatie hierover in de lidstaten terechtkomt zodat zo veel mogelijk mensen die in een moeilijke situatie zijn beland dit instrument kunnen gebruiken om een onderneming op te richten. Ik beloof namens de commissie en mijzelf dat ik de lancering en het verdere functioneren van dit programma op de voet zal volgen. We hopen van harte dat het een succes wordt.

Viviane Reding, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik denk dat het van belang is dat ik namens de Commissie de volgende verklaring afleg, waar het Parlement om gevraagd heeft.

De financiële bijdrage uit de begroting van de Europese Unie voor deze faciliteit voor de periode van 1 januari 2010 tot en met 31 december 2013 is vastgesteld op 100 miljoen euro en wordt gedeeltelijk gefinancierd door het Progress-programma met 60 miljoen euro te korten. Bij het presenteren van de ontwerpbegroting zal de Commissie onder het uitgavenplafond van rubriek 1 a een toereikende niet toegewezen marge behouden, waarbij de begrotingsautoriteit – de Raad en het Parlement – kunnen besluiten om het bedrag uit het Progress-programma over de periode 2011-2013 met maximaal 20 miljoen euro te verhogen. Dit conform punt 37 van het Interinstitutioneel Akkoord van 17 mei 2006 over de begrotingsdiscipline en een goed financieel beheer.

6.4. Overeenkomst EU/Verenigde Staten van Amerika inzake de verwerking en doorgifte van gegevens betreffende het betalingsberichtenverkeer van de EU naar de Verenigde Staten ten behoeve van het Programma voor het traceren van terrorismefinanciering (A7-0013/2010, Jeanine Hennis-Plasschaert) (stemming)

Vóór de stemming

Joseph Daul, *namens de PPE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, namens de PPE-Fractie wil ik ons Parlement voorstellen het verslag van mevrouw Hennis-Plasschaert terug te verwijzen naar de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken, overeenkomstig de artikelen 63 en 175 van het Reglement. Wij hebben gisteren geluisterd naar de Raad en de Commissie. Allebei hebben ze het Parlement verzocht om een extra termijn om te kunnen voldoen aan de door onszelf geformuleerde eisen met betrekking tot de tussentijdse overeenkomst.

Dit Parlement vraagt de Raad en de Commissie maar ook de Verenigde Staten terecht rekenschap. Dat is onze verantwoordelijkheid – des te meer sinds het Verdrag van Lissabon – en die mogen we niet uit de weg gaan. Dit Parlement plaatst veiligheid van personen en eerbied voor de persoonlijke levenssfeer terecht op gelijke voet, want deze twee zaken zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Met het verzoek onze stemming iets uit te stellen tornt de PPE-Fractie aan haar eisen noch aan het gezag van het Parlement. Ze vraagt om de bal weer heel even bij de Commissie, de Raad en de Verenigde Staten neer te leggen.

Mijn fractie stelt het Parlement namelijk voor de aan de Raad toegekende termijn te beperken door te eisen dat de gevraagde elementen ons niet in mei worden verstrekt, zoals de Raad voor ogen heeft, maar reeds volgende maand. In dat geval zouden wij in maart de knoop kunnen doorhakken. Dat is niet denkbeeldig, temeer daar commissaris Malmström ons gisteravond heeft toegezegd volgende week of tijdens de eerstvolgende minisessie in Brussel over tien dagen, met een nieuw onderhandelingsmandaat voor de definitieve overeenkomst te komen. Dus wat wij u voorstellen is een nieuw mandaat in februari, en een stemming van het Parlement in maart.

Timothy Kirkhope, *namens de ECR-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik steun het voorstel van de PPE om de stemming uit te stellen. Ik denk dat dit verstandig en redelijk is; het Parlement mag dan wel nieuwe bevoegdheden hebben maar we moeten er wel op een gematigde en verantwoordelijke wijze gebruik van maken. De Raad heeft geprobeerd het Parlement tegemoet te komen, misschien nog niet genoeg, maar de leden hebben zich ook verontschuldigd voor hun fouten tijdens dit proces. Dus ik denk dat we nu wat tijd moeten uittrekken om samen te werken en ook aan te sturen op een nieuw langetermijnakkoord. Naar mijn mening is het in het belang van de reputatie van het Parlement, de toekomst van onze internationale akkoorden en de veiligheid in Europa dat we daar nu meer tijd voor uittrekken.

Jeanine Hennis-Plasschaert, *rapporteur*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik adviseer tegen uitstel te stemmen aangezien er door de Raad niet aan de voorwaarden voor uitstel is voldaan. Dit Parlement kan niet blijven toegeven aan loze beloften; de bal lag bij de Raad maar deze heeft daar niet op adequate en doeltreffende wijze gevolg aan gegeven. De Raad is al meer dan twee jaar op de hoogte van dit probleem en heeft er in die tijd niets aan gedaan. Door niet in te stemmen met de tussentijdse overeenkomst wordt de veiligheid van de Europese burgers niet in gevaar gebracht. De gerichte trans-Atlantische uitwisseling van gegevens blijft mogelijk; de rechtsstaat is van cruciaal belang, hoewel onze wetten momenteel worden geschonden – wat op grond van deze overeenkomst met zijn tijdelijke toepassing niet zou veranderen. Het Parlement moet zich daar niet medeplichtig aan maken.

Ten slotte het laatste punt, als de Amerikaanse regering het Amerikaanse Congres iets dergelijks zou voorstellen – het en masse overdragen van bankgegevens van Amerikaanse burgers aan een buitenlandse mogendheid, weten we allemaal wel wat het Amerikaanse Congres zou zeggen – of niet soms?

(Applaus van links)

Cecilia Malmström, *lid van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Commissie zou haar steun willen geven aan uitstel van de stemming. Daardoor krijgt de nieuwe Commissie de mogelijkheid om een nieuw momentum te creëren voor dit moeilijke dossier en het zou ook het Europees Parlement meer tijd geven om te kijken hoe we daarmee verder willen.

De Commissie is gebonden aan een zeer ambitieus tijdschema. Ik wil graag bevestigen wat de heer Daul heeft gezegd – dat de Commissie het mandaat voor een nieuwe langetermijnovereenkomst zal vaststellen op 24 februari als u ermee instemt de stemming uit te stellen. Ik ben bereid dezelfde dag nog persoonlijk naar u toe te komen om het mandaat voor te leggen. De dag daarna gaat het naar de Raad in Brussel zodat die het in overweging kan nemen. Ik ben ervan overtuigd dat het Spaanse voorzitterschap alles zal doen om zo spoedig mogelijk met het mandaat in te stemmen. De Commissie zal dan onmiddellijk onderhandelingen starten met de Verenigde Staten en proberen deze zo snel mogelijk af te ronden.

Binnen onze bevoegdheden zullen we het Europees Parlement in alle stadia van het proces volledig op de hoogte houden. Mijn doel is een nieuw akkoord tot stand te brengen met zeer ambitieuze waarborgen voor privacy en gegevensbescherming. Ik denk dat we aan beide zijden van de Atlantische Oceaan vertrouwen kunnen opbouwen voor het traceren van financieringen, maar natuurlijk kan dit alleen als daarbij de bescherming van burgerlijke vrijheden en grondrechten volledig gewaarborgd is.

Martin Schulz (S&D). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, een vraag aan de Commissie en een bijkomende vraag aan mevrouw Malmström: heb ik goed begrepen dat u, mevrouw Malmström, het verzoek om uitstel van de Europese Volkspartij (Christendemocraten) in uw hoedanigheid van commissaris steunt? Dan zou ik u willen vragen waarom u dergelijke verzoeken niet al eerder gesteund hebt in de zes maanden dat u als EU-minister voor het Zweedse voorzitterschap actief was. Dan hadden vandaag niet over dit uitstel hoeven te discussiëren.

De Voorzitter. – Wilt u hier een heel kort antwoord op geven?

(De commissaris geeft aan dit niet te willen.)

(Het Parlement verwerpt het verzoek om het verslag terug te verwijzen naar de commissie)

6.5. Voorstel voor een richtlijn van de Raad tot uitvoering van de door HOSPEEM en EPSU gesloten raamovereenkomst inzake de preventie van scherpe letsels in de ziekenhuis- en gezondheidszorgbranche (B7-0063/2010) (stemming)

7. Stemverklaringen

Mondelinge stemverklaringen

Verslag-Göncz (A7-0049/2009)

Traian Ungureanu, namens de PPE-Fractie. – (RO) Mijn dank gaat uit naar de rapporteur. Namens de fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten) verwelkom ik de afsluitende stemming over het Progress-programma. De PPE-Fractie, die ik tijdens het opstellen van het verslag heb vertegenwoordigd, heeft altijd zijn steun uitgesproken voor initiatieven en maatregelen gericht op het verkleinen van de economische en sociale ongelijkheden tussen lidstaten.

Het verslag waarover vandaag is gestemd voldoet aan een van de belangrijkste doelstellingen van de PPE-Fractie: het bieden van steun aan kleine bedrijven, gedreven door de zorg om sociale insluiting. De stemming van vandaag is ook een garantie dat de programma's in het kader van Progress niet beperkt zullen worden, waarmee een andere doelstelling van de PPE-Fractie wordt bereikt. Ik ben van mening dat het kernelement van de stemming van vandaag ligt in artikel 1 van het verslag. Dit is een weergave van de gebalanceerde benadering die de PPE-Fractie altijd heeft gesteund met betrekking tot de kwestie van de middelen waarmee de projecten gefinancierd moeten worden.

In feite bestaat het budget voor de Europese microfinancieringsfaciliteit uit 60 miljoen euro uit de middelen van het Progress-programma en 40 miljoen uit andere middelen. Deze verhouding komt overeen met de benadering van de PPE-Fractie, die aan de ene kant de voorkeur geeft aan een snelle start van het programma, met aan de andere kant de voorzichtigheid waartoe de huidige budgetbeperkingen ons dwingen. Nogmaals mijn dank voor de stemming van vandaag, en voor de constante steun tijdens het opstellen van het verslag.

Alajos Mészáros (PPE). – (HU) Ik wil graag zeggen dat ik erg blij ben dat we dit programma hebben aangenomen en dat het me tevreden stemt dat ook ik hier voor heb kunnen stemmen, juist nu onze landen kampen met een economische crisis en de werkloosheid in veel van onze landen 10 procent of meer is. Dit pakket zal een grote hulp zijn voor ons allen. Ik dank de rapporteur zeer en verder wil ik nog zeggen hoe blij ik ben dat er overeenstemming is bereikt en dat de 100 miljoen euro niet volledig ten laste komt van het Progress-pakket, maar slechts een gedeelte van dat bedrag. Dit is een zeer goede overeenkomst, wij danken u hier zeer voor en hopen dat iedereen er baat bij heeft.

Marian Harkin (ALDE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ook ik heb dit initiatief met genoegen gesteund. Het is een concreet voorbeeld van een van de maatregelen die door de EU zijn genomen in antwoord op de huidige economische crisis. Dit initiatief richt zich op degenen die normaal gesproken geen toegang hebben tot de kredietmarkt; degenen tegen wie de banken en andere financiële instellingen zouden zeggen, nee dank u, wij willen geen zaken met u doen. Mensen die bijvoorbeeld hun baan hebben verloren, die het risico lopen op sociale uitsluiting, mensen die moeilijkheden ondervinden bij het opnieuw toetreden tot de arbeidsmarkt, zij allen hebben nu de mogelijkheid een eigen bedrijf op te zetten omdat zij toegang hebben tot leningen, met een gegarandeerd actief vermogen van maximaal 25 000 euro. Ik denk dat dit initiatief voor veel mensen een verschil zal kunnen maken, en ik bedank het Spaanse voorzitterschap voor hun inspanningen om tot een akkoord te komen en ook de rapporteur voor het vele werk dat zij heeft verricht.

Ik denk dat we hier vandaag een goede deal hebben voor met name degenen die, zoals ik al zei, niet tot de kredietmarkt worden toegelaten, en persoonlijk ben ik ook erg blij dat de kredietverenigingen tot de instellingen behoren die deze financiering aan hun leden kunnen verstrekken.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Mijnheer de Voorzitter, door de economische crisis is een maatschappelijke crisis ontstaan – op een andere manier kun je een situatie waarin de werkloosheid drie, vier of zelfs vijf keer zo groot is als in de periode voor de crisis, niet beschrijven. Vorig jaar hebben we in dit Parlement een Europees economisch herstelplan ontworpen, een programma waarin de uitvoering en financiering van de beslissingen binnen het kader van het Progress-programma werd nagestreefd.

Natuurlijk is de situatie complex. De werkloosheid kan niet ineens omlaag gebracht worden. Ik heb steun verleend voor de aanvullende maatregelen van de Commissie met betrekking tot financiering van microkredieten, maar vind het onaanvaardbaar dat de Commissie de makkelijkste weg koos en geld uit de fondsen voor het Progress-programma wilde halen voor kredietfinanciering. Een dergelijke aanpak kan ik niet steunen en daarom heb ik gestemd voor de compromissen in het verslag van mevrouw Göncz.

Daniel Hannan (ECR). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, het aandeel van het oude Europa aan het mondiale bbp loopt sterk terug. Als we de landen die bij de laatste uitbreidingsronde toetraden buiten beschouwing laten, namen de vijftien oude staten veertig jaar geleden nog 35 procent van het mondiale bbp voor hun rekening; vandaag is dat nog 25 procent; in vijftien jaar tijd zal dat nog maar 15 procent zijn. Europa begint fossiele trekken te krijgen, vanwege het economische en sociale model waar we vroeger zo trots op waren.

Direct na de oorlog was er een tijd dat dit succesvol leek te zijn: betaalde vakanties, zwangerschapsverlof – wat is daar nu niet plezierig aan? – begrensde werktijden, enzovoort. Maar er komt een moment dat de werkelijkheid onder ogen moet worden gezien, en dat moment hebben we nu bereikt. Er zijn vier Duitse werknemers nodig om gedurende een jaar hetzelfde aantal uren te werken als drie Amerikaanse werknemers, met als gevolg dat het Amerikaanse aandeel in het mondiale bbp de laatste veertig jaar ruwweg stabiel gebleven is. We lijken op een ouder echtpaar in een huis dat ooit grandeur bezat maar dat nu in verval begint te raken, en dat geen oog heeft voor de ontwikkelingen in de buitenwereld. Ons hele continent is bezig steriel, sclerotisch en oud te worden.

Bogusław Liberadzki (S&D). - (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik heb met veel plezier mijn steun uitgesproken voor de ontwerp-resolutie en tevens alle amendementen daarop. Waarom heb ik dat gedaan? In de eerste plaats omdat het ons, ondanks de crisis, gelukt is ons te concentreren op kwesties als werkgelegenheid en maatschappelijke solidariteit. In de tweede plaats is het ons gelukt ons daarop te concentreren ondanks onze verschillen, omdat het gezamenlijke amendementen waren, gesteund door socialisten, democraten, christendemocraten en liberalen. In de derde en laatste plaats wil ik graag een duidelijke boodschap meegeven aan alle lidstaten, namelijk dat zij wat deze resolutie betreft het voorbeeld van het Europees Parlement moeten volgen.

Aanbeveling-Hennis-Plasschaert (A7-0013/2010)

Peter van Dalen (ECR). - Men heeft het Europees Parlement meer macht gegeven, deze macht is vandaag niet op constructieve wijze gebruikt. In de aanloop naar het debat over Swift is veel misgegaan. Commissie en Raad hebben het Parlement onvoldoende en te laat geïnformeerd. Dat mag niet meer gebeuren.

Maar dat is onvoldoende reden om plotseling een programma stop te zetten dat een aantal jaren redelijk heeft gefunctioneerd, een programma dat zowel Europese als Amerikaanse burgers diverse malen aantoonbaar heeft beschermd. Ik heb daarom tegen het verslag gestemd en ik ben vóór een verlenging met negen maanden van de Swift-overeenkomst. Bij de onderhandelingen over een nieuwe overeenkomst moeten duidelijke afspraken worden gemaakt over een betere bescherming van de persoonsgegevens. Wij moeten voorkomen dat onnodige gegevens worden uitgewisseld en data mogen niet eindeloos worden bewaard.

Peter Jahr (PPE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, de noodzaak van een daadkrachtige terrorismebestrijding in de Europese Unie en de daaruit voortvloeiende nauwe en opbouwende samenwerking met onze Amerikaanse partner staat buiten kijf. Toch heb ik tegen de tussentijdse SWIFT-overeenkomst gestemd, omdat fundamentele gegevensbeschermingskwesties niet zijn opgelost. Bovendien is de veronachtzaming van het Parlement bij de voorafgaande onderhandelingen simpelweg onaanvaardbaar. Ik hoop zeer dat het Parlement nu volledig bij de besluitvorming betrokken wordt en dat deze manier van doen ons voortaan bespaard blijft.

Een internationale overeenkomst voor het reguleren van gegevensuitwisseling is weliswaar noodzakelijk, maar het mag niet worden aanvaard dat burgerlijke vrijheden en grondrechten worden genegeerd. Overal waar Europese gegevens aan derden worden overgedragen, moeten we ervoor zorgen dat de belangen van de burgers van de Europese Unie met betrekking tot gegevensbescherming worden gewaarborgd. Ik zal hiernaar blijven streven.

Georgios Papanikolaou (PPE). - (EL) Mijnheer de Voorzitter, gisteren heeft in het Parlement een heel belangrijk debat plaatsgevonden over de SWIFT-kwestie. De Raad maar ook de Commissie hebben belangrijke toegevingen gedaan ten aanzien van de procedurele problemen die waren gerezen en met name wat betreft de informatie van het Parlement over alle factoren die in deze zaak een rol spelen.

Juist daarom heb ik vandaag met mijn stem steun gegeven aan uitstel. Nu krijgen wij in de komende tijd de gelegenheid om op correcte wijze geïnformeerd te worden, de eventuele misinterpretaties uit de wereld te helpen en tot een definitief besluit te komen.

Het vraagstuk van de bescherming van gegevens van Europese burgers is van doorslaggevend belang, en wij verdedigen dat allen met hand en tand. Niemand twijfelt eraan dat alle voorzorgsmaatregelen getroffen moeten worden, maar daarnaast moeten wij ook alle maatregelen nemen om illegale financiering van terroristische organisaties te bestrijden en aldus preventief op te treden tegen dit verschijnsel van terroristische aanslagen dat zowel de Verenigde Staten van Amerika als Europa teistert.

Daarom zullen wij in de komende tijd een beslissende verantwoordelijkheid hebben en ervoor moeten zorgen dat in gemeenschappelijk overleg de misinterpretaties worden opgeheven en dit vraagstuk wordt opgelost.

Gerard Batten (EFD). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil graag een toelichting geven met betrekking tot de stemming over het verslag-Hennis-Plasschaert – het zogeheten “SWIFT-verslag” – dat gaat over het traceren van terrorismefinanciering.

Ik vond de stemming verwarrend, zelfs volgens de normen die hier gelden. We hebben, geloof ik, ervoor gestemd om niet te stemmen, en hebben daarna gestemd om het verslag terug te verwijzen naar de commissie. Ik wilde mijn stem uitbrengen om mijn goedkeuring voor het sluiten van het akkoord te weigeren. Ik wilde echter zeker niet voor punt 2 van het verslag stemmen, namelijk dat er aanbevelingen moesten worden gedaan voor een langetermijnakkoord op grond van het juridisch rechtskader waarin het Verdrag van Lissabon voorziet.

Ik wil geen enkel akkoord op grond van het Verdrag van Lissabon. Het Verdrag van Lissabon is in strijd met de Britse “Bill of Rights” van 1689 en de andere Engelse constitutionele besluiten, die niet uitdrukkelijk zijn ingetrokken en nog van kracht blijven. Hierdoor leeft Engeland – en het hele Verenigd Koninkrijk – momenteel onder een illegaal gevormde regering.

Charalampos Angourakis (GUE/NGL). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, ik moet u zeggen dat ik voor het verslag van mevrouw Hennis-Plasschaert heb gestemd. Toch wil ik een stemverklaring afleggen en die luidt als volgt. De Communistische Partij van Griekenland verwerpt de ‘terreurovereenkomst’ tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten, die werd gesloten in naam van de strijd tegen de financiering van het terrorisme.

Wij laken de poging van de centrumlinkse en centrumrechtse krachten van het Europese eenrichtingverkeer om de terreurovereenkomsten met de Verenigde Staten in het bewustzijn van de volkeren te legitimeren. Met de resolutie van het Europees Parlement wordt weliswaar geen goedkeuring gehecht aan de interim-overeenkomst, ofschoon die reeds is ondertekend door de Europese Unie en de VS, maar wordt de Raad wel opgeroepen om een permanente overeenkomst te sluiten met de Verenigde Staten waarmee de bescherming van persoonsgegevens zogenaamd kan worden geëerbiedigd.

Wij zijn van mening dat daarmee de mensen op onverhulde wijze voor de gek worden gehouden. Volgens ons kan er van bescherming van persoonsgegevens geen sprake zijn als deze gegevens in handen zijn van de CIA en van andere geheime diensten. Het terrorisme wordt door de Europese Unie en de VS en andere imperialistische machten als voorwendsel aangegrepen om volksoorlogen en -rechten te schenden, de volksbeweging te treffen en aldus imperialistische oorlogen te rechtvaardigen.

Er zijn geen ‘terreurwetten’ waarmee volksoorlogen worden geëerbiedigd en daarom moeten de volkeren deze van de hand wijzen, net zoals ze alle daarmee verband houdende terreurovereenkomsten van de hand moeten wijzen.

Daniel Hannan (ECR). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, dit was een gevoelige kwestie, en ik ben ook wel jaloers op de morele zekerheid waar voor- en tegenstanders blijk van hebben gegeven. Er waren legitieme kwesties met betrekking tot burgerlijke vrijheid; zorgen die zowel in de Verenigde Staten als in de Europese Unie leven. Niettemin vind ik al met al dat de Amerikaanse regering haar uiterste best heeft gedaan om tegemoet te komen aan de zorgen die aan deze zijde van de Atlantische Oceaan zijn geuit en met een evenwichtig voorstel is gekomen dat rekening houdt met de balans tussen veiligheid en vrijheid.

Ik heb mij tegen vele van de maatregelen uitgesproken die hier de afgelopen tien jaar onder het voorwendsel van veiligheid werden geïntroduceerd maar die in feite gewoon neerkwamen op het uitbreiden van de bevoegdheden van de staat. Maar in dit geval denk ik niet dat dat onder die categorie valt; de maatregel waar we ons nu over buigen kan bogen op specifieke successen die ermee zijn bereikt op het gebied van het verwijderen van terroristische gruweldaden. Ik ben bang dat sommige van de critici in dit Parlement niet echt

geïnteresseerd waren in burgerlijke vrijheden. Zij hadden twee andere agenda's: in de eerste plaats het bevestigen van de macht van het federale parlement tegenover de natiestaten, en in de tweede plaats hun instinctieve overtuiging dat Amerika het altijd en overal bij het verkeerde eind heeft. Dat is jammer. Na de verkiezing van Barack Obama hadden velen aan de linkerkant van dit Parlement het enthousiast over een nieuw trans-Atlantisch partnerschap. Vandaag zien we hoeveel waarde we aan hun woorden moeten hechten.

Jaroslav Paška (EFD). – (SK) De Europese Commissie heeft een overeenkomst met de Verenigde Staten gesloten over de overdracht van persoonlijke gegevens van EU-burgers aan Amerikaanse persbureaus. Deze overeenkomst is heel nadelig en oneerlijk voor de EU. Wij zijn van mening dat de overeenkomst zoals zij aan het Europees Parlement gepresenteerd is, niet geaccepteerd mag worden, want wij zijn verantwoordelijk voor de bescherming van de rechten van de EU-burgers en we mogen niet toestaan dat hun gegevens voor een periode van 99 jaar in handen komen van Amerikaanse persbureaus.

Deze overeenkomst is op een absurde en oneerlijke manier opgebouwd en naar mijn mening wordt het daardoor mogelijk misbruik te maken van de persoonlijke gegevens van EU-burgers. Daarom is het goed dat het Europees Parlement besloten heeft de overeenkomst te verwerpen en dat het de Europese Commissie verplicht heeft een nieuwe overeenkomst op te stellen die evenwichtig is en waarin de rechten van Amerikaanse en Europese burgers gelijkwaardig zijn.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Ik heb voor uitstel van stemming over de overeenkomst gestemd en ook tegen het voorstel tot afwijzing van de ratificatie ervan. Het feit dat hier in het Parlement trots de overhand heeft over verantwoordelijkheidsgevoel, is geen goed signaal. Daarbij maakt het helemaal niets uit dat de Raad slecht gecommuniceerd heeft hierover met het Europees Parlement. Per slot van rekening konden dankzij de analyse van dit soort gegevens in het verleden reeds meerdere, juist tegen Europese burgers gerichte terroristische aanslagen verijdeld worden. Degenen die de voorlopige overeenkomst naar het graf gedragen hebben in de veronderstelling daarmee de financiële gegevens van ons Europeanen beter te beschermen, hebben de overeenkomst waarschijnlijk niet goed gelezen. De overeenkomst biedt namelijk een veel beter kader dan wat op dit moment op basis van de oude overeenkomst uit 2003 dagelijkse praktijk is, terwijl er geen enkel geval bekend is van misbruik van gegevens. Bovendien zouden er met de voorlopige overeenkomst nieuwe waarborgen worden ingevoerd, bijvoorbeeld dat de aanvraag tot gegevensverstrekking uitsluitend nog kan worden ingediend door de Amerikaanse minister van Justitie, op gelijke voet met Europol, vergezeld van een duidelijk gemotiveerde uiteenzetting van de doeleinden waarvoor de gegevens gebruikt zouden worden. Dus ik begrijp niet zo goed wat er hier nu eigenlijk allemaal aan de hand was. De opstelling van het Europees Parlement is voor mij ongehoord en riekt naar hoogmoed.

Seán Kelly (PPE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, in de eerste plaats wil ik zeggen dat ik de democratische beslissing die in dit Parlement genomen is volledig accepteer. Met betrekking tot deze zaak heb ik echter met genoeg van onze fractie meegestemd en mij achter het door onze leider, de heer Daul, samengevatte standpunt geschaard. Er waren mijns inziens echter twee bijkomende factoren die ertoe hebben geleid dat we bij de stemming vijftien stemmen tekort kwamen – ten eerste werd er geen goed antwoord gegeven op de vraag van de heer Schulz, en in de tweede plaats bestond er nogal wat verwarring waarover we nu eigenlijk aan het stemmen waren.

Ik denk dat we in de toekomst ervoor moeten zorgen wanneer er hier voorstellen worden gedaan, dat het heel duidelijk wordt gemaakt waarover we op dat moment gaan stemmen. Ik weet niet of ik gelijk of ongelijk heb wat dit aangaat, maar dat is mijn mening.

Ontwerpresolutie (B7-0063/2010)

Miroslav Mikolášik (PPE). – (SK) Ik wil graag iets zeggen over de stemming die we zojuist gehouden hebben over scherpe voorwerpen en verwondingen in ziekenhuizen en spreekkamers. Ik stel vast dat dat probleem lange tijd onderschat is. Er gebeuren veel ongelukken – tijdens operaties, in spreekkamers van huisartsen of van medisch specialisten – waarbij een verpleegkundige of dokter zichzelf verwondt met een instrument, zoals een naald of een mes, dat verontreinigd is met een monster van een patiënt met een besmettelijke ziekte.

In toenemende mate zien we dat vooral verpleegkundigen met hepatitis geïnfecteerd worden, maar in dit werk is het ook niet ongevoel dat ze met het hiv-virus besmet worden en aids krijgen. Ik steun de inspanningen van het Europees Parlement en onze inspanningen om artsen en verpleegkundigen door middel van voorzorgsmaatregelen te beschermen. Bovendien vind ik dat ze recht hebben op schadevergoeding als ze dat willen.

Marian Harkin (ALDE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben blij met de uitslag van de stemming hier vandaag want in 2006 heeft de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken een verslag goedgekeurd betreffende de bescherming van werknemers in de gezondheidszorg in Europa tegen door bloed overgedragen infecties als gevolg van prikaccidenten. We hadden in juli natuurlijk al de raamovereenkomst tussen de sociale partners en vandaag hebben we deze resolutie. Deze resolutie zal door de gezondheidswerkers in heel de EU van harte worden toegejuicht omdat verwondingen met naalden en andere scherpe medische instrumenten tot de meest voorkomende en ernstigste risico's voor gezondheidswerkers behoren. Er zijn zelfs schattingen dat er jaarlijks ongeveer een miljoen van dit soort verwondingen plaatsvinden.

Het is nu van cruciaal belang dat de in de voorgestelde richtlijn omschreven maatregelen met spoed ten uitvoer worden gelegd – dat wil zeggen eerst worden goedgekeurd, en vervolgens ten uitvoer worden gelegd. De gezondheidswerkers hebben hier al veel te lang op gewacht; het is onredelijk hen te vragen om hier nog langer op te wachten. Hun werk is al moeilijk en stresserend genoeg, en alles wat we kunnen doen om de situatie te verbeteren, is bijzonder welkom.

Schriftelijke stemverklaringen

Verslag-Albertini (A7-0003/2010)

Andreas Mölzer (NI), schriftelijk. – (DE) Natuurlijk mag IJsland, dat op 16 juli 2009 bij de Raad een aanvraag voor toetreding tot de Europese Unie ingediend heeft, niet bij andere toetredingskandidaten of mogelijke nieuwe lidstaten achtergesteld worden. Daarom heb ik gestemd voor aanpassing en amendering van de bestaande verordening die de pretoetredingssteun regelt. IJsland maakt immers al deel uit van de EER en is zeer goed ontwikkeld, waardoor betalingen uit het pretoetredingsfonds waarschijnlijk binnen de perken blijven. Toch zou men het instrument van pretoetredingssteun als zodanig nog eens tegen het licht moeten houden. Zo valt niet uit te leggen waarom niet-Europese landen als Turkije honderden miljoenen euro's aan Europees belastinggeld zouden moeten krijgen, geld waar in Europa zelf dringend behoefte aan is.

Verslag-Maštálka (A7-0005/2010)

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), schriftelijk. – (LT) Ik heb voor dit verslag gestemd, omdat het Haags Verdrag inzake de internationale inning van levensonderhoud voor kinderen en andere familieleden uit 2003 in de allereerste plaats een maatregel ter bescherming van kinderen is. De overgrote meerderheid van de vorderingen in dat kader betreft immers kinderalimentatie. Het doel van het verdrag is het eenvoudiger voor mensen te maken om alimentatiebetalingen los te krijgen en ervoor te zorgen dat verzoeken om alimentatie uit het buitenland erkend worden en doeltreffend worden behandeld. Ik ben blij dat de Raad het Europees Parlement geraadpleegd heeft en een beslissing gaat nemen over dit verdrag, omdat als gevolg van de mogelijkheid zich in de EU-lidstaten en andere landen vrij te bewegen en als gevolg van het stijgende aantal echtscheidingen het aantal internationale zaken met betrekking tot alimentatie is gestegen.

Ik wijs erop dat het voor iemand die woont op het grondgebied van een van de partijen bij de overeenkomst gemakkelijker wordt – als dit voorstel over de inning van onderhoudsbetalingen van alimentatie eenmaal door de Commissie is goedgekeurd – om alimentatie (onderhoudsuitkeringen) terug te vorderen van iemand in het rechtsgebied van een andere partij bij de overeenkomst. Wanneer dit besluit is goedgekeurd, zal het dus de relaties met betrekking tot dit onderwerp tussen de landen die bij dit verdrag aangesloten zijn en de EU-lidstaten juridisch versterken en op harmonische wijze reguleren.

Carlos Coelho (PPE), schriftelijk. – (PT) Het Verdrag van 2007 inzake de internationale inning van levensonderhoud voor kinderen en andere familieleden is zowel beleidsmatig als praktisch van groot belang, omdat het een effectievere inning van levensonderhoud waarborgt en bijdraagt aan de oplossing van vaak uiterst complexe situaties. Aangezien de overgrote meerderheid van dergelijke vorderingen betrekking heeft op kinderen en alimentatie voor kinderen, is het verdrag eerst en vooral een kinderschermingsmaatregel. In het verslag worden gedetailleerde voorschriften vastgesteld over erkenning en afdwinging van onderhoudsplichten. Het doel van het voorstel is de goedkeuring van dit verdrag namens de Unie, die daarmee de exclusieve verantwoordelijkheid krijgt voor verklaringen over het verdrag. Gezien het belang van dit verdrag, kan ik dit voorstel slechts ondersteunen, hoewel ik van mening ben dat – ook al is het doen van verklaringen en het uitspreken van een eventueel voorbehoud ten aanzien van het verdrag uitsluitend de verantwoordelijkheid van de Unie – de lidstaten intern moeten kunnen besluiten welke invulling zij geven aan dergelijke uitspraken en een eventueel voorbehoud, zodat dit kan gebeuren in overeenstemming met de specifieke omstandigheden van elk land.

Proinsias De Rossa (S&D), schriftelijk. – (EN) Ik steun dit verslag waarin goedkeuring wordt gehecht aan de sluiting van het Verdrag inzake de internationale inning van levensonderhoud voor kinderen en andere familieleden. Dit verdrag beoogt de inning van vorderingen tot levensonderhoud voor familieleden over de nationale grenzen te waarborgen door middel van nauwkeurige normen betreffende erkenning en afdwinging van onderhoudsplichten en door toepassing van gestandaardiseerde administratieve procedures. Hoewel er al een verordening bestaat inzake onderhoudsvorderingen waarbij twee EU-lidstaten betrokken zijn, waren dergelijke garanties er nog niet voor vorderingen waarbij een land buiten de EU betrokken is. Dit verdrag betekent een uitbreiding van de bescherming van het recht van onze kinderen op gezinsondersteuning in het geval er bij een vordering een land buiten de EU betrokken is.

Robert Dušek (S&D), schriftelijk. – (CS) Het voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de sluiting door de Europese Gemeenschap van het Verdrag inzake de internationale inning van levensonderhoud voor kinderen en andere familieleden is in de allereerste plaats een maatregel ter bescherming van kinderen in het kader van de Europese Unie als geheel. Bovendien wordt hiermee beoogd vast te leggen hoe internationale aanspraken kunnen worden ingewilligd en worden tevens de regels voor de erkenning en ook de afdwinging van dergelijke aanspraken op het gebied van verplichtingen in verband met het levensonderhoud door lidstaten en derde landen onderling vastgelegd. Aangezien de Gemeenschap op dit onderwerp over de bevoegdheid beschikt verdragen voor te stellen met volledige werkingskracht in de lidstaten en dit een veel snellere en doeltreffendere manier is om de doelstellingen te bereiken dan alle lidstaten apart met derde landen overeenkomsten te laten afsluiten, heeft het ontwerpverslag dan ook mijn volledige steun en stem ik voor.

Edite Estrela (S&D), schriftelijk. – (PT) Ik heb voor het verslag gestemd over het voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de sluiting door de Europese Gemeenschap van het Verdrag inzake de internationale inning van levensonderhoud voor kinderen en andere familieleden. Door goedkeuring van dit verdrag wordt het mogelijk op het niveau van de Gemeenschap een geharmoniseerd pakket voorschriften in te voeren die van toepassing zijn op de relaties van de Gemeenschap met derde landen die verdragspartijen worden. Dankzij deze maatregelen worden kinderen beter beschermd, aangezien de overgrote meerderheid van dergelijke vorderingen betrekking heeft op kinderen en alimentatie voor kinderen.

Diogo Feio (PPE), schriftelijk. – (PT) De Europese Commissie stelt de goedkeuring voor van het Haagse Verdrag inzake de internationale inning van levensonderhoud voor kinderen en andere familieleden, en stelt verder voor dat lidstaten dan gebonden zijn aan het verdrag uit hoofde van de ondertekening door de Gemeenschap. De Commissie heeft de externe bevoegdheid om het verdrag goed te keuren.

Aangezien een aantal praktische zaken die te maken hebben met de wijze waarop internationale vorderingen worden behandeld momenteel niet geregeld is, maakt de goedkeuring van dit verdrag een doeltreffender inning van levensonderhoud voor kinderen en andere familieleden mogelijk, en worden kinderen ten aanzien waarvan deze onderhoudsplicht geldt, beter beschermd. Om die reden, en ook vanwege de rechtszekerheid die daarvan het gevolg is, vind ik het van belang dat het huidige verdrag wordt goedgekeurd.

José Manuel Fernandes (PPE), schriftelijk. – (PT) In een moderne, rechtvaardige en cultureel ontwikkelde samenleving staat het buiten kijf dat juiste en gezonde voeding voor iedereen gegarandeerd moet zijn, en vooral van iedereen die nog in de groei is, met name kinderen. Een samenleving moet deze kinderen en jongeren alle steun bieden die ze nodig hebben en er alles aan doen om te zorgen dat zij zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen. Voeding – een onvervreemdbaar basisrecht van de mensheid – is een factor die van doorslaggevende betekenis is voor hun fysieke ontwikkeling en de ontwikkeling van hun mentale en cognitieve vermogens. Aangezien de burger de belangrijkste ontvanger moet zijn van de acties van de Europese Unie, wil ik wijzen op de bevoegdheid voor initiatief en tenuitvoerlegging van de Europese instellingen onder dit verdrag, dat een grensoverschrijdende werking heeft om de doeltreffende inning van levensonderhoud voor kinderen en andere familieleden te waarborgen. Ook moet onderstreept worden dat de mogelijkheid gecreëerd is om initiatieven te ontplooien voor een gemeenschappelijke rechtsruimte, op basis van de wederzijdse erkenning van rechtsbesluiten.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Er bestaat bij ons geen enkele twijfel aan het belang van de sluiting van dit verdrag, zoals in het verslag-Maštálka wordt voorgesteld, en daarom hebben we vóór gestemd. Dit verdrag gaat over zaken als de erkenning van buitenlandse besluiten, overdracht van middelen en administratieve samenwerking, waaronder een groot aantal praktische kwesties die een rol kunnen spelen bij de manier waarop het levensonderhoud voor kinderen en andere familieleden internationaal geïnd wordt.

We zijn het er echter niet mee eens dat de Europese Unie exclusieve externe bevoegdheid op dit terrein zou krijgen. En we accepteren al helemaal niet dat dit een precedent wordt dat ter rechtvaardiging wordt gebruikt van de verdere inperking van de bevoegdheden van de lidstaten, met name om bilaterale overeenkomsten af te sluiten op dit terrein én op andere.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D), *schriftelijk*. – (PL) Er worden steeds meer huwelijken gesloten tussen mensen van verschillende landen en culturen. Problemen in verband met geschillen als gevolg van het mislukken van internationale huwelijken zijn jarenlang een veelvoorkomend onderwerp van verzoekschriften aan het Europees Parlement geweest. In 1987 heeft het Europees Parlement, zich bewust van de ernst van de problemen voor kinderen die getroffen worden door familieruzies in internationale huwelijken, de functie van mediator inzake grensoverschrijdende ontvoering van kinderen door ouders in het leven geroepen. Het ondertekenen van het Verdrag inzake de internationale inning van levensonderhoud voor kinderen en andere familieleden is de volgende stap van de Gemeenschap op weg naar het zorgen voor adequate bescherming van haar burgers, met name kinderen. Het verdrag heeft tot doel communautaire wetgeving inzake de erkenning en de tenuitvoerlegging van arresten op het gebied van levensonderhoudverplichtingen te versterken, evenals de administratieve samenwerking tussen de centrale autoriteiten, door in de Gemeenschap een geharmoniseerd pakket regels op te stellen met betrekking tot derde landen die zich aansluiten bij het verdrag. De inwerkingtreding van het verdrag zal er dan voor zorgen dat onderhoudsgerechtigden uitgebreide hulp krijgen van een centrale autoriteit in hun staat van woonplaats wanneer zij proberen hun levensonderhoud uit het buitenland terug te krijgen. Het verdrag stelt ook een groot aantal praktische problemen aan de orde, die gevolgen kunnen hebben voor de manier waarop een vordering wordt behandeld, zoals taalvereisten, standaardformulieren, uitwisseling van informatie over nationaal recht en het gebruik van IT om kosten en vertragingen te verminderen.

Nuno Melo (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Harmonisatie en een doeltreffender internationale inning van levensonderhoud voor kinderen en andere familieleden is van groot belang, omdat hiermee de rechten en de bescherming van kinderen gewaarborgd worden, aangezien de overgrote meerderheid van dergelijke vorderingen betrekking heeft op kinderen en alimentatie voor kinderen, waarop deze recht hebben na een scheiding van de ouders.

Andreas Mölzer (NI), *schriftelijk*. – (DE) In nationaal verband zijn er telkens al problemen met alimentatie. Vaak moet de staat inspringen en het gezinsonderhoud betalen. Estland zet zelfs de namen van nalatige alimentatieplichtigen op internet om vaders zover te krijgen dat ze betalen. Natuurlijk is het nog veel lastiger om aanspraken op alimentatie die door de rechter erkend zijn grensoverschrijdend te doen gelden. Invordering van de aanspraken zou nu door een overeenkomst weliswaar vergemakkelijkt worden, maar de EU ziet haar bevoegdheden daarbij iets te ruim. Om die reden heb ik het verslag verworpen.

Verslag-Göncz (A7-0049/2009)

Luís Paulo Alves (S&D), *schriftelijk*. – (PT) Ik heb vóór het voorstel voor een besluit over het communautair programma Progress gestemd. Dit verslag bevat een wijziging van het voorstel van de Commissie om de nieuwe microfinancieringsfaciliteit ten behoeve van werkgelegenheid – een instrument ten belope van honderd miljoen euro, dat in het leven is geroepen in het kader van de anticrisismaatregelen, om werklozen te helpen door de weg naar het ondernemerschap voor hen te effenen – volledig te financieren uit de bestaande begroting van het Progress-programma. Dit programma is gecreëerd om de doelstellingen te ondersteunen van de Europese Unie op het gebied van werkgelegenheid, sociale zaken en gelijke kansen, die zijn opgenomen in de Sociale Agenda, alsmede om bij te dragen aan de verwezenlijking van de EU-strategie inzake groei en werkgelegenheid ("Lissabon"). Het programma kent een behoorlijk goede gemiddelde uitvoeringsgraad (80 procent). In een tijd waarin de financiële en economische crisis aan het uitgroeien is tot een sociale en arbeidsmarktcrisis zou het aannemen van het voorstel van de Commissie een verkeerd signaal zijn, omdat Progress voor de meest kwetsbare groepen bedoeld is. In het voorstel van het Parlement, dat dankzij een compromis met de Raad tot stand is gekomen, komt zestig miljoen euro uit het Progress-programma en veertig miljoen euro uit niet-bestede middelen op de begroting. Volgend jaar moeten beide programma's volledig worden uitgevoerd, met adequate financiering.

Zigmantas Balčytis (S&D), *schriftelijk*. – (LT) De pijnlijke gevolgen van de economische en financiële recessie worden het sterkst gevoeld door gewone EU-burgers. Daarom is het de belangrijkste taak van EU-beleidsmakers om de stijgende werkloosheid een halt toe te roepen en te zorgen voor meer banen en gunstige omstandigheden voor economisch herstel. Door de crisis zijn de Europese arbeidsmarkten fundamenteel veranderd en daarom is het essentieel die maatregelen te nemen die nodig zijn, zodat zowel werknemers als bedrijven zich gemakkelijker kunnen aanpassen aan de zich veranderende omgeving. Ik steun dit verslag,

omdat ik vind dat extra financiering voor het Progress-programma nodig is om de mensen op de arbeidsmarkt te ondersteunen en kleine bedrijven in hun ontwikkeling te helpen.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), schriftelijk. – (LT) Ik heb voor dit verslag gestemd, omdat het een prachtig initiatief is. Het zal mensen met een maatschappelijke achterstand in Europa, zoals vrouwen en jonge mensen die geen baan meer hebben of niet de gelegenheid hebben de arbeidsmarkt te betreden, helpen financiële hulp te krijgen, en ondernemerschap zal erdoor bevorderd worden. Het communautair programma voor werkgelegenheid en maatschappelijke solidariteit – Progress – richt zich op de kwetsbaarste groepen mensen en helpt hen met het creëren van alternatieve banen en het behouden van werk. Werkloosheid treft immers vooral de kwetsbaarste mensen in de maatschappij.

Ik ben heel blij dat het Europees Parlement er tijdens de dialoog met de Raad en de Commissie in geslaagd is tot overeenstemming te komen over doelgerichte financiering en uitvoering van dit programma. Ik wil graag het belang van dit initiatief onderstrepen, omdat juist nu, nu de werkloosheid steeds toeneemt, de maatschappelijke isolatie van de kwetsbaarste mensen ook steeds groter wordt. Daarom wil ik er graag op wijzen dat we de door de EU gestelde maatschappelijke prioriteiten – het creëren van nieuwe banen en het vergroten van de werkgelegenheid, het scheppen van meer kansen om de arbeidsmarkt te betreden en het voldoen aan de behoeften van de arbeidsmarkt – zullen bereiken door met succes en doeltreffend het Progress-programma uit te voeren.

Marielle De Sarnez (ALDE), schriftelijk. – (FR) In het licht van de teruglopende bedrijvigheid en de toenemende werkloosheid, met name onder jongeren, hebben het Europees Parlement en de Commissie een nieuwe microfinancieringsfaciliteit ingevoerd, genaamd Progress. De afgevaardigden van de Franse partij *Mouvement démocrate* hebben er met name voor gepleit de faciliteit open te stellen voor micro-ondernemingen in de sociale economie, zodat deze structuren sociale begeleiding kunnen aanbieden aan kwetsbare personen die hun eigen micro-onderneming willen oprichten of uitbreiden. Wat de financiering van de faciliteit betreft, hebben de Europese afgevaardigden van de *Mouvement démocrate* zich achter het idee geschaard van een nieuwe begrotingslijn die geen middelen zou onttrekken aan het Progress-programma, dat meerdere initiatieven ter bevordering van de werkgelegenheid financiert.

Uiteindelijk hebben de Commissie, de parlementaire fracties en de Raad een evenwichtig compromis bereikt dat voorziet in een gemengde financiering (zestig miljoen euro onttrokken aan de budgetten van het Progress-programma, veertig miljoen euro afkomstig van nieuwe Europese begrotingslijnen). De inwerkingtreding van deze nieuwe faciliteit is een stap in de goede richting waaruit blijkt dat de Unie bereid is concrete maatregelen te treffen om de legitieme sociale bekommernissen van zijn medeburgers het hoofd te bieden, en geeft aan hoe belangrijk het is het Europees Parlement nauwer te betrekken bij het Europese besluitvormingsproces. Dit stemt de Europese afgevaardigden van de *Mouvement démocrate* tot tevredenheid.

Edite Estrela (S&D), schriftelijk. – (PT) Ik heb vóór het verslag-Göncz gestemd, waarin het voorstel van de Commissie om honderd miljoen euro uit het Progress-programma over te hevelen naar de Europese microfinancieringsfaciliteit, wordt afgewezen. Tegen de achtergrond van de financiële en economische crisis die inmiddels in de EU aan het uitgroeien is tot een sociale en werkgelegenheids crisis, zouden we met het verlagen van de middelen voor het Progress-programma een verkeerd signaal afgeven aan de Europese burger, omdat Progress voor de meest kwetsbare groepen bedoeld is. Met het oog daarop dient er een nieuwe consultatieronde plaats te vinden om een adequatere oplossing te vinden die waarborgt dat de doelstellingen van de Europese microfinancieringsfaciliteit gehaald worden.

Diogo Feio (PPE), schriftelijk. – (PT) Nu Europa een ernstige financieel-economische crisis doormaakt, die inmiddels is uitgemond in een ernstige sociale crisis waarbij de werkloosheid in alle lidstaten aan het stijgen is, is het van belang dat de EU doeltreffende instrumenten ontwikkelt om de crisis te bestrijden en de mensen te helpen die het hardst getroffen worden, zoals werklozen.

Daarom is de Europese microfinancieringsfaciliteit gecreëerd, met name om een antwoord te formuleren op het terrein van de werkgelegenheid. Die faciliteit zou met ongeveer honderd miljoen euro gefinancierd worden, middels een eigen begrotingslijn in de begroting voor 2010.

Het voorstel van de Commissie om middelen uit het Progress-programma, dat gericht is op de meest kwetsbare groepen en op de ondersteuning van de uitvoering van de Sociale Agenda – discriminatiebestrijding, sociale insluiting, werkgelegenheid en gendergelijkheid – lijkt daarom binnen de huidige conjuncturele context een verkeerd signaal.

José Manuel Fernandes (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Het Progress-programma is gecreëerd om de doelstellingen te ondersteunen van de Europese Unie op het gebied van werkgelegenheid, sociale zaken en gelijke kansen, die zijn opgenomen in de Sociale Agenda, alsmede om bij te dragen aan de verwezenlijkingen van de EU-strategie inzake groei en werkgelegenheid ("Lissabon"). Ik sta achter de microfinancieringsfaciliteit voor werkgelegenheid en sociale insluiting, dat al is goedgekeurd door het Europees Parlement. Ik kan echter onmogelijk akkoord gaan met de vermindering van het totaalbedrag van het Progress-programma. Ik hecht aan het principe dat nieuwe programma's niet mogen worden gefinancierd door de financiële middelen voor bestaande prioriteiten te verlagen. Uit begrotingsoogpunt moet onderstreept worden dat de kwalitatieve en kwantitatieve beoordeling van het Progress-programma in het derde jaar van de looptijd ervan behoorlijk goed is. De gemiddelde uitvoeringsgraad in de laatste tweeënhalf jaar ligt voor vastleggingen en betalingen boven de 80 procent. De begrotingscommissie heeft in het kader van de begrotingsprocedure 2010 duidelijk zijn mening te kennen gegeven dat het nieuwe financiële instrument moet worden gefinancierd door twee nieuwe begrotingslijnen te creëren. Daarom heb ik vóór de ontwerpresolutie gestemd, waarin het voorstel van de Commissie verworpen wordt om honderd miljoen euro uit het Progress-programma over te hevelen naar de microfinancieringsfaciliteit.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (PT) We hebben tegen dit verslag gestemd omdat, net als bij het vorige verslag-Göncz over een microfinancieringsfaciliteit voor werkgelegenheid en sociale insluiting, waarover afgelopen december gestemd is, een meerderheid van het Europees Parlement zich niet aan zijn woord houdt en zijn goedkeuring hecht aan een voorstel om middelen te onttrekken aan het Progress-programma.

We wijzen erop dat in de twee verslagen die door de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken zijn goedgekeurd, in overeenstemming met een eerdere resolutie van het Europees Parlement, de financiering van dit nieuwe instrument ten koste van een ander reeds bestaand en functionerend instrument verworpen wordt.

Als alternatief wordt voorgesteld om een nieuwe begrotingslijn te creëren met eigen middelen, dat wil zeggen met "nieuw" geld. De amendementen die door onze fractie zijn voorgesteld volgden dezelfde lijn, maar zijn helaas verworpen.

Met het oog op de verslechterende sociale situatie in de verschillende lidstaten is het onacceptabel dat middelen worden onttrokken aan het terrein van werkgelegenheid en sociale inclusie om ze over te hevelen naar andere prioriteiten die inmiddels geformuleerd zijn, óók als het het terrein van de microfinanciering betreft.

Sylvie Guillaume (S&D), *schriftelijk*. – (FR) Ik heb mijn steun gegeven aan het verslag van mijn collega Kinga Göncz over de oprichting van een essentieel microfinancieringsinstrument dat werkgelegenheid binnen ondernemingen van minder dan tien personen en sociale insluiting bevordert. Wat de financiering ervan betreft – steen des aanstoots bij de onderhandelingen met de Raad – kunnen we tevreden zijn met het totaalbedrag van honderd miljoen euro over vier jaar. In het licht van de economische crisis moeten we meer dan ooit steun toezeggen aan de activiteiten van alle aanbieders in de sector van de sociale economie, die nauwelijks toegang hebben tot de traditionele kredietmarkt. Laten we daarnaast ook de Europese burger weer vertrouwen geven in een Europa dat hen ondanks hun onzekere vooruitzichten kan bijstaan wanneer ze zich op het ondernemerspad begeven.

Iosif Matula (PPE), *schriftelijk*. – (RO) Het Europese Progress-programma richt zich op grote problemen van haar burgers, en ondersteunt de doelstellingen op het gebied van werkgelegenheid, sociale insluiting en gelijke kansen. De introductie van een nieuwe microfinancieringsfaciliteit is een gunstig initiatief tegen de achtergrond van de economische en financiële crisis die we doormaken, en om de Europese economieën op de weg naar herstel te zetten.

Precies om deze redenen moeten de nieuwe programma's niet gefinancierd worden door het reduceren van de huidige prioriteiten. De oplossing die vandaag is goedgekeurd is een oplossing voor een groot deel van de financieringskwestie. Hoewel dit niet de best mogelijke oplossing is, heb ik er wel voor gestemd vanwege het zeer grote belang van een Europese microfinancieringsfaciliteit. De honderd miljoen euro, plus mogelijk twintig miljoen euro voor de periode 2011-2013, zal een afzonderlijke kredietlijn zijn. Deze faciliteit moet zinvolle ondersteuning bieden aan werklozen en kwetsbaren die microbedrijven willen opzetten of voortzetten.

Ik ben van mening dat de Europese microfinancieringsfaciliteit zelfs een groter budget zou moeten hebben, om daadwerkelijk effectief te kunnen zijn voor het behalen van de doelstellingen op het gebied van werkgelegenheid en sociale insluiting.

Nuno Melo (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Het Progress-programma is van groot belang voor de uitvoering van de Sociale Agenda, die de ondersteuning behelst van discriminatiebestrijding, sociale insluiting, werkgelegenheid en gendergelijkheid. Dit programma is een belangrijk instrument en kent een gemiddelde uitvoeringsgraad voor vastleggingen en betalingen van ongeveer 80 procent. Het is dan ook niet logisch om middelen die voor dit programma bedoeld zijn in te zetten voor nieuw ontstane situaties van werkloosheid die het gevolg zijn van de economische crisis waar de EU en de hele wereld zich momenteel in bevinden. Het creëren van een microfinancieringsfaciliteit voor werkgelegenheid en sociale insluiting is positief, maar dit dient te gebeuren met eigen middelen en zonder middelen op te souperen die voor het Progress-programma bedoeld zijn.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE), *schriftelijk*. – (FR) Na meerdere gedachtewisselingen tussen het Europees Parlement en de Europese Raad heeft de informele dialoog van de afgelopen dagen een akkoord opgeleverd over de financiering van de Europese microfinancieringsfaciliteit. Mijn dank gaat met name uit naar iedereen die bij deze onderhandelingen betrokken was, want hoe eerder het besluit wordt genomen, des te sneller kunnen de burgers beschikken over deze Europese microfinancieringsfaciliteit. Ik heb vandaag vóór een gemengde financiering van deze Europese microfinancieringsfaciliteit gestemd, dat een volume van honderd miljoen euro vertegenwoordigt: zestig miljoen euro herschikt uit Progress en veertig miljoen euro afkomstig van de marges onder plafond. Dit akkoord zal Europese burgers onder meer in staat stellen een lening te krijgen om, via een microkrediet, een bril te kopen voor hun kinderen die op school problemen hebben met lezen, als hun traditionele bank hen geen lening wil verstrekken.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE), *schriftelijk*. – (DE) Microkredieten kunnen in bepaalde omstandigheden mensen helpen om een bedrijf te starten en zo een uitweg uit de crisis te vinden. Desondanks heb ik en heeft mijn fractie er vandaag tegen gestemd dat er ten gunste van de microkredieten zestig miljoen euro op het Progress-programma gekort wordt. Het Europees Sociaal Fonds (ESF) schept in zijn verordening de mogelijkheid om microkredieten te verstrekken. Het heeft in de periode 2007-2013 een omvang van in totaal 76 miljard euro, waarvan een groot deel voor microkredieten te gebruiken is. Financiering uit het ESF biedt ook de mogelijkheid om microkredieten in combinatie met andere maatregelen aan te bieden. Maar in plaats van deze mogelijkheden ten volle te benutten, wordt er een nieuw microfinancieringsinstrument in het leven geroepen – tegen hoge kosten voor bureaucratische formaliteiten en met een minimaal budget. Nog erger is dat dit nieuwe instrument uit het kleinste programma van de EU, het armoedebestrijdingsprogramma Progress (omvang 743 miljoen), betaald zou moeten worden. Voorstanders wekken de indruk als zouden hier nieuwe middelen ter beschikking gesteld worden, maar dat is niet waar: in feite wordt er slechts geschoven met steungelden voor sociaal zwakkeren.

Wij Groenen accepteren geen goocheltrucs waarbij geld uit de zak van de allerarmsten gehaald wordt om een nieuw kredietinstrument voor de armen in het leven te roepen. We zitten niet te wachten op een nieuw instrument dat uit het armoedebestrijdingsprogramma gefinancierd wordt en waar je in de media goede sier mee kunt maken, maar wel op de moed om voor zo'n instrument ook echt EU-geld uit te trekken.

Anna Záborská (PPE), *schriftelijk*. – (FR) De Commissie heeft een voorstel ingediend voor een nieuw Europees microfinancieringsinstrument ten behoeve van werkgelegenheid, dat bedoeld is om werklozen een kans op een nieuwe start te bieden en de weg naar het ondernemerschap te effenen voor een aantal van Europa's meest kansarme groeperingen, waaronder jongeren, in het bredere kader van het economisch herstelplan. Alle instellingen zouden meer aandacht moeten besteden aan de allerarmste werknemers. Is werken nog altijd een probaat middel tegen armoede? Bieden werk of sociale bijstand voldoende bescherming tegen eenzaamheid en bestaanonzekerheid, die leiden tot onverschilligheid? Werk neemt het individu weliswaar op in een collectief, maar dat is niet voldoende om burger te worden, zo leert de ervaring! Gezinnen die in armoede leven geven aan dat werk veel meer is dan een bron van inkomsten. Het is makkelijk om programma's voor werklozen ten uitvoer te leggen, maar belangrijker is het om de allerarmsten en degenen die het verst van de arbeidsmarkt verwijderd zijn te helpen. Daarom ben ik blij dat de intergroep Europees Comité Vierde Wereld een belangrijke rol heeft vervuld bij het bevorderen van de gedachtewisseling tussen de collega's en met de vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties.

Aanbeveling-Hennis-Plasschaert (A7-0013/2010)

Zigmantas Balčytis (S&D), *schriftelijk*. – (LT) EU-instellingen moeten gezamenlijk optreden om de samenhang en integriteit van het EU-beleid te waarborgen en de rechten van onze burgers te beschermen. Het debat over de Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten inzake de doorgifte van gegevens betreffende het betalingsberichtenverkeer heeft lang genoeg geduurd en de instellingen weten best dat het Europees Parlement niet zal instemmen met de bepalingen van de overeenkomst die strijdig zijn met de bescherming

van de persoonsgegevens en de persoonlijke levenssfeer en die geen garantie bieden voor een doeltreffende bescherming van gegevens. De beslissing van de Raad om precies één dag voor het in werking treden van het Verdrag van Lissabon de overeenkomst met de VS goed te keuren, toont aan dat het vertrouwen tussen de communautaire instellingen voorlopig niet meer is dan een beginselverklaring. Als instelling die de burgers rechtstreeks vertegenwoordigt, moet het Europees Parlement deelnemen aan besprekingen en besluitvorming die rechtstreeks van invloed zijn op de rechten en vrijheden van onze burgers. De Raad geeft zelf toe dat de fundamentele kwesties in de overeenkomst over de doorgifte van gegevens niet echt opgelost zijn. Daarom vind ik dat er openhartige en gedetailleerde besprekingen moeten komen met alle betrokken landen. Het is noodzakelijk dat er een overeenkomst met de VS komt, maar die mag niet in strijd zijn met de Europese wettelijke voorschriften inzake de bescherming van persoonsgegevens.

Regina Bastos, Maria Da Graça Carvalho, Carlos Coelho, Mário David en Maria do Céu Patrão Neves (PPE), schriftelijk. – (PT) We hebben tegen de tussentijdse overeenkomst gestemd, omdat de voorwaarden ervan niet in overeenstemming zijn met de Europese wetgeving. Het is onacceptabel dat de Portugese politie slechts met een gerechtelijk bevel toegang kan krijgen tot iemands bankgegevens, maar dat miljoenen gegevens zonder enige vorm van rechterlijke controle doorgegeven kunnen worden en door de Amerikaanse politie gebruikt en geanalyseerd kunnen worden.

We onderschrijven de noodzaak van trans-Atlantische samenwerking in de strijd tegen de internationale misdaad en in het bijzonder tegen terrorisme.

We willen benadrukken dat een dergelijke samenwerking gebaseerd moet zijn op betrouwbaarheid aan beide kanten en op respect voor de beginselen van wederkerigheid, evenredigheid en op de eerbiediging van de rechten van burgers.

We veroordelen de manier waarop de Raad zich heeft opgesteld ten opzichte van het Europees Parlement, door informatie achter te houden en door het Parlement voor voldongen feiten te stellen. Het is van essentieel belang dat dit in de toekomst niet weer gebeurt en dat het Verdrag van Lissabon nauwgezet gevolgd wordt.

Als we een overeenkomst goedkeuren die het resultaat is van slecht onderhandelen, betekent dat niet alleen dat we gedurende negen maanden met een slecht akkoord zitten. Het betekent vooral een slechte vertrekbasis voor de onderhandelingen over de langetermijnovereenkomst en dat we toestemming verlenen voor het doorgeven van miljoenen reeksen gegevens die jarenlang bewaard mogen worden. We roepen de Raad en de Commissie op te onderhandelen over een betere overeenkomst, waarin de resoluties van het Europees Parlement gerespecteerd worden.

Sebastian Valentin Bodu (PPE), schriftelijk. – (RO) De weigering om de SWIFT-overeenkomst goed te keuren moet een belangrijk signaal zijn aan de internationale gemeenschap en andere instellingen van de Europese Unie, een signaal dat laat zien dat de wetgevende macht van de EU van nu af aan geraadpleegd moet worden over belangrijke beslissingen, die voortaan onder het Verdrag van Lissabon vallen.

Na de stemming vandaag in Straatsburg is het zonneklaar dat de leden van het Europees Parlement niet principieel tegen een overeenkomst zijn tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika inzake het toezicht op verdachte financiële transacties via het SWIFT-systeem. De pers in de VS noemt de stem van de leden van het Europees Parlement al snel een stem tegen het akkoord. De Parlementsleden hebben gestemd voor het beschermen van de persoonsgegevens van de burgers en bedrijven in de Europese Unie. De strijd tegen het terrorisme en de snelle detectie van verdachte bancaire transacties blijven onverkort bovenaan de prioriteitenlijst van de EU staan.

De Europese Commissie moet snel opnieuw onderhandelen over de voorwaarden van de SWIFT-overeenkomst, zodat het in overeenstemming is met het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en zo snel mogelijk in werking kan treden. De Roemeense regering heeft net als de andere nationale regeringen de aanneming van het met de VS getekende verdrag gesteund. Het Europees Parlement heeft zijn plicht gedaan als direct door de Europese burgers gekozen instelling, voor wier bescherming het wil instaan.

Michael Cashman (S&D), schriftelijk. – (EN) Ik heb voor uitstel gestemd, aangezien we er mijns inziens veel baat bij kunnen hebben als we blijven proberen tot een betere overeenkomst te komen en namens de 27 lidstaten van de EU met de Verenigde Staten gaan onderhandelen. Om dezelfde redenen heb ik voor de overeenkomst gestemd, hoe onvolkomen en ontoereikend die ook moge zijn, aangezien deze mijns inziens de mogelijkheid biedt om tot eind 2010 over een nieuwe overeenkomst te onderhandelen. Iedere mislukte

onderhandelingspoging zou betekenen dat de mogelijkheid om tot een volledige overeenkomst te komen ons zou kunnen ontglippen.

Françoise Castex (S&D), *schriftelijk*. – (FR) Ik ben blij met de uitkomst van deze stemming, daar de garanties betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer tekort schoten in het voorstel van de Raad. De verdediging van burgerlijke vrijheden is van wezenlijk belang, en bij terrorismebestrijding moeten deze vrijheden worden geëerbiedigd. Door voor de resolutie van het Parlement te stemmen wilde ik opnieuw aangeven dat de tussentijdse overeenkomst gelijke tred moest houden met de criteria van het Verdrag van Lissabon, en in het bijzonder met het Handvest van de grondrechten. Ook zou ik graag zien dat de gegevens uitsluitend ten behoeve van terrorismebestrijding worden verzameld en dat de Europese burgers toegang hebben tot “dezelfde gerechtelijke schadevergoedingsprocedures als die welke gelden voor gegevens die op het grondgebied van de Europese Unie worden bewaard, met name de uitkering van een vergoeding in geval van onrechtmatige verwerking van persoonsgegevens”. Ik ben verheugd over deze stemming, waarmee het Europees Parlement laat zien dat het zijn nieuwe, uit het Verdrag van Lissabon voortvloeiende verantwoordelijkheden geenszins uit de weg gaat en dat het bestand is tegen de druk van de Europese lidstaten, maar ook van de Verenigde Staten. Dit getuigt van het nieuwe politieke evenwicht dat binnen de Europese Unie tot stand komt.

Νικόλαος Χουντής (GUE/NGL), *γραφώς*. – Ψήφισα, όπως και η υπόλοιπη ευρωμάδα μου, υπέρ της Έκθεσης ώστε να μην συναινέσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στην καταπάτηση βασικών νομικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων σχετικά με τον σεβασμό των προσωπικών δεδομένων των Ευρωπαίων πολιτών. Η συμφωνία SWIFT σε καμία περίπτωση δεν βοηθάει στην πρόληψη ενάντια στην τρομοκρατία. Πρόκειται για μια συμφωνία που, σε θολό και μη ελέγξιμο πλαίσιο, θα παρέδιδε προσωπικά δεδομένα των Ευρωπαίων πολιτών στις Αρχές και τις μυστικές Υπηρεσίες των ΗΠΑ και σε όποιους άλλους αυτές επιθυμούν να τα δώσουν. Το δικαίωμα στην ασφάλεια δεν είναι σε καμία περίπτωση αντιπαράθετο με το δικαίωμα στην ιδιωτικότητα και της προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Η καταπολέμηση της Τρομοκρατίας δεν περνάει μέσα από τον Μεγάλο Αδελφό, την παραβίαση ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων και ελευθεριών αλλά από την προώθηση της αλληλεγγύης, της ισότητας και του σεβασμού του διεθνούς δικαίου σε παγκόσμιο επίπεδο. Ως μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είχα την ευθύνη να διαφυλάξω τα συνταγματικά καθιερωμένα δικαιώματα των πολιτών της Ένωσης, που κάποιοι αφήνουν βορρά στις απαιτήσεις της Αμερικανικής Κυβέρνησης και της CIA στον υποτιθέμενο πόλεμό τους ενάντια στην τρομοκρατία.

Proinsias De Rossa (S&D), *schriftelijk*. – (EN) Ik sta volledig achter de afwijzing van de door de Raad en de Commissie voorgestelde overeenkomst met de Verenigde Staten over de overdracht van gegevens. De huidige tekst van de overeenkomst tussen de EU en de VS biedt geen bescherming voor de rechten van de burgers en bedrijven in de EU-lidstaten en leidt in feite tot de massale overdracht van alle persoonlijke en commerciële informatie uit het SWIFT-systeem aan de Verenigde Staten, hetgeen in strijd is met het Gemeenschapsrecht. Het Europees Parlement heeft sinds 2006 regelmatig haar zorgen kenbaar gemaakt aan zowel de Raad als de Commissie die over deze schandelijke overeenkomst hebben onderhandeld. Zij hebben er echter voor gekozen onze zorgen te negeren in de overtuiging dat ze de overeenkomst al zouden kunnen sluiten voordat de nieuwe bevoegdheden van het Europees Parlement waarin het Verdrag van Lissabon voorziet, van kracht werden. Slechts één dag voor de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon haastte de Raad zich om de overeenkomst te ondertekenen. Het Verdrag van Lissabon verleent het Europees Parlement een bindend vetorecht met betrekking tot dergelijke internationale overeenkomsten. Tot nu toe is er in dit gevoelige proces nog niet voorzien in nationale controle of controle door het Europees Parlement. Ik juich ook het besluit toe van de Ierse gemeenschappelijke parlementaire commissie voor Europese zaken om dit voorstel nader te bestuderen. Dit duidt op een veel effectievere toetsing van Europese wetgevingsvoorstellen, wat de burgers ten goede zal komen.

Robert Dušek (S&D), *schriftelijk*. – (CS) Met het TFTP-programma (Terrorist Finance Tracking Program) wordt beoogd een doeltreffend hulpmiddel in het leven te roepen in de strijd tegen het wereldwijde terrorisme. Het programma is met name gericht op het traceren van de financiering van het terrorisme. De overdracht van gegevens van Europese burgers aan de Verenigde Staten ligt heel gevoelig. We vrezen mogelijk misbruik van privégegevens voor bijvoorbeeld de georganiseerde criminaliteit. De bescherming van de overdracht en ook de opslag van gegevens zal na nader toezicht door Europese vertegenwoordigers echter voldoende zijn gegarandeerd. Gezien het feit dat de overeenkomst een voorlopige geldigheidsduur heeft tot 31 oktober 2010 en het mogelijk is om na gebleken misstanden af te zien van verdere overeenkomsten, heb ik besloten om voor het voorstel voor een Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika inzake de verwerking en doorgifte van gegevens betreffende het betalingsberichtenverkeer van de Europese Unie naar de Verenigde Staten te stemmen.

Edite Estrela (S&D), schriftelijk. – (PT) Ik heb voor het verslag-Hennis-Plasschaert gestemd omdat ik, ondanks het belang van een overeenkomst met de Verenigde Staten op het gebied van preventie van de financiering van het terrorisme, van mening ben dat deze voldoet aan het nieuwe juridische rechtskader dat door het Verdrag van Lissabon is gecreëerd en aan het nu bindende Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. Het gaat hier om een belangrijke kwestie waarover een diepgaand debat gevoerd moet worden in het Europees Parlement, dat de beschikking moet hebben over alle relevante documentatie, zodat er zo snel mogelijk een langetermijnovereenkomst gesloten kan worden die een grotere betekenis heeft voor de veiligheid, zonder de rechten van burgers daarbij te schenden.

Diogo Feio (PPE), schriftelijk. – (PT) Dankzij de SWIFT-overeenkomst kan het Noord-Amerikaanse ministerie van Financiën toegang krijgen tot gegevens over financiële transacties om terrorisme en de financiering daarvan te voorkomen en te bestrijden. Vanwege technische aspecten van het SWIFT-systeem kan dit gebruik echter niet beperkt worden tot gericht onderzoek naar concrete gegevens van specifieke individuen die verdacht worden van betrokkenheid bij criminele activiteiten. Het systeem moet alle gegevens doorgeven over alle transacties die in een bepaald land op een bepaalde datum hebben plaatsgevonden. Dit is niet in strijd met de bescherming van persoons- en bedrijfsgegevens in Europa, omdat de beginselen van evenredigheid en noodzaak gerespecteerd worden.

Voor de strijd tegen het terrorisme is per definitie internationale juridische samenwerking nodig en, in veel gevallen, de doorgifte van persoonlijke gegevens zoals bijvoorbeeld bankgegevens.

José Manuel Fernandes (PPE), schriftelijk. – (PT) Ik onderschrijf, in het kader van de tussentijdse overeenkomst, de noodzaak van trans-Atlantische samenwerking bij de bestrijding van de internationale misdaad en het terrorisme. Ik wil onderstrepen dat een dergelijke samenwerking gebaseerd moet zijn op betrouwbaarheid aan beide kanten en op respect voor de beginselen van wederkerigheid, evenredigheid en op de eerbiediging van de rechten van burgers. Veiligheid moet in overeenstemming zijn met, en niet gesteld worden boven, andere rechten, vrijheid en garanties. Het is onacceptabel dat de Portugese politie slechts met een gerechtelijk bevel toegang kan krijgen tot iemands bankgegevens, terwijl miljoenen gegevens zonder enige vorm van juridische controle doorgegeven kunnen worden en door de Amerikaanse politie gebruikt en geanalyseerd kunnen worden. Ik veroordeel de manier waarop de Raad zich heeft opgesteld ten opzichte van het Europees Parlement, door informatie achter te houden en door het Parlement voor een voldongen feit te stellen. Het is van essentieel belang dat dit in de toekomst niet weer gebeurt en dat het Verdrag van Lissabon nauwgezet gevolgd wordt. In het licht van bovenstaande stem ik vóór de resolutie waarin de overeenkomst wordt afgewezen.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Het verheugt ons dat een meerderheid van het Europees Parlement, waar wij deel van uitmaken, de zogenaamde SWIFT-overeenkomst tussen de EU en de VS heeft afgewezen.

Het bestaan van deze gegevensbestanden en de uitwisseling en het gebruik van deze gegevens door Amerikaanse autoriteiten, EU-instanties of autoriteiten van de lidstaten, brengt grote onzekerheid met zich mee en leidt tot risico's die niet controleerbaar zijn, door een effectieve controle van burgers door de autoriteiten. Criminelen en onschuldige mensen, personen die verdacht worden en personen die niet verdacht worden: iedereen wordt onderdeel van een proces waarvan, zoals we gezien hebben, de effectiviteit niet vaststaat.

De uitvoering van deze overeenkomst zou betekenen dat wordt volhard in foute maatregelen die genomen zijn in het kader van de zogeheten "strijd tegen het terrorisme" en van de allesbehalve onschuldige mediatisering daarvan, die gericht is op het opschorten van rechten. We onderschrijven de noodzaak om alle vormen van criminaliteit te bestrijden, maar dat moet vooral gebeuren door te kijken naar de oorzaak en de preventie van dergelijke fenomenen, en niet door de nadruk te leggen op een golf van veiligheidsmaatregelen die een aanslag betekenen op de vrijheden en de grondrechten van burgers, waardoor de democratie die we hebben nog verder wordt afgezwakt.

We vinden het onaanvaardbaar dat vrijheid wordt ingeruild voor meer veiligheid, omdat we daardoor in werkelijkheid beide verliezen. Laten we liever zorgen voor een veiliger samenleving met ruime democratische rechten en vrijheden.

Christofer Fjellner en Alf Svensson (PPE), schriftelijk. – (SV) Wij hebben voor de overeenkomst tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten inzake doorgifte van gegevens van SWIFT gestemd. We stelden echter voor dat het Parlement zijn besluit uit zou stellen om de bescherming van de persoonlijke levenssfeer te versterken. Helaas stemde het Parlement daar niet mee in. De voorlopige overeenkomst is een

evenwichtsoefening tussen twee doelen: efficiënte bestrijding van terrorisme en bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de burgers. De strijd tegen het terrorisme vergt effectieve instrumenten, maar we moeten in de eerste plaats de bescherming van democratische rechten verzekeren. Wij zijn van mening dat we daar nu in zijn geslaagd, maar wij hadden nog sterkere bescherming gewild. Doordat SWIFT zijn activiteiten gedeeltelijk uit de VS heeft verhuisd, wordt de persoonlijke levenssfeer aanzienlijk versterkt waar Europese normen inzake bescherming van de persoonlijke levenssfeer worden toegepast. Verdere onderhandelingen tussen de EU en de VS voor een langetermijnovereenkomst waarin een krachtige garantie met betrekking tot de gegevensbescherming van onze burgers hand in hand gaat met effectieve mogelijkheden om de financiële voorbereidingen van terreuraanslagen te volgen, zouden in oktober afgerond moeten zijn. Ook al moet er meer worden gedaan om de bescherming van individuen te versterken, zijn wij van mening dat de verbeteringen in vergelijking met de situatie voor de jaarwisseling toen we geen overeenkomst hadden, voldoende zekerheid bieden om voor de tijdelijke overeenkomst te kunnen stemmen, om te voorkomen dat we de strijd tegen het terrorisme in de komende negen maanden fel zouden verzwakken. Voor een definitieve overeenkomst wordt gesloten, zullen wij een verdere versterking van de bescherming van het individu eisen als voorwaarde om ze aan te nemen.

Robert Goebbels (S&D), *schriftelijk*. – (FR) Ik heb vóór het verwerpen van de zogeheten SWIFT-overeenkomst tussen de EU en de Verenigde Staten van Amerika inzake de doorgifte van gegevens betreffende het betalingsberichtenverkeer ten behoeve van terrorismebestrijding gestemd. In zijn huidige vorm is de SWIFT-overeenkomst allesbehalve een gulden middenweg tussen de bestrijding van het internationale terrorisme en de bescherming van grondrechten. Het is ontoelaatbaar dat miljoenen ongefiltreerde persoonsgegevens van onschuldige mensen beschikbaar worden gesteld aan de Amerikaanse autoriteiten. Het is niet aanvaardbaar dat deze gegevens naar Amerikaans recht en in strijd met het communautair recht tot negentig jaar kunnen worden bewaard. Afdoende bescherming van persoonsgegevens en van de persoonlijke levenssfeer, waarvan ik reeds voorstander was bij twee stemmingen over verslagen inzake de uitwisseling van informatie betreffende belastingzaken, zal tevens van toepassing moeten zijn op de SWIFT-overeenkomst.

Sylvie Guillaume (S&D), *schriftelijk*. – (FR) Ik heb dit verslag nadrukkelijk gesteund om bij te dragen aan een eenduidige verwerping door het Europees Parlement van de SWIFT-overeenkomst, waarover stiekem is onderhandeld, zonder rekening te houden met de wensen van het Europees Parlement, dat door de Raad en de Europese Commissie opzettelijk van de onderhandelingstafel is geweerd. Om de persoonlijke levenssfeer te waarborgen en ervoor te zorgen dat deze gegevensoverdrachten doeltreffend zijn bij de bestrijding van het terrorisme, is het cruciaal dat beraadslagingen plaatsvinden die tot doel hebben een duidelijk akkoord aan te nemen. De boodschap van deze stemming is ook dat het Europees Parlement in dienst staat van de Europese burgers en ernaar streeft hun grondrechten en fundamentele vrijheden op degelijke en doeltreffende wijze te verdedigen, zowel bij de bescherming van de persoonlijke levenssfeer als bij de bestrijding van het terrorisme.

Monika Hohlmeier (PPE), *schriftelijk*. – (DE) Mijn stem tegen de tussentijdse SWIFT-overeenkomst is geen stem tegen samenwerking met de Verenigde Staten bij de terrorismebestrijding. Ik bepleit nadrukkelijk een zo snel mogelijk op te stellen nieuwe overeenkomst, die samenwerking tussen Europese en Amerikaanse veiligheidsdiensten mogelijk maakt, evenals de opsporing van geldtransacties die met terrorisme verband houden. De tussentijdse overeenkomst vertoonde echter ernstige tekortkomingen, zoals onvoldoende bepalingen voor het wissen van gegevens, voor rechten op het vlak van beroep en toegang, alsmede voor het doorgeven van gegevens aan derden. Los daarvan verwacht ik van een echt partnerschap tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten dat het, ook onder de vlag van een *Terrorist Finance Tracking Programme* (TFTP), de inspanningen voor de veiligheid van de burgers niet alleen aan de Verenigde Staten overlaat, maar dat het ook binnen de Europese Unie zorgt voor een welomschreven tijdpad voor het opstellen van een Europees TFTP, in onderlinge afstemming met de VS.

Ik hoop dan ook dat er spoedig een overeenkomst gesloten wordt die een duurzame basis schept voor een gezamenlijke bestrijding van het wereldomspannende terrorisme, het opsporen van terroristische netwerken en van de achterliggende financiële transacties, en die de persoonlijke levenssfeer van de burgers respecteert.

Cătălin Sorin Ivan (S&D), *schriftelijk*. – (RO) De verwerping van de tijdelijke overeenkomst inzake de doorgifte van gegevens betreffende het betalingsberichtenverkeer naar de Verenigde Staten via het SWIFT-netwerk, vanwege factoren met betrekking tot bescherming van persoonsgegevens, evenredigheid en wederkerigheid, moet niet worden beschouwd als een oefening van het Parlement in het gebruik van de nieuwe bevoegdheden uit hoofde van het Verdrag van Lissabon, maar als een politieke boodschap van Europa. Door het verwerpen van deze overeenkomst en door de stem voor de aanbeveling van het Europees Parlement

hebben wij laten zien dat grote politieke beslissingen niet strijdig mogen zijn met de bepalingen van het Verdrag van Lissabon en met name met het Handvest van de grondrechten. Wanneer er een nieuwe langetermijnovereenkomst wordt getekend waarmee de bescherming van de gegevens van Europese burgers wordt gegarandeerd, zal het Europees Parlement daaraan zijn goedkeuring hechten. De strijd tegen het terrorisme blijft een van de grote uitdagingen waar wij momenteel voor staan. In deze situatie is een nieuwe overeenkomst noodzakelijk, maar er moet beter over onderhandeld worden om een juiste bescherming voor Europese burgers te garanderen. Daarom moet het Parlement bij het opstellen van een nieuwe overeenkomst een sleutelrol spelen, die de letter van het Verdrag respecteert.

Eija-Riitta Korhola (PPE), schriftelijk. – (EN) Ik heb vandaag tegen de SWIFT-overeenkomst gestemd om bankgegevens te delen met de Verenigde Staten voor het bestrijden van terrorisme. Deze overeenkomst bood de mensen in Europa onvoldoende bescherming; er zijn betere waarborgen vereist voor gegevensbescherming. Er is met deze overeenkomst bijvoorbeeld geen voorafgaande rechterlijke uitspraak nodig om gegevens te verkrijgen. De bescherming van gegevens is een van onze fundamentele grondrechten. Eerbiediging van mensenrechten is van het allerhoogste belang, en een integraal deel van mijn werk bestaat uit het verdedigen van deze rechten. Tegelijkertijd ben ik van mening dat we maatregelen nodig hebben die ons helpen om samen met de VS het terrorisme te bestrijden; dit mag echter niet ten koste gaan van het Handvest van de grondrechten. Deze verwerping van de SWIFT-overeenkomst is een gedenkwaardige gebeurtenis in de geschiedenis van het Europees Parlement. Dit is een duidelijk signaal dat het Europees Parlement zijn onlangs uit hoofde van het Verdrag van Lissabon verkregen bevoegdheden in het belang van de democratie zal aanwenden, door in actie te komen en de rechten van zijn burgers te beschermen. De Commissie moet in elke toekomstige overeenkomst over gegevensuitwisseling met de Verenigde Staten laten zien dat er sprake zal zijn van een juiste balans tussen het bestrijden van terrorisme en het eerbiedigen van de persoonlijke levenssfeer van onze burgers.

Elisabeth Köstinger (PPE), schriftelijk. – (DE) Een nauwe samenwerking tussen Europese Unie en Verenigde Staten op basis van gelijkheid, vooral op het gebied van de terrorismebestrijding, is voor mij een must. Desalniettemin heb ik tegen de tussentijdse SWIFT-overeenkomst gestemd, aangezien fundamentele gegevensbeschermingskwesties niet zijn opgelost. Het voorbijgaan aan het Europees Parlement tijdens de onderhandelingen over de overeenkomst is onaantvaardbaar en hoogst problematisch. Hoewel ik een internationaal verdrag over de gegevensbescherming nodig acht, dienen de burgerlijke vrijheden en de grondrechten wel gewaarborgd te zijn.

Véronique Mathieu (PPE), schriftelijk. – (FR) Ik heb voor het sluiten van de SWIFT-overeenkomst gestemd, omdat ik denk dat deze uitwisseling van gegevens nuttig is. Onze inlichtingendiensten hebben diverse concrete gevallen aangevoerd die dit nut bewijzen. De terroristische dreiging is er, dat valt niet te ontkennen, en de poging tot een aanslag op de vlucht naar Detroit van afgelopen maand is een bevestiging daarvan. We moeten ons dan ook verantwoordelijk opstellen. Het gaat om wederzijdse ondersteuning. Deze overeenkomst moet niet worden opgevat als een eenzijdige verplichting voor de EU. De EU geeft toegang tot haar gegevens, maar in ruil daarvoor maken de Amerikaanse autoriteiten een analyse van die gegevens, iets dat we in Europa vooralsnog niet kunnen zolang er geen Europees equivalent is van het Amerikaanse TFTP-programma om de financiering van terrorisme te bestrijden. Deze overeenkomst waarborgt ook onze veiligheid, en niet alleen de veiligheid op Amerikaans grondgebied. En ten slotte is het een heuse internationale overeenkomst, in tegenstelling tot de unilaterale verbintenissen die er al zijn. Er zijn bindende garanties, de tenuitvoerlegging van de overeenkomst wordt aan evaluaties onderworpen en als de EU meent dat deze garanties niet nagekomen worden, voorziet de overeenkomst duidelijk in de mogelijkheid voor de partijen om het op te zeggen.

Nuno Melo (PPE), schriftelijk. – (PT) De stemming ging over de herziening van een overeenkomst die, door middel van het traceren van banktransacties, van groot belang is gebleken in de strijd tegen het terrorisme dat de afgelopen jaren westerse samenlevingen als doelwit gekozen heeft. Indien de resolutie wordt aangenomen en de overeenkomst afgewezen, kunnen terroristische organisaties blijven opereren zonder doeltreffende controle, met alle ernstige consequenties van dien. Vreemd genoeg zijn de mensen van extreemlinks die de overeenkomst verwerpen met het argument dat daardoor de bescherming van persoonsgegevens in het geding komt, veelal dezelfde mensen die in hun land van oorsprong het einde van het bankgeheim en het vrijgeven van alle bankgegevens bepleiten. Het gaat hen niet om de doorgifte van gegevens, maar om het feit dat de gegevens worden doorgegeven aan de VS, een land dat zij onverbloemd haten. Bij het uitbrengen van mijn stem, tegen de resolutie en vóór de overeenkomst, heb ik daarom uitsluitend de zeer specifieke omstandigheden mee laten spelen van de noodzaak het terrorisme met alle mogelijke middelen te bestrijden en van de erkenning van de belangrijke rol die de VS daarbij spelen.

Willy Meyer (GUE/NGL), schriftelijk. – (ES) Ik heb voor het verslag-Hennis-Plasschaert gestemd om blijk te geven van mijn afwijzing van de SWIFT-overeenkomst die door de 27 lidstaten is ondertekend. Dit akkoord maakt de overdracht van bankgegevens aan de Verenigde Staten mogelijk, onder het voorwendsel van de strijd tegen het terrorisme. Een dergelijke aanspraak op gegevens door de Verenigde Staten is naar mijn mening onacceptabel en schaadt de vrijheden en rechten van Europese burgers. Met dit voorstel hebben de meest conservatieve krachten geprobeerd om ons aan handen en voeten gebonden uit te leveren aan de belangen van de Verenigde Staten, zonder zich te bekommeren om de vrijheid en de persoonlijke levenssfeer van burgers. Het Europees Parlement mag niet toestaan dat onder het mom van de strijd tegen het terrorisme, de rechten van burgers en de vrijheden van de Europeanen geschonden worden.

Andreas Mölzer (NI), schriftelijk. – (DE) De EU heeft zich veel te lang door de VS voor de gek laten houden. Het is hoogste tijd om een eind te maken aan de voortdurende inbreuken op de vrijheden en de persoonlijke levenssfeer uit naam van de terrorismebestrijding. Het doorgeven van gegevens betreffende het betalingsberichtenverkeer aan buitenlandse mogendheden betekent een ernstige inbreuk op de grondrechten van onze burgers, vooral als de VS ontvanger van die gegevens is. Met het doorgeven van de gegevens van miljoenen bankklanten is geen enkel Europees belang gediend.

Niemand weet wat de Amerikaanse geheime diensten met de verzamelde gegevens gaan doen, zodat de deur opengezet wordt voor allerlei vormen van misbruik, tot bedrijfsspionage aan toe. Dat Washington de bankgegevens nodig heeft voor terrorismebestrijding is slechts een goedkope uitvlucht. Niet onbelangrijk is ten slotte dat de EU met een duidelijk nee tegen de SWIFT-overeenkomst haar onafhankelijkheid van de Verenigde Staten kan bewijzen. Ik sluit mij dan ook van ganser harte aan bij het nee van het Europees Parlement tegen de SWIFT-overeenkomst.

Mariya Nedelcheva (PPE), schriftelijk. – (FR) Ik heb tegen de SWIFT-overeenkomst tussen de Raad van de Europese Unie en de Verenigde Staten gestemd, omdat ik de garanties op het gebied van gegevensbescherming onvoldoende vind. Hoewel ik niets wil afdoen aan het feit dat de strijd tegen het terrorisme onontbeerlijk is – want de dreiging is vandaag de dag meer dan reëel – blijf ik ervan overtuigd dat we de veiligheid van de Europese burgers niet kunnen garanderen zonder tegelijkertijd volledig respect voor hun persoonsgegevens te waarborgen.

Zoals het er nu uit ziet is de manier waarop de SWIFT-overeenkomst voorziet in de gevallen waarin de Verenigde Staten Europese gegevens aan derde landen zouden kunnen doorspelen, te vaag. Wat betreft de beroepsmogelijkheid voor burgers of ondernemingen die menen dat hun gegevens niet correct behandeld zijn, schiet artikel 11 van de overeenkomst schromelijk tekort.

Zolang de gegevens op het grondgebied worden verwerkt, is de bescherming weliswaar gewaarborgd, maar hoe zit het wanneer Europese gegevens in de Verenigde Staten worden verwerkt? De onderhandelingen moeten transparant en democratisch verlopen, met de volwaardige rol voor het Europees Parlement waarin het Verdrag van Lissabon voorziet voor wat betreft dergelijke internationale overeenkomsten.

Franz Obermayr (NI), schriftelijk. – (DE) 11 februari 2010 is een gedenkwaardige dag voor het Europees Parlement: afgevaardigden van de meest uiteenlopende politieke signatuur en uit allerlei lidstaten stemden tegen de doorgifte van financiële gegevens van Europese burgers aan de Verenigde Staten. Niet alleen is onduidelijk wat het nut van de gegevensoverdracht in de strijd tegen het terrorisme is, maar bovendien zijn de Europese normen voor de gegevensbescherming in de SWIFT-overeenkomst niet gewaarborgd. Het Parlement heeft als vertegenwoordiging van de burgers aan invloed en zelfbewustzijn gewonnen en heeft niet toegegeven aan de druk van de VS. Het antwoord was en bleef een duidelijk nee tegen inperking van Europese burgerrechten onder het mom van terrorismebestrijding. Natuurlijk heb ook ik daarom voor het afwijzende verslag gestemd.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), schriftelijk. – (RO) Ik heb gestemd voor het verwerpen van de SWIFT-overeenkomst met de Verenigde Staten van Amerika, omdat de bedreiging van de persoonlijke levenssfeer van Europese burgers groter is dan de voordelen met betrekking tot het bestrijden van terrorisme. De recentelijk getekende overeenkomst tussen de Europese Unie en de VS getuigt van een minachtende houding ten opzichte van het Europees Parlement, aangezien de overeenkomst een dag voor inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon is getekend. Het Parlement is niet tijdig geraadpleegd over deze overeenkomst, en nu is het te laat. Ik heb tegen de overeenkomst gestemd, en wij hopen dat de Verenigde Staten en de Raad zich zullen realiseren hoe belangrijk de betrokkenheid van het Europees Parlement is in het besluitvormingsproces op EU-niveau. Ik ben ervan overtuigd dat onder het Spaanse voorzitterschap een betere overeenkomst kan worden opgesteld.

Renate Sommer (PPE), schriftelijk. – (DE) Ik heb voor uitstel van de stemming over de SWIFT-overeenkomst gestemd. Een uitstel van vier weken had ons gelegenheid tot verdere onderhandelingen geboden. Bij een dergelijk besluit waren we van de steun van de Commissie verzekerd geweest. Daarmee hadden we de gerechtvaardigde twijfels van onze burgers en bedrijven over de bescherming van hun gegevens al weg kunnen nemen in de tussentijdse overeenkomst, die momenteel van kracht is. Bescherming van de burgerlijke vrijheden en de grondrechten is per slot van rekening onze taak. Maar door afwijzing van het uitstel heeft dit Parlement de kans gemist om met verantwoordelijkheidsbesef van zijn nieuwe bevoegdheden gebruik te maken en de eigen invloed op de onderhandelingen te vergroten. Instemmen met de SWIFT-overeenkomst kon ik echter ook niet. Daarvoor is de vertrouwensbreuk door de VS te groot, die ongelooflijk arrogant en zelfzuchtig te werk is gegaan. Te groot was ook de minachting van de Raad van Ministers voor dit Parlement.

Nu is het echter zaak om met deelname van het Europees Parlement snel en – ondanks alle trans-Atlantische vriendschap – zelfbewust over een nieuwe, langlopende overeenkomst te onderhandelen, die recht doet aan EU-normen. Immers, een gecontroleerde uitwisseling van gegevens ten behoeve van de bestrijding van het wereldomspannend terrorisme is ook in het belang van Europa.

Bart Staes (Verts/ALE), schriftelijk. – Ik heb met overtuiging voor gestemd en ben blij dat een meerderheid niet buigt voor zware politieke druk en haar stem ook laat horen als het gaat om justitieel en veiligheidsbeleid. Door te verhinderen dat Swift nog langer informatie over miljoenen Europese banktransacties aan de VS mag doorspelen, laat het EP zien dat het de grondrechten zoals vastgelegd in het verdrag van Lissabon serieus neemt.

Nu moeten het EU-voorzitterschap en de Europese Commissie het voorlopige akkoord met de VS afblazen en terug naar de onderhandelingsstafel, met de eisen uit de in september 2009 door het EP aangenomen resolutie in de hand. Maar voordien moet er een open debat ten gronde worden gevoerd over de verhouding veiligheidsbeleid en strijd tegen terrorisme, enerzijds, versus minimale garanties voor burgerlijke grondrechten en respect voor de persoonlijke levenssfeer van honderden miljoenen burgers, anderzijds. Ik ben blij dat de chantage en politieke druk niet heeft gewerkt. Het is immers onzin te beweren dat het respecteren van burgerrechten en persoonlijke levenssfeer de strijd tegen terrorisme belemmert. Wij Groenen zijn bereid mee te werken aan een doelmatig en streng veiligheidsbeleid, maar dan wel met respect voor de grondwettelijke rechten alsook met aandacht voor de oorzaken van criminaliteit en terrorisme.

Nuno Teixeira (PPE), schriftelijk. – (PT) De bestrijding van de internationale misdaad, in het bijzonder door middel van trans-Atlantische samenwerking in de strijd tegen het internationale terrorisme, is een van de belangrijkste prioriteiten van de Europese Unie. Een dergelijke samenwerking moet echter gebaseerd zijn op wederkerigheid en betrouwbaarheid aan beide kanten. De tijdelijke overeenkomst tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten inzake de verwerking en doorgifte van gegevens betreffende het betalingsberichtenverkeer biedt niet dezelfde rechten en waarborgen aan de Europese burgers en bedrijven volgens de wetgeving van de Verenigde Staten die ze zouden genieten op het grondgebied van de Europese Unie. Het systeem van gegevensuitwisseling is niet in overeenstemming met de grondbeginselen van de Europese wetgeving inzake gegevensbescherming, in het bijzonder de beginselen van evenredigheid en noodzaak. In de overeenkomst is niet expliciet opgenomen dat de verzoeken om doorgifte onderworpen zijn aan toestemming van de rechter en ook is niet expliciet vastgelegd dat verzoeken om doorgifte beperkt zijn in de tijd. Ook worden de voorwaarden voor het delen van gegevens met derde landen onvoldoende bepaald. Ik betreur het tevens, dat de Raad gedurende de onderhandelingen vrijwel geen informatie aan het Europees Parlement gegeven heeft en dat de stemming pas plaatsvindt nadat de overeenkomst in werking is getreden. Om deze redenen, en omdat de rechten van en garanties voor de Europese burgers geëerbiedigd moeten worden, stem ik vóór de ontwerpresolutie waarin de sluiting van de SWIFT-overeenkomst wordt afgewezen.

Róza, Gräfin von Thun Und Hohenstein (PPE), schriftelijk. – (PL) Volgens een groot aantal van mijn collega's heeft de Raad een fout gemaakt door het Europees Parlement te negeren bij de huidige onderhandelingen over de overeenkomst met de VS. De voordracht van de voorzitter van mijn fractie, Joseph Daul, heeft niet geholpen. Na een uitgebreid debat heeft hij de overige leden gevraagd de stemming uit te stellen. Mevrouw Malmström drong erop aan de nieuwe Commissie meer tijd te geven om zich in het thema in te werken en tevens voor verder overleg en zodat het Parlement de kwestie grondiger zou kunnen bespreken. Ik begrijp het enorme belang van het beschermen van persoonsgegevens, maar we moeten ook niet vergeten dat de Verenigde Staten van Amerika onze belangrijkste partner is. We moeten voortbouwen op wederzijds vertrouwen. De strijd tegen terrorisme en de veiligheid van onze burgers is onze gemeenschappelijke verantwoordelijkheid. Overeenkomstig de lijn van mijn fractie heb ik vóór het uitstel gestemd. Helaas hebben wij met vijftien stemmen verloren. Voor zover ik weet waren 35 leden van mijn fractie niet aanwezig bij de

stemming. Dat bewijst eens te meer dat iedere stem belangrijk is. Voorts heb ik, overeenkomstig de lijn van mijn fractie, vóór de overeenkomst gestemd die het Parlement uiteindelijk met 378 stemmen tegen 196 en 31 onthoudingen heeft afgewezen. Ik ben niet blij met dit resultaat, maar we zullen ongetwijfeld binnenkort terugkomen op dit zo belangrijke thema.

Ioannis A. Tsoukalas (PPE), *schriftelijk*. – (EN) Hoewel het duidelijk is dat met de voorstelde regels wordt beoogd de bestrijding van cybercriminaliteit en -terrorisme te vergemakkelijken, maakt de expliciete verwijzing naar artikel 8 van het “Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden” (EVRM), ook met inachtnaam van Besluit C317/04 van het Europees Hof van Justitie, iedere positieve stem die over dit onderwerp wordt uitgebracht onwettig, omdat iedere Europese burger verplicht is zowel de algemene regels inzake de Europese Unie als de uitspraken van het Europees Hof van Justitie te eerbiedigen.

Thomas Ulmer (PPE), *schriftelijk*. – (DE) Ik heb voor afwijzing van de SWIFT-overeenkomst gestemd. Deze gebeurtenis was een mijlpaal op weg naar een verdere democratisering van Europa en toonde een Parlement dat de democratische rechten die het aan het Verdrag van Lissabon ontleent, gebruikte voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de burgerlijke vrijheden. Ik hoop nog veel van zulke glorieuze ogenblikken mee te mogen maken.

Ontwerpresolutie B7-0063/2010

Proinsias De Rossa (S&D), *schriftelijk*. – (EN) Ik steun deze ontwerpresolutie waarin wordt opgeroepen onverwijld een richtlijn aan te nemen tot uitvoering van een raamovereenkomst inzake de preventie van scherpe letsels in de ziekenhuis- en gezondheidszorgbranche, die gesloten is door de Europese sociale partners in deze branche. Ieder jaar komen er meer dan een miljoen prikaccidenten voor in de Europese Unie, die kunnen leiden tot overdracht van levensbedreigende virussen. De clausule over minimale normen in het recente akkoord houdt ruimte voor toekomstige nationale en communautaire voorschriften die gunstiger zijn voor werknemers. Mijn fractie in het Europees Parlement dringt al jaren aan op strengere Europese veiligheidsnormen in de gezondheidszorgsector. Verder moet er, onder verwijzing naar de raamovereenkomst, nu zo spoedig mogelijk een richtlijn worden aangenomen en ten uitvoer worden gelegd.

Edite Estrela (S&D), *schriftelijk*. – (PT) Ik heb vóór deze ontwerpresolutie gestemd, omdat de wetgeving op het gebied van bescherming van werknemers in de gezondheidssector verbeterd moet worden. Helaas zijn er in de Europese Unie jaarlijks meer dan een miljoen prikaccidenten, die kunnen leiden tot de overdracht van virussen, zoals hepatitis B, hepatitis C en hiv/aids. Daarom is het urgent dat de lidstaten de raamovereenkomst inzake de preventie van scherpe letsels in de ziekenhuis- en gezondheidszorgbranche aannemen en uitvoeren.

Diogo Feio (PPE), *schriftelijk*. – (PT) De HOSPEEM (European Hospital and Healthcare Employers' Association) en de EPSU (European Federation of Public Services Unions) hebben een raamovereenkomst gesloten inzake de preventie van scherpe letsels in de ziekenhuis- en gezondheidszorgbranche.

Met deze overeenkomst wordt de uitwerking beoogd van criteria en regels om gezondheidswerkers te beschermen tegen naaldprikwonden en andere verwondingen veroorzaakt door scherpe medische instrumenten, die kunnen leiden tot de overdracht van meer dan twintig levensbedreigende virussen, en die bijgevolg een ernstig gezondheidsprobleem vormen.

Gezien het grote belang van deze overeenkomst voor de bescherming van gezondheidswerkers, dient de Commissie toezicht uit te oefenen op de toepassing ervan, en op korte termijn de richtlijn tot uitvoering ervan aan te nemen.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (PT) Naaldprikwonden en andere verwondingen veroorzaakt door scherpe medische instrumenten behoren tot de meest voorkomende en ernstigste risico's voor gezondheidswerkers in heel Europa, en ziekenhuispersoneel en gezondheidswerkers lopen vaak het risico op infecties veroorzaakt door verwondingen die het gevolg zijn van het gebruik van naalden en andere scherpe instrumenten, zoals beschreven in de resolutie die is aangenomen. Daarom moet een zo hoog mogelijk niveau van veiligheid gewaarborgd worden voor het personeel in de ziekenhuis- en gezondheidszorgbranche.

We stemmen daarom voor de resolutie over de raamovereenkomst, die een clausule bevat inzake minimumvereisten, die stelt dat de overeenkomst bestaande of toekomstige nationale en communautaire bepalingen die gunstiger zijn voor werknemers onverlet laat. De lidstaten en/of de sociale partners moeten

de vrijheid houden en aangespoord worden om aanvullende maatregelen te nemen die gunstiger zijn voor de werknemers in de desbetreffende bedrijfstak.

David Martin (S&D), *schriftelijk*. – (EN) Ik sta volledig achter de raamovereenkomst die is overeengekomen tussen de Commissie en de Europese sociale partners die de gezondheidszorgsector vertegenwoordigen. Het is van essentieel belang om gezondheidswerkers tegen verwondingen en de mogelijke overdracht van virussen te beschermen, en ik ben blij dat dit voorstel met zo'n grote meerderheid is aangenomen, met name na het vele werk van Stephen Hughes.

Nuno Melo (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Gezondheid van werknemers op het werk is niet alleen een arbeidsvraagstuk, maar ook een onderwerp dat om sociaal verantwoord handelen vraagt. Daarom moeten alle partijen die verantwoordelijkheid op dit terrein dragen, erbij betrokken worden, óók het Europees Parlement. De vandaag tussen de Europese sociale partners gesloten raamovereenkomst voor de ziekenhuis- en gezondheidszorgbranche vormt een belangrijke bijdrage aan de veiligheid en gezondheid van gezondheidswerkers.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE), *schriftelijk*. – (FR) Ik heb voor deze ontwerpresolutie gestemd om het personeel dat in klinieken en ziekenhuizen werkt, te beschermen. Het komt namelijk nog te veel voor dat ziekenhuispersoneel en gezondheidswerkers het slachtoffer worden van infecties veroorzaakt door verwondingen die het gevolg zijn van het gebruik van naalden en andere scherpe instrumenten. Als lid van het Europees Parlement moet ik mij inzetten om dat te voorkomen. In deze resolutie wordt bovendien aangedrongen op betere opleiding en betere arbeidsomstandigheden voor het gezondheidspersoneel dat met dit gevaar te maken heeft: er is in de hele Europese Unie veiliger medische apparatuur nodig met ingebouwde beschermingsmechanismen. Op grond van mijn sociale overtuigingen en mijn kennis van de ziekenhuiswereld roep ik op tot een snelle aanneming en een urgente tenuitvoerlegging van de maatregelen uit de ontwerpresolutie.

Evelyn Regner (S&D), *schriftelijk*. – (DE) Ik heb voor de resolutie van het Europees Parlement gestemd, omdat ik voorstander van sociale akkoorden ben. In het onderhavige geval zijn de erkende Europese sociale partners het onderling eens geworden en ik roep de Raad op om de richtlijn zonder verder uitstel uit te vaardigen, zodat deze raamovereenkomst onverwijld in het geldende Europees recht opgenomen kan worden.

Derek Vaughan (S&D), *schriftelijk*. – (EN) Dit was een belangrijke stemming, waarmee werd opgeroepen tot een betere bescherming voor werknemers die met prikaccidenten te maken hebben. Er moet zo snel mogelijk actie worden ondernomen om degenen die werkzaam zijn in de gezondheidszorgsector te beschermen tegen het oplopen van mogelijk levensbedreigende ziekten zoals HIV/AIDS en hepatitis door verwondingen met gebruikte naalden. Prikaccidenten vormen een van de meest voorkomende en ernstigste risico's voor gezondheidswerkers in Europa: elk jaar komen er in heel Europa naar schatting een miljoen van dit type verwondingen voor. Ik hoop dat er snel actie zal worden ondernomen om de opleiding en veiligheid van degenen die met naalden en scherpe instrumenten werken, te verbeteren, zodat het aantal verwondingen drastisch zal verminderen en het emotionele leed van de betrokkenen zal worden beperkt. Daarnaast hoop ik dat het gebruik van veiligere medische instrumenten vermijdbare verwondingen zal helpen voorkomen voor degenen die dagelijks met naalden werken.

8. Rectificaties stemgedrag/voorgenomen stemgedrag: zie notulen

(De vergadering wordt om 12.50 uur onderbroken en om 15.00 uur hervat)

VOORZITTER: RAINER WIELAND

Ondervoorzitter

9. Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering: zie notulen

10. Debatten over gevallen van schending van de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat (debat)

10.1. Venezuela

De Voorzitter. – Aan de orde is het debat over zes ontwerp-resoluties over Venezuela⁽¹⁾.

Tunne Kelam, auteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de leden van het Parlement maken zich grote zorgen over de recente beperking van de persvrijheid door het Venezolaanse regime.

Zoals u weet, is mediavrijheid een van de hoekstenen van een democratische samenleving. Hiertoe behoort zeker ook het recht om informatie te ontvangen vanuit meerdere pluralistische bronnen. President Hugo Chávez heeft onlangs de aanval geopend op de mediavrijheid. In augustus vorig jaar gaf hij opdracht tot de sluiting van 34 radiostations door te weigeren hun vergunningen te verlengen. In januari van dit jaar heeft president Chávez RCTV International en vijf andere kabel- en satelliettelevisiezenders uit de lucht laten halen omdat ze zijn officiële toespraak niet hadden uitgezonden. Bovendien heeft hij het gebruik van Twitter en het internet voor het doorgeven van tegen de regering gerichte informatie uitgeroepen tot terroristische activiteiten. We protesteren tegen de dood van twee Venezolaanse studenten die protesteerden tegen het opheffen van de vrije media...

(Spreeker wordt door de Voorzitter onderbroken)

Renate Weber, auteur. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de vrijheid van meningsuiting is geen denkbeeldig recht waarover we besluiten kunnen nemen zonder dit te verbinden aan de politieke en sociale realiteit van een land. De vrijheid van de media om een kritische mening te uiten over een regering of over politici – of dat nu presidenten, vertegenwoordigers van regeringspartijen of oppositieleiden zijn –, is de belangrijkste garantie voor een volk om toegang te hebben tot verschillende informatiebronnen en om een eerlijk stemrecht te hebben.

Jammer genoeg is de realiteit in Venezuela dat na veelvuldig antidemocratisch optreden van president Chávez tegen de oppositie nu de tijd aangebroken lijkt te zijn om ook een einde te maken aan de vrije pers. Ik doel daarbij niet alleen op de recente gebeurtenissen rond de zender RCTV International waartegen met terugwerkende kracht een wet werd uitgevaardigd door een Venezolaanse audiovisuele autoriteit, maar ook op het feit dat sinds juli 2009 34 van de meest populaire radiozenders in Venezuela zijn gesloten.

Een ander voorbeeld is de nieuwszender Globovisión, die in zijn berichtgeving nog wel onafhankelijk van de regering opereert, maar onder druk gezet wordt om dit te veranderen. Laten we niet vergeten dat de kwalijkste manier om de media uit te schakelen zelfcensuur is.

Na de sluiting van de 34 radiozenders kondigde de regering van Hugo Chávez officieel aan dat er een lijst bestond van andere radiozenders die ook op het punt stonden om gesloten te worden. Omdat de procedures niet openbaar zijn, kent niemand deze lijst. Zo wordt onzekerheid gekweekt, met als enige doel aan te sturen op zelfcensuur. Al dit machtsmisbruik doet zich voor zonder dat de bevoegde rechtbanken ingaan op de zaken die aanhangig worden gemaakt.

In een land waar universele beginselen zoals dat van het verbod van terugwerkende kracht van wetten niet gerespecteerd worden, en waar de rechterlijke macht niet ingrijpt zolang zij daartoe geen opdracht krijgt van de president van het land, is geen sprake van een rechtsstaat en van scheiding van machten. Daar bestaat eenvoudigweg geen democratie. Het huidige Venezuela is daar helaas een voorbeeld van.

Véronique De Keyser, auteur. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, het spijt me, maar de resolutie over Venezuela die – met name – de Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten) ons voorlegt, is een fopcadeau, dat in elkaar geflanst is om het spoeddebat te misbruiken voor politieke spelletjes en de heer Chávez zwart te maken.

Ik houd het kort, want het is het niet waard om er meer tijd aan te verspillen. Er waren vier nationale kanalen die niet hadden voldaan aan de wettelijke registratieplicht. Nadat ze tijdelijk uit de lucht waren gehaald zijn ze nu bezig aan de verplichtingen te voldoen en ik hoop dat ze spoedig weer een vergunning krijgen.

In een gemeenschappelijke resolutie met de Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie en de Confederale Fractie Europees Unitair Links/Noords Groen Links bevestigt mijn fractie haar niet-aflatende steun aan de vrijheid van meningsuiting en de pluraliteit. Maar ik verbaas me over de rekbare opvatting die de PPE van die vrijheid van meningsuiting heeft. Was u het niet, waarde collega's, die tegen de resolutie over de persvrijheid

---

⁽¹⁾ Zie notulen.

in Italië stemde en die het opnam voor Berlusconi? Als u zich vandaag volstrekt belachelijk wilt maken, mag u van mij gerust uw gang gaan. U bent met velen, straks bij de stemmingen, dus profiteert u daarvan!

Raül Romeva i Rueda, auteur. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, als het gaat om Venezuela, heb ik ook twee problemen. Eén probleem is formeel van aard, het ander is meer fundamenteel. Wat de formele kant betreft moet ik zeggen dat de collega's van de Europese Volkspartij ons in een moeilijke en ingewikkelde situatie brengen. Zij zetten namelijk al enige tijd aan tot een zeker misbruik van de debatten over schendingen van de mensenrechten door er een partijpolitiek debat van te maken.

Het is op zich legitiem dat zij partijpolitiek willen bedrijven, maar dit Parlement is daarvoor niet de juiste plaats. Als zij verklaringen willen afleggen om hun vrienden te steunen, of als zij regeringen willen bekritisieren die hun niet aanstaan, laten ze dat dan wel op de juiste plek doen.

Laten we dit spoeddebat over schendingen van de mensenrechten en de democratie veel serieuzer nemen. Als we dat niet doen, zullen we alle geloofwaardigheid verliezen die we op dit moment hebben en waarvoor we zoveel moeite moeten doen om deze ook op internationale schaal te verkrijgen.

In Latijns-Amerika doen zich talrijke grove schendingen van de mensenrechten voor. Laten we dan ook wat stilliger zijn. Willen we het hebben over de mensenrechten in Latijns-Amerika? Laten we dat dan doen! In Colombia, in Honduras... Hoe komt het dat in deze plenaire vergadering nooit een debat gevoerd wordt over deze onderwerpen? Hoe komt het dat er dan altijd die blokkade is, en dat bij een onderwerp als dat van vandaag, dat slechts een administratieve kwestie is, er wel deze steun en aanwezigheid is? Dat mag gewoon niet zo zijn! Dat mag niet omdat – ik zeg het nogmaals – we dan alle geloofwaardigheid verliezen en het recht verspelen om over dit soort situaties nog onze mening te geven.

Ik zal heel duidelijk zijn: ik ben geen aanhanger van president Chávez. Ik ben voorstander van de vrije meningsuiting, zelfs voor degenen die radicaal anders denken dan ik, of dat nu hier, in Italië of in Honduras is. Maar dat is niet waar het debat vandaag over gaat. Het probleem van vandaag heeft te maken met een administratieve kwestie, een binnenlandse aangelegenheid van Venezuela, waarvoor men bezig is een oplossing te vinden, en die bovendien, volgens de informatie waarover we beschikken, zelfs al is afgehandeld.

Er is daarom niet eens een probleem. Het doet niet eens ter zake. Als we door willen gaan met deze debatten belachelijk te maken, dan moeten we langs deze weg verdergaan en dan zullen we het uiteindelijk nooit werkelijk ergens over hebben, omdat we geen enkele geloofwaardigheid meer zullen hebben.

Daarom dring ik er nogmaals bij de leden van de Europese Volkspartij op aan om dit spoeddebat over de schendingen van de mensenrechten iets meer serieus te nemen, want anders zal het zonder twijfel volkomen zinloos blijken.

Joe Higgins, auteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, als eerste wil ik wijzen op de volstrekte hypocrisie van de rechtse fracties in dit Parlement, die de Venezolaanse regering veroordelen voor de tijdelijke intrekking van de uitzendrechten van Radio Caracas Television (RCTV) en die zich voordoen als voorvechters van de persvrijheid. Dit zijn dezelfde fracties die voorstander zijn van een stelsel in Europa waarbij de grote meerderheid van de media wordt beheerst door miljardairs en grote particuliere ondernemingen, die deze controle enerzijds gebruiken om enorme winsten voor zichzelf te genereren en anderzijds om prokapitalistische, promarkt- en proneoliberale propaganda te spuien; die, in de context van de huidige economische crisis, ambtenaren belasteren en beledigen door bijvoorbeeld eindeloos te blijven aandringen op het standpunt dat mensen uit de arbeidersklasse moeten betalen voor de crisis en continu de arbeidersorganisaties die daartegenin durven te gaan te belasteren.

De kwestie van RCTV opnemen in de spoedresolutie over mensenrechten van vandaag is een ernstig misbruik van deze procedure. Overigens zijn de meeste media in Venezuela particulier eigendom, waaronder machtige mediabedrijven die in 2002 hebben samengespannen om Hugo Chávez, die al vele malen is gekozen en herkozen door de bevolking van Venezuela, ten val te brengen. De werkelijkheid is dat de PPE in dit Parlement dezelfde agenda heeft als de samenzweerders voor de staatsgreep: zij willen de regering van Hugo Chávez omverwerpen omdat deze niet de brutale bevelen van het wereldkapitalisme heeft uitgevoerd door middel van algehele privatisering en deregulering en omdat ze geen oppositie van de neoliberale agenda dulden. Ja, de arbeidersklasse in Latijns-Amerika komt massaal in opstand. Nee, ik sta bepaald niet kritiekloos tegenover de Venezolaanse regering.

Ondanks massale steun van de meerderheid van het Venezolaanse volk heeft Hugo Chávez in wezen niet resoluut gebroken met het kapitalisme en een beweging naar werkelijk democratisch socialisme geleid. Er

is in bepaalde opzichten een trend in de richting van bureaucratisme. Tot slot verzetten mijn geestverwanten ter plaatse, bijvoorbeeld in het Colectivo Socialismo Revolucionário, zich tegen deze trends en strijden ze voor arbeidersrechten en werkelijk socialisme, wat overigens inhoudt dat de media niet zouden worden beheerst door kapitalistische of bureaucratische belangen, maar op democratische wijze open zouden staan voor alle lagen van de samenleving.

Tomasz Piotr Poręba, *rapporteur*. – (PL) Mijnheer de Voorzitter. We zouden het inderdaad vandaag hier, in het Europees Parlement, moeten hebben over wat er in Venezuela gebeurt, een land waar een dictator de wet overtreedt, de oppositie uitschakelt, onafhankelijke televisiestations sluit, bedrijven onteigent en allerlei soorten instellingen sluit. Dit is de plek. Dit zijn namelijk duidelijke schendingen van mensenrechten.

Er zijn echter ook andere problemen, omdat zijn heerschappij niet alleen de situatie in zijn eigen land destabiliseert, maar de situatie in de hele regio. Provocatief optreden tegen Colombia, steun voor guerrilla's van de FARC: dit zijn zaken die uiteindelijk tot een reëel conflict in die regio zouden kunnen leiden.

Colombia is een van onze strategische partners. Laten wij Colombia op dit moment steunen, nu het land zo sterk door Chávez wordt aangevallen en op bedrieglijke of uitdagende wijze wordt aangezet het conflict in de regio te intensiveren. Dit is onze plicht. Als deze aanvallen en provocaties verergeren, dan zullen de Europese Unie en het Europees Parlement verplicht zijn Colombia bij te staan, naast het land te staan en Colombia te steunen in een conflict met Venezuela dat, naar ik vrees, niet ver weg meer is.

Bogusław Sonik, *namens de PPE-Fractie*. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, het is altijd hetzelfde: iemand neemt de macht voor een betere toekomst, om ongelijkheden op te heffen, om mensen te bevrijden van onderdrukkers en tirannen, om een einde te maken aan armoede en verwoesting, of om de rijkdom van een land te gebruiken ten behoeve van de natie. Dat is het doel van elke revolutie en ook van de mensen die, onder gebruikmaking van de mechanismen van democratie, de functie aannemen waar ze van dromen, zoals die van president, om een dag erna hun slogans over vrijheid, democratie en maatschappij de deur uit te gooien. Vanaf dat moment worden ze geleid door slechts één motto: "nu we de macht hebben, geven we die nooit meer op". Dictators bereiken dit doel allemaal via dezelfde methodes: censuur, geheime politie, gevangenschap voor andersdenkenden, het uiteenjagen en scheiden van de oppositie en een volledige controle van de media. Een soort van oprichtingshandvest, een symbool van precies die manier van denken in de 20^e eeuw was bijvoorbeeld Lenins onderdrukking van de opstand van de heldhaftige zeemannen van Kronstadt. Precies hetzelfde is nu van toepassing op Venezuela. Mediavrijheid is van essentieel belang voor een democratie en respect voor fundamentele waarden. De Europese Commissie dient passende maatregelen te nemen.

Zigmantas Balčytis, *namens de S&D-Fractie*. – (LT) Een paar leden van onze fractie hebben hun standpunt al naar voren gebracht. Ook ik ben van mening dat de Venezolaanse kwestie of de vrijheid van meningsuiting niet alleen relevant is voor Latijns-Amerika, maar ook voor heel Europa en de hele wereld. Als we detailonderzoek zouden moeten doen naar schendingen van de vrijheid van meningsuiting, dan zou de uitkomst naar mijn mening zijn dat het probleem ook in sommige EU-lidstaten voorkomt.

Ik schaar mij volstrekt achter de opvatting dat deze kwestie misschien te snel op de agenda is geplaatst en dat er echt wel grotere problemen en grotere misdaden zijn – niet alleen in Latijns-Amerika, maar ook in andere staten. Daarom vind ik dat dit onderwerp vandaag te veel belangstelling heeft gekregen.

Izaskun Bilbao Barandica, *namens de ALDE-Fractie*. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik deel de mening dat er veel ernstiger problemen zijn dan dit, maar omwille van een consistente stellingname voel ik mij verplicht om ook datgene wat zich thans in Venezuela afspeelt te veroordelen. Ik heb ook voor het initiatief over Italië gestemd.

Enkele dagen geleden veroordeelde ik op deze plek de situatie die heeft geleid tot de sluiting van de enige krant in Spanje die in het Baskisch verschijnt. Vandaag ben ik hier aanwezig om de sluiting te veroordelen van Radio Caracas in 2007, en van 34 radiozenders in 2009.

Ik hoop en zou wensen dat het slechts administratieve problemen zijn en dat de rechten van deze media hersteld zullen worden. Maar ik maak me zorgen als ik president Chávez de nieuwe sociale netwerksites hoor omschrijven als staatsterrorisme en als ik zie dat internet ernstig gevaar loopt.

Het is mijn plicht de mensenrechten te verdedigen, de vrije meningsuiting te verdedigen, en op te komen voor het recht van de media om vrije en pluralistische informatie te verstrekken, want daarmee verdedig ik het recht van burgers om in volledige vrijheid informatie te verkrijgen.

Andreas Mölzer (NI). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, zoals bekend is Venezuela een van de meest olie-rijke landen ter wereld. We weten ook dat het land beschikt over een enorm potentieel voor waterkrachtcentrales. Niettemin lijdt de bevolking van Venezuela zoals bekend onder de gevolgen van jarenlang wanbeheer. Decennialang heeft het land zijn olie-inkomsten niet kunnen investeren in duurzame ontwikkeling of in de ontwikkeling van de infrastructuur. De koppeling van de nationale munt aan de Amerikaanse dollar is waarschijnlijk ook een contraproductieve maatregel geweest. Onlangs heeft president Chávez getracht dit probleem te overwinnen door de nationale munt te depreciëren en door te trachten greep te krijgen op de staatsschuld. De nationalisatie van banken en de onteigening en tijdelijke sluiting van levensmiddelenwinkels zullen waarschijnlijk niet voldoende zijn om de dreiging van hyperinflatie lange tijd tegen te houden.

President Chávez voert een dirigistisch economisch beleid, een centraal geplande economie, vergelijkbaar met die van andere autoritaire regimes, die onbetwistbaar en onafwendbaar gedoemd is te falen. De situatie zal waarschijnlijk zelfs nog verder verslechteren wanneer de voedselproducenten, die jarenlang zijn gedwongen voedsel te produceren tegen vaste prijzen beneden de marktprijs, op een zeker moment proberen in opstand te komen. Ik moet ook mijn afkeuring uitspreken over het feit dat president Chávez onder deze precaire omstandigheden, waarbij Venezolanen lijden onder stroomuitval, watertekorten en een deplorabele staat van de economie, voor meer dan 70 miljoen dollar aan wapens heeft gekocht voor de nationale garde. Dit voorspelt niet veel goeds, vooral tegen de achtergrond van de aanhoudende protesten naar aanleiding van de sluiting van een kritische zender, waarbij het herhaaldelijk tot gewelddadige botsingen van studenten en leden van de oppositie met de ordestrejdkrachten is gekomen.

Omdat we het er allemaal over eens zijn dat de mensenrechten voor de Europese Unie van bijzonder belang zijn, moeten we ons erop toeleggen hulp te bieden. We moeten optreden, niet alleen in gevallen waar mensenrechten worden geschonden, maar ook om te verkennen hoe de levensomstandigheden voor de bevolking van Venezuela kan worden verbeterd, zonder direct in te grijpen in de binnenlandse aangelegenheden van het land. Hiervoor zijn grote diplomatieke behendigheid en sensitiviteit vereist. Ik hoop dat de Europese Unie hiertoe in staat is.

Martin Kastler (PPE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik ben enigszins verbaasd dat het de fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten) in dit Parlement wordt verweten dat zij dit urgente onderwerp, dat waarschijnlijk echter geen enkel lid van de linkse meerderheid van dit Parlement naar de zin is, op de agenda heeft gezet. Ik betwijfel of zij in dit Parlement een meerderheid hebben. Ik moest deze vraag simpelweg stellen. Net als alle andere fracties staat het ook onze fractie volkomen vrij deze kwestie aan te kaarten. Zelfs al is de heer Chávez, die nu aan de macht is, misschien een maatje van u of van het voormalige Spaanse voorzitterschap, we moeten eenvoudigweg vragen welke actie in dit verband wordt ondernomen.

Ik sta ervan versteld dat iemand als meneer Chávez dingen kan zeggen als "Twitter is een terroristisch systeem". Het spijt me, maar iedereen die vandaag de dag Twitter beschrijft als een terroristisch systeem, leeft in een andere wereld, in het stenen tijdperk. Ik zeg u ook het volgende: wij, de PPE-Fractie, laten ons niet intimideren door dit verwijt. Wij stellen mensenrechtenschendingen overal aan de kaak. Ik persoonlijk stel mensenrechtenschendingen in verband met de persvrijheid aan de kaak. In dat verband kan ik melden dat Venezolaanse journalisten aan de leiband van het regime lopen en streng worden gecontroleerd, en dat rechters in de gevangenis belanden als ze iemand vrijspreken die ten onrechte is gearresteerd. Als Europeanen moeten we de moed hebben om deze praktijken te veroordelen.

Ik sta mevrouw De Keyser en anderen in dit Parlement niet toe deze verwijten aan het adres van de PPE-Fractie te maken. Wij hebben net als ieder ander het volste recht om schendingen van mensenrechten en vrijheden in Europa of elders ter wereld als onderwerp van debat aan te dragen.

Marietje Schaake (ALDE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Venezolaanse regering heeft onterecht geprobeerd de vrijheid van meningsuiting en het pluralisme in de media en op het internet te beperken. Deze wanhoopspogingen om informatie en meningen te censureren herinneren mij aan het gedrag van Mahmoud Ahmadinejad. President Hugo Chávez beschouwt Mahmoud Ahmadinejad ook als een vriend – en je kunt je afvragen of je met zulke vrienden nog vijanden nodig hebt.

Maar het feit dat Chávez het gebruik van Twitter en sms ziet als terroristische handelingen, toont aan dat hij mensen die hun ideeën vrij uiten en de oppositie als zijn vijanden beschouwt. Ik moet toegeven dat ik ook gebruikmaak van Twitter en sms, maar in Europa zien we vrijheid van meningsuiting gelukkig als een fundamenteel en universeel recht, ook op het internet. De beperking van de digitale kanalen voor meningsuiting, informatie en de uitwisseling van ideeën is het bewijs dat de Venezolaanse regering bang is voor haar burgers en hun roep om een einde aan het geweld en de onderdrukking.

Een voorbeeld van succesvolle mobilisatie van burgers zien we bij Oscar Morales, die een Facebook-groep met de naam 'Een miljoen stemmen tegen de FARC' heeft opgezet in de hoop online een miljoen mensen bij elkaar te brengen. Al snel had hij twaalf miljoen mensen gemobiliseerd om overal ter wereld de straat op te gaan om te protesteren tegen het geweld van de FARC. Deze beweging werd aangedreven door burgers die technologie als hulpmiddel gebruikten. Proberen dit hulpmiddel aan banden te leggen is niet alleen onrechtmatig, maar zal ook ineffectief blijken te zijn.

Charles Tannock (ECR). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, persvrijheid en een vrije democratische regering vormen de basis van de EU. Voor Hugo Chávez, de pseudodictator van Venezuela, zijn het niet meer dan obstakels op zijn weg naar de absolute macht. Hij is een demagoog, geen democraat, en hij heeft de Venezolaanse economie geruïneerd.

Toch vinden we in dit Parlement nog behoorlijk wat verdedigers van Chávez, zoals de heer Higgins: misschien omdat Chávez hun bittere anti-Amerikaanse ideeën en hun teleurstelling over het succes van president Uribe in het naburige Colombia deelt. Het is triest dat andere linkse fracties weigeren zich aan te sluiten bij de overheersende houding binnen dit Parlement door de steeds willekeuriger en ernstigere schendingen van de fundamentele vrijheden door het regime van Chávez te veroordelen. Zijn reactie op een televisiestation dat kritiek uitte op zijn bestuur was het simpelweg uit de lucht halen.

Dat doet me denken aan een soortgelijke situatie in de Volksrepubliek China, waar het communistische regime probeerde te voorkomen dat een Europees bedrijf anticomunistische televisieprogramma's uitzond. Chávez heeft zich dus schaamteloos in dezelfde categorie geplaatst als de autoritaire en meedogenloze leiders van China. Zijn beste internationale vrienden zijn de dictators Castro, Loekasjenko en Ahmadinejad, dus dat zegt genoeg.

Mijn fractie, de ECR, steunt de bevolking van Venezuela in hun pogingen om echte democratie in te voeren in dat land.

Laima Liucija Andrikiienė (PPE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, de situatie op het gebied van de democratie en mensenrechten in Venezuela verslechtert voortdurend en dat moeten we goed inzien. We moeten er vandaag ook aan denken dat Venezuela door verschillende mensenrechtenorganisaties is aangewezen als het land met de slechtste situatie op het gebied van persvrijheid in Latijns-Amerika.

Luitenant-kolonel Chávez is er in veel opzichten niet in geslaagd Venezuela te besturen, maar hij is enkel aan de macht gebleven door de oppositie te onderdrukken, de media in zijn macht te krijgen en het verkiezingsproces te manipuleren. Ik wil graag reageren op enkele collega's die voor mij hebben gesproken in dit Parlement en zeggen dat het onze verantwoordelijkheid en onze missie is om steun te bieden aan het Venezolaanse volk, dat te maken heeft met vervolging, mensenrechtenschendingen en arrestaties door hun president.

Cristian Dan Preda (PPE). - (RO) Ik ben van mening dat Hugo Chávez alle slechte aspecten heeft ingevoerd van het totalitaire socialisme in de afgelopen eeuw. Hierbij doel ik niet op zijn houding ten opzichte van buitenlandse investeringen, die uiteraard eveneens een belangrijke kwestie is zolang hij volledig naar willekeur handelt. Ik doel op zijn houding ten opzichte van de persvrijheid en van pluralisme. Hugo Chávez probeert pluralisme te kopiëren door simpelweg radiostations te sluiten die zijn ellenlange toespraken niet willen uitzenden, en publieke stations op te zetten om pluralisme na te bootsen. Het kopiëren van pluralisme is niet hetzelfde als het accepteren van pluralisme, omdat een democratie niet kan functioneren op basis van een karikatuur van het pluralisme.

Er zijn reeds personen benoemd uit Chávez' eigen kring. Hij is niets minder dan een dictator, omdat hij een afkeer heeft van pluralisme. Ik ben daarom van mening dat socialisten hem niet moeten verdedigen. Een van de slachtoffers tijdens de recente demonstraties was trouwens een socialistische student.

Janusz Władysław Zemke (S&D). - (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik wil graag namens mijn fractie mijn steun uitspreken voor de door mevrouw De Keyser gepresenteerde visie. Het lijkt geen twijfel dat schending van de mediavrijheid niet getolereerd mag worden. We zien inderdaad verontrustende gebeurtenissen in Venezuela. Ik denk echter dat we zeer voorzichtig moeten zijn met het vormen van ondubbelzinnige, categorische en definitieve oordelen. Naar mijn mening moeten wij een antwoord krijgen op een fundamentele vraag: zijn de televisiestations die zijn gesloten allemaal gesloten om politieke redenen of zijn sommige ervan gesloten omdat zij niet voldeden aan bepaalde juridische vereisten? Ik denk dat een antwoord op deze vraag en begrip van wat pure politiek is en welke de juridische feiten van groot belang is voor het standpunt van dit Huis.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Mijnheer de Voorzitter, het is nogal verbazingwekkend dat sommige collega's hier het ongepast vinden over een van de meest corrupte landen ter wereld te spreken. Tegenstanders van president Hugo Chávez zitten nog steeds in de gevangenis, nadat zij duidelijk op politieke gronden zijn veroordeeld. Betekent het verdedigen hiervan niet een gênante verontachtzaming van je eigen ideologie?

De Venezolanen moeten in het energierijkste land van Latijns-Amerika ook totaal onnodige stroom- en waterstoringen doorstaan. De sluiting van radio- en televisiekanalen en het op gewelddadige wijze neerslaan van studentenprotesten laten zien dat wij met een totalitair regime te maken hebben. Waarom zouden wij dan niet reageren? Terwijl de media zich aan de wet moeten houden, mogen zij niet worden gesloten mits de overheid geen enkele andere mogelijkheid meer heeft en pas nadat alle juridische middelen zijn gebruikt. Degenen die worden aangeklaagd, moeten ook de mogelijkheid krijgen zich te verdedigen en in beroep te gaan tegen hun veroordeling.

Als de Venezolaanse regering zich verbonden heeft aan het beginsel van de rechtsstaat en de mensenrechten, dan moet zij de vrijheid van meningsuiting beschermen en eerbiedigen en blij zijn met de cruciale bijdrage die kritiek en openheid leveren aan de rechtsstaat.

Gabriel Mato Adrover (PPE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, hoewel het voor sommigen een louter administratieve kwestie is, is het voor ons veel meer dan dat. Het gaat hier namelijk over vrijheid.

Ik weet dat sommigen vinden dat vrijheid langs bepaalde wegen en op bepaalde plekken verdedigd moet worden. Maar ik weet ook dat voor sommigen de werkelijke vrijheid, namelijk hun eigen vrijheid, de vrijheid is die wordt opgelegd door bepaalde dictators die zij verdedigen en in sommige gevallen zelfs aanmoedigen, en niet de vrijheid zoals wij die kennen, de vrijheid van degenen die dit woord in zijn volle betekenis verdedigen, van degenen die geloven in vrije media, van degenen die geloven dat je niet zomaar bij decreet grondgebied mag innemen. U zou dit eigenlijk eens moeten vragen aan de duizenden mensen afkomstig van de Canarische Eilanden die deze situatie in Venezuela hebben moeten ondervinden.

Het gaat in dit debat om rechten, pluraliteit en vrijheid. Helaas zijn er mensen die daar nog steeds niet in geloven.

Viviane Reding, *vicevoorzitter van de Commissie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Commissie neemt kennis van de ontwerpresoluties die het Parlement heeft gepresenteerd met betrekking tot de situatie in Venezuela. U kunt erop vertrouwen dat de Commissie deze situatie nauwlettend volgt.

In dat verband heeft de EU met bezorgdheid kennisgenomen van de voortdurende schorsing van media, waaronder RCTV International. We begrijpen dat dit een kwestie is die verder gaat dan zuiver juridische eisen en moet worden gezien in de context van de vrijheid van meningsuiting in Venezuela. Deze heeft de afgelopen maanden geleid tot bezorgdheid en veel internationale aandacht.

In november 2009 stelde de speciale rapporteur van de Raad voor de mensenrechten van de Verenigde Naties bijvoorbeeld dat de voorgestelde bijzondere wet tegen mediamisdrijven in Venezuela – ik citeer – “zou leiden tot ernstige schendingen van het recht op vrijheid van mening en meningsuiting en de persvrijheid in het land zou beperken als hij in zijn huidige vorm zou worden aangenomen”. De rapporteur riep Venezuela ook op tot volledige eerbiediging van de artikelen 19 en 20 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, dat door Venezuela is ondertekend en dat het recht op vrijheid van mening en van meningsuiting garandeert.

Misschien herinnert u zich ook nog dat de Europese Unie in 2009 een verklaring heeft afgegeven met betrekking tot deze problemen, omdat vrijheid van meningsuiting en vrije toegang tot informatie voor ons kwesties zijn die deel uitmaken van de dialoog die wij voeren met de Venezolaanse autoriteiten. We betreuren zeer dat er twee demonstranten zijn omgekomen en verschillende personen gewond zijn geraakt, onder wie leden van de veiligheidsdiensten en demonstranten. We delen het oordeel van de Inter-Amerikaanse Commissie voor de rechten van de mens, die haar grote bezorgdheid heeft uitgesproken over de ernstige gewelddadige incidenten die zich hebben voorgedaan bij demonstraties voor en tegen de regering van president Chávez en die de Venezolaanse regering met klem heeft verzocht de demonstraties onder controle te houden – ik citeer – “binnen het kader van respect voor de mensenrechten volgens de inter-Amerikaanse normen”.

We volgen de tendens in de richting van politieke radicalisering nauwlettend en met bezorgdheid. De verkiezingen in september worden algemeen gezien als een mijlpaal voor de toekomst van het land. In dat verband onderstreept de EU dat het belangrijk is dat deze verkiezingen worden gehouden in een vreedzame, transparante en volledig democratische omgeving.

In de context van de dialoog die de EU voert met de Venezolaanse autoriteiten hebben we altijd gewezen op het belang van volledige eerbiediging van internationale verplichtingen en beloften op het gebied van mensenrechten, waaronder vrijheid van meningsuiting en van de pers als een hoeksteen van de democratie en de rechtsorde. Zoals u weet, is dit beginsel verankerd in het Handvest van de grondrechten van de EU dat nu deel uitmaakt van onze verdragen. Dit legt een bijzondere nadruk op vrijheid van meningsuiting en respect voor pluralisme in de media, in Europa en ook in onze internationale betrekkingen.

De Europese Unie steunt, door middel van het Europees instrument voor democratie en mensenrechten, de activiteiten van maatschappelijke organisaties op dat specifieke gebied. Bovendien hebben we voortdurend steun verleend aan alle initiatieven die waren gericht op het bevorderen van tolerantie, ruimte voor dialoog en wederzijds begrip.

Namens de Commissie wil ik het Parlement ervan verzekeren dat we de ontwikkelingen in Venezuela nauwlettend zullen blijven volgen. Ons streven naar het steunen en versterken van de democratie en de bescherming en bevordering van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden komt tot uiting in ons samenwerkingsbeleid en onze betrekkingen met Venezuela, in het verleden en ook in de toekomst.

María Muñoz De Urquiza (S&D). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, de “catch the eye”-procedure kan alleen maar goed verlopen als u in de vergaderzaal rondkijkt om te zien wie er om het woord vraagt. Ik heb duidelijk laten blijken dat ik het woord wilde voeren in het “catch the eye”-debat over Venezuela. Uzelf of uw diensten zouden goed moeten opletten wie het woord wenst te nemen.

De Voorzitter. – Mevrouw Muñoz De Urquiza, het is mij fysiek onmogelijk om naar alle kanten tegelijk te kijken. Ik ben hier omringd door zeer oplettende mensen. Hoe dan ook, toen ik de laatste afgevaardigde het woord gaf, zei ik daarbij: “Als laatste is het woord aan de heer Mato Adrover”. Als u bezwaar had willen maken, had u dat toen moeten doen.

Het debat is gesloten. De stemming vindt na afloop van het debat plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Monica Luisa Macovei (PPE), schriftelijk. – (EN) Ik steun deze resolutie, want ik maak me zorgen over de ondemocratische maatregelen die zijn genomen door de regering in Venezuela, in het bijzonder de maatregelen die het recht op persvrijheid, meningsuiting en vereniging inperken, en over de hoge mate van corruptie waarmee de bevolking van Venezuela te maken heeft. Controle over de media en over afwijkende meningen is kenmerkend voor totalitaire regimes. Zoals is gemeld door mensenrechtenorganisaties, heeft de regering Chávez in januari 2010 gedreigd met maatregelen tegen kabelexploitanten die kanalen doorgaven die zich niet hielden aan de eis van de regering om de normale uitzendingen te onderbreken voor het uitzenden van presidentiële toespraken. Als gevolg daarvan zijn de kabelexploitanten van het land gestopt met de doorgifte van zeven zenders. In 2009 dwong Chávez de stations om 141 toespraken live uit te zenden, waaronder een van zeven uur en 34 minuten. Met betrekking tot corruptie moet de regering het Verdrag van de Verenigde Naties tegen corruptie en de andere relevante instrumenten volledig en effectief ten uitvoer leggen en de zorgen van de Venezolanen over corruptie serieus nemen, want dat is een indicatie van goed bestuur in elk land.

10.2. Madagaskar

De Voorzitter. – Aan de orde is het debat over zes ontwerp-resoluties over Madagaskar⁽²⁾.

Raül Romeva i Rueda, auteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, dit is een onderwerp dat echt vraagt om een beslissing. Dit is een onderwerp dat we moeten bespreken. Er is een politieke crisis in Madagaskar en daarom moeten wij reageren op de behoeften van dat land.

De overeenkomst over de verdeling van de macht is onder auspiciën van de Afrikaanse Unie gesloten tussen de huidige president Rajoelina en de voormalige president Ravalomanana.

We hebben de overeenkomst van Maputo en de aanvullende akte van Addis Abeba, die de enige politieke en democratische oplossing voor de huidige crisis vormen. Dat mogen we niet vergeten. De overeenkomst

⁽²⁾ Zie notulen.

van Maputo voorziet in de oprichting van een regering van nationale eenheid met een overgangsperiode van vijftien maanden.

Ik wil er ook op wijzen dat er zich hierna enkele zorgwekkende specifieke en lokale situaties hebben voorgedaan waarin de regering een decreet heeft afgegeven om de export van onverwerkt en bedreigd hout te legaliseren, wat een bedreiging vormt voor de biodiversiteit van het land. Dit kan in de toekomst grote problemen veroorzaken, want soorten kunnen voor eeuwig verloren gaan.

In deze context moeten we de Commissie en de lidstaten eraan herinneren dat het een vergissing kan zijn om een verkiezingswaarnemingsmissie naar Madagaskar te sturen. We verzoeken in de huidige omstandigheden geen delegatie naar dit land te sturen voor de verkiezingen die de huidige regering in maart organiseert, want deze verkiezingen omzeilen de overeenkomst van Maputo. Ik zeg het nadrukkelijk: in dit kader, onder deze consensus en op basis van de overeenkomst in Maputo, moeten we deze verkiezingswaarnemingsmissie niet uitvoeren.

Er moet sprake zijn van volledig respect voor de mensenrechten in het land en volledig respect voor de democratische beginselen en de rechtsorde. Als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kunnen we erover praten, maar in de huidige situatie, in de huidige context, denk ik dat het een vergissing zou zijn.

Renate Weber, auteur. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ondanks de initiatieven van de Afrikaanse Unie en de Verenigde Naties blijft Madagaskar met instabiliteitsproblemen kampen. De heer Rajoelina weigert de macht te delen en schuift iedereen die zich tegen hem verzet, opzij. Onlangs heeft hij te kennen gegeven dat hij van plan is parlementsverkiezingen uit te schrijven, zonder rekening te houden met de verkiezingskalender die is voorzien in de overeenkomsten van Maputo en Addis Abeba.

Zonder overdrijving kan gesteld worden dat het ongrondwettige bewind van Andry Rajoelina zich de drie machten van de staat heeft toeëigend en zijn best doet om ook de media in handen te krijgen.

Helaas voor Madagaskar zijn de mensenrechtenschendingen van het regime van de vorige president gewoon doorgegaan nadat Andry Rajoelina zichzelf tot president van de hoge overgangsautoriteit had uitgeroepen. De veiligheidstroepen onder zijn leiding hebben herhaaldelijk geweld gebruikt om betogingen van de oppositie uiteen te drijven, en daarbij zijn doden en gewonden gevallen.

In zijn rapport van 4 februari 2010 beschrijft Amnesty International dat parlementsleden, advocaten, oppositieleiders en journalisten zijn opgepakt en willekeurig en onrechtmatig zijn gevangengezet, waarbij sommige bij hun arrestatie mishandeld zijn. De autoriteiten hebben geen enkel onderzoek ingesteld.

Helaas laat de realiteit nogmaals zien dat degenen die met geweld aan de macht komen, deze ook met geweld uitoefenen.

Véronique De Keyser, auteur. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, over deze resolutie is iedereen het eens. In Madagaskar is een onrechtmatig overgangsbewind onder leiding van Andry Rajoelina bezig het land in chaos te storten. Hij bereidt zich voor om de komende verkiezingen, die hij heeft aangekondigd voor maart 2010, naar zijn hand te zetten, na een proces waar niets democratisch aan is en dat strijdig is met de overeenkomsten van Maputo en Addis Abeba.

De illegale benoemingen van omstreden politieke persoonlijkheden, de wijdverspreide mensenrechtenschendingen en het feit dat parlementsleden, geestelijken en burgers worden lastiggevallen en willekeurig worden gearresteerd, hebben de internationale gemeenschap niet onverschillig gelaten en bewogen tot het opleggen van sancties. Madagaskar is geschorst als lid van de Ontwikkelingsgemeenschap van Zuidelijk Afrika en de Afrikaanse Unie. De Verenigde Staten hebben het uitgesloten van de voordelen van de *African Growth and Opportunity Act*. De donateurs van het Internationaal Monetair Fonds hebben hun budget gehalveerd en de Verenigde Naties buigen zich op 15 februari aanstaande over de situatie in het land, terwijl de Europese Unie, naar ik meen, haar ontwikkelingshulp heeft opgeschort, zonder evenwel te stoppen met het verlenen van humanitaire hulp.

De situatie is dus tragisch, rampzalig, voor een bevolking die van minder dan een dollar per dag moet leven. Wij zijn verschrikkelijk bezorgd over deze situatie en deze gezamenlijke, urgente ontwerpresolutie is daar een blijk van. Daarin steunen we de bemiddeling van de gewezen president van de Republiek Mozambique, Joachim Chissano, en roepen we de vier politieke groeperingen op om naar de onderhandelingstafel terug te keren. Een andere oplossing is er niet. Daarnaast verzoeken we de Afrikaanse Unie en de Ontwikkelingsgemeenschap van Zuidelijk Afrika het contact te herstellen en het overgangsproces tot een goed einde te brengen, en vragen we de Commissie verslag uit te brengen aan het Parlement over de

ontwikkeling van het lopende raadplegingsproces met Madagaskar overeenkomstig artikel 96 van de Overeenkomst van Cotonou.

Bernd Posselt, auteur. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, in een aantal van 's werelds hoofdsteden bestaat de zorg dat onze ontwerpresolutie zou kunnen leiden tot een escalatie van de situatie in Madagaskar. Het is echter onze bedoeling om vrede in de regio te brengen. Ik verwijs in het bijzonder naar artikel 14 en 15, die duidelijk op de dialoog gericht zijn.

De Afrikaanse Unie, de Europese Unie, de VN, buurlanden, de Contactgroep en niet in de laatste plaats Frankrijk zijn alle opgeroepen om zich ervoor in te zetten dat de (ten minste) vier verschillende politieke bewegingen in Madagaskar tot elkaar komen, dat Madagaskar geen falende staat wordt, dat het niet verder afdrijft richting een catastrofe, maar dat het een vreedzame en onderhandelde oplossing vindt. Dit is echter alleen mogelijk zolang niemand probeert er een dictatuur te vestigen, niemand zich uit het vredesproces terugtrekt en alle partijen terugkeren aan de onderhandelingsstafel, anders heeft dit prachtige maar gehavende land geen toekomst.

Marie-Christine Vergiat, auteur. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, met Madagaskar is het al net zo als met allerlei andere landen op de wereld, ten aanzien waarvan de Europese Unie haar politieke onmacht laat zien. En dit geldt met name in Afrika.

Een jaar na de illegale machtsgreep van Andry Rajoelina lijkt het grote eiland Madagaskar steeds dieper weg te zinken in een sociale, economische en financiële crisis waar de bevolking niet bepaald op zat te wachten.

Madagaskar is namelijk een van de armste landen van de wereld geworden, en het overgrote merendeel van de bevolking leeft van minder dan een dollar per dag. De mensenrechten worden op steeds grotere schaal geschonden. Geestelijken, parlementsleden, journalisten en leiders van maatschappelijke organisaties worden geïntimideerd, lastiggevalen, gearresteerd en in de cel gegoooid.

De internationale gemeenschap heeft echter nauwelijks iets ondernomen en weigert te erkennen dat hier toch echt een staatsgreep heeft plaatsgevonden en dat Andry Rajoelina in Madagaskar een militair bewind heeft gevestigd.

Madagaskar is geschorst als lid van de Afrikaanse Unie en de Ontwikkelingsgemeenschap van Zuidelijk Afrika. Sinds 2 februari 2009 zijn er vele pogingen gedaan om tot een oplossing te komen, onder andere door de VN en zelfs door de Europese Unie, hetgeen geresulteerd heeft in de overeenkomsten van Maputo en Addis Abeba. Maar sinds november 2009 lijken deze overeenkomsten vast te lopen als gevolg van onenigheid tussen de verschillende protagonisten en de weigering van enkele van hen om aan de tenuitvoerlegging van deze overeenkomsten mee te werken.

Wij van de Confederale Fractie Europees Unitair Links/Noords Groen Links vinden dat het tijd is om de Malagassiërs weer aan het woord te laten en dat het hoog tijd is om de regels van de democratie in acht te nemen.

De heer Andry Rajoelina, de sterke man van het regime, wil liever eenzijdig verkiezingen uitschrijven zonder de Malagassische bevolking daarin te raadplegen en in strijd met voornoemde overeenkomsten. Hij heeft eenzijdig een datum vastgesteld voor zogenaamd democratische verkiezingen, eerst in maart 2010 en nu lijkt het erop dat hij een nog niet nader bepaalde datum op het oog heeft tussen eind maart en het einde van het jaar 2010.

Daarom willen wij dat de humanitaire hulp wordt opgevoerd, dat er juridische stappen worden ondernomen en dat de Europese Unie al haar invloed aanwendt om ervoor te zorgen dat het maatschappelijk middenveld bij de verdere gang van zaken betrokken wordt.

Charles Tannock, auteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, als de Afrikaanse Unie ook maar enigszins in de buurt wil komen van de autoriteit en het respect die de EU in internationale zaken geniet, dan is Madagaskar zeker een kwestie waarin de AU besluitvaardig moet handelen. In plaats daarvan hebben we de gebruikelijke aarzeling en halfslachtige diplomatie gezien na de val van president Marc Ravalomanana, die helaas doet denken aan de situatie in Zimbabwe. Het is tijd dat de Afrikaanse Unie haar verantwoordelijkheid neemt met betrekking tot Madagaskar, waar al enige tijd politieke spanningen en chaos heersen. Als de AU het niet voor elkaar krijgt deze puinhoop op te lossen, lijkt het mij redelijk om te vragen waarom de EU dat zou moeten doen.

We moeten echter betrokken blijven bij Madagaskar om een vlotte terugkeer naar democratisch bestuur mogelijk te maken en verzoening te bevorderen. Het is essentieel dat de politici en legerofficiëren die zich schuldig hebben gemaakt aan mensenrechtenschendingen voor de rechter worden gebracht. Gerichte sancties tegen het onwettige regime van Andry Rajoelina vormen ook een effectieve manier om diegenen te straffen die schuld hebben aan de voortdurende instabiliteit zonder dat dit nadelig is voor de overgrote meerderheid van de inwoners van Madagaskar, die ongetwijfeld genoeg hebben van de spanningen en geweldsincidenten in hun mooie land.

Cristian Dan Preda, *namens de PPE-Fractie*. – (RO) Zoals reeds is aangegeven, heerst er nu al meer dan een jaar een situatie van onzekerheid en politieke instabiliteit in Madagaskar. Hoewel er tijdens het onderhandelingsproces af en toe hoopvolle tekenen waren, zijn de acties van Andry Rajoelina slechts een hindernis voor het proces, aangezien het herstel van de rechtsorde wordt bemoeilijkt.

Ik doel hier op het uit zijn functie verwijderen van de premier die na de overeenkomsten van Maputo was benoemd, de terugtrekking uit het onderhandelingsproces met de politieke groeperingen en de recente beslissing om gehaast verkiezingen te organiseren, zonder rekening te houden met eerdere overeenkomsten.

Ik ben van mening dat dit een poging is om een vernislaag van wettigheid te creëren ter legitimisering van een regime dat via een staatsgreep aan de macht is gekomen. Rajoelina kan dit niet ontkennen. Het is duidelijk dat de rechtsorde alleen hersteld kan worden door een volledige uitvoering van de overeenkomsten van Maputo en Addis Abeba.

Martin Kastler (PPE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik wil u er slechts op wijzen dat alle fracties met deze ontwerpresolutie akkoord zijn. Zo hoort het ook, want dit onderwerp is van groot belang. In tegenstelling tot de voorgaande sprekers zou ik willen zeggen dat we de vrijheid van meningsuiting en persvrijheid in dit land niet slechts moeten bevorderen, maar dat we deze ook actief moeten eisen nu we onderzoeken op welke manieren we de zaak vooruit kunnen helpen richting – hopelijk – vreedzame verkiezingen. We moeten ervoor zorgen dat we als Europeanen persvrijheid op alle gebieden tot stand brengen, met alle financiële hulp die nodig is om dat mogelijk te maken. Ook moeten we onze onverdeelde steun bieden en trachten gezamenlijk financiële hulp te bieden in het kader van de verdragen die we met dit land hebben.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Mijnheer de Voorzitter, het is ondraaglijk te moeten zien wat er in Madagaskar gebeurt, waar een persoon op gewelddadige wijze aan de macht is gekomen en nu op dezelfde wijze regeert en wiens positie niet door de internationale gemeenschap wordt erkend. Daarom gebruik ik het woord 'persoon' en niet 'president'.

De meerderheid van de bevolking van Madagaskar leeft onder de armoedegrens, 7 000 kinderen lijden aan ernstige ondervoeding en die situatie wordt met de politieke crisis alleen maar erger. Het is daarom belangrijk dat wij, samen met de internationale gemeenschap, de omvang van de humanitaire hulp aan Madagaskar vergroten.

Het is ook beslist noodzakelijk dat de politieke moorden worden onderzocht en opgelost, en dat moet aan een onafhankelijk, onpartijdig orgaan worden overgelaten. Als dat niet gebeurt, dan is het moeilijk vertrouwen te wekken en stappen in de richting van democratie te nemen.

Het is van wezenlijk belang dat de vier politieke groeperingen van Madagaskar aan de onderhandelingsstafel gaan zitten om af te spreken wat er moet gebeuren om dit jaar democratische verkiezingen mogelijk te maken. Het is ook essentieel dat Madagaskar geen verdragen over natuurlijke hulpbronnen sluit, voordat er een regering is met een mandaat van het volk.

Michael Gahler (PPE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, wat betreft Madagaskar is het goed dat we kunnen melden dat niet alleen de Europese Unie bezorgd is over de naleving door dit land van artikel 96 van de Overeenkomst van Cotonou, maar dat ook de Afrikaanse Unie en de SADC, als regionale organisaties, van mening zijn dat nog een staatsgreep in Afrika onacceptabel is. Voor de Afrikaanse Unie en voor de regionale organisaties is het relatief nieuw dat zij niet alleen dit soort besluiten nemen, maar deze ook ten uitvoer leggen en actie ondernemen.

Ik hoop dat wanneer de Internationale Contactgroep over een week, op 18 februari, weer bijeenkomt in Addis Abeba, alle deelnemende partijen hun taken zullen volbrengen en hun bevoegdheden zullen doen gelden, en ervoor zullen zorgen dat de afspraken die in Maputo zijn gemaakt, ook ten uitvoer worden gelegd. Dat is mijn oproep aan alle deelnemers.

Viviane Reding, *vice-voorzitter van de Commissie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, laat ik allereerst benadrukken dat wij ons grote zorgen maken over de hinderpalen die de tenuitvoerlegging van de overeenkomsten van Maputo in de weg staan.

Sinds het begin van de crisis en het aanvatten van het raadgegingsproces met Madagaskar overeenkomstig artikel 96 van de Overeenkomst van Cotonou, heeft de Commissie het bemiddelingswerk van de internationale gemeenschap actief gesteund. Hierbij zijn belangrijke vorderingen gemaakt, maar helaas is hier nog geen daadwerkelijk overgangsproces uit voortgekomen. We maken ons grote zorgen, want in plaats van dat we vooruit komen, glijden we af, met een apert risico dat we weer straks weer terug bij af zijn in de situatie van maart 2009.

U zult het met me eens zijn dat dit de politieke en de mensenrechtensituatie natuurlijk zal verergeren, evenals de botsingen tussen Malagassiërs. We hebben duidelijk en herhaaldelijk aangegeven dat we elk eenzijdig proces dat uitloopt op inderhaast georganiseerde verkiezingen en dat geen enkele duurzame oplossing voor de crisis oplevert, afwijzen.

Ik kan dus zeggen, in antwoord op de vraag van de geachte afgevaardigde, dat we niet bereid zijn een dergelijk proces te ondersteunen, noch politiek, noch financieel.

Het huidige initiatief van de voorzitter van de Commissie van de Afrikaanse Unie is onze laatste strohalm. We zijn bereid om samen met de internationale gemeenschap en binnen de internationale contactgroep het antwoord van de Malagassische bewegingen te evalueren en, naargelang van de situatie, ontwerpbesluiten voor de leggen aan de Raad overeenkomstig artikel 96 van de Overeenkomst van Cotonou.

In geval van een negatief besluit, zal dit geen invloed hebben op de projecten die rechtstreeks aan de bevolking te goede komen, en we zullen de humanitaire hulp voor de kwetsbaarste bevolkingsgroepen voortzetten en zo nodig opvoeren.

Tot slot, mijnheer de Voorzitter, wil ik u verzekeren dat de Commissie zich actief, geduldig en onvermoeibaar blijft inzetten voor het vinden van een vreedzame uitweg uit de crisis.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten. De stemming vindt na afloop van het debat plaats.

10.3. Birma

De Voorzitter. – Aan de orde is het debat over zes ontwerp-resoluties over Birma ⁽³⁾.

Véronique De Keyser, *auteur*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, het gaat almaar slechter in Birma. Is het nog nodig te herinneren aan de gewelddadigheden van de Birmaanse regering tegen de bevolking en het feit dat Sacharov-prijswinnares Aung San Suu Kyi eindelijk gevangengehouden wordt en middels een valse veroordeling van de komende verkiezingen is uitgesloten?

De Birmaanse regering heeft een overgang naar democratie in zeven fasen beloofd, die uiteindelijk zouden moeten uitlopen op verkiezingen. Maar als deze verkiezingen gehouden worden volgens een door het leger opgestelde grondwet, zoals het geval lijkt te zijn, zullen ze als enige effect hebben dat vijf decennia militair bewind gelegitimeerd wordt en dat de militairen 25 procent van de zetels in het parlement krijgen. Wij vragen de internationale gemeenschap, waaronder China, India en Rusland, om zich te blijven inzetten en druk te blijven uitoefenen op de Birmaanse regering, zowel om een einde te maken aan de ernstige mensenrechtenschendingen die in dat land worden gepleegd, als om te zorgen dat de aangekondigde overgang naar democratie niet uitloopt op een politieke schertsvertoning.

Filip Kaczmarek, *rapporteur*. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, de aankondiging dat in een land voor het eerst in twintig jaar verkiezingen worden gehouden vervult ons normaliter met optimisme. Het doet de hoop rijzen op veranderingen en democratisering. Helaas denken waarschijnlijk weinigen van ons, evenals weinig inwoners van Birma, dat de verkiezingen die eind dit jaar plaatsvinden democratisch en eerlijk zullen verlopen, of reële veranderingen teweeg zullen brengen. Het regime van Birma is een probleem waar we al jaren mee worstelen. In onze resolutie veroordelen wij talloze schendingen van mensenrechten en burgerlijke vrijheden, die in Birma iedere dag voorkomen. We weten nog steeds niet wat we tegen de mensen van Birma moeten zeggen over hoe aan de meedogenloze acties van het regime een eind kan worden gemaakt. Naar mijn mening

(3) Zie notulen.

zal alleen gezamenlijk optreden tot resultaat kunnen leiden. Wie bedoel ik als ik 'gezamenlijk' zeg? Wie moeten stappen ondernemen? De buurlanden? De landen die veel handel drijven met het regime en het indirect financieren, met andere woorden Rusland en China? De Europese Unie natuurlijk, de Verenigde Staten en de VN – met deze groep partners kunnen we voor veranderingen zorgen.

Marie-Christine Vergiat, auteur. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, Birma leeft sinds 1962 onder het juk van een militaire junta, die een van de repressiefste regimes van de wereld is. De laatste keer dat er democratisch afgevaardigden zijn verkozen was in 1990. Deze zijn allen opgepakt of tot aftreden gedwongen. Er zijn meer dan tweeduizend politieke gevangenen, waaronder meer dan 230 boeddhistische monniken die hadden deelgenomen aan de vreedzame betogingen van september 2008 en die sindsdien nog altijd in de cel zitten.

Er wonen vele tienduizenden – of liever honderdduizenden – Birmaanse migranten in Thailand, India, Bangladesh en Maleisië, in dikwijls meer dan precaire omstandigheden en overgeleverd aan mensenhandel. Tienduizenden mensen zijn tegen hun wil van huis en haard verdreven. In een dergelijke situatie lopen journalisten extra gevaar. Er zitten op dit moment zeker veertien journalisten gevangen en ik zou hier vooral Hla Hla Win willen noemen, een jonge journalist van 25, die tot 27 jaar gevangenisstraf is veroordeeld wegens de illegale import van een motorfiets, omdat hij het gewaagd had een boeddhistisch klooster te bezoeken.

De junta heeft inderdaad nieuwe verkiezingen aangekondigd. Net als mevrouw De Keyser denk ik dat die uitsluitend bedoeld zijn om de zittende regering te legitimeren. We kunnen niet anders dan sceptisch zijn over de uitkomst.

Vandaag zullen wij eens te meer vol vuur de systematische mensenrechtenschendingen in Birma veroordelen, de Birmaanse regering oproepen tot dialoog en haar oproepen op staande voet een einde te maken aan de inlijving van kindsoldaten. En we zullen de regeringen van China, India en Rusland nogmaals verzoeken om hun invloed aan te wenden. Maar, mevrouw de commissaris, ik wil u met klem vragen om er namens ons bij de Commissie en de Raad op aan te dringen dat de Europese Unie haar restrictieve maatregelen ten aanzien van de Birmaanse regering handhaaft, want afgezien van alle beloften hebben we geen enkel tastbaar bewijs voor een democratisch debat. We vragen u om de effectiviteit van de maatregelen die zijn genomen te evalueren en om alles in het werk te stellen om te zorgen dat de burgerbevolking ...

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

Charles Tannock, auteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben de tel kwijtgeraakt van het aantal keren dat we in de loop van de jaren in dit Parlement hebben gedebatteerd over de ernstige en verslechterende mensenrechtensituatie in Birma, maar als we ooit in de verleiding zouden komen om ons wat milder uit te laten over de brute militaire junta, hoeven we alleen maar rond te kijken in ons eigen Parlement om ons te herinneren waarom we druk moeten uitoefenen op de generaals en die druk moeten opvoeren. Ik heb het natuurlijk over Aung San Suu Kyi, de oppositieleidster en Nobelprijswinnares wier foto prominent aanwezig is in de gebouwen van het Parlement in zowel Brussel als Straatsburg. Zij en haar aanhangers hebben nooit hun mening mogen laten horen. Dus het minste wat wij kunnen doen is het vanaf deze plek voor hen opnemen en hen onze niet-aflatende steun beloven bij hun streven naar een blijvende democratische omwenteling in Birma.

We hebben ook aandacht gevraagd voor het lot van de Rohingya minderheid, die het wederom het zwaarst te verduren heeft tijdens een meedogenloze discriminatiecampagne en vervolging door het leger en waarvan veel leden hebben moeten vluchten naar het buurland Bangladesh. De generaals leggen dan misschien onze verzoeken gewoon naast zich neer, maar daardoor zijn die niet minder waardevol, want als democraten hebben wij de plicht om dergelijke wrede daden overal ter wereld te veroordelen.

Raül Romeva i Rueda, auteur. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, enkele maanden geleden had ik de gelegenheid om enkele van de duizenden vluchtelingen te bezoeken op de grens tussen Thailand en Birma. Zij hopen terug te kunnen keren naar hun huizen, en in sommige gevallen hopen zij slechts de volgende dag te halen.

Bij die gelegenheid hebben we ook gesproken met enkele oppositiebewegingen, waaronder de Nationale Liga voor Democratie, waarvan de winnares van de Sacharov-prijs, Aung San Suu Kyi, de leidster is, zoals ook al eerder is gezegd in dit debat.

Bij verschillende gelegenheden heeft men er bij mij op aangedrongen om heel goed waar te nemen en om niet verkiezingen te steunen die gebaseerd zijn op een grondwetswijziging die door de militaire junta zelf in gang is gezet, zoals thans in Birma het geval is. De omstandigheden waaronder deze verkiezingen gehouden worden betekenen een duidelijke schending van de fundamentele rechten van de vrije meningsuiting en van

het recht op vergadering, en vormen een gevaar voor de verandering en voor de democratische hervorming van dit land.

Het is waar dat er al wel iets is veranderd. Het is waar dat er vorig jaar, in 2009, enkele honderden gevangenen zijn vrijgelaten, hoewel daarbij slechts een gering aantal daadwerkelijk politieke gevangenen waren.

Het grote probleem is dat er tot op de dag van vandaag nog steeds meer dan 2100 politieke Birmese gevangenen zijn. Tegen die achtergrond is het onmogelijk om na te denken over vrije, rechtmatige en democratische verkiezingen.

We moeten ons er daarom in de eerste plaats van bewust zijn dat verkiezingen alleen plaats mogen vinden als de omstandigheden dat toestaan. Elke dialoog die ons in de gelegenheid stelt vooruitgang te boeken in deze situatie is welkom, maar dan alleen op basis van de onvoorwaardelijke invrijheidsstelling van deze mensen en mits de terugkeer van vluchtelingen gegarandeerd wordt. In verband daarmee heb ik een uitdrukkelijk verzoek aan de Commissie. Het is zeer zorgelijk dat er zo bezuinigd gaat worden op de middelen die aan dit gebied en deze vluchtelingen besteed worden. Er is sprake van grote nood onder de bevolking. Het gaat om honderdduizenden mensen die onze hulp nodig hebben. Ik denk daarom dat we niet moeten bezuinigen op deze uitgaven.

Thomas Mann, *namens de PPE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, de mensenrechtensituatie in Myanmar is dramatisch verslechterd: politieke repressie met militair en seksueel geweld, voortdurende rekrutering van kinderen als soldaten, 2 000 politieke gevangenen. De eerste zogenaamd vrije verkiezingen in de herfst van dit jaar zijn een volstrekte farce. De oppositiepartijen zijn terecht van plan deze verkiezingen te boycotten. Bijzonder zorgwekkend is de positie van de Rohingya's, van wie er meer dan 200 000 in vluchtelingenkampen leven. Velen zijn naar buurland Bangladesh gevlucht en zijn daarbij op brute wijze vervolgd.

Ik ben zeer verheugd over de bereidheid van Bangladesh om onze EP-delegatie naar Zuid-Azië voor een onderzoeksmissie tot het land toe te laten. We vliegen morgen naar Dhaka om uit de eerste hand informatie te verzamelen over de situatie in Cox's Bazar en de Bandarban-regio. Het is echter nu al duidelijk dat de vervolgte Rohingya's omvangrijke internationale bescherming nodig hebben om te kunnen overleven. De Europese Unie moet in haar veroordeling van het gedrag van de Myanmarse regering volharden totdat er eindelijk tekenen van vooruitgang richting democratie waarneembaar zijn.

Justas Vincas Paleckis, *namens de S&D-Fractie*. – (LT) Net als mijn collega, de heer Charles Tannock, merk ik op dat het in dit Parlamentsgebouw – dat helaas om deze tijd altijd halfleeg is – niet de eerste keer is dat we over de rampzalige mensenrechtensituatie in Birma debatteren. Zelf heb ik niet al te lang geleden nog over dit onderwerp gesproken.

Ik zou graag willen geloven dat de stem van het Europees Parlement en de Europese Unie na de debatten van vandaag beter gehoord wordt. Waarom? Omdat het hier voor de eerste keer is dat we de mensenrechten in de wereld bespreken terwijl het Verdrag van Lissabon en de bijbehorende functies er zijn – onder andere de functie van hoge vertegenwoordiger voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, Catherine Ashton, die goedgekeurd is door het Parlement. De Europese Unie heeft nu de kans om doeltreffender en rechtstreeks invloed uit te oefenen op zowel de situatie in Birma als de situatie in andere landen waar rechten geschonden worden.

Aan de vooravond van de verkiezingen in Birma denk ik dat we alleen iets zullen kunnen bereiken als we onze activiteiten coördineren met die van grotere landen als China, India, de VS en Rusland.

Tomasz Piotr Poręba, *namens de ECR-Fractie*. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, tot op heden hebben de oproepen van de internationale gemeenschap om de mensenrechten te respecteren in Birma geen enkel resultaat gehad. Er zijn nog steeds duizenden politieke gevangenen in Birmese gevangenissen en het leger moordt nog steeds en voert arrestaties en martelingen uit. De leider van de Birmese oppositie, Nobelprijswinnares Aung San Suu Kyi, staat al vele jaren onder huisarrest en heeft ook een driejarige gevangenisstraf gekregen. Op die manier probeert de junta te voorkomen dat zij meedoet aan de komende verkiezingen.

Birma staat tevens aan het hoofd van een schandelijke lijst landen waar vertegenwoordigers van religieuze minderheden, waaronder christenen, regelmatig worden vervolgd. Als het aan de junta ligt, zullen de Karen, die christelijk zijn, volledig van Birmes grondgebied verdwijnen. Vorig jaar vluchtten vele Karen voor de repressie naar Thailand. Op dit moment is de Thaise overheid, ondanks internationaal protest, bezig met de voorbereiding van de gedwongen repatriëring en massadeportatie van meer dan 4 000 Karen, die vervolgens aan nog meer vernederingen zullen worden blootgesteld. Het is onze plicht, hier in het Europees Parlement,

om op te roepen tot de bescherming van de rechten van religieuze minderheden over de hele wereld, inclusief christenen.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Mijnheer de Voorzitter, wat de mensenrechten betreft is Birma een van de zwakste landen ter wereld. De lijst van mensenrechtenschendingen is eindeloos en de situatie lijkt niet te verbeteren.

In onze resolutie hebben wij slechts enkele aspecten naar voren gebracht. Ik heb de indruk dat het hoofddoel ervan is duidelijk te maken dat wij weten en nog steeds in de gaten houden wat er in Birma gebeurt.

Wij moeten ook onze dank overbrengen aan Thailand, dat zijn zorgwekkende besluit heeft teruggedenkt om vluchtelingen naar Birma terug te sturen. Vorige week heb ik enkele malen contact gehad met Thailand, nadat het land zijn plannen bekend had gemaakt om deze mensen terug te sturen. De Karen vluchtelingen werden bedreigd met dwangarbeid, marteling, mogelijk dienstplicht en het plaatsen van landmijnen in het gebied dat zij waren ontvlucht. Het was een opluchting te horen dat Thailand afzag van zijn plannen om de vluchtelingen terug te sturen na gesprekken afgelopen weekend met mensenrechtenorganisaties en de internationale gemeenschap. Ik hoop dat de Europese Unie samen met de rest van de internationale gemeenschap zo snel mogelijk hulp kan bieden aan Thailand en een alternatieve oplossing gaat zoeken voor de situatie van de Karen vluchtelingen.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, eens te meer staat Birma centraal in de resoluties van het Europees Parlement over gevallen van schending van de mensenrechten. Eens te meer hekelen wij de situatie in dat land, dat geen enkel blijk van verbetering lijkt te geven in de manier waarop het zijn burgers behandelt en dat een nijpend gebrek aan democratie tentoonspreidt.

Terwijl andere landen in de loop der jaren vooruitgang boeken, blijft Birma de grondrechten van zijn burgers met voeten treden. De tot de verbeelding sprekende oppositieleidster Aung San Suu Kyi blijft onder huisarrest, complete bevolkingsgroepen worden verdreven, kinderen worden geronseld om kindsoldaat te worden, tegenstanders van het zittende regime worden opgepakt. De lijst met voorbeelden is te lang om op te noemen.

Wat wij willen is dat de komende verkiezingen in vrijheid kunnen plaatsvinden, dat oppositiepartijen en iedereen die zich kandidaat wenst te stellen in deze verkiezingen, van dat grondrecht gebruik kan maken. Ook willen we dat waarnemers kunnen controleren of het inderdaad vrije verkiezingen zijn en dat de militaire junta deze op geen enkele manier naar zijn hand zet om zichzelf via de stembus te legitimeren.

Monica Luisa Macovei (PPE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de militaire junta regeert het land door middel van onderdrukking en door het plegen van grove en stelselmatige schendingen van de mensenrechten. Als gekozen vertegenwoordiger van de burgers roep ik op tot vrije en eerlijke parlementsverkiezingen in 2010, zodat er een rechtmatige regering komt in Birma. De huidige norm is dat ten minste 25 procent van het parlement als door de legertop aangewezen militairen buiten elke logische definitie van een rechtmatige regering valt.

Ten tweede merk ik op dat de regering van de militaire junta in 2005 het Verdrag van de Verenigde Naties tegen corruptie heeft ondertekend, maar het niet heeft geratificeerd. Ratificatie moet echter slechts worden gezien als een eerste stap: tenuitvoerlegging is essentieel voor de bestrijding van corruptie. Corruptie leidt tot armoede en straffeloosheid.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, indien Birma heeft besloten voor het eerst in twintig jaar parlementsverkiezingen te houden, dan kan dat een stap vooruit betekenen in het proces van democratisering, mits de voor dit najaar geplande verkiezingen eerlijk verlopen. Met andere woorden, het moeten in de eerste plaats algemene verkiezingen zijn, waarbij iedere volwassene een stem mag uitbrengen of zich kandidaat mag stellen, met inbegrip van Nobelprijswinnares Aung San Suu Kyi en 2 000 andere oppositieactivisten die momenteel in de gevangenis zitten om politieke redenen. In de tweede plaats moeten de verkiezingen ook de enkele miljoenen Birmezen omvatten die, uit angst voor foltering of de dood, naar Thailand, Bangladesh of India zijn gevlucht. Ook zij moeten in hun oorspronkelijke woonplaats kunnen stemmen. In de derde plaats mogen de leden van het Birmese leger niet de garantie van 25 procent van de zetels in het parlement krijgen, omdat dit strijdig is met een fundamenteel democratisch mechanisme en de verkiezingsuitslagen al vanaf het begin verstoort. Ten slotte dient de Birmese overheid geheime algemene verkiezingen te respecteren en tevens toe te staan dat de verkiezingen worden gemonitord door internationale waarnemers en de Birmese media.

Indien deze eisen worden genegeerd door de Birmese overheid, denk ik dat wij absoluut moeten doorgaan met restrictieve maatregelen tegen het regime, overeenkomstig artikel 16 van de resolutie.

Csaba Sógor (PPE). – (HU) De militaire junta heeft voor de loop van 2010 vrije, democratische verkiezingen in het vooruitzicht gesteld. Het is van belang dat de internationale gemeenschap en natuurlijk de EU druk blijven uitoefenen op de junta om ervoor te zorgen dat de democratische overgang daadwerkelijk zal plaatsvinden. We moeten er ook voor zorgen dat alle etnische minderheden in Birma op adequate wijze kunnen deelnemen aan de verkiezingen. Daarmee zou een einde kunnen worden gemaakt aan de voortdurende etnische conflicten. China zou nog het beste op kunnen komen voor de Chinese minderheden, maar eerst zou het zijn eigen minderheden moeten respecteren: de Tibetanen en de Oeigoeren. De EU kan pas geloofwaardig en effectief zijn in het uitoefenen van druk als zij ervoor zorgt dat al haar lidstaten de rechten van minderheden in ere houden. Zolang er op het grondgebied van de Europese Unie taalwetten bestaan – en dan denk ik niet alleen aan Slowakije, zolang er op het grondgebied van de Europese Unie nog altijd een wet wordt opgerakeld over de collectieve schuld waarmee de Tweede Wereldoorlog wordt gelogenstraft, en zolang het bestaan van minderheden, hun moedertaal en hun rechten worden ontkend op het grondgebied van de Europese Unie, kan de Europese Unie niet geloofwaardig zijn in het uitoefenen van druk, en ook niet succesvol.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, de door de militaire junta veroorzaakte dramatische verslechtering van de mensenrechtensituatie in Myanmar leidt tot steeds brutere bloedvergieten. De vervolging van religieuze groepen, etnische zuiveringen en verdrijving, het vastzetten van duizenden politieke gevangenen en de martelingen, ontvoeringen en opsluiting van politieke tegenstanders van het regime zijn aan de orde van de dag. De nieuwe grondwet en nu de geplande schijnverkiezingen zullen de situatie natuurlijk op geen enkele wijze verbeteren.

Ook EU-delegaties en goed bedoelde resoluties van het Parlement zullen nergens toe leiden. Wat we zouden moeten doen, in politiek realistische termen, is de krachten van de Unie bundelen om China, India en Rusland ertoe te bewegen hun politieke gewicht te gebruiken om de Myanmarese regering onder druk te zetten om de mensenrechtensituatie in het land te verbeteren. Ook zou de EU de buurlanden van Myanmar moeten oproepen hun invloed te laten gelden door druk uit te oefenen op het regime om de mensenrechtensituatie te verbeteren.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Iemand zei eerder dat er in dit huis al over Birma is gesproken. Ik ben van mening dat we moeten doorgaan met het bespreken van de Birmese situatie, omdat het nog steeds een van de meest onderdrukkende en gesloten landen in de wereld is. Zoals verschillende agentschappen van de Verenigde Naties en mensenrechtenorganisaties hebben aangetoond, is de systematische schending van de rechten van de mens daar nog steeds aan de orde van de dag.

De huidige trend is het arresteren van mensen voor het uiten van politieke meningen. Gewelddadige onderdrukkingsacties zijn gemeld tegen de oppositie, of het nu om studenten of Boeddhistische monniken gaat.

Ik denk niet dat het organiseren van verkiezingen op dit moment een optie is, omdat er allereerst een dialoog nodig is met alle politieke partijen. Anders blijft de democratie in Birma, zonder een vrij, transparant proces waarbij alle relevante partijen betrokken zijn, een door de militairen in stand gehouden farce.

Viviane Reding, *vicevoorzitter van de Commissie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, zoals de Parlementsleden heel duidelijk hebben onderstreept, vinden er nog steeds ernstige schendingen van de mensenrechten plaats in Birma. De militaire regering heeft niet gereageerd op internationale oproepen om deze schendingen van de mensenrechten te staken en heeft de politieke gevangenen, onder wie Aung San Suu Kyi, niet vrijgelaten. De druk op de Rohingya minderheid is opgevoerd om hen te dwingen het land te verlaten en de sociaaleconomische omstandigheden blijven verslechteren. Naar schatting 80 procent van de bevolking woont op het platteland en er ontstaan ernstige problemen op het gebied van landbouw en voedselproductie.

De EU heeft diverse verklaringen afgegeven waarin de schendingen van de mensenrechten werden veroordeeld. De EU heeft ook de sancties aangescherpt en tegelijk daarmee hebben we de buurlanden van Birma/Myanmar – ASEAN, China, India – met klem verzocht ook diplomatische druk uit te oefenen en sommige van de buurlanden doen dat ook. Daarnaast heeft de EU de inspanningen van de Verenigde Naties krachtig ondersteund. Deze maatregelen hebben het de militaire regering moeilijk gemaakt, maar zijn er niet in geslaagd haar gedrag te veranderen.

Nu heeft de militaire regering in 2010 verkiezingen beloofd als een stap in de richting van een geleidelijke machtsafstand. We kunnen deze verkiezingen pas beoordelen als de kieswet is gepubliceerd en als we zien dat er duidelijke en eerlijke regelingen zijn getroffen voor de stemming. In de tussentijd is de EU bereid om in gesprek te gaan met de huidige regering om deze ertoe te bewegen de verkiezingen aan te grijpen om de situatie te veranderen en een positieve fase in te gaan in de geschiedenis van Birma.

Ik zeg dit omdat ik duidelijk wil maken dat de EU Birma niet wil isoleren. We zijn de grootste verlener van humanitaire en aanverwante hulp aan dat land. Het grootste deel van onze steun gaat naar het platteland – in het bijzonder in de delta – dat nog bezig is met het herstel van de cycloon Nargis. Er wordt ook hulp geboden aan de vluchtelingenkampen aan de Thaise grens. We moeten ook weten dat het verslag van de speciale rapporteur van de Verenigde Naties zeer duidelijke taal spreekt. Wij steunen de speciale rapporteur van de Verenigde Naties en staan klaar om hem te helpen.

Maar we weten ook dat rechtstreekse activiteiten op het gebied van mensenrechten in Birma nauwelijks mogelijk zijn. De EU zal bijvoorbeeld niet worden uitgenodigd de verkiezingen waar te nemen, dus we moeten gebruikmaken van indirecte maatregelen. De mensenrechten zijn daarom geïntegreerd in al onze hulpprogramma's. Om onze waarden te bevorderen – ontwikkeling van de mensenrechten, dialoog – moeten we een heel duidelijke boodschap hebben. Vandaag had het verenigde Parlement deze zeer duidelijke boodschap en ik weet zeker dat deze zal worden gehoord. Ik weet ook zeker dat we onze taak om Myanmar aan zijn verplichtingen te herinneren niet moeten uitbesteden aan de buurlanden. We moeten zelf betrokken blijven. We moeten onze agenda op het gebied van de mensenrechten rechtstreeks met de autoriteiten bespreken en dat zullen we blijven doen.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten. De stemming vindt na afloop van het debat plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Maria Da Graça Carvalho (PPE), schriftelijk. – (PT) De situatie in Birma blijft dramatisch als het om de mensenrechten gaat, maar de Birmese autoriteiten leggen de prioriteit bij het behoud van hun eigen macht, ten koste van de levens van hun burgers. Ik wil graag uitdrukking geven aan mijn solidariteit met het Birmese volk, dat onderdrukt wordt door een militaire junta die voortdurend de mensenrechten schendt, door middel van dwangarbeid, mensenhandel, kinderarbeid en seksueel geweld. Het is van fundamenteel belang dat de politieke gevangenen, waaronder oppositieleidster en leidster van de Nationale Liga voor Democratie, Aung San Suu Kyi, die in 1990 de Sacharov-prijs heeft toegekend gekregen van het Europees Parlement en in 1991 de Nobelprijs voor de Vrede, onmiddellijk vrijgelaten worden, zodat er in 2010 vrije, eerlijke en transparante verkiezingen kunnen plaatsvinden. In dat verband roep ik de Europese Unie op een samenhangende strategie te ontwikkelen en de betrekkingen met buurlanden in te zetten, in het bijzonder met China en India, om transparante verkiezingen in Birma te bevorderen.

11. Stemmingen

De Voorzitter. – Wij gaan nu over tot de stemming.

(Uitslagen en nadere bijzonderheden betreffende de stemmingen: zie notulen)

11.1. Venezuela (B7-0093/2010)

11.2. Madagaskar (B7-0099/2010)

11.3. Birma (B7-0105/2010)

De Voorzitter. – Hiermee is de stemming beëindigd.

12. Rectificaties stemgedrag/voorgenomen stemgedrag: zie notulen

13. Besluiten inzake bepaalde documenten: zie notulen

14. In het register ingeschreven schriftelijke verklaringen (artikel 123 van het Reglement): zie notulen

15. Verzending van de tijdens deze vergadering aangenomen teksten: zie notulen

16. Rooster van de volgende vergaderingen: zie notulen

17. Onderbreking van de zitting

De Voorzitter. – Ik verklaar de zitting van het Europees Parlement te zijn onderbroken.

(De vergadering wordt om 16.25 uur gesloten)

BIJLAGE (Schriftelijke antwoorden)

VRAGEN AAN DE RAAD (Het fungerend voorzitterschap van de Raad van de EU is verantwoordelijk voor deze antwoorden.)

Vraag nr. 6 van Gay Mitchell (H-0016/10)

Betreft: Klimaatstrategie na Kopenhagen

Wat is, gelet op de bijna-ramp die de klimaatonderhandelingen in Kopenhagen waren en het gebrek aan duidelijke of bindende verplichtingen als gevolg ervan, de concrete strategie van de Raad om ervoor te zorgen dat Mexico 2010 niet de gemiste kans wordt die Kopenhagen 2009 was? Hoe kan de Europese Unie haar invloed aanwenden om blijf te geven van leiderschap, nu China en de VS geen leiderschap tonen?

Vraag nr. 7 van Kathleen Van Brempt (H-0035/10)

Betreft: Daling van de broeikasgasemissies met 30%

De Commissie vraagt aan de Europese Unie streefcijfers goed te keuren voor de reductie van de CO₂-uitstoot. Zij verlangt een verlaging van 30% van de broeikasgasemissies van de industrielanden tegen 2020, vergeleken met het niveau in 1990. De voorzitter van de energiecommissie van het Europees Parlement stelt dat Europa erin gelooft dit streefcijfer te halen en hoopt op een globale overeenkomst over dit thema. Nu verneem ik echter dat er onenigheid zou bestaan in de Raad over het al dan niet vooropstellen van deze doelstelling. Mijn vraag is daarom: staat het 30% streefcijfer ter discussie? En welke maatregelen zal u treffen om deze cruciale ambitie toch af te dwingen?

Vraag nr. 8 van Pat the Cope Gallagher (H-0039/10)

Betreft: Klimaatverandering - na Kopenhagen

Welke concrete initiatieven zal de Raad naar aanleiding van de COP15-klimaatop in Kopenhagen nemen om er, samen met onze internationale partners, waaronder de Verenigde Staten, India, China, Brazilië en Rusland, voor te zorgen dat het momentum voor het streven naar een ambitieuze wereldwijde overeenkomst over de klimaatverandering niet verloren gaat?

Gezamenlijk antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in februari 2010 te Straatsburg.

De Europese Unie en haar lidstaten hebben zich verplicht tot de onafhankelijke gekwantificeerde economiebrede doelstelling van 20 procent emissiereductie in 2020 ten opzichte van 1990. De Europese Raad van december 2009 heeft opnieuw bevestigd dat de EU streeft naar een onderhandelingsproces dat moet leiden tot een wettelijk bindende internationale overeenkomst na 2012 en heeft daarbij benadrukt dat de reductiedoelstelling zou kunnen worden verhoogd tot 30 procent, mits andere ontwikkelde landen zich verplichten tot soortgelijke emissiereducties en ontwikkelingslanden in toereikende mate bijdragen overeenkomstig hun verantwoordelijkheden en respectieve mogelijkheden.

Op het ogenblik is, ook wanneer rekening wordt gehouden met de uitkomst van de Conferentie van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering van december 2009 in Kopenhagen, bekend als het 'Kopenhagenakkoord', nog niet voldaan aan de voorwaarden die door de Europese Unie zijn gesteld aan de overgang naar een reductiedoelstelling van 30 procent.

In dit verband hebben de EU en haar lidstaten, zoals zij ook duidelijk hebben gemaakt in hun brief van 28 januari 2010 aan de uitvoerend secretaris van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering waarin zij hun bereidheid uitspraken om zich te binden aan het Kopenhagenakkoord, hun streven naar het bereiken van 20 procent reductie van broeikasgasemissies in 2020 ten opzichte van 1990 bevestigd, alsmede het aanbod om over te gaan naar een reductie van 30 procent in 2020 ten opzichte van 1990, op voorwaarde dat andere ontwikkelde landen zich verplichten tot vergelijkbare emissiereducties en ontwikkelingslanden in toereikende mate bijdragen overeenkomstig hun verantwoordelijkheden en respectieve mogelijkheden.

De EU blijft vastbesloten een leidende rol te spelen in de internationale klimaatonderhandelingen over een regime na 2012.

De Raad is bezig de uitkomst van Kopenhagen nader te beoordelen. We zullen allen de recente onderhandelingen moeten toetsen en evalueren en manieren moeten aanwijzen om de aan het licht gebrachte belemmeringen tussen de hoofdrolspelers weg te nemen. In dit opzicht zal een analyse van de Commissie een grote bijdrage kunnen leveren aan onze bespiegelingen.

Voortzetting van de dialoog met onze internationale partners op alle niveaus zal een cruciale rol spelen bij het handhaven van de dynamiek in de internationale klimaatonderhandelingen.

Het Europees Parlement zal in alle fasen van het proces op de hoogte worden gehouden.

*
* *

Vraag nr. 9 van Justas Vincas Paleckis (H-0018/10)

Betreft: Rechtsgrond van de betrekkingen tussen de Europese Unie en Wit-Rusland

Tijdens de bijeenkomst van de Raad in november 2009 is geen enkele beslissing genomen met betrekking tot de eventuele herlancering – en indien die plaatsvindt, het tijdschema ervoor – van het ratificatieproces voor de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en Wit-Rusland. De onderhandelingen over deze overeenkomst gingen in 1995 van start maar werden in 1997 ‘bevroren’. Sommige lidstaten vinden dat het niet verstandig is een obsoleete overeenkomst opnieuw te lanceren, terwijl andere dan weer van mening zijn dat de ratificatie van de overeenkomst een rechtsgrond zou verlenen aan de samenwerking tussen de Europese Unie en Wit-Rusland en de versterking van de betrekkingen tussen de Europese Unie en Wit-Rusland nieuw leven zou inblazen.

Is de Spaanse regering, die momenteel het voorzitterschap van de Raad bekleedt, van mening dat de ratificatie van de overeenkomst opnieuw moet worden gelanceerd? Zo ja, wanneer? Zo niet, welke maatregelen wil het voorzitterschap van de Raad dan nemen om de rechtsgrond te creëren die noodzakelijk is voor de versterking van de betrekkingen tussen de Europese Unie en Wit-Rusland?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragenuur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in februari 2010 te Straatsburg.

In november 2009 heeft de Raad de situatie in Wit-Rusland onderzocht. Door het ontbreken van tastbare vooruitgang op de gebieden die in de conclusies van de Raad van oktober 2008 zijn aangewezen, kon de Raad de van kracht zijnde beperkende maatregelen tegen bepaalde vertegenwoordigers van Wit-Rusland niet opheffen. Derhalve werd besloten de beperkende maatregelen, voorzien in Gemeenschappelijk Standpunt 2006/276 CFSP en verlengd bij Gemeenschappelijk Standpunt 2009/314/CFSP, te verlengen tot oktober 2010.

Teneinde vooruitgang op de door de EU aangewezen gebieden te bevorderen, besloot de Raad echter tegelijkertijd de opschorting van de toepassing van de reisbeperkingen die zijn opgelegd aan bepaalde vertegenwoordigers van Wit-Rusland, te verlengen.

De Europese Unie bevestigt haar bereidheid om de betrekkingen met Wit-Rusland te verdiepen in het licht van nadere ontwikkelingen in Wit-Rusland op weg naar democratie, mensenrechten en rechtsorde en om het land te helpen deze doelen te bereiken. Afhankelijk van de vooruitgang van Wit-Rusland op deze gebieden staat de Raad klaar om stappen te ondernemen voor opwaardering van de contractuele betrekkingen met Wit-Rusland. Intussen heeft de Raad de Commissie verzocht een voorstel te doen voor een gezamenlijk interim-plan waarin hervormingsprioriteiten worden gesteld die zijn geïnspireerd door de actieplannen die zijn ontwikkeld in het kader van het Europees nabuurschapsbeleid, en dat moet worden uitgevoerd met Wit-Rusland.

*
* *

Vraag nr. 10 van Mairead McGuinness (H-0021/10)**Betreft: Eigendom in het buitenland**

Is de Raad, onverminderd de bevoegdheden van de lidstaten met betrekking tot de regelingen op het vlak van het systeem voor het eigendomsrecht van het betrokken land, zich bewust van de talloze problemen, die veel EU-burgers als gevolg van het eigendom van onroerend goed in een lidstaat, waarvan zij geen staatsburger zijn, ondervinden?

Wat heeft de Raad, met name met betrekking tot de resolutie van het Europees Parlement (P6_TA(2009)0192) over de effecten van de uitgebreide verstedelijking in Spanje op de individuele rechten van Europese burgers, het milieu en de toepassing van Europese wetgeving, ondernomen?

Is de Raad voornemens de lidstaten te verzoeken een grondig onderzoek in te stellen en alle wettelijke voorschriften, die de rechten van individuele eigenaars van onroerend goed betreffen, te herzien, om een eind te maken aan het misbruik van de in het EG-Verdrag, het Handvest van de grondrechten, het EVRM en de desbetreffende EU-richtlijnen, alsmede in andere overeenkomsten waartoe de EU is toegetreden, vervatte rechten en plichten?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in februari 2010 te Straatsburg.

De geachte afgevaardigde wordt eraan herinnerd dat de Raad van de EU geen algemene bevoegdheid heeft ten aanzien van eigendomsrechten, verstedelijking of grondgebruik. Volgens artikel 345 VWEU mogen de verdragen op geen enkele wijze ingaan tegen de regels in de lidstaten die het stelsel van eigendom van onroerend goed bepalen.

Het is daarom aan de ter zake bevoegde Spaanse autoriteiten om passende maatregelen te nemen teneinde de door de geachte afgevaardigde genoemde situatie te verhelpen.

*
* *

Vraag nr. 11 van Vilija Blinkevičiūtė (H-0023/10)**Betreft: Toegang tot en behoud van werk voor personen met een handicap**

In Europa zijn er momenteel 65 miljoen personen met een handicap, waarvan er 78% zijn uitgesloten uit de arbeidsmarkt en geen enkele mogelijkheid hebben om werk te krijgen. De meesten van hen zijn afhankelijk van sociale uitkeringen en hun inkomen ligt veel lager dan dat van personen zonder handicap. In deze periode van economische en financiële crisis, lopen de personen met een handicap drie maal meer gevaar hun werk te verliezen dan personen zonder handicap. In zijn programma heeft het Spaanse voorzitterschap zich geëngageerd om de rechten van personen met een handicap te verdedigen, maar het heeft geen enkele maatregel of concreet initiatief gepland inzake de toegang tot en het behoud van werk voor personen met een handicap.

Hoe denkt de Raad te verzekeren dat personen met een handicap werk kunnen vinden en behouden, met name rekening houdend met het feit dat het jaar 2010 is uitgeroepen tot het "Europees Jaar voor de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting"? Indien zij steun zouden krijgen, zelfs van beperkte omvang, dan zouden miljoenen Europeanen met een handicap toegang kunnen krijgen tot de arbeidsmarkt en onafhankelijke burgers kunnen worden die niet langer gediscrimineerd worden.

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in februari 2010 te Straatsburg.

Het werkgelegenheidsbeleid is een terrein waarop langetermijnmaatregelen essentieel zijn. Door maatregelen te nemen overeenkomstig de in de verdragen gedefinieerde bevoegdheden, tracht de Raad een actieve rol te spelen om te waarborgen dat gehandicapten op gelijke voet met anderen kunnen participeren op de arbeidsmarkt.

De Raad heeft met name in het kader van de Lissabonstrategie, met inbegrip van de huidige werkgelegenheidsrichtsnoeren, consequent het belang onderstreept van de bevordering van de toegang tot werk voor gehandicapten.

In een resolutie van maart 2008 heeft de Raad de lidstaten en de Commissie verzocht de toegankelijkheid voor mensen met een handicap te waarborgen, onder meer door bevordering van de arbeidsmarktparticipatie.

Meer recentelijk heeft de Raad, in zijn conclusies van 30 november 2009 over bevordering van de arbeidsmarktintegratie, nogmaals bevestigd te streven naar de integratie van achterstandsgroepen op de arbeidsmarkt in het kader van de economische crisis en de komende EU-strategie voor 2020.

In de zomer van 2008 hebben de Raad en het Europees Parlement gezamenlijk besloten het jaar 2010 uit te roepen tot Europees Jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting. Prioriteiten voor dit Europees Jaar zijn de uitroeiing van achterstelling op het gebied van onderwijs en opleiding, met inbegrip van training in digitale geletterdheid en de bevordering van gelijke toegang tot ICT voor iedereen, met bijzondere nadruk op de behoeften van gehandicapten en het vervullen van de behoeften van gehandicapten en hun gezinnen, alsmede andere groepen of personen in kwetsbare situaties.

Bij de opening van de conferentie die in januari jongstleden in Madrid is gehouden heeft het Spaanse voorzitterschap zijn vastbeslotenheid uitgesproken om zich te richten op die groepen die het grootste risico lopen buitengesloten te raken, onder wie gehandicapten.

Omdat het beginsel van non-discriminatie door het Verdrag van Lissabon, nu tien jaar geleden, is vastgelegd in de doelstellingen van de Unie, heeft de Raad een actieve rol gespeeld om ervoor te zorgen dat gehandicapten op gelijke voet met anderen konden participeren op de arbeidsmarkt door het aannemen van Richtlijn 2000/78/EG tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in arbeid en beroep. Deze richtlijn verbiedt discriminatie in arbeid en beroep op verschillende gronden, met inbegrip van handicaps.

*
* *

Vraag nr. 12 van Georgios Papanikolaou (H-0026/10)

Betreft: Veiligheid op het internet

Recentelijk hebben het Franse Centrum voor reactie op elektronische dreigingen voor de administratie (CERTA) en het Duitse Federale Bureau voor Veiligheid in de Informatietechniek (BSI) afgezien van het gebruik van het programma Internet Explorer vanwege de gebreken die het vertoont ten aanzien van de veiligheid van gegevens die over het internet worden verzonden. Dit heeft grote ongerustheid gewekt niet alleen bij de gebruikers in Griekenland, maar ook bij die in de rest van Europa. Verder zijn er persberichten waaruit blijkt dat China de grootste operator is bij het onderscheppen van persoonsgegevens met het doel om Chinese onderdanen te identificeren die zich inzetten voor het respect van de mensenrechten. Bovendien volgen grote ondernemingen de tactiek om de inhoud van berichten over het internet te screenen aan de hand van de door de Chinese regering vastgestelde criteria en voorwaarden.

Kan de Raad mij mededelen: Of hij maatregelen zal nemen voor een tijdige verwittiging van de Europese burgers over de veiligheidsproblemen met informatie die over het internet worden verzonden?

Hoe hij de confidentialiteit en veiligheid denkt te beschermen van gegevens die over het internet worden verzonden en hoe hij een doelmatiger controle denkt uit te oefenen op de veiligheid van bepaalde software, zoals Internet Explorer?

Welk standpunt hij inneemt ten aanzien van het standpunt van de Chinese autoriteiten dat deze hun burgers mogen screenen met betrekking tot de inhoud die zij over het internet verspreiden, waardoor ook de in dat land werkzame ondernemingen genoodzaakt worden zich te schikken naar dergelijke praktijken?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in februari 2010 te Straatsburg.

De bescherming van consumenten tegen misbruik van persoonsgegevens en spam is een belangrijke prioriteit in de nieuwe regels inzake telecommunicatie waarover het Europees Parlement en de Raad het eind vorig jaar eens zijn geworden. Deze nieuwe regels, bedoeld om exploitanten te bewegen verantwoordelijk te

handelen bij de verwerking en opslag van persoonlijke gegevens van hun klanten, voorzien in verplichte kennisgeving van misbruik van persoonsgegevens, hetgeen wil zeggen dat aanbieders van communicatiediensten zowel de autoriteiten als hun klanten moeten informeren over inbreuken op de beveiliging die gevolgen hebben voor hun persoonsgegevens.

In artikel 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie is het grondrecht op de bescherming van persoonsgegevens opgenomen. Het Europese wettelijke kader voor de bescherming van persoonsgegevens bestaat met name uit de richtlijn gegevensbescherming (Richtlijn 95/46/EG van 24 oktober 1995), die ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens in het algemeen substantiële bepalingen bevat waarin plichten worden opgelegd aan hen die verantwoordelijk zijn voor gegevens en rechten van betrokkenen worden erkend. De richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie (Richtlijn 2002/58/EG van 12 juli 2002 zoals gewijzigd bij Richtlijn 2009/136/EG) bepaalt de regels en voorzorgsmaatregelen die in acht moeten worden genomen tijdens de verwerking van persoonsgegevens en andere gevoelige informatie in het kader van het aanbieden van elektronische communicatiediensten. Bovendien bevat de richtlijn bepalingen over uitvoering en handhaving die moeten waarborgen dat de regels worden nageleefd. Ook schrijft zij sancties en herstelmaatregelen voor in gevallen van overtreding en stelt zij mechanismen vast die een doeltreffende handhaving moeten waarborgen.

Waarborgen van de beveiliging van softwareprogramma's, zoals Internet Explorer, is primair de verantwoordelijkheid van de commerciële aanbieders van zulke programma's. In het kader van de nieuwe telecomregels worden de lidstaten geacht te bevorderen dat eindgebruikers worden geïnformeerd over beschikbare voorzorgen, zodat wordt gestimuleerd dat zij de nodige stappen ondernemen om hun eindapparatuur te beschermen tegen virussen en spyware.

De Raad heeft in zijn conclusies van 7 december 2009 laten weten prioriteit te geven aan de versterking van de EU-acties met betrekking tot het verband tussen de vrijheid van meningsuiting en nieuwe technologieën. In het kader van de richtsnoeren voor de verdedigers van de mensenrechten heeft de Raad extra aandacht besteed aan de bevordering van het werk op het gebied van de mensenrechten in landen die ongepaste beperkingen van het internet en andere nieuwe technologieën in stand houden.

*
* *

Vraag nr. 13 van Seán Kelly (H-0027/10)

Betreft: Patiëntenrechten in het voorstel grensoverschrijdende gezondheidszorg

Kan de Raad mededelen of er tijdens de onderhandelingen die in de Raad gevoerd worden vooruitgang is geboekt met betrekking tot het voorstel over de toepassing van patiëntenrechten in de grensoverschrijdende gezondheidszorg?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in februari 2010 te Straatsburg.

Ondanks substantiële vooruitgang heeft de Raad in december 2009 geen politieke overeenstemming over deze zaak kunnen bereiken. De discussies in de Raad concentreerden zich hoofdzakelijk op de vergoeding van kosten aan aanbieders van niet-contractuele gezondheidszorg en aan in het buitenland wonende gepensioneerden. Op zoek naar een compromis was het de bedoeling de jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie volledig te eerbiedigen en tegelijkertijd het recht van de lidstaten om hun eigen stelsels van gezondheidszorg te organiseren intact te laten.

In het achttien maanden programma van het Spaanse, Belgische en Hongaarse voorzitterschap staat dat het werk op het gebied van grensoverschrijdende gezondheidszorg in de Raad zal worden voortgezet. Bovendien heeft het Spaanse voorzitterschap al op 26 januari 2010 aan het Europees Parlement bevestigd dat het vastbesloten blijft alle mogelijke inspanningen te verrichten om in de Raad tot overeenstemming te komen.

Doel van het voorzitterschap is dat de richtlijn betreffende grensoverschrijdende gezondheidszorg wordt gebaseerd op de gemeenschappelijke waarden en beginselen waarvan de Raad in juni 2006 heeft verklaard dat ze ten grondslag liggen aan de EU-stelsels van gezondheidszorg. Op basis hiervan moeten patiënten in het buitenland over alle kwaliteits- en gezondheidsgaranties beschikken, ongeacht de lidstaat waar zij behandeling ontvangen en de soort zorgverlener.

Net als de voorgaande voorzitterschappen heeft het Spaanse voorzitterschap als doel het vinden van oplossingen die het juiste evenwicht bewaren tussen de rechten van de patiënten in de grensoverschrijdende gezondheidszorg en de verantwoordelijkheden van de lidstaten voor de organisatie en levering van gezondheidsdiensten en medische zorg. Bovendien moet de richtlijn de bestaande rechten van patiënten op EU-niveau aanvullen via de wetgeving inzake de coördinatie van socialezekerheidsstelsels.

Om zijn doelstellingen te halen rekent de Raad op de steun van de nieuwe Commissie teneinde overeenstemming te bereiken tijdens zijn vergadering van 8 juni 2010. Daarna zal het voorstel in tweede lezing voor het EP behandeld moeten worden om de richtlijn zo snel mogelijk goedgekeurd te krijgen.

*
* *

Vraag nr. 14 van Catherine Bearder (H-0033/10)

Betreft: Handel in en adoptie van kinderen uit Haïti in Europa

De recente aardbeving in Haïti heeft al honderdduizenden levens verwoest, maar voor de talloze kinderen die verweesd of alleen zijn achtergebleven, zijn de ergste verschrikkingen wellicht nog niet achter de rug. Er zijn inmiddels al diverse rapporten van UNICEF verschenen waaruit blijkt dat er kinderen langs irreguliere weg of zonder de vereiste papieren uit Haïti zijn meegenomen.

Welke stappen onderneemt de Raad om te garanderen dat deze kinderen in geen geval het slachtoffer worden van mensenhandel naar of binnen Europa en dat in Europa geadopteerde kinderen uit Haïti de gebruikelijke controleprocedures hebben doorlopen? Welke voorzieningen treffen de in Haïti opererende Europese instanties om de Haïtiaanse regering te helpen op plaatsen waar het land kan worden verlaten waakzamer op te treden om te voorkomen dat er kinderen illegaal uit Haïti worden meegenomen? Kan de Raad – nu diverse EU-landen de procedures voor legale binnenkomst op hun grondgebied van voor adoptie in aanmerking komende weeskinderen uit Haïti al hebben versneld – laten weten welke initiatieven hij heeft ontplooid om een gemeenschappelijk EU-standpunt vast te stellen ter versnelling van de adoptieprocedures voor Haïtiaanse kinderen en om te voorkomen dat kinderen waarvan de identiteit nog niet naar behoren is vastgesteld naar Europa kunnen worden overgebracht?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in februari 2010 te Straatsburg.

De situatie in Haïti en met name de extreme kwetsbaarheid van de kinderen na de aardbeving van 12 januari 2010 is voor de Raad een punt van grote zorg.

De uitdaging is enorm. Al voor de aardbeving waren er in Haïti naar schatting 380 000 kinderen verstoken van begeleiding of verweesd. Na de verwoestende aardbeving is het aantal kinderen dat zonder begeleiding is achtergebleven, nog maar één levende ouder heeft of wees is geworden tot ongeveer één miljoen gestegen.

De situatie van de wezen en andere kwetsbare kinderen in Haïti is op 25 januari 2010 aan de orde geweest tijdens de laatste Raad Buitenlandse Zaken. Daar werd vooral aandacht gevraagd voor de noodzaak om passende steun voor de kinderen te waarborgen, vooral voor degenen die door de ramp wees zijn geworden.

Opgemerkt moet worden dat op één na alle lidstaten partij zijn bij het Verdrag van Den Haag van 29 mei 1993 inzake de internationale samenwerking en de bescherming van kinderen op het gebied van de interlandelijke adoptie. Het doel van het verdrag is het vaststellen van minimumnormen op dit terrein. Hoewel het de rechten en belangen van kinderen vooropstelt, eerbiedigt en beschermt het verdrag ook de rechten van de oorspronkelijke gezinnen en de adoptiegezinnen. Het is aan de lidstaten om te zorgen voor de passende tenuitvoerlegging van het verdrag met betrekking tot Haïtiaanse kinderen.

De kwestie van de adoptie van kinderen is voornamelijk een zaak van de afzonderlijke lidstaten. De gezamenlijke inspanningen van de EU ter bestrijding van mensenhandel zijn echter onlangs uitgebreid. Op 30 november 2009 heeft de Raad een 'actiegericht document over het versterken van de externe dimensie van de EU met betrekking tot de bestrijding van de mensenhandel (op weg naar mondiale actie van de EU

tegen mensenhandel)⁽⁴⁾ aangenomen. In het document wordt de externe dimensie van mensenhandel aangepakt door versterking van partnerschappen met derde landen, regio's en internationale organisaties. Dit actiegerichte document verschaft een geconsolideerd kader waarbinnen de EU en haar lidstaten kunnen optreden tegen mensenhandel, met inbegrip van een geïntegreerd overzicht van externe acties, alsmede samenwerkingsmaatregelen die ingaan op de onderliggende oorzaken van mensenhandel in de landen van oorsprong. Het document is zeker van toepassing op de situatie in Haïti.

De Raad zal de situatie in Haïti nauwgezet blijven volgen in coördinatie met de VN, de lidstaten en de diensten van de Commissie die ter plaatse actief zijn.

*
* *

Vraag nr. 15 van Georgios Toussas (H-0036/10)

Betreft: Staatsgreep in Honduras

Op woensdag 27 januari wordt in Honduras Porfirio Lobo Sosa ingezworen. Hij is de door de junta naar voren geschoven, vermeende winnaar van de schijnverkiezingen in dat land op 29 november 2009. Deze verkiezingen werden gekenmerkt door repressie, geweld, fraude en (het belangrijkste) een zeer groot aantal mensen die (daartoe opgeroepen door het FNRP) niet of blanco hebben gestemd (officieel méér dan 50%, tussen de 65 en de 70% volgens het FNRP), waardoor de uitslag in feite ongeldig is. Tegen deze door de plegers van de staatsgreep op poten gezette parodie wordt na een oproep van het FNRP sinds vorige week donderdag gedemonstreerd. Doel is de veroordeling van de 'voortzetting van de dictatuur van de oligarchie', waar Porfirio Lobo Sosa het boegbeeld van is. De volksbeweging zegt zijn strijd te zullen voortzetten, ondanks de gewelddadige repressie van de voorbije twee maanden.

Erkent de Raad de uitslag van deze door de Hondurese junta georganiseerde verkiezingsparodie? Erkent de Raad de pleger van de staatsgreep, Porfirio Lobo Sosa, en een juntaregering? Veroordeelt de Raad de gewelddadige repressie door de junta van de volksbeweging? Wat is het standpunt van de Raad ten aanzien van de strijd van het volk van Hondura tégen de dictatuur en vóór herstel van de burgerlijke vrijheden?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in februari 2010 te Straatsburg.

De Raad betreurt het dat het akkoord van Tegucigalpa/San José niet volledig ten uitvoer is gelegd voor de verkiezingen van 29 november 2009. Dit standpunt is op 3 december 2009 heel duidelijk uitgesproken in een verklaring van het voorzitterschap namens de EU. Aan de andere kant meent de Raad dat de verkiezingen een belangrijke stap voorwaarts zijn naar een oplossing van de crisis en dat Honduras moet worden aangemoedigd op de ingeslagen weg verder te gaan.

Sinds de verkiezingen in november heeft de EU een beroep gedaan op alle partijen, met inbegrip van de nieuwgekozen president Lobo, om een dialoog aan te gaan teneinde nationale verzoening te bereiken en de grondwettelijke en democratische orde in het land te herstellen, in de verwachting dat zij in dit opzicht hun volle verantwoordelijkheid zouden nemen.

De ondertekening door de heer Lobo en alle andere presidentskandidaten, op 20 januari 2010, van de overeenkomst voor nationale verzoening en versterking van de democratie, waarin de kernonderdelen van het akkoord van Tegucigalpa/San José zijn opgenomen en die voorziet in de toereikende en eervolle oplossing voor de status van president Zelaya waarom de EU heeft verzocht (en die de heer Zelaya zelf heeft aanvaard), is een belangrijke eerste stap in de goede richting. Daarom heeft de hoge vertegenwoordiger op 27 januari, na de inhuldiging van president Lobo, namens de EU een verklaring uitgegeven waarin hij werd verzocht de in de overeenkomst genoemde initiatieven onverwijld in daden om te zetten, met name de installatie van de waarheidscommissie. De EU hoopt dat deze voorwaarden snel zullen worden verwezenlijkt om de weg te openen naar een snelle normalisering van de betrekkingen met Honduras.

Gedurende dit hele proces heeft de EU haar diepe bezorgdheid uitgesproken over gemelde schendingen van de mensenrechten in het land (waaronder bedreigingen van pleitbezorgers voor de mensenrechten,

⁽⁴⁾ 11450/5/09 CRIMORG 103 JAIEX 49 RELEX 618 JAI 432.

willekeurige gevallen van detentie en onderdrukking van vreedzame demonstranten) en heeft zij de feitelijke regering herinnerd aan haar verplichtingen uit hoofde van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, het handvest van de OAS en het Amerikaanse Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens. De EU blijft er bij alle partijen op aandringen dat zij de rechtsorde, het beginsel van goed bestuur en de mensenrechten bevorderen en eerbiedigen.

*
* *

Vraag nr. 16 van Charalampos Angourakis (H-0038/10)

Betreft: Neen aan de imperialistische invasie in Haïti

Na de aardbeving in Haïti beleeft de bevolking van dit land een nooit geziene tragedie. Er is sprake van meer dan 75.000 doden die in massagraven zijn begraven, 1,5 miljoen daklozen en 3 miljoen gewonden, terwijl de ramingen van het aantal dodelijke slachtoffers oplopen tot 200.000. Er is geen elektriciteit en water. Elementaire levensmiddelen worden op de zwarte markt aan woekerprijzen verkocht. De regering van de VS maakt van deze tragedie gebruik om het land in feite militair te bezetten, aldus beschuldigingen van diverse staatshoofden en regeringsleiders, hoge ambtenaren van de VN en humanitaire organisaties. In Haïti bevinden zich momenteel onder het voorwendsel van "humanitaire hulp" 16.000 Amerikaanse militairen, wat ernstige problemen veroorzaakt bij de verdeling van medische goederen, geneesmiddelen, voedsel, enz. De EU stuurt politie-eenheden en "niet-humanitaire" hulp ten belope van miljoenen euro's.

Kan de Raad bijgevolg antwoorden op de volgende vragen: Is de EU van plan in Haïti hetzelfde beleid te voeren als de VS? Veroordeelt hij het gebruik van "humanitaire hulp" als voorwendsel om derde landen en hun bevolking politiek en militair te overheersen?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in februari 2010 te Straatsburg.

De Raad deelt de door de geachte afgevaardigde uitgesproken mening dat Haïti wordt geconfronteerd met een tragedie van ongekende omvang. De aardbeving van 12 januari heeft tot massaal verlies van levens en massale verwoesting geleid en daarmee de toch al fragiele situatie van het land verergerd.

De EU en haar lidstaten hebben de ramp beoordeeld en snel en doelmatig gereageerd vanaf de allereerste dagen na de aardbeving. Op 18 januari is door hoge vertegenwoordiger Ashton een buitengewone vergadering van de Raad Buitenlandse Zaken bijeengeroepen, waarop een zeer substantiële eerste respons van de EU is overeengekomen, met inbegrip van aanzienlijke financiële bijstand.⁽⁵⁾

Op 25 januari heeft de Raad Buitenlandse Zaken besloten positief te reageren op het specifieke verzoek van de VN om aanvullende steun voor het vervoer en de aflevering van humanitaire hulp en voor het optreden van MINUSTAH ter waarborging van voldoende veiligheid op de grond. Dit verklaart de levering van technische expertise en apparatuur voor het openen van routes voor de hulptransporten, van maritieme logistieke capaciteit voor het afhandelen van scheepsladingen zonder havenvoorzieningen en een collectieve EU-bijdrage ter versterking van het politionele vermogen van MINUSTAH, inclusief de bijdrage van de lidstaten die deel uitmaken van het Europees Gendarmeriekorps.

De Raad is echter niet op de hoogte van pogingen om humanitaire hulp te gebruiken zoals de geachte afgevaardigde beschrijft. Vanaf het begin heeft de EU de wereldwijde respons op deze crisis toegejuicht en de centrale en coördinerende rol van de Verenigde Naties bij de internationale hulpinspanningen krachtig gesteund. De EU heeft ook benadrukt dat de hulp en de verdere wederopbouwinspanningen moeten zijn gebaseerd op de werkelijke behoefte en moeten worden geleid door de Haïtiaanse autoriteiten.

De deelnemers aan de bijeenkomst van de 'Vrienden van Haïti' op 25 januari in Montreal, waaronder de EU en de VS, hebben de blijvende leiding en soevereiniteit van de regering van Haïti erkend en opnieuw hun engagement uitgesproken met een gecoördineerde, samenhangende en allesomvattende aanpak van de

(5) Per 1 februari bedraagt de totale humanitaire steun van de EU naar aanleiding van de aardbeving in Haïti, met inbegrip van geplande toezeggingen, 212 miljoen euro (van achttien lidstaten en de Commissie). Een geactualiseerd cijfer zal worden verstrekt voor de plenaire vergadering met het vragen uur.

directe noden van Haïti en de behoeften op langere termijn. Wat de Raad betreft zullen deze beginselen zonder twijfel richting blijven geven aan het eigen beleid van de EU.

*
* *

Vraag nr. 17 van Brian Crowley (H-0041/10)

Betreft: Betrekkingen tussen de EU en de VS

Kan de Raad meedelen welke concrete stappen hij de komende zes maanden zal ondernemen om de economische banden tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten aan te halen, rekening houdend met de wereldwijde economische problemen waarmee wij gezamenlijk geconfronteerd worden?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in februari 2010 te Straatsburg.

De EU en de VS zijn elkaars grootste economische partners en verantwoordelijk voor de omvangrijkste bilaterale handelsrelatie ter wereld. Deze relatie is verantwoordelijk voor zo'n 14 miljoen banen. Nu de EU en de VS streven naar herstel van duurzame groei is het essentieel dat ze samen blijven optreden tegen opkomend protectionisme en de verleiding weerstaan om handels- en investeringsbelemmeringen op te werpen, wat vooral belangrijk is in de huidige economische situatie. In het kader van deze aanpak streeft de Raad naar uitvoering van de overeenkomsten die zijn bereikt tijdens de laatste Top van de VS en de EU op 3 november 2009.

Om de groei van de economie en de werkgelegenheid in the trans-Atlantische markt te stimuleren zal de Raad strategisch richting helpen geven aan de Transatlantische Economische Raad (TEC) van EU en VS, met name via de ontwikkeling van verenigbare benaderingen voor regelgeving op belangrijke gebieden, zoals etikettering, energie-efficiëntie en nanotechnologie; beoordeling van samenwerkingsvormen in de regelgeving, waaronder overeenkomsten voor wederzijdse erkenning; bestudering van het gebruik van vrijwillige normen ter ondersteuning van regelgeving; samenwerking op het gebied van veilige handel en internationale eigendomsrechten en het vestigen van een nieuwe innovatiedialoog tussen de VS en de EU.

De Raad zal ook de trans-Atlantische samenwerking voor financieel toezicht blijven steunen, met name via de regelgevende dialoog financiële markten, waarin hervormingen in de regelgeving worden voorgesteld die wezenlijk verenigbaar zijn. Ook zet de Raad zich in voor het behoud van de integriteit van het financiële stelsel, de bevordering van vrije en eerlijke concurrentie, het waarborgen van stevige bescherming van consumenten en beleggers en de vermindering of uitbanning van de mogelijkheden voor gereguleerde arbitrage. De Raad zal niet alleen optreden in bilaterale discussies met de VS maar ook in multilaterale fora, met name het G20-proces.

Bovendien blijft de Raad zich inzetten voor de afronding van de tweede fase van de luchtvaartovereenkomst tussen de EU en de VS in 2010. Deze overeenkomst alleen al zou tot een werkgelegenheidswinst van zo'n 80 000 banen kunnen leiden.

*
* *

Vraag nr. 18 van Liam Aylward (H-0043/10)

Betreft: Europees Sociaal Fonds - verlaging van de drempel en faciliteit voor vervroegde verstrekking van middelen

Vanwege de steeds slechtere weersomstandigheden in Europa in de afgelopen maanden en de schade die dit heeft veroorzaakt aan huizen, bedrijven en de landbouw, staat het Europees Solidariteitsfonds momenteel sterk in de belangstelling.

De Commissie en het Parlement hebben de Raad een voorstel gepresenteerd voor een nieuwe verordening betreffende het Solidariteitsfonds, met als belangrijk aspect dat de drempel voor zogeheten grote rampen wordt verlaagd tot 0,5% van het BNI of, indien dit lager is, 1 miljard EUR in prijzen van 2007 (overeenkomstig het huidige Fonds 0,6% van het BNI of 3 miljard EUR in prijzen van 2002).

Van belang is dat het voorstel tevens de mogelijkheid biedt om steun vooruit te betalen aan een door een ramp getroffen land dat daarom verzoekt - een faciliteit die zeer welkom zou zijn voor gebieden in de periode direct na een ramp.

Kan de Raad aangeven wanneer hij voornemens is dit voorstel te behandelen, met name gezien het toenemende belang van dit fonds? Kan de Raad aangeven of de faciliteit voor het toekennen van vervroegde betalingen overwogen zal worden?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in februari 2010 te Straatsburg.

De Raad kan om twee redenen niet aangeven wanneer hij verwacht dit voorstel te behandelen:

A) Het voorstel waarnaar de geachte afgevaardigde verwijst heeft tot bezorgdheid onder lidstaten geleid. Vanaf het eerste begin van de discussies heeft een groot aantal delegaties zich zelfs verzet tegen elk belangrijk onderdeel van het voorstel: de uitbreiding van de werkingssfeer, de verlaagde drempels en de politieke criteria. Het is moeilijk in te zien hoe vooruitgang kan worden geboekt op basis van het Commissievoorstel.

B) Op 22 juli 2008 heeft de Raad conclusies aangenomen op basis van speciaal verslag nr. 3/2008 van de Europese Rekenkamer, waarin werd onderzocht hoe snel, doelmatig en flexibel het Solidariteitsfonds van de Europese Unie had gewerkt tussen 2002 en 2006. In die conclusies heeft de Raad benadrukt in dat stadium herziening van de verordening niet noodzakelijk te achten.

Dat gezegd zijnde, is het Spaanse voorzitterschap van plan de spoedige goedkeuring te bewerkstelligen van het besluit tot vaststelling van de regelingen voor de tenuitvoerlegging van de solidariteitsclausule waarnaar wordt verwezen in artikel 222 van het Verdrag betreffende de werking van de EU, zodra de Raad een gezamenlijk voorstel van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger ontvangt overeenkomstig artikel 222 VWEU.

*
* *

Vraag nr. 19 van Laima Liucija Andrikienė (H-0045/10)

Betreft: Vooruitzichten voor de sluiting van een associatieovereenkomst met de landen van Midden-Amerika

De in 2009 in Honduras gepleegde staatsgreep en de daaropvolgende constitutionele crisis vormde de voornaamste hinderpaal voor de afronding van de associatieovereenkomst tussen de EU en zes Midden-Amerikaanse landen (Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua en Panama). Wat is het standpunt van het voorzitterschap met betrekking tot de politieke en constitutionele situatie in Honduras na de in november 2009 gehouden presidentsverkiezingen? Worden hiermee volgens de Raad de voorwaarden gecreëerd voor de volledige erkenning van de legitimiteit van de Hondurese regering en wordt hiermee de weg geëffend voor de beoogde associatieovereenkomst, die ook de sluiting van een vrijhandelsakkoord met de betrokken Midden-Amerikaanse landen omvat?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in februari 2010 te Straatsburg.

Zoals aangegeven in de verklaring die het voorzitterschap namens de EU op 3 december 2009 heeft afgelegd, betreurt de EU het dat het akkoord van Tegucigalpa/San José niet volledig ten uitvoer is gelegd voor de verkiezingen van 29 november 2009. Desalniettemin beschouwt de EU de verkiezingen als een belangrijke stap op weg naar een oplossing voor de crisis.

De ondertekening door de heer Lobo en alle andere presidentskandidaten, op 20 januari 2010, van de overeenkomst voor nationale verzoening en versterking van de democratie is een belangrijke eerste stap in de goede richting. De overeenkomst bevat de kernonderdelen van het akkoord van Tegucigalpa/San José en voorziet in de toereikende en eervolle oplossing voor de status van president Zelaya waarom de EU heeft verzocht (en die de heer Zelaya zelf heeft aanvaard). Op 27 januari, na de inhuldiging van president Lobo,

heeft de hoge vertegenwoordiger namens de EU een verklaring uitgegeven waarin hij werd verzocht de in de overeenkomst genoemde initiatieven onverwijld in daden om te zetten, met name de installatie van de waarheidscommissie. De EU hoopt dat deze voorwaarden snel zullen worden verwezenlijkt om de weg te bereiden voor snelle normalisering van de betrekkingen met Honduras en voor hervatting van de onderhandelingen over een associatieverdrag tussen de EU en Midden-Amerika.

De EU is vastbesloten steun te blijven verlenen aan het herstel van de grondwettelijke en democratische orde en aan het proces van nationale verzoening in Honduras.

*
* *

Vraag nr. 20 van Ryszard Czarnecki (H-0047/10)

Betreft: Harmonisatie van financieel en fiscaal beleid in de EU

Zijn de zinspelingen van premier Zapatero op harmonisatie van financieel en fiscaal beleid representatief voor het standpunt van de hele Raad, of gaat het om een persoonlijk idee van de Spaanse premier? Dit plan heeft in Polen en in de andere nieuwe lidstaten namelijk voor onrust gezorgd.

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in februari 2010 te Straatsburg.

Wat betreft het beleid inzake financiële diensten heeft de Europese Raad tijdens zijn vergadering in december 2009 geconcludeerd dat er behoefte bestaat aan brede exitstrategieën op basis van een gecoördineerde aanpak. Ook heeft de Raad toen het plan van de Commissie toegejuicht om nauwgezet toezicht te houden op de tenuitvoerlegging van gezonde beloningsbeginselen en de financiële sector uitgenodigd onmiddellijk gezonde beloningspraktijken in te voeren.

Momenteel zijn onderhandelingen gaande over een aantal belangrijke wetgevingsvoorstellen ter verbetering van de regelgeving en het bestuur in de financiële dienstverlening. Deze omvatten een nieuwe structuur voor financieel toezicht in Europa, wijzigingen in de richtlijn kapitaalvereisten en een ontwerprichtlijn inzake beheerders van alternatieve beleggingsfondsen, die ook gericht is op de kwestie van een passend beloningsbeleid. Wij juichen de intentie van de Commissie toe om in 2010 wetgevingsvoorstellen te presenteren ter bevordering van de stabiliteit en transparantie van de derivatenmarkten.

Ten aanzien van het fiscale beleid dient te worden opgemerkt dat de harmonisatieniveaus uiteenlopen van zeer intensieve harmonisatie van indirecte belastingen via richtlijnen inzake btw, accijnzen (op alcohol, tabak en minerale oliën) en energiebelasting, tot minder intensieve harmonisatie van directe belastingen die specifiek zijn gericht op het wegnemen van dubbele belasting op intragroepsdividenden (moeder-dochterrichtlijn), rente en royalty's (richtlijn rente en royalty's) en de facilitering van grensoverschrijdende fusies (fusierichtlijn).

Daarnaast is met EU-wetgeving getracht de wederzijdse bijstand en samenwerking tussen belastingdiensten te verbeteren via richtlijnen inzake de belasting van spaargelden en het aanslaan en innen van belastingvorderingen op het gebied van directe belastingen, btw en accijnzen. Bijzondere aandacht wordt besteed aan samenwerking tussen de lidstaten bij de bestrijding van belastingfraude.

Op het gebied van directe belasting wordt het werk aan goed bestuur in fiscale zaken voortgezet, in het bijzonder door:

- in intracommunautaire situaties te streven naar overeenstemming over wijzigingen in de richtlijn inzake spaarbelasting en de richtlijn inzake administratieve samenwerking op het terrein van belastingaanslagen;
- op het gebied van externe betrekkingen te onderhandelen over een antifraudeovereenkomst met Liechtenstein en de Commissie opdracht te geven tot onderhandelingen over antifraudeovereenkomsten met andere derde landen (Andorra, Monaco, San Marino en Zwitserland).

Op het gebied van de indirecte belasting en ten aanzien van de bestrijding van btw-fraude zal Eurofisc, een voorgesteld decentraal netwerk voor de uitwisseling van inlichtingen over btw-fraude tussen de lidstaten, een steeds belangrijker rol kunnen spelen. Op het btw-terrein werkt de Raad al aan een voorstel voor een richtlijn inzake btw-regels voor elektronische facturering, een belangrijk element van de administratieve vereenvoudiging en lastenverlichting voor bedrijven.

Ten slotte is het van belang dat vooruitgang wordt geboekt bij de aanpassing van een kader voor de belasting van energieproducten op basis van milieucriteria en de Raad is bereid te werken aan de toekomstige Commissievoorstellen op dit gebied.

Het is uiteraard de taak van de Commissie om voorstellen aan de Raad en het Europees Parlement te presenteren ten aanzien van financieel of fiscaal beleid op EU-niveau, die vervolgens moeten worden behandeld volgens de in het Verdrag vastgestelde procedures.

*
* *

Vraag nr. 21 van Marian Harkin (H-0048/10)

Betreft: Voedselsupplementen

Deze week (11 – 12 februari) heeft het Spaanse voorzitterschap een bijeenkomst belegd met hoge ambtenaren en deskundigen van het raadgevend forum van de Europese Autoriteit voor Voedselveiligheid (EAVV) en de instanties die verantwoordelijk zijn voor de gezondheid van het voedsel. Kan het voorzitterschap mededelen wat het van deze bijeenkomst verwacht en is het van mening dat het belangrijk is dat rekening wordt gehouden met andere adviezen inzake wetenschappelijke risicobeoordeling dan de wetenschappelijke onderzoeken die de EAVV heeft uitgevoerd ter bepaling van toelaatbare maximale opnameniveaus die worden opgesomd in bijlage I bij richtlijn 2002/46/EG⁽⁶⁾?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in februari 2010 te Straatsburg.

De vergadering waarnaar de geachte afgevaardigde verwijst betreft het raadgevend forum van de Europese Autoriteit voor Voedselveiligheid. Dit is een platform dat de verbinding vormt tussen de EAVV en de nationale autoriteiten voor voedselveiligheid van alle 27 EU-lidstaten en waarin elke lidstaat is vertegenwoordigd door het nationale orgaan dat verantwoordelijk is voor risicobeoordeling. Het raadgevend forum van de EAVV vergadert regelmatig (vier à vijf keer per jaar), telkens in een andere lidstaat. De volgende vergadering is de 35ste en wordt op 11-12 februari 2010 gehouden in Sevilla.

Opgemerkt moet worden dat de agenda voor de vergaderingen van het raadgevend forum wordt bepaald door de EAVV zelf en niet door het voorzitterschap. Voor zover ons bekend staan voedingssupplementen niet op de agenda voor de vergadering in Sevilla op 11 en 12 februari 2010. Gezien de aard van die vergadering kan het voorzitterschap in dit stadium geen commentaar geven op de uitkomst ervan.

Wat betreft de wetenschappelijke studies die door de EAVV worden uitgevoerd om de maximale opnameniveaus vast te stellen van de vitaminen en mineralen die worden vermeld in bijlage I van Richtlijn 2002/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 10 juni 2002 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake voedingssupplementen, hebben het Parlement en de Raad in artikel 5 van Richtlijn 2002/46/EG bepaald dat dergelijke niveaus, behoudens wetenschappelijke risicobeoordeling, moeten worden vastgesteld via de comitéprocedure met toetsing.

De Commissie heeft in 2006 uitvoerige openbare raadplegingen gehouden ter voorbereiding van een ontwerpvoorstel. De door de Commissie in reactie op haar discussienota ontvangen visies van lidstaten en belanghebbenden kunnen worden ingezien op de openbare website van de Commissie⁽⁷⁾.

De Raad begrijpt dat de Commissie thans werkt aan de effectbeoordeling ter afronding van het conceptvoorstel dat ter toetsing zal worden voorgelegd aan het Permanent Comité voor de voedselketen en de diergezondheid en vervolgens aan het Europees Parlement en de Raad, zoals bepaald in artikel 5, onder a), van het Besluit van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden.

*
* *

⁽⁶⁾ PB L 183, 12.7.2002, blz. 51.

⁽⁷⁾ <http://ec.europa.eu/food/food/labellingnutrition/supplements/>.

Vraag nr. 22 van Hans-Peter Martin (H-0049/10)**Betreft: Risicobeperking op de financiële markten**

De president van de VS eist speciale belastingen voor geredde banken, strengere regels voor de toekenning van bonussen, nieuwe regels ter beperking van handel voor eigen rekening en met name de opsplitsing van banken - aan de ene kant de gebruikelijke klantenactiviteiten en aan de andere kanten de bijzonder riskante activiteiten in de sector beleggingen. Doel van deze maatregelen is te voorkomen dat financiële bedrijven "too big to fail" worden.

Hoe ziet de Raad deze nieuwe initiatieven van de regering van de VS ter regulering van de banksector? Welke voorstellen denkt het Spaanse voorzitterschap tijdens de bijzondere Top op 11 februari 2010 in te dienen?

In hoeverre acht de Raad een economische regering van de EU noodzakelijk om EU-dekkende regelgeving voor de banksector op te stellen en te handhaven?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in februari 2010 te Straatsburg.

De geachte afgevaardigde stelt een bijzonder belangrijk en actueel onderwerp aan de orde.

President Obama heeft opgeroepen tot de invoering in de VS van een verantwoordelijkheidsheffing voor de financiële sector, bedoeld als vergoeding voor de steun die de Amerikaanse regering heeft verleend via de reddingsregelingen tijdens de crisis en ter versterking van de overheidsfinanciën. Bovendien heeft president Obama op 21 januari 2010 initiatieven aangekondigd om de toegestane reikwijdte van de activiteiten van financiële instellingen te beperken en banken activiteiten te verbieden die primair worden beschouwd als speculatieve risico's.

Dit betekent een belangrijke beleidsstap met betrekking tot de huidige debatten in de G-20 en de Financial Stability Board (FSB), die gericht zijn op herstel via regelgeving en toezicht.

De discussie in de Raad over de plannen van de VS is nog niet begonnen, vooral omdat deze nog moeten worden uitgewerkt door de Amerikaanse regering, met name het ministerie van Financiën, en het Congres.

Tegen deze achtergrond zou het niet gepast zijn vooruit te lopen op het oordeel van de Raad in deze kwestie of te speculeren op de mogelijke uitkomst van de bijzondere vergadering van de Europese Raad op 11 februari. Toch neemt de Raad notie van recente initiatieven van de VS, die nog in een vroeg stadium van ontwikkeling zijn, als teken van sterkere vastbeslotenheid van de Amerikaanse regering om de opeenhoping van risico's en ethische gevaren in het financiële stelsel aan te pakken. Daarbij moet echter worden opgemerkt dat deze initiatieven boven op een bredere reeks regelgevende instrumenten komen die momenteel worden bestudeerd door internationale organen zoals het BCBS (Bazels Comité voor banktoezicht), de FSB of het IMF. De EU levert een actieve bijdrage aan dit internationale debat dat is gericht op de aanpak van mondiale zorgen op gemeenschappelijke en gecoördineerde basis. Zo dringen wij aan op oplossingen waarmee allereerst wordt gewaarborgd dat beleidsinitiatieven met buitensporige risico's op preventieve basis worden vermeden teneinde onder andere oplossingen te vinden voor het probleem van banken die te groot zijn om ze failliet te laten gaan of de opeenhoping van systeemrisico's bij bepaalde financiële markten of spelers. De ontwikkeling van strengere kapitaaleisen of liquiditeitsbepalingen is een van de oplossingen die door de EU volledig ondersteund worden. Ten tweede ijvert de EU ook voor de bevordering van oplossingen waarmee wordt gewaarborgd dat de financiële sector een deel van de kosten van het financiële herstel in geval van crisis op zich neemt, bijvoorbeeld via particuliere crisisfondsen of verzekeringsmechanismen.

Daarnaast is het beleid van de Raad inzake risicobeperking op financiële markten, zoals de geachte afgevaardigde weet, ook geconcentreerd op versterking van het kader voor financieel toezicht. Op 20 maart 2009 heeft de Europese Raad, naar aanleiding van het verslag van de groep op hoog niveau inzake financieel toezicht in de EU van 25 februari 2009 (het verslag-De Larosière), overeenstemming bereikt over de noodzaak om de regelgeving en het toezicht voor financiële instellingen in de EU te versterken en geconcludeerd dat het verslag van de groep op hoog niveau inzake financieel toezicht onder voorzitterschap van Jacques de Larosière als basis voor actie kon dienen.

De Commissie heeft vervolgens vijf voorstellen gepresenteerd voor de oprichting van een nieuw mechanisme voor financieel toezicht in de EU, met name via macro- en microtoezicht, waaraan nu wordt gewerkt in de

Raad en in het Europees Parlement. De Raad kijkt uit naar de spoedige goedkeuring dit jaar van het maatregelenpakket voor de hervorming van het financieel toezicht, waarover momenteel door onze beide instellingen wordt onderhandeld met het oog op overeenstemming in eerste lezing.

Deze nieuwe wetgeving moet het voor het nieuw opgerichte Europees Comité voor systeemrisico's en de Europese toezichthoudende autoriteit mogelijk maken het toezicht op de risico's en de tijdige oplossing daarvan te versterken via beter geïnformeerde en gecoördineerde toezichtmaatregelen.

Daarnaast wordt gewerkt aan andere aspecten van de in het verslag-De Larosière uitgezette routekaart. Daartoe behoort ook de kwestie van de beloningen in het door de Commissie op 13 juli 2009 gepresenteerde voorstel tot wijziging van de richtlijn kapitaalvereisten. Het doel van deze richtlijn is onder andere dat de beloningsregelingen van banken en investeringsmaatschappijen onder het bedrijfseconomisch toezicht worden gebracht teneinde kredietinstellingen en investeringsmaatschappijen te verplichten een beloningsbeleid te voeren dat in overeenstemming is met doeltreffend risicobeheer. De Raad heeft in december overeenstemming bereikt over de tekst van een algemene aanpak en heeft thans de intentie zijn uiterste best te doen om te werken aan een overeenkomst met het Europees Parlement zodat deze richtlijn zo spoedig mogelijk kan worden goedgekeurd.

*
* *

VRAGEN AAN DE COMMISSIE

Vraag nr. 23 van Silvia-Adriana Țicău (H-0010/10)

Betreft: Procedures en voorwaarden voor indiening van een burgerinitiatief

Volgens het verdrag van Lissabon kunnen ten minste een miljoen burgers van de Unie, afkomstig uit een significant aantal lidstaten, de Commissie verzoeken binnen het kader van de haar toegedeelde bevoegdheden een passend voorstel in te dienen wanneer zij van oordeel zijn dat inzake een aangelegenheid een rechtshandeling van de Unie nodig is ter uitvoering van de Verdragen. Het Europees Parlement en de Raad stellen volgens de gewone wetgevingsprocedure bij verordeningen de bepalingen vast voor de procedures en voorwaarden voor de indiening van een burgerinitiatief, met inbegrip van het minimum aantal lidstaten waaruit de burgers die het verzoek indienen, afkomstig dienen te zijn.

Welke stappen overweegt de Commissie te nemen, en wanneer, met het oog op de vaststelling van de procedures en voorwaarden voor de indiening van een burgerinitiatief?

Antwoord

De Commissie juicht de invoering van het Europese burgerinitiatief toe. Het zal de burgers van de Europese Unie een krachtiger stem geven, een nieuwe dimensie aan de Europese democratie toevoegen en een aanvulling vormen op de rechten die verband houden met het burgerschap van de Unie.

Gezien de wettelijke, bestuurlijke en praktische vragen die worden opgeworpen door het nieuwe Europese burgerinitiatief, ingevoerd op grond van artikel 11 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, en gezien het belang van het initiatief voor burgers, belanghebbenden en overheden in de lidstaten, heeft de Commissie op 11 november 2009 een groenboek uitgegeven waarin de meningen van alle betrokken partijen zijn verzameld over de belangrijkste zaken die vorm zullen geven aan de toekomstige verordening. Belanghebbenden konden tot 31 januari 2010 reageren op de raadpleging. De reacties op dit groenboek zullen, evenals de resolutie van het Parlement uit mei 2009 over het burgerinitiatief, als basis dienen voor de voorbereiding van het Commissievoorstel voor een verordening.

De Commissie vindt dat de Europese burgers zo snel mogelijk moeten kunnen profiteren van het Europese burgerinitiatief. Om dat te bevorderen zal zij binnenkort een voorstel presenteren voor een verordening op basis van artikel 24 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. De Commissie heeft de ambitie het mogelijk te maken dat de verordening wordt goedgekeurd voor het einde van het eerste jaar na de inwerkingtreding van het Verdrag en zij vertrouwt erop dat het Europees Parlement en de Raad deze doelstelling delen.

*
* *

Vraag nr. 24 van Francesco De Angelis (H-0013/10)**Betreft: Discriminatie op grond van geslacht in de socialebeschermingsstelsels van de lidstaten**

Kan de Commissie, gezien artikel 153, titel X, van de geconsolideerde versie van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, het arrest van 13 november 2008 van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen (Commissie tegen de Italiaanse Republiek) en de overeenkomsten die de afgelopen maanden en jaren tot stand aan het komen zijn tussen de maatschappelijke vertegenwoordigingen en particuliere ondernemingen in de lidstaten met betrekking tot de criteria voor aanwerving voor onbepaalde tijd, aangeven welke maatregelen zij zal nemen om te voorkomen dat in bepaalde lidstaten voor mannen en vrouwen verschillende pensioenvoorwaarden gelden, hetgeen in feite neerkomt op discriminatie op grond van geslacht op het werk?

Antwoord

Het arrest van het Europese Hof waarnaar de geachte afgevaardigde in aanvulling op artikel 153 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) verwijst⁽⁸⁾ met het oog op discriminatie op grond van geslacht die kan voortkomen uit verschillen in pensioenrechten tussen mannen en vrouwen, heeft betrekking op de pensioenregeling die wordt beheerd door het Istituto nazionale della previdenza per i dipendenti dell'amministrazione pubblica (INPDAP) en geldt voor de pensioenen van ambtenaren en andere medewerkers in openbare dienst. Volgens de omstreden bepalingen gold een pensioenleeftijd van 60 jaar voor vrouwen en van 65 jaar voor mannen. In zijn arrest bepaalde het Hof dat een pensioen dat door een werkgever (die ook de staat kan zijn) uit hoofde van een arbeidsverhouding aan een voormalige werknemer wordt uitgekeerd, moet worden opgevat als 'beloning' in de zin van artikel 153 VWEU. Het Hof bevestigde daarmee dat ambtenaren in dit verband moeten worden beschouwd als 'werknemers'. Als gevolg daarvan moeten de pensioenregelingen van het INPDAP, en met name de regels ten aanzien van de pensioenleeftijd, voldoen aan het beginsel van gelijke behandeling. Deze jurisprudentie is onlangs door het Hof bekrachtigd in een zaak betreffende een verschil in pensioenleeftijd voor Griekse ambtenaren⁽⁹⁾.

In zijn arrest in zaak C-46/07 ging het Hof echter niet in op de vraag hoe een verschil in pensioenrechten dat het gevolg is van een verschil in pensioenleeftijd in het verleden, moet worden opgeheven.

In de zaken C-408/92 en C-28/93⁽¹⁰⁾ heeft het Hof uitgesproken dat, als discriminatie op het gebied van beloning is vastgesteld, "zolang in het kader van de regeling geen maatregelen zijn getroffen om de gelijkheid van behandeling tot stand te brengen, de naleving van artikel [141 EG] slechts [kan] worden verzekerd door de leden van de benadeelde groep dezelfde voordelen toe te kennen als [die welke] de leden van de bevoordeelde groep genieten."

Het Hof bepaalde verder: "Toepassing van dit beginsel [...] betekent, dat voor de periode tussen 17 mei 1990 (de datum van het arrest Barber) en 1 juli 1991 (de datum waarop in het kader van de regeling maatregelen zijn getroffen om een gelijkheid tot stand te brengen) de pensioenrechten van mannen moeten worden berekend op basis van dezelfde pensioengerechtigde leeftijd als die welke voor vrouwen gold." De vaste jurisprudentie bevestigt het standpunt van het Hof op dit punt.

Bijgevolg houdt de Commissie de ontwikkelingen in de Italiaanse wetgeving met inachtneming van het arrest van het Hof nauwlettend in de gaten en zal zij in actie komen wanneer Italië of een andere lidstaat met soortgelijke problemen het arrest niet naleeft.

Wat betreft discriminatoire overeenkomsten die door bepaalde organisaties en vakbonden in de lidstaten zijn gesloten en waarnaar de geachte afgevaardigde verwijst, is het in beginsel aan de nationale gerechtshoven om vast te stellen of dergelijke overeenkomsten in overeenstemming zijn met het Europees recht. Uit hoofde van artikel 288 VWEU berust de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor de juiste omzetting en toepassing van EU-wetgeving bij de lidstaat.

*
* *

(8) Zaak C-46/07 Commissie van de Europese gemeenschappen tegen Italiaanse Republiek [2008] ECR I-151.

(9) Arrest van 26 maart 2009 in zaak C-559/07 Commissie van de Europese gemeenschappen tegen Griekenland.

(10) Zaken C-408/92 Smith [1994] ECR I-4435, punten 17 v.v., en C-28/93 Van den Akker [1994] ECR I-4527, punten 16 v.v.

Vraag nr. 25 van Rolandas Paksas (H-0014/10)**Betreft: Mensenrechten**

Een aantal leden van het Litouwse parlement hebben een parlementair onderzoek ingesteld aan de hand waarvan men tot de conclusie is gekomen dat op initiatief van de geheime dienst van een buitenlandse staat in Litouwen ruimtes zijn ingericht om mensen gevangen te houden. Voorts is komen vast te staan dat met de CIA in verband gebrachte vliegtuigen, die eveneens zijn genoemd in het onderzoek van het Europees Parlement naar de geheime CIA-gevangenissen in Europa, meerdere malen in Litouwse luchthavens zijn gestart en geland. In het onderzoek van het Litouwse parlement worden meer met de CIA in verband gebrachte vliegtuigen genoemd dan in het onderzoek van het Europees Parlement.

Is de Europese Commissie, in het licht van deze nieuwe feiten, niet van mening dat er thans voldoende rechtsgrond bestaat om een speciaal onderzoek in te stellen naar een mogelijke schending van de artikelen dienaangaande van het Verdrag van Genève, van het Internationaal Statuut van de rechten van de mens en van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, alsmede naar de inmenging van de geheime dienst van een buitenlandse staat in de aangelegenheden van Litouwen, soevereine staat en lid van de Europese Unie?

Antwoord

Zoals de Commissie bij vele gelegenheden heeft benadrukt, is zij van mening dat de praktijken zoals zogeheten buitengewone overdrachten en geheime detentie inbreuk maken op de grondrechten die worden gegarandeerd door het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens.

De Commissie heeft ook altijd onderstreept dat het aan de betrokken lidstaten is om diepgaand, onafhankelijk en onpartijdig onderzoek te beginnen of voort te zetten om de waarheid vast te stellen. Alleen met de onderzoeksinstrumenten en -middelen die de lidstaten ter beschikking staan, kunnen alle feiten aan het licht worden gebracht. De Commissie heeft noch de bevoegdheid, noch de middelen om de waarheid vast te stellen in plaats van de lidstaten.

De Commissie juicht derhalve het onderzoek van de Litouwse onderzoekcommissie waarnaar de geachte afgevaardigde verwijst, toe.

In oktober 2009 heeft de commissaris voor Justitie, vrijheid en veiligheid een brief aan de Litouwse minster van Justitie geschreven waarin de bezorgdheid van de Commissie over de aantijgingen werd uitgesproken en de start van het onderzoek werd toegejuicht, die door president Grybauskaitė was bekendgemaakt in het kader van haar bezoek aan de voorzitter van de Commissie.

De Commissie memoreert in het bijzonder dat de Litouwse onderzoekscommissie een aantal aanbevelingen heeft gedaan om een strengere controle op de activiteiten van haar geheime diensten te waarborgen en dat zij heeft voorgesteld strafrechtelijke onderzoeken te beginnen met de bedoeling meer licht te werpen op de omstandigheden en mogelijk strafrechtelijke verantwoordelijkheden vast te stellen. De Commissie juicht het toe dat de onderzoekscommissie zich heeft ingespannen om concrete aanbevelingen te doen die zijn gericht op voorkoming van de kans dat dergelijke incidenten zich in de toekomst voordoen.

*

* *

Vraag nr. 26 van Frank Vanhecke (H-0017/10)**Betreft: Europese steun aan het Studie Centrum voor Kernenergie en Myrrha-project**

Hoe staat de Commissie tegenover het Studie Centrum voor Kernenergie in Mol (België) en het bekende Myrrha-project van deze instelling? Is de Commissie van plan deze instelling en/of het Myrrha-project financieel te ondersteunen? Zo neen, waarom niet? Zo ja, wanneer en met hoeveel middelen?

Antwoord

Het MYRRHA-project (voor de bouw van een 'multi-purpose hybrid research reactor for high-tech applications') is momenteel een voorstel van het SCK/CEN (Studiecentrum voor Kernenergie – Centre d'Etude de l'Energie nucléaire) met het oog op financiering door de Belgische regering.

Er zijn daarom geen plannen om de bouw van dit project te steunen via het huidige kaderprogramma van Euratom voor kernonderzoek en opleidingsactiviteiten (zevende kaderprogramma Euratom, 2007-2011),

al wordt wel beperkte ontwerpsteun gegeven door een lopend project dat is geselecteerd in het kader van een oproep tot het indienen van voorstellen en is geëvalueerd door onafhankelijke deskundigen. MYRRHA zou een ondersteunende infrastructuur zijn binnen het Europese initiatief voor een duurzame atoomsector van het Europees strategisch plan voor energietechnologie (SET-plan) van de EU. MYRRHA wordt momenteel ook getoetst door het Europees Strategieforum voor onderzoeksinfrastructuren (ESFRI) en zou kunnen worden opgenomen in de geactualiseerde ESFRI-route kaart 2010.

*
* *

Vraag nr. 27 van Vilija Blinkevičiūtė (H-0019/10)

Betreft: Sociale minimumnormen in de strijd tegen sociaal isolement in de Europese Unie

Besluit nr. 1098/2008/EG⁽¹¹⁾ van 22 oktober 2008 van het Europees Parlement en de Raad verklaart 2010 tot "Europees Jaar van de strijd tegen armoede en sociale uitsluiting" om het overeenkomstig streven van de Europese Unie te ondersteunen. Het besluit gaat van het strategisch document van 1 december 2008 van de Europese Commissie uit, die daarmee de verbintenis aangaat om de voornaamste prioriteiten van de Europese Unie in de strijd tegen armoede en sociaal isolement te verwezenlijken.

Met de economische en sociale crisis zijn er momenteel bijna 80 miljoen Europeanen die onder de armoedegrens leven. Wat denkt de Europese Commissie dan te ondernemen om aan de hand van het Europees sociaal beleidsinstrument, dat elke burger van de Europese Unie het minimum aan sociale zekerheid garandeert, de sociale minimumnormen in heel de Europese Unie te waarborgen? De sociale minimumnormen zouden over heel de Europese Unie dezelfde moeten zijn, omdat ze het niveau van de sociale bescherming helpen verbeteren.

Antwoord

Artikel 153 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie verschaft een rechtsgrond voor het voorstellen van sociale minimumnormen op een aantal terreinen, maar niet voor wetgeving waarmee de bestrijding van sociale uitsluiting als specifiek doel kan worden bereikt.

In dit opzicht wordt de aandacht van de geachte afgevaardigde gevestigd op Aanbeveling 2008/867/EG van de Commissie van 3 oktober 2008 over de actieve inclusie van personen die van de arbeidsmarkt zijn uitgesloten⁽¹²⁾, die door de Raad is bekrachtigd op 17 december 2008 en door het Parlement in zijn resolutie van 6 mei 2009. In de aanbeveling worden gemeenschappelijke beginselen en praktische richtsnoeren vastgesteld voor de combinatie van toereikende inkomenssteun, insluitende arbeidsmarkten en toegang tot diensten van hoge kwaliteit. Het doel van de aanbeveling is het bereiken van een doeltreffend holistisch beleid voor de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting.

De Commissie getroost zich op het ogenblik aanzienlijke moeite om een toezichtkader te ontwikkelen voor de strategie van actieve insluiting. Dit houdt in dat in samenwerking met vertegenwoordigers van de lidstaten in het Comité voor sociale bescherming wordt gewerkt aan de selectie van een geschikte reeks indicatoren voor toezicht op de tenuitvoerlegging van de strategie. Ook is informatie verzameld over de wijze waarop sociale vangnetten in de verschillende lidstaten functioneren. Het gezamenlijk verslag over sociale bescherming en sociale inclusie 2010⁽¹³⁾ en het bijbehorende onderliggende document⁽¹⁴⁾ bevatten een hoofdstuk over regelingen voor minimuminkomens voor arme leden van de beroepsbevolking, waarin kritieke punten in de opzet van nationale vangnetten worden aangewezen, hoofdzakelijk in termen van dekking van de behoeftige bevolking en het onbenut laten van sociale uitkeringen door mensen die daarop wel recht hebben. Onderling leren en uitwisseling van beste praktijken met projecten en collegiale toetsing in verband met actieve insluiting zijn inmiddels begonnen en zullen worden voortgezet volgens de open coördinatiemethode in de sociale bescherming en sociale insluiting.

(11) PB L 298 van 7.11.2008, blz. 20.

(12) PB L 307 van 18.11.2008, blz. 11.

(13) COM(2010) 25 van 5.2.2010.

(14) SEC(2010) 98 van 5.2.2010.

De Commissie verwacht dat het Europees Jaar van de strijd tegen armoede en sociale uitsluiting in 2010 de versterking van de armoedebestrijding in de hele Europese Unie meer bekendheid zal geven en deze zal stimuleren.

*
* *

Vraag nr. 28 van Cristian Dan Preda (H-0020/10)

Betreft: Wetgeving-Icesave tegenover de verplichtingen van IJsland als onderdeel van de Europese economische ruimte

In een verklaring aan de pers antwoordt de Europese Commissie op het besluit van de IJslandse president dat ze de "zaak-Icesave" in haar advies over de economische criteria beoordeelt die door de Europese Raad van Kopenhagen (1993) vastgelegd zijn, dat in voorbereiding is. In hoeverre kan het besluit om een referendum over de wetgeving-Icesave te houden het oordeel over de mogelijkheden van IJsland beïnvloeden om aan de economische criteria van de Europese Raad van Kopenhagen te voldoen?

Antwoord

De aankondiging door de IJslandse president van een referendum over het wetsvoorstel inzake Icesave toont aan hoe gevoelig de kwestie voor het land is. Dit is een zaak waarover de bevolking van IJsland moet beslissen. De Commissie volgt de situatie nauwlettend. Zij wenst niet in te grijpen in een dergelijk nationaal debat.

De Commissie beschouwt het akkoord over Icesave, dat wil zeggen de leningovereenkomsten tussen het Verenigd Koninkrijk, Nederland en IJsland en de voorwaarden voor de terugbetaling van die leningen, als een bilaterale kwestie tussen de betrokken landen. Op zich staan deze overeenkomsten los van het mandaat van de Commissie om een advies op te stellen over de IJslandse aanvraag van het EU-lidmaatschap en mogen ze ook niet rechtstreeks worden gekoppeld aan het toetredingsproces van IJsland.

De Commissie is momenteel bezig haar advies over de lidmaatschapsaanvraag van IJsland te formuleren overeenkomstig het verzoek van de Raad en tracht ervoor te zorgen dat het evenwichtig, objectief en allesomvattend is.

In het advies wordt beoordeeld in hoeverre is voldaan aan de toetredingscriteria van Kopenhagen. In dit verband wordt wel verwezen naar kwesties als Icesave en kapitaaltoezicht met het oog op het IJslandse vermogen om het acquis toe te passen. Voor zover van toepassing zal worden verwezen naar de IJslandse naleving van de Europese Economische Ruimte (EER), zoals beoordeeld door de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA. In geval van niet-naleving zullen de aangegeven tekortkomingen moeten worden goedgeemaakt zodat IJsland op de toetredingsdatum volledig voldoet aan het acquis.

De Commissie wil in dit verband onderstrepen dat het advies alleen een eerste beeld zal schetsen van de mate van tenuitvoerlegging van het acquis door IJsland. De Commissie zal in een later stadium van het toetredingsproces een uitvoeriger oordeel geven, bijvoorbeeld met behulp van een zogenaamde 'doorlichting' van het EU-acquis, nadat de Raad heeft besloten de toetredingsonderhandelingen te openen.

*
* *

Vraag nr. 29 van Mairead McGuinness (H-0022/10)

Betreft: Beveiliging van luchthavens in de EU

Onlangs werd op een vlucht van Northwest Airlines vanuit de Amsterdamse luchthaven Schiphol naar Detroit een bomaanslag verijdeld. Daarnaast kwam men tot de schokkende ontdekking dat een passagier zonder het te weten explosieven aan boord had gebracht op een vlucht naar Dublin nadat een veiligheidstest van een Slovaakse luchthaven fout was gelopen. Kan de Commissie in het licht van deze gebeurtenissen dit Parlement geruststellen dat luchthavenbeveiliging hoog op haar agenda staat?

Kan zij voorts bevestigen dat zij met de lidstaten samenwerkt om de huidige beveiligingsmaatregelen te herzien?

Welke Europese richtsnoeren bestaan er voor de zogenaamde 'snuffeltests voor bommen' en zijn deze volgens de Commissie voldoende betrouwbaar? Vindt zij dat voor alle soorten van luchtvaartbeveiliging EU-voorschriften noodzakelijk zijn?

Wat is het standpunt van de Commissie over de noodzaak van strengere veiligheidsmaatregelen voor passagiers?

Wat denkt de Commissie over het gebruik van beeldtechnieken, ook bekend als bodyscans, als een middel om passagiers te screenen?

Antwoord

De Commissie voert een permanente dialoog met lidstaten, internationale partners en internationale organisaties om luchtvaartbeveiligingsmaatregelen uit te wisselen en te ontwikkelen. Zij zit een vast regelgevend comité voor dat is opgericht op grond van de EU-wetgeving inzake luchtvaartbeveiliging en dat verschillende malen per jaar periodiek bijeenkomt⁽¹⁵⁾ en indien nodig ad hoc vergadert om te reageren op lopende kwesties. Verder wisselt de Commissie regelmatig zienswijzen uit met belanghebbenden. Actualisering van bestaande wetgeving in reactie op nieuwe ontwikkelingen komt regelmatig voor en heeft de laatste jaren bij verschillende gelegenheden plaatsgevonden.

Luchthavens in de EU kunnen alleen controleapparatuur gebruiken die wordt genoemd en nader beschreven in de EU-wetgeving inzake luchtvaartbeveiliging. In beginsel moet controleapparatuur, bijvoorbeeld voor de detectie van explosieven ('bomsnuffelaars'), voldoen aan gedetailleerde prestatie- en bedieningsvoorwaarden, voor zover beschikbaar. Teneinde in één keer de juiste beveiliging binnen de EU te bereiken, moeten luchthavens gemeenschappelijke basisnormen voor luchtvaartbeveiliging toepassen.

De poging tot een terroristische aanslag op vlucht NW 253 naar Detroit op 25 december heeft opnieuw de realiteit van de grote dreiging voor de burgerluchtvaart onderstreept. De Commissie neemt op verschillende niveaus deel aan de evaluatie en mogelijke vervolgmaatregelen na het incident.

De strengere maatregelen die door sommige lidstaten eenzijdig worden toegepast, zijn op grond van het EU-recht toegestaan. De Commissie meent echter dat een meer duurzame aanpak, met gemeenschappelijke normen op EU-niveau, geboden is. De toevoeging van nieuwe detectietechnologieën, zoals geavanceerde beeldtechnologie, aan de lijst van toegestane apparatuur kan één element zijn, op voorwaarde dat zorgen met betrekking tot de gezondheid, privacy en gegevensbescherming op een bevredigende wijze kunnen worden weggenomen. Andere maatregelen, zoals meer diepgaande samenwerking van rechtshandavingsdiensten en een doelmatiger uitwisseling van beschikbare gegevens, zijn echter net zo noodzakelijk.

Voor meer gedetailleerde gegevens over de mogelijkheid om bodyscanners op te nemen in de lijst van toegelaten controletechnologieën verwijst de Commissie naar haar antwoord op de mondelinge vraag H-0001/10⁽¹⁶⁾.

*
* *

Vraag nr. 30 van Anneli Jäätteenmäki (H-0024/10)

Betreft: Vertrek uit Straatsburg opnieuw een thema als gevolg van het Verdrag van Lissabon

Overeenkomstig het Verdrag van Lissabon (artikel 8 B) kan de Commissie een zogeheten burgerinitiatief indienen. Als dit de handtekening draagt van ten minste één miljoen burgers van de Unie, "afkomstig uit een significant aantal lidstaten", moet de Commissie ter zake optreden.

EU-voorzitter Spanje heeft het burgerinitiatief samen met de andere EU-lidstaten behandeld op 13 januari 2010 in La Granja. De lidstaten kwamen overeen dat onder "een significant aantal lidstaten" een derde van de EU-lidstaten moet worden begrepen (momenteel dus negen lidstaten).

Het zogeheten "One seat"-initiatief, met als doel dat het Europees Parlement alleen in Brussel zetelt, voldoet duidelijk aan bovengenoemde criteria (ten minste één miljoen handtekeningen uit ten minste negen lidstaten). Het initiatief heeft al de handtekening gekregen van meer dan 1,2 miljoen Europeanen. Het is absurd dat de

⁽¹⁵⁾ Regelgevend comité voor de beveiliging van de luchtvaart, gebaseerd op artikel 19 van Verordening (EG) nr. 300/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2008 inzake gemeenschappelijke regels op het gebied van de beveiliging van de burgerluchtvaart en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2320/2002.

⁽¹⁶⁾ Beschikbaar op <http://www.europarl.europa.eu/QP-WEB>.

Europese belastingbetaler jaarlijks 200 miljoen EUR betaalt voor de verhuishagenrally tussen Brussel en Straatsburg.

Het "One seat"-initiatief is nog steeds in behandeling in de Commissie verzoekschriften van het Europees Parlement. Het verzoekschrift is al een keer aan de EU-instellingen voorgelegd. Toen was het Verdrag van Lissabon evenwel nog niet van kracht en de EU-instellingen hebben er geen gevolg aan gegeven. Het Parlement heeft de parlementsgebouwen op tragikomische wijze van de stad Straatsburg gekocht in de week waarin het initiatief werd ontvangen.

Is de Commissie van plan het "One seat"-initiatief in behandeling te nemen, nu het Verdrag van Lissabon van kracht is geworden?

Wat is zij van plan met het initiatief te doen?

Antwoord

De Commissie juicht de invoering van het Europese burgerinitiatief toe. Het zal de burgers van de Europese Unie een krachtiger stem geven, een nieuwe dimensie aan de Europese democratie toevoegen en een aanvulling vormen op de rechten die verband houden met het burgerschap van de Unie.

De Commissie vindt dat de Europese burgers zo snel mogelijk moeten kunnen profiteren van het Europese burgerinitiatief. Om dat te bevorderen zal zij binnenkort een voorstel presenteren voor een verordening op basis van artikel 24 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). In het voorstel zal rekening worden gehouden met de uitkomst van de openbare raadpleging waarmee de Commissie in november 2009 is begonnen om de meningen van burgers, belanghebbenden en overheden in de lidstaten te peilen. De Commissie heeft de ambitie het mogelijk te maken dat de verordening wordt goedgekeurd voor het einde van het eerste jaar na de inwerkingtreding van het Verdrag en zij vertrouwt erop dat het Europees Parlement en de Raad deze doelstelling delen.

Een Europees burgerinitiatief in de zin van artikel 11, lid 4, van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) kan de Commissie alleen verzoeken een voorstel te presenteren binnen het kader van haar bevoegdheden en over een zaak die wettelijke actie van de Unie vereist voor de tenuitvoerlegging van de Verdragen.

De plaats van de zetels van de instellingen van de Unie wordt in onderlinge overeenstemming bepaald door de regeringen van de lidstaten overeenkomstig artikel 341 VWEU. De zetel van het Europees Parlement is vastgesteld in Protocol 6, gehecht aan het nieuwe Verdrag.

Derhalve heeft de Commissie geen bevoegdheid ten aanzien van de tenuitvoerlegging van artikel 341 VWEU.

*
* *

Vraag nr. 31 van Zigmantas Balčytis (H-0025/10)

Betreft: Uitvoering van de werkzaamheden die gepland zijn voor het project "Rail Baltica"

"Rail Baltica" is een prioritair project van de Europese Unie. Door de uitvoering hiervan zouden de inwoners van de Oostzeelanden meer mogelijkheden krijgen te reizen en deel te nemen aan de interne markt van vrachtvervoer per spoor. Tevens zou het Oostzeegebied, dat afgesneden is van de rest van Europa, minder geïsoleerd raken. Ten gevolge van de financiële en economische crisis waaronder de Oostzeelanden zwaar te lijden hebben, bestaat het gevaar dat de werkzaamheden in verband met "Rail Baltica" door gebrek aan financiële middelen vertraging oplopen of zelfs worden stilgelegd. In Litouwen zijn de prognoses in verband met de werkzaamheden met goedkeuring van de Commissie reeds naar beneden toe bijgesteld. Overweegt de Commissie, gezien de moeilijke financiële situatie van deze landen, niet de mogelijkheid het percentage dat de Europese Unie bijdraagt aan de financiering van dit project te verhogen door uitgespaarde bedragen in te zetten?

Antwoord

De geachte afgevaardigde heeft gelijk wanneer hij zegt dat de huidige financiële en economische crisis gevolgen heeft voor het Rail Baltica-project, zoals voor veel grote infrastructuurprojecten in alle EU-lidstaten. De Oostzeelanden zijn verplicht te voldoen aan de vereisten voor pariteitsmiddelen voor projecten die worden gefinancierd uit hoofde van het trans-Europees vervoersnet (TEN-T) en deze middelen zijn niet gemakkelijk te verkrijgen in een periode van nationale begrotingsbeperkingen. In Litouwen heeft de Commissie een alternatief plan voor de projectuitvoering voorgesteld, dat minder kost en eenvoudiger en sneller kan worden

uitgevoerd zonder de voordelen van het voltooide Rail Baltica voor de partnerlanden aan te tasten. Deze voorgestelde wijziging van het project is door de Litouwse autoriteiten goedgekeurd in december 2009.

Wat betreft een verruiming van de middelen die al aan het project zijn toegewezen uit hoofde van het financieel perspectief 2007-2013, zal de Commissie in 2010 een volledige toetsing uitvoeren van alle prioritaire projecten die worden gefinancierd op grond van TEN-T om de voortgang te beoordelen en problemen te onderzoeken. Dat is het moment om te bekijken of het gepast is de huidige uitgavenparameters aan te passen, met inbegrip van die voor Rail Baltica.

*
* *

Vraag nr. 32 van Seán Kelly (H-0028/10)

Betreft: Toerisme - markt van autoverhuur in de EU

Momenteel is de markt voor autoverhuur in de EU opgesplitst en de eisen op het gebied van regelgeving en de prijsopbouw zijn in ieder van de 27 lidstaten anders. Dit kan tot gevolg hebben dat de vrijheid van reizen voor toeristen in de winstgevende bedrijfstak van het grensoverschrijdende toerisme wordt beperkt, waardoor de toeristenindustrie in ruimere zin inkomsten misloopt.

De huidige opsplitsing van de markt brengt een aantal problemen met zich mee;

Buitensporige afgiftekosten als het voertuig in een andere lidstaat wordt teruggebracht dan waar het is afgehaald.

Enorme tariefverschillen in buurlanden voor voertuigen van dezelfde klasse, zelfs als rekening wordt gehouden met de verschillen in kosten van levensonderhoud.

Beperkende verzekeringspolissen en uiteenlopende voorwaarden in de huurovereenkomsten.

Kan de Commissie mededelen of er plannen bestaan ter bevordering van een hechtere eenwording van de markt in deze sector en deze problemen, of althans een aantal ervan, aan te pakken?

Antwoord

De Commissie is bekend met de verschillende consumentenproblemen in verband met het autoverhuur die door de geachte afgevaardigde aan de orde worden gesteld.

De Commissie kijkt momenteel het probleem van de geografische segmentatie van de kleinhandelsmarkt voor goederen en diensten teneinde de omvang van het probleem in de praktijk vast te stellen. Het recente verslag van de Commissie over grensoverschrijdende elektronische handel in the EU⁽¹⁷⁾ en de mededeling over hetzelfde onderwerp die door de Commissie is aangenomen in oktober 2009⁽¹⁸⁾, bevatten een eerste analyse van deze problemen en van de maatregelen die de Commissie van plan is te nemen om ze op te lossen. De Commissie gelooft dat geharmoniseerde regels voor consumentenbescherming in de hele EU het voor handelaren (met inbegrip van autoverhuurbedrijven) mogelijk maken in verschillende lidstaten overeenkomsten met consumenten aan te gaan met dezelfde standaardvoorwaarden. Consumenten zullen op hun beurt profiteren van meer concurrerende grensoverschrijdende aanbiedingen. In de autoverhuurmarkt zou een verdere harmonisatie van de consumentenrechten kunnen leiden tot lagere afgiftekosten.

Om deze redenen heeft de Commissie het voorstel voor een richtlijn betreffende consumentenrechten ingediend, dat momenteel wordt besproken in de Raad en het Parlement. Dit voorstel voorziet in wijziging van de hoofdelementen van de EU-wetgeving inzake de bescherming van consumenten. Het is gebaseerd op het beginsel van volledige harmonisatie, waardoor de huidige lappendeken van consumentenwetten zal worden strakgetrokken tot één eenvoudige reeks regels.

⁽¹⁷⁾ SEC (2009) 283,

http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/caf/document.cfm?action=display&doc_id=2277&userservice_id=1&request.id=0.

⁽¹⁸⁾ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's over de grensoverschrijdende elektronische handel tussen ondernemingen en consumenten in de EU, COM (2009) 557 def. van 22.10.2009.

Tegelijkertijd bestaat er al EU-wetgeving voor enkele van de door de geachte afgevaardigde aangeroerde problemen. De geachte afgevaardigde verwijst naar verschillende praktijken die kunnen uitmonden in verschillen in behandeling door hetzelfde autoverhuurbedrijf op grond van de verblijfplaats van zijn klanten.

Op deze verschillen wordt specifiek ingegaan in artikel 20, paragraaf 2, van de dienstenrichtlijn⁽¹⁹⁾. Hier wordt bepaald: “De lidstaten zien erop toe dat de algemene voorwaarden voor toegang tot een dienst, die door de dienstverrichter toegankelijk voor het publiek worden gemaakt, geen discriminatoire bepalingen in verband met de nationaliteit of verblijfplaats van de afnemer bevatten”. In deze paragraaf wordt ook bepaald dat niet alle verschillen in behandeling verboden zijn, want verschillende voorwaarden van toegang zijn toegestaan “wanneer die verschillen rechtstreeks door objectieve criteria worden gerechtvaardigd”. Zoals wordt gepreciseerd in overweging 95 van de dienstenrichtlijn zouden objectieve rechtvaardigingsgronden bijvoorbeeld extra kosten kunnen zijn die voortvloeien uit de afstand of de technische kenmerken van de dienstverrichting, of bijkomende risico's ten gevolge van voorschriften die afwijken van die in de lidstaat van vestiging.

De dienstenrichtlijn moest door de lidstaten uiterlijk op 28 december 2009 ten uitvoer zijn gelegd. Na de tenuitvoerlegging van de dienstenrichtlijn moet gedrag van autoverhuurbedrijven dat kan leiden tot verschillen in behandeling op grond van de nationaliteit of vestigingsplaats van consumenten worden geanalyseerd uit hoofde van de nationale wettelijke bepalingen die uitvoering geven aan artikel 20, paragraaf 2, van de dienstenrichtlijn. Verschillen in behandeling zijn alleen toelaatbaar als handelaren aantonen dat de verschillen “rechtstreeks door objectieve criteria worden gerechtvaardigd”.

Daarnaast kan ook de richtlijn oneerlijke bedingen⁽²⁰⁾ relevant zijn voor sommige door de geachte afgevaardigde genoemde situaties. De richtlijn oneerlijke bedingen geldt voor de standaardvoorwaarden die gewoonlijk worden gevoegd bij de overeenkomst die tussen het autoverhuurbedrijf en de consument wordt gesloten. Volgens de richtlijn worden contractvoorwaarden als oneerlijk beschouwd wanneer ze belangrijke onevenwichtigheden veroorzaken tussen de rechten en plichten van consumenten enerzijds en die van verkopers en leveranciers anderzijds. Er kan worden aangevoerd dat beperkende voorwaarden van verzekeringspolissen oneerlijk zijn. Oneerlijke voorwaarden die in een overeenkomst worden gebruikt, zijn niet bindend voor de consument.

Bovendien verplicht deze richtlijn de handelaar zijn standaardvoorwaarden (bijvoorbeeld die van een verzekeringspolis) op te stellen en te presenteren in heldere en begrijpelijke taal. Contractvoorwaarden die niet aan deze eisen voldoen zouden ook als oneerlijk kunnen worden beschouwd en derhalve als niet-bindend voor de consument.

*
* *

Vraag nr. 33 van Charalampos Angourakis (H-0029/10)

Betreft: Vercommercialisering van de gezondheid

Bij de aanpak van het nieuwgriepvirus zijn de gevaren aan het licht gekomen die verbonden zijn met de vercommercialisering van de gezondheid en de zorg. Ik heb het hier over de selectieve presentatie van gegevens en problemen bij de epidemiologische studies, die geleid hebben tot verwarring omtrent het gebruik van het nieuwe vaccin en twijfel omtrent de noodzaak van het uitroepen van een pandemie. Ook is duidelijk geworden dat de publieke gezondheidsdiensten over te weinig personeel en infrastructuurvoorzieningen beschikken, met name bij de instellingen voor eerstelijnszorg.

Hoe beoordeelt de Commissie het optreden van de multinationale farmaceutische bedrijven, die (gedreven door het winstcriterium) de volksgezondheid in gevaar brengen?

Antwoord

De Commissie wil de geachte afgevaardigde bedanken voor deze vraag, waarin zaken aan de orde worden gesteld met betrekking tot de druk op stelsels voor gezondheidszorg en de invloed van de farmaceutische bedrijven op het volksgezondheidsbeleid, met name in het kader van de pandemische influenza H1N1.

⁽¹⁹⁾ Richtlijn 2006/123/EG betreffende diensten op de interne markt, PB L 376/36 van 27.12.2006.

⁽²⁰⁾ Richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten, PB L 95 van 21.4.1993.

Waarborgen van de continuïteit op alle terreinen van de gezondheidszorg en ook de inkoop van medicamenten, zoals vaccins en antivirale middelen, zijn integrale onderdelen van een plan om voorbereid te zijn op pandemieën. De noodzaak van voorbereiding op een pandemie in het algemeen, maar vervolgens van aanpassing aan de specifieke behoeften van een specifieke pandemie, betekende een lastige exercitie voor zowel de lidstaten als de EU. Uiteraard is het noodzakelijk flexibel te zijn en zich voor te bereiden op een beredeneerd slechtste geval. In hun richtlijnen voor de voorbereiding op pandemieën hebben de Commissie en het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC) de noodzaak benadrukt om de (openbare en particuliere) eerste- en tweedelijnsgezondheidsdiensten voor te bereiden op snel stijgende aantallen patiënten.

De inspectiegegevens die door landen worden gemeld via het Europese netwerk voor influenzabewaking laten zien dat de influenzadruk in de vorm van ziekte of acute luchtweginfecties die op nationaal niveau werd gevoeld in de eerstelijnszorg tijdens de pandemie niet zo extreem was als bijvoorbeeld bij de seizoensgebonden influenza van vorig jaar, hoewel de druk eerder in het seizoen kwam, zoals de lidstaten ook hadden verwacht op grond van de waarschuwingen. Gedeeltelijk was dit te danken aan de goede voorbereidingen van de lidstaten. Wat echter niet verwacht was, zoals blijkt uit de risicobeoordelingen van het ECDC, was de hoge selectieve druk op diensten voor intensieve zorg (voornamelijk voor ademhalingsproblemen).

De laatste dagen is er kritiek geuit op de hoeveelheid geld die is besteed aan vaccins tegen de pandemische influenza en op de vermeende invloed van de farmaceutische industrie op de besluitvorming in het volksgezondheidsbeleid. De beslissingen van de lidstaten of zij vaccins tegen pandemische influenza inkopen en hoeveel vaccins zij inkopen, behoren tot de bevoegdheden van de lidstaten zelf. De Commissie is niet betrokken geweest bij die beslissingen, noch is de Commissie op de hoogte van de contractuele afspraken tussen de lidstaten en de fabrikanten van de vaccins. Het uitroepen van een pandemie door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) heeft de uitvoering van bestaande overeenkomsten van de farmaceutische industrie met lidstaten voor de levering van vaccins tegen pandemische influenza in werking gesteld. De WHO heeft bij verschillende gelegenheden bevestigd dat het uitroepen van een pandemie niet is beïnvloed door enig winstmotief. Evenmin beschikt de Commissie over enige aanwijzing dat de beslissingen van de lidstaten door zo'n motief zijn beïnvloed. Integendeel, verscheidene lidstaten hebben de Commissie verzocht een mechanisme in het leven te roepen ter bevordering van de gezamenlijke inkoop van vaccins om kosten te besparen. De Commissie en de beide onafhankelijke Europese agentschappen, het ECDC en het Europees Geneesmiddelenbureau, hebben de lidstaten bijgestaan met regelgevende en wetenschappelijke kennis.

De lidstaten stonden voor een heel moeilijke opgave toen zij moesten beslissen hoeveel vaccindoses zij moesten inkopen zonder dat zij wisten wat de uiteindelijke aard van de pandemie zou zijn. Toen de lidstaten die beslissingen namen was de best mogelijke bescherming van hun burgers tegen een potentieel gevaarlijke pandemie hun primaire overweging. Daarom gelooft de Commissie dat het onredelijk is om achteraf met de kennis van nu de wijsheid van die beslissingen in twijfel te trekken. Ten slotte moeten we niet vergeten dat ongeveer 2 500 Europeanen zijn overleden aan de influenza H1N1 en dat vele anderen ernstig ziek zijn geweest.

*
* *

Vraag nr. 34 van Saïd El Khadraoui (H-0030/10)

Betreft: Terugvordering bedrag van Belgocontrol door de Belgische staat

Op 3 november 2009 stelde ik een schriftelijke vraag (E-5405/09) aan de Commissie over de verenigbaarheid met het acquis communautaire van de terugvordering door de Belgische Staat van € 31,8 miljoen van Belgocontrol, een autonoom overheidsbedrijf. In haar antwoord van 9 december 2009 stelt de Commissie dat het eind oktober 2009 een brief aan België heeft gericht om meer uitleg teneinde de wettigheid van de betrokken maatregel te kunnen beoordelen. Heeft de Commissie ondertussen een afdoende antwoord mogen ontvangen van België? Indien ja, kan de Commissie op basis hiervan een oordeel vellen over de wettigheid van de terugvordering? Indien nee, welke verdere stappen zal de Commissie nemen om een spoedig antwoord af te dwingen?

Antwoord

Tot op heden heeft de Commissie van de Belgische autoriteiten geen antwoord ontvangen op haar brief van 27 oktober 2009. Het is in dit stadium dus onmogelijk een uitspraak te doen over de context en de wettigheid van de terugvordering door de Belgische staat van 31,8 miljoen euro van Belgocontrol.

De Commissie volgt deze zaak met de grootst mogelijke aandacht. Wanneer er niet snel een antwoord komt, zal de Commissie op eigen initiatief een onderzoek verrichten op grond van artikel 16, lid 2 van Verordening (EG) nr. 550/2004 betreffende luchtvaartnavigatiediensten. De verordening voorziet in de mogelijkheid om de Belgische autoriteiten te horen en het Single Sky Comité, waarin de vertegenwoordigers van de lidstaten zitting hebben, te raadplegen alvorens een besluit⁽²¹⁾ te nemen dat op de betrokken lidstaat van toepassing zal zijn.

*
* *

Vraag nr. 35 van Kathleen Van Brempt (H-0031/10)

Betreft: Herstructurering Opel en sluiting vestiging in Antwerpen

Het management van Opel heeft op 21 januari 2010 laten weten dat het de fabriek in Antwerpen volledig wil sluiten. Dit past in het herstructureringsplan voor Opel in Europa. Ook in andere landen worden ontslagen voorzien, maar er zou nergens anders een fabriek gesloten worden. Ik ben blij dat de Commissie in het najaar van 2009 steeds duidelijk heeft gemaakt dat steun die lidstaten bieden steeds moet voldoen aan de staatssteunregels én dat dit duidelijk gebaseerd moet zijn op economische criteria. Dat betekent onder meer dat zulke steun niet gelinkt mag worden aan het niet sluiten van bepaalde vestigingen, maar dat de herstructurering moet passen binnen een door GM voorgelegd businessplan. Heeft GM al een dergelijk businessplan voorgelegd aan de Commissie? Over welke middelen beschikt de Commissie om voorlegging van dit plan te eisen? Wanneer zal de Commissie inzicht vragen in dit plan? Hoe zal de Commissie dit screenen om de wettigheid van mogelijke steun van lidstaten voor de herstructurering te beoordelen?

Antwoord

GM heeft eind november 2009 de opzet van een herstructureringsplan voor Opel/Vauxhall bij de Commissie ingediend. Op grond van de tot nu toe beschikbare informatie lijken er geen aanwijzingen te zijn dat het plan van GM is gebaseerd op niet-economische overwegingen.

De Commissie heeft nog geen inlichtingen van de lidstaten ontvangen ten aanzien van hun plannen om staatssteun te verlenen voor het herstructureringsplan van GM voor Opel/Vauxhall. De Commissie blijft echter waakzaam om ervoor te zorgen dat, als er staatssteun in het spel is, de herstructurering van Opel/Vauxhall blijft gebaseerd op economische overwegingen en niet wordt beïnvloed door niet-commerciële voorwaarden die worden verbonden aan staatssteun, en met name dat de geografische spreiding van de herstructurering niet wordt gewijzigd uit politieke motieven.

*
* *

Vraag nr. 36 van Olle Schmidt (H-0032/10)

Betreft: Ontbreken van vrijheid van meningsuiting en in Eritrea gevangen journalisten

In Eritrea zitten er meer journalisten gevangen dan in China – en dit ondanks het feit dat het land relatief klein is en niet meer dan 5,6 mio. inwoners telt. Eén van deze gevangenen is de Zweedse (dus EU-burger) Dawit Isaak die sinds 2001 zonder proces van zijn vrijheid is beroofd, louter en alleen omdat hij gebruik heeft gemaakt van zijn vrijheid van meningsuiting.

Tijdens de ondervraging van barones Catherine Ashton door het Europees Parlement begin januari is gewezen op de situatie in Eritrea en op de mogelijkheid de Europese ontwikkelingshulp te gebruiken om daar invloed op uit te oefenen. In het antwoord werd gesteld dat de Europese ontwikkelingshulp moet worden gebruikt om erover te waken dat de mensenrechten in Eritrea worden beschermd.

(21) PB L 96 van 31.3.2004.

Welke concrete voornemens heeft de Commissie om de Europese ontwikkelingshulp te gebruiken om ervoor te waken dat de mensenrechten in Eritrea worden beschermd?

Dawit Isaak is uitsluitend gevangen gezet omdat hij gebruik heeft gemaakt van zijn vrijheid van meningsuiting, die een grondrecht is van alle EU-burgers.

Welke maatregelen overweegt de Commissie in dit concrete geval om ervoor te zorgen dat de EU-burger Dawit Isaak in vrijheid wordt gesteld?

Antwoord

De Commissie deelt uw bezorgdheid over het lot van Dawit Isaak en andere gewetensgevangenen in Eritrea en heeft de zaak daarom regelmatig en langs verschillende kanalen aan de orde gesteld bij de Eritrese autoriteiten. Ook het voorzitterschap heeft namens de Unie afgelopen september een publieke verklaring afgelegd over politieke gevangenen, met inbegrip van journalisten.

In haar antwoord op de vraag over Eritrea tijdens de hoorzitting in het Europees Parlement heeft de ondervoorzitter van de Commissie met verantwoordelijkheid voor externe betrekkingen erop gewezen dat het van belang is instrumenten ter bevordering van de doeleinden en belangen van de EU naast elkaar te gebruiken. Daarom onderzoekt en benut de Commissie, naast de dialoog en de waarborgen die zijn ingebouwd in de ontwikkelingsprogramma's, elke mogelijkheid om in te gaan op mensenrechtenkwesties via de ontwikkelingsprogramma's die zij in Eritrea uitvoert. De primaire verantwoordelijkheid voor de bescherming van de mensenrechten berust bij de Eritrese staat en de Commissie werkt concreet samen met de Eritrese autoriteiten op gebieden waar nu vooruitgang kan worden geboekt, zoals de rechten van werknemers en de verbetering van het justitieel stelsel, maar ook meer in het algemeen aan de bevordering en verspreiding van informatie over elementaire mensenrechten en fundamentele vrijheden bij de hele Eritrese bevolking. In de context van Eritrea kunnen zulke activiteiten alleen resultaat opleveren als ze gefaseerd en stapsgewijs worden uitgevoerd.

De Commissie neemt zich voor alle middelen te blijven benutten om kwesties van goed bestuur en mensenrechten in Eritrea aan de orde te stellen. Om dat te kunnen doen is het belangrijk dat zij een dialoog kan blijven voeren over deze zorgwekkende zaken.

*
* *

Vraag nr. 37 van Catherine Bearder (H-0034/10)

Betreft: Adoptie en kindersmokkel van Haïti naar Europa

De recente aardbeving in Haïti heeft al honderdduizenden levens gekost, maar voor de talloze kinderen die wees geworden zijn en vermist zijn, moet het ergste misschien nog komen. UNICEF heeft verscheidene gevallen gerapporteerd van kinderen die zonder de vereiste procedure of documenten uit Haïti zijn weggehaald.

Welke maatregelen neemt de Commissie om te voorkomen dat deze kinderen naar of binnen Europa worden gesmokkeld en om te garanderen dat kinderen die in Europa worden geadopteerd, de gebruikelijke controleprocedures hebben doorlopen?

Welke stappen ondernemen de Europese diensten die in Haïti actief zijn om de Haïtiaanse regering te helpen de bewaking aan de grensposten op te voeren om te voorkomen dat kinderen illegaal uit Haïti worden weggehaald?

Verscheidene EU-landen hebben de legale immigratie van in aanmerking komende wezen uit Haïti reeds bespoedigd. Wat heeft de Commissie gedaan om een gemeenschappelijk EU-standpunt over versnelde adoptie uit Haïti vast te stellen en te voorkomen dat kinderen van wie de situatie nog niet naar behoren is beoordeeld, naar Europa worden overgebracht?

Antwoord

De Commissie is bezorgd over de situatie van kinderen die waren gescheiden van hun ouders of in alternatieve opvang (weeshuizen) verbleven voordat de aardbeving plaatsvond. De preventie van de verkoop en smokkel van kinderen moet een belangrijke prioriteit zijn van de activiteiten in reactie op de ramp.

Het is waar, zoals UNICEF verklaart, dat de kwestie van internationale adoptie bijzonder gevoelig ligt in het geval van kinderen die zijn gescheiden van hun ouders en hun gemeenschap. In een rampsituatie moet

prioriteit worden gegeven aan pogingen om een ontheemd kind te herenigen met zijn ouders of verdere familie. Voortijdige en onreglementaire pogingen om de adoptie van zo'n kind in het buitenland te organiseren moeten worden vermeden.

Bovendien kan de verplaatsing van kinderen zonder de juiste procedures ook ruimte bieden voor de ergste vormen van smokkel ten behoeve van seksuele uitbuiting of kinderarbeid en moet zij derhalve absoluut verboden zijn.

De Commissie is niet bevoegd te oordelen over afzonderlijke beslissingen bij binnenlandse adoptie. Volgens haar inlichtingen lijkt het er echter op dat de kinderen die in de dagen na de ramp in Europa zijn toegelaten door middel van internationale adoptie allemaal al waren geadopteerd door een Europees gezin middels een besluit van een Haïtiaanse rechtbank.

Dit lijkt in overeenstemming met het oordeel van UNICEF, want de uitvoerend directeur van UNICEF, mevrouw Veneman, heeft gezegd dat als de screening voor internationale adoptie van Haïtiaanse kinderen al was voltooid voor de aardbeving, er duidelijke voordelen zijn verbonden aan het versnellen van hun overgang naar hun nieuwe thuis.

26 van de 27 EU-lidstaten (alle behalve Ierland) zijn partij bij het Haagse Verdrag van 29 mei 1993 inzake de internationale samenwerking en de bescherming van kinderen op het gebied van de interlandelijke adoptie. Dit bevat waarborgen voor het kind en voorziet in een stelsel van samenwerking tussen de verdragsluitende partijen ter voorkoming van onwettige adoptie en kindersmokkel.

Haïti is geen partij bij het Haagse Verdrag van 1993. In 2000 is tijdens de Haagse Conferentie echter een aanbeveling goedgekeurd met de strekking dat de verdragsluitende staten voor zover uitvoerbaar de normen en waarborgen van het Verdrag moeten toepassen op de regelingen betreffende interlandelijke adoptie die zij treffen met staten die nog niet zijn toegetreden tot het Verdrag. Meer dan tachtig staten, met inbegrip van vrijwel alle ontvangende staten, zijn partij bij dit Verdrag. Derhalve moeten alle ontvangende staten, zelfs al is Haïti geen partij bij het Haagse Verdrag van 1993, deze normen en waarborgen toepassen (met inbegrip van alle EU-lidstaten behalve Ierland).

In het kader van zijn humanitaire noodhulpverlening heeft het directoraat-generaal Humanitaire hulp van de Commissie beschermingszaken als speerpunt van zijn financieringsstrategie aangewezen. Het probeert financiële steun te verlenen aan niet-gouvernementele organisaties, internationale agentschappen en organisaties, en de organisaties van het Rode Kruis en de Rode Halve Maan die zich inzetten voor de bescherming van kinderen in Haïti. Hoewel zij de regering niet rechtstreeks kunnen steunen worden alle gefinancierde acties volledig gecoördineerd via het clustermechanisme, dat wordt gecoördineerd door het Bureau van de VN voor de Coördinatie van Humanitaire Aangelegenheden (OCHA) ter ondersteuning van de regering.

*
* *

Vraag nr. 38 van Georgios Toussas (H-0037/10)

Betreft: Berging van het cruiseschip Sea Diamond

Bijna drie jaar geleden, meer bepaald op 13 april 2007, zonk het cruiseschip Sea Diamond voor de kust van Santorini en sindsdien ligt het wrak er nog steeds op de zeebodem, wat leidt tot verontreiniging van het marien milieu en ook gevolgen heeft voor het ecologisch evenwicht, de gezondheid van de eilandbewoners en de ruimere regio. Het gaat hier om een "toxische bom" aangezien volgens wetenschappelijk onderzoek als gevolg van de schipbreuk in de regio sprake is van verhoogde verontreiniging door microscopische kunststofvezels en hoge concentraties toxische stoffen met een sterke neiging tot bioaccumulatie. De bewoners van Santorini vragen met aandrang dat deze "toxische bom" onmiddellijk van voor de kust van het eiland wordt verwijderd, maar stuiten hierbij met name op de weigering van de Griekse regering, zowel van de huidige Pasok-regering als van de vorige Nea Dimokratia-regering. De beloftes van de regering om het schip te bergen blijken immers loos, terwijl de rederij Hellenic Louis Cruises tot op heden nog niet financieel aansprakelijk is gesteld, hoewel ze zelf al een schadevergoeding van 55 miljoen dollar heeft opgestreken!

Is de Commissie op de hoogte van de ontwikkelingen en de vorderingen in verband met de berging van de Sea Diamond? Hoe staat zij tegenover de claims en de rechtmatige eisen van de bewoners van Santorini?

Antwoord

De Commissie verwijst naar haar eerdere antwoorden op de vragen H-748/08, E-1944/08 en E-6685/08⁽²²⁾ en bevestigt dat zij de situatie met betrekking tot het wrak van de Sea Diamond bij de kust van Santorini in de afgelopen maanden nauwlettend heeft gevolgd met het oog op een correcte toepassing van de communautaire wetgeving. Na bestudering van de relevante bepalingen van de toepasselijke wetgeving (te weten Richtlijn 2004/35/EG⁽²³⁾ betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade, Richtlijn 2000/60/EG⁽²⁴⁾ tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid, en Richtlijn 2006/12/EG⁽²⁵⁾ betreffende afvalstoffen) heeft de Commissie geconcludeerd dat, gegeven de specifieke omstandigheden, er geen inbreuk op de bepalingen in kwestie kon worden vastgesteld.

Richtlijn 2004/35/EG is hier niet van toepassing, omdat het ongeval in kwestie niet onder de temporele werkingssfeer van de richtlijn valt.

Wat betreft de mogelijke schending van artikel 4 van Richtlijn 2006/12/EG dient erop te worden gewezen dat deze bepaling de lidstaten verplicht ervoor te zorgen dat afvalstoffen worden verwijderd zonder de gezondheid van de mens of het milieu in gevaar te brengen; verder nemen de lidstaten de nodige maatregelen om het ongebeheerd achterlaten of het ongecontroleerd lozen of verwijderen van afvalstoffen te verbieden.

Artikel 4 laat de lidstaten een zekere ruimte om te beoordelen welke maatregelen nodig zijn. Volgens de jurisprudentie van het Hof⁽²⁶⁾ kan het voortduren van een dergelijke feitelijke situatie, vooral wanneer deze een significante achteruitgang van het milieu over een langere periode te zien geeft zonder dat de bevoegde instanties ingrijpen, er echter op duiden dat de lidstaten de beoordelingsvrijheid die hun door deze bepaling wordt gelaten, te buiten zijn gegaan.

Het is niet mogelijk geweest vast te stellen dat er sprake was een dergelijke significante achteruitgang van het milieu over een langere periode zonder dat de bevoegde instanties hebben ingegrepen. Enerzijds hebben de Griekse autoriteiten alle noodzakelijke maatregelen genomen om vervuiling te voorkomen (studie naar de effecten van de vervuiling, voortdurend monitoren van het desbetreffende gebied). Anderzijds werd in de studie van het Griekse Centrum voor mariene studies geconcludeerd dat de effecten van het wrak voorlopig verwaarloosbaar waren.

Er kan dan ook niet worden vastgesteld dat de communautaire milieuwetgeving is overtreden. Mocht de geachte afgevaardigde niettemin over nieuwe gegevens beschikken waaruit schending van die wetgeving blijkt (bijvoorbeeld recente en betrouwbare onderzoeken die aantonen dat er sprake is van vervuiling), dan wordt hij verzocht deze aan de Commissie te doen toekomen.

Verder geldt in de toekomst op basis van Richtlijn 2009/20/EG⁽²⁷⁾ betreffende de verzekering van scheepseigenaren tegen maritieme vorderingen, die op 29 mei 2009 in werking is getreden en voor 1 januari 2012 in de wetgevingen van de lidstaten moet zijn omgezet, dat eigenaren van schepen die de vlag van een lidstaat voeren of de haven van een lidstaat binnenvaren, verzekerd moeten zijn tegen maritieme vorderingen waarvoor een beperking van aansprakelijkheid geldt op grond van het Verdrag van 1976 inzake beperking van aansprakelijkheid voor maritieme vorderingen, aangenomen onder de auspiciën van de Internationale Maritieme Organisatie (IMO), zoals gewijzigd bij het Protocol van 1996; tot deze vorderingen behoren de vorderingen die betrekking hebben op het opruimen van wrakken.

De Commissie blijft de situatie die door de schipbreuk van de Sea Diamond is ontstaan, volgen.

⁽²²⁾ Beschikbaar op <http://www.europarl.europa.eu/QP-WEB>.

⁽²³⁾ Richtlijn 2004/35/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade, PB L 143 van 30.4.2004.

⁽²⁴⁾ Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid, PB L 327 van 22.12.2000.

⁽²⁵⁾ Richtlijn 2006/12/EG van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2006 betreffende afvalstoffen, PB L 114 van 27.4.2006.

⁽²⁶⁾ Zie de arresten van 9 november 1999, Commissie tegen Italië, C-365/97, Jurispr. blz. 7773, punten 66-68 en van 4 juli 2000, Commissie tegen Griekenland, C-387/97, Jurispr. blz. 5047, punten 55-57.

⁽²⁷⁾ Richtlijn 2009/20/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 betreffende de verzekering van scheepseigenaren tegen maritieme vorderingen, PB L 131 van 28.5.2009.

*
* *

Vraag nr. 39 van Pat the Cope Gallagher (H-0040/10)

Betreft: Voedselhulp - verwerkte visproducten in blik

Verwerkte visproducten in blik hebben een hoog proteïnegehalte en zijn lang houdbaar. Deze producten kunnen snel worden geleverd en zijn eerder al gebruikt om voedseltekorten te verlichten in noodsituaties die vergelijkbaar zijn met degene die is veroorzaakt door de aardbeving in Haïti.

Zitten er verwerkte visproducten in blik in de voedselhulp die de Commissie in noodsituaties verstrekt? Indien niet, kan de Commissie overwegen om verwerkte visproducten in blik tot onderdeel van de EU-noodhulp voor de bevolking van Haïti te maken?

Antwoord

In elke humanitaire crisissituatie waar voedselhulp noodzakelijk is, verschaft de EU financiële middelen aan gespecialiseerde uitvoerende partners, met inbegrip van het Wereldvoedselprogramma van de VN. Dit betekent dat we de beslissing over de beste voedingsmiddelen voor een bepaalde hulpactie overlaten aan de deskundigen.

Deze beslissing moet ook worden overeengekomen in het kader van de coördinatie van activiteiten in de levensmiddelensector.

De EU verwacht echter dat een dergelijke beslissing is gebaseerd op overwegingen als onder meer de voedingswaarde, de afstemming op plaatselijke eetvoorkeuren, de mogelijkheden voor vervoer, opslag, verwerking en bereiding, de kosten, de beschikbaarheid van toereikende voorraden en de afstand van de voorraden tot het crisisgebied.

Het is waar dat verwerkte visproducten in blik een waardevol en zeer voedzaam onderdeel van een noodhulp pakket kunnen uitmaken.

Bij sommige door de EU gefinancierde hulpoperaties is vis, op grond van voornoemde overwegingen, door de uitvoerende partner opgenomen in de uitgedeelde levensmiddelenpakketten.

Het is echter goed om hierbij op te merken dat in een omgeving waar geen lokale of regionale productie van vis in blik plaatsvindt, de voor het vervoer benodigde kosten en inspanning het product vaak ongunstig doen afsteken bij andere levensmiddelen met een hoge voedingswaarde (bijvoorbeeld bonen en peulvruchten).

In het geval van de hulpverlening na de aardbeving in Haïti betaalt de EU het Wereldvoedselprogramma van de VN voor zijn directe respons en voor zijn verwachte activiteiten gedurende de komende vijf maanden.

Deze respons is gebaseerd op de distributie van kant-en-klare voedselpakketten die in natura worden geleverd door verschillende donoren en waarvan sommige vis in blik bevatten.

In de volgende fase van de hulpoperatie, waarin de begunstigten beter in staat zijn hun eigen maaltijden te bereiden en de bulkdistributie van rauwe grondstoffen kan worden georganiseerd, zullen de pakketten naar verwachting terugvallen op goedkopere lokale producten (bonen, rijst en versterkte gemengde levensmiddelen) die toch voorzien in de volledige behoefte aan energie en microvoedingsstoffen van de bevolking.

*
* *

Vraag nr. 40 van Brian Crowley (H-0042/10)

Betreft: De EU 2020-strategie

Hoe is de Commissie van plan de EU 2020-strategie te gebruiken als beleidsinstrument ter bestrijding van de werkloosheid, die overal in Europa toeneemt, met name bij jongeren?

Antwoord

In de komende Europa 2020-strategie wordt een visie gepresenteerd voor een concurrerende, innovatieve, duurzame en inclusieve economie in 2020, vergezeld van voorstellen voor een succesvolle realisering van deze visie en voor uitbreiding van de werkgelegenheid.

De strategie zal een antwoord geven op het probleem van de hoge en stijgende werkloosheid, vooral onder jongeren, maar ook het fundament leggen voor de benutting van nieuwe groeibronnen waarmee de EU in staat zal zijn langetermijnproblemen zoals de veranderende bevolkingssamenstelling, de druk op de natuurlijke hulpbronnen en de energievoorziening, en de gevaren van de klimaatverandering op te lossen. De Commissie is het met de geachte afgevaardigde eens dat in de nieuwe strategie bijzondere nadruk moet liggen op bestrijding van de stijgende werkloosheid in heel Europa, met name onder jongeren.

*
* *

Vraag nr. 41 van Liam Aylward (H-0044/10)

Betreft: Beperkingen voor vloeistoffen op vluchten

De beperkingen waarbij passagiers vloeistoffen, gels, crèmes, lotions en cosmetica moeten transporteren in recipiënten van maximum 100 ml, blijft reizen erg moeilijk maken en blijft problemen veroorzaken zowel voor de passagiers als voor de luchthavenexploitanten.

Deze beperkingen leiden vaak tot lange rijen wachtenden, verlies van bezittingen en in sommige gevallen verlies van aankopen. De passagiers worden vaak verplicht hoge prijzen te betalen voor water en andere dranken voorbij de veiligheidscontrole.

Het staat buiten kijf dat effectieve veiligheidsmaatregelen nodig zijn en dat de veiligheid van de passagiers en van de luchtvaart een prioriteit blijft, maar een herziening van de huidige beperkingen voor vloeistoffen is nodig, aangezien deze beperkingen al een aantal jaren gelden.

Heeft de Commissie plannen om de bestaande regeling te herzien en is een tijdschema voor de versoepeling van de beperkingen voorgesteld? Kan de Commissie bijkomende informatie verstrekken over technologische ontwikkelingen, specifiek wat de screening van vloeistoffen betreft?

Antwoord

Sinds augustus 2006 past de EU een verbod op vloeistoffen, spuitbussen en gels aan boord van vliegtuigen toe⁽²⁸⁾ om te voorkomen dat vloeibare explosieven aan boord worden gebracht. Dit verbod is op mondiaal niveau bevestigd in aanbevelingen van de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie (ICAO) en wordt toegepast door de belangrijkste luchtvaartpartners van de EU.

Het recente incident tijdens vlucht NW 253 van Amsterdam naar Detroit heeft onderstreept dat het risico van bedreigingen voor de burgerluchtvaart hoog blijft. Het is daarom geen optie om het verbod op vloeistoffen te laten aflopen zonder het te vervangen. De Commissie heeft daarom een voorstel geformuleerd om vloeistoffen aan boord van vliegtuigen toe te laten mits ze worden gescreend. Dit voorstel, dat momenteel in behandeling is bij het Parlement, is gericht op een oplossing voor het aan boord van vliegtuigen brengen van vloeistoffen omdat er geschikte technologie voor het screenen van vloeistoffen beschikbaar komt.

In het voorstel wordt ervoor gepleit vanaf 29 april 2011 vloeistoffen die worden meegenomen door passagiers van buiten de EU die overstappen op luchthavens in de EU toe te laten, mits ze worden gescreend. Bovendien worden uiterlijk vanaf 29 april 2013 alle vloeistoffen toegelaten die door van EU-luchthavens vertrekkende passagiers worden meegenomen, opnieuw mits ze worden gescreend. Mettertijd zullen de prestatienormen voor apparatuur voor de detectie van explosieven moeten worden verhoogd om te blijven voldoen aan de wetgeving van de EU.

*
* *

Vraag nr. 42 van Laima Liucija Andrikiienė (H-0046/10)

Betreft: Gevolgen van de "bananenovereenkomst" voor de bananentelers in de EU zelf

De EU heeft onlangs in het kader van de Wereldhandelsorganisatie met de Latijns-Amerikaanse landen een historisch akkoord bereikt tot verlaging van de tarieven voor de invoer van bananen uit deze regio. Deze historische overeenkomst zal echter ongunstige gevolgen hebben voor de bananentelers in de EU zelf,

(28) Verordening (EG) nr. 820/2008 van 8 augustus 2008, PB L221 van 19.8.2008, tot intrekking van Verordening (EG) nr. 622/2003 van 4 april 2003, PB L 89 van 5.4.2003.

aangezien zij zullen worden geconfronteerd met scherpere concurrentie van Latijns-Amerikaanse zijde. Kan de Commissie mededelen of zij voornemens is speciale beleidsmechanismen te ontwikkelen om Europese bananenproducenten op bijvoorbeeld de Canarische Eilanden of Madeira hiertegen in bescherming te nemen?

Antwoord

De Commissie is zich zeer bewust van de belangrijke economische en sociale rol die de bananenproductie speelt op de Canarische Eilanden, Guadeloupe, Martinique en Madeira, die volgens het Verdrag tot de ultraperifere gebieden van de Gemeenschap behoren en waarvan de Commissie erkent dat zij bepaalde nadelen ondervinden. Daarom blijft de Commissie deze productie ondersteunen en het concurrentievermogen van de producenten stimuleren.

In 2006 heeft de EU haar gemeenschappelijke ordening van de bananenmarkt hervormd. Daarbij is een ruimhartig budget voor steun aan de bananenproducenten in de ultraperifere gebieden gereserveerd, dat op 1 januari 2007 is overgedragen aan de POSEI-programma's.

Deze hervorming heeft geleid tot een hoge mate van flexibiliteit bij het beheer van de steun voor de bananenproductie. De lidstaten hebben hiervoor verantwoordelijkheid genomen in het kader van de POSEI-programma's. Dankzij de hervorming kunnen de lidstaten een vast jaarlijks bedrag aan hulp definiëren in plaats van de vroegere compensatiesteun. Dit betekent dat de producenten nu zeker zijn van de bedragen die zij zullen ontvangen.

Sinds de hervorming heeft de EU jaarlijks 280 miljoen euro gereserveerd voor steun aan bananenproducenten op de Canarische Eilanden, de Franse Antillen en Madeira, en in mindere mate de Azoren. Dit betekent een stijging van 47 procent ten opzichte van het vorige budget, dat van 2002 tot en met 2006 gemiddeld 190 miljoen euro bedroeg.

Bij de hervorming van de bananenmarkt is rekening gehouden met mogelijke consequenties voor Europese producenten van:

- de economische partnerschapsovereenkomsten die zijn gesloten tussen een aantal staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (ACS-landen) en de EU, die nog ten uitvoer moesten worden gelegd en pas van kracht zijn geworden in 2008 en toen de rechten- en quotumvrije toegang voor bananen met zich meebrachten;
- de verlaging van de invoerrechten op bananen uit derde landen (Latijns-Amerikaanse landen en Andeslanden) die is vastgelegd in de Overeenkomst van Genève inzake de handel in bananen (GATB) van 15 december 2009. Hoewel dit een vroegtijdig resultaat van de agenda van Doha betreft, is deze tariefsverlaging definitief: er komen geen verdere verlagingen meer.

Bij de hervorming van de bananenmarkt is aldus rekening gehouden met het mogelijke effect van deze internationale overeenkomsten op de Europese producenten en de hervorming is voltooid met de genoemde budgetverhoging voor bananenproducenten in ultraperifere gebieden.

Derhalve gelooft de Commissie dat de steun die bananenproducenten in de ultraperifere gebieden op het ogenblik ontvangen toereikend is om hen te beschermen tegen verhevigde concurrentie van derde landen die bananen exporteren naar de EU en die zullen profiteren van geleidelijke verlagingen van de invoerrechten op bananen in de komende zeven tot negen jaar.

*
* *

Vraag nr. 43 van Hans-Peter Martin (H-0050/10)

Betreft: Wereld Economisch Forum in Davos

Van 26 tot 31 januari 2010 vindt in Davos het jaarlijkse Wereld Economisch Forum plaats. Tal van bankbesturen hebben reeds laten weten samen actie te zullen voeren tegen de nieuwe plannen van de regering van de VS tot regulering van de banksector.

Hoe zullen de vertegenwoordigers van de Commissie zich in dezen tijdens het Wereld Economisch Forum opstellen?

Hoeveel vertegenwoordigers uit welke sectoren stuurt de Commissie naar deze economische topontmoeting en aan welke evenementen nemen deze deel?

Welke kosten vloeien voor de Commissie uit de deelname aan dit evenement voort?

Antwoord

(1) De Commissie deelt het onderliggende doel van de door president Obama naar voren gebrachte ideeën, te weten de aanpak van risico's die worden voortgebracht door stelselmatig belangrijke financiële instellingen. Om dit probleem op te lossen overweegt de Commissie een pakket maatregelen dat is gericht op de verwevenheid van instellingen en een beter kader voor crisisbeheer, met inbegrip van de invoering van instrumenten voor vroegtijdig ingrijpen en oplossen door toezichthouders en de verwezenlijking van veerkrachtiger derivatenmarkten. Dit pakket borduurt voort op reeds genomen of in bespreking zijnde maatregelen ter verbetering van de kwaliteit van de kapitaalvereisten voor banken, met name wat betreft activiteiten in de handelsportefeuille en risicovolle securitisatieproducten. Het nieuwe toezichtstelsel dat de Commissie heeft voorgesteld, en dat momenteel wordt besproken in het Parlement, bepaalt de norm voor het aanwijzen van macro-economische risico's en waarborgt een doeltreffend en geïntegreerd dagelijks toezicht op banken die in Europa actief zijn.

De Commissie is momenteel in afwachting van nadere gegevens over de voorstellen van president Obama. Op een van de volgende ECOFIN-vergaderingen zal naar verwachting worden gediscussieerd over de kwestie van stelselmatig belangrijke financiële instellingen. Ook zal de Commissie de voorstellen bespreken die president Obama heeft gedaan met andere internationale partners in de G20, de Financial Stability Board en het Bazels Comité. De Commissie blijft streven naar een hervormingsproces waarbij internationale partners zijn betrokken en dat een samenhangend resultaat oplevert voor wat mondiale financiële markten zijn.

(2) Op het Wereld Economisch Forum werd de Commissie vertegenwoordigd door drie commissarissen, één kandidaat-commissaris en acht medewerkers van de betrokken diensten. De totale kosten voor deze missie bedroegen 20 590,22 euro.

*
* *

Vraag nr. 44 van Ryszard Czarnecki (H-0051/10)

Betreft: Schending van de rechten van de Poolse minderheid in Wit-Rusland

Is de Commissie van plan te reageren op de schending van de rechten van de Poolse minderheid in Wit-Rusland naar aanleiding van pogingen om een nieuw bestuur op te leggen aan de Vereniging van Polen in Wit-Rusland en van pogingen om de bezittingen van deze vereniging in beslag te nemen?

Antwoord

Dank u voor uw mondelinge vraag over de schending van de rechten van de Poolse minderheid in Wit-Rusland.

De Europese Commissie is bezorgd over de aanhoudende beperking van de vrijheid van vereniging in Wit-Rusland in het algemeen en met betrekking tot de democratische Vereniging van Polen in Wit-Rusland in het bijzonder.

De kwaliteit van de democratie in een land wordt onder meer afgemeten aan de manier waarop de autoriteiten met minderheden omgaan.

Maatregelen waarmee de Wit-Russische autoriteiten hebben geprobeerd een nieuw leiderschap op te leggen aan de Vereniging van Polen en haar bezittingen over te nemen, zijn in strijd met de verklaring van de topontmoeting van het Oostelijk Partnerschap, die Wit-Rusland op 7 mei 2009 in Praag heeft ondertekend.

Wij doen een beroep op Wit-Rusland om van dergelijke maatregelen af te zien. Wij herinneren tevens aan het aanbod dat wij Wit-Rusland hebben gedaan om stappen te ondernemen teneinde onze contractuele betrekkingen op te waardenen behoudens vooruitgang op vijf belangrijke gebieden:

-Waarborg dat er geen gevangenneming plaatsvindt uit politieke motieven.

-Hervorm de kieswetgeving overeenkomstig de aanbevelingen van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) en het Bureau voor democratische instellingen en mensenrechten (ODIHR).

-Liberaliseer de media en waarborg de vrijheid van vergadering en vereniging.

-Verbeter de werkomstandigheden en het wettelijk en regelgevend kader voor ngo's en mensenrechtenactivisten.

-Roep een moratorium uit en schaf de doodstraf af.

*

* *